

Utěcha,

kterauž nalezá nábožný kře=
stan u vysokém stárj.

Dokončenj spisu

Pane zůstaň s námi.

Přane od

Girjho Bluma,

w Geisshenheimu na Ryně, komorníka hraběte z Engelsheimu.

Vřeložil

Jan Marchal,

duchovní zpráwce w Rimowě, buděqowické diéce, woluand
Dědictwí swatojanského.

Ú t ě ch a,

kterauž nalézá nábožný křesťan
u vysokém stáří.

Dokončení spisu:

Pane zůstaň s námi.

Přáno od

Girjho Bluma,

w Geissenheimu na Rýně, komorníka hraběte z Ingelheimn,

Přeložil

Jan Marchal,

duchovní správce w Rymově, budějovické diecese.

NÁKLADEM DĚDICTVÍ SWATOJANSKÉHO, ČÍSLO XVI.

Prodává se w tuhé obálce za 15 fr. str.

W Praze 1844.

Tiskem knižecí arcibiskupské knihtiskárny, w Seminári.

Bívu býtižest mně Kristus a umřiti žít.

Řilip. 1. 21.

Giří Blum,

spisovatel knihy pod názvem:

Utěcha, kterauž nalézá nábožný křesťan
u vysokém stáří;

totiž díl 3tí spisu

Pane zůstaň s námi.

Vzácnou láskavostí velectihodného pana Jana Marchala, duchovního zpravce v Rymově, v budějovické diecési, čestného spoluzakladatele Dědictví Svatojanského, jehož horlivosti a neunavené pilnosti překlád prvních dvou dílů »Pane zůstaň s námi,« děkujeme: dostalo se nám loni téhož roku opět přeložení i třetího dílu téhož spisu, který výsoce důstojná knížecká arcibiskupská konsistoř Pražská pod zvláštním názvem »Utěcha pravého křesťana pro vysoké stáří,« protihodné a vzácné spoluaudiv Dědictví Svatojanského pro rok 1844 právě tuto tiskem vydává.

Tato kniha má do sebe což velice zvláštního. Psána jest duchem, neřkuli apoštolským, gisté tak vyžralým, vzdělaným, saudným, zkuseným a nábožným, že bychom gi spíše věru některého svatého Otce, neb aspoň velikého bohoslovce a hlubokého znatele srdce lidských přispáti mohli. A předce není spisovatel gegi ani kněz, ani mezi kněžstvem vychovaný a obýmagjící: ale pouze vyslaný komorník hraběte z Ingelheimu v městě Geissenheimu, po pravém břehu na Rýně, as 4 míle od Mohuče ke Koblenci.

Když jsem v roce 1841 šťastně na Janov nad Rýnem se dostal, spatřil jsem z této ohromné výšky v pravo u paty světohlávných vinohradů Johannisbergských po břehu řeky Rýna, ležeti utěšené město Geissenheim, místo obývané našeho welenzácného spisowatele. Kdo pocítí se mnau tu radost, když k večernímu stolování na Janov z Geissenheimu přigel pan hrabě Ingelheim, příbuzný Geho Dívjcenosti, c. k. rakauského ministra, pana knjzete Metternicha, a gá w něm seznal dobrodince, a přítele našeho wzácného spisowatele a flyssel, že Blum, stareček giž 81tiletý, gestě gest na žívu, a u pána swého ne wíce co slaužijci, ale gako přítel srdce gehu, od něho wšij milostj ušetřený, doři gestě bystrý se wynachází, který je gistě welice potěšen bude, w Pražském kanowníku wydawatele swých spisů w gazyfku Českém poznati. — J kwapil jsem k němu w prwnj příležitý den dolů, — a stál jsem tu před starečkem zrůstu prostřednjho a wzejřenj přiwětiwého; gehožto oko gajné, a postawa stárjm posud nešloněna. Přigal mne welmi wlijdně, chowage je ke mně welice lařawě, že gehu spisy i gazyfem Českým se wydawagj, gewil swé potěšenj, a obdarowal mne, na důkaz wděčnosti, mnohými mne dosawáde neznámými spisy péra swého z bohaté knihowny swé. Žádal jsem starečka ctihodného, aby mně darowal i poznamenání wšech wlastnjm pérem psaných a swětu k prospěšenswj tiškem wydaných kněh; a gaf jsem užal, spatře poznámenánj 39 spisů kterěz tuto zegména kladu.

Herr! bleib bei uns, 6 Theile	2 fl. 42 fr.
Trostgründe eines 70jährigen Greisen. 2. Thele.	1 » 12 »
Herr! den du lieb hast, der ist krank	36 »
Möchtest du gesund werden?	42 »
Das Lob Gottes in der Krankenstube	40 »
Herr, dein Wille geschehe! Gebetbuch	1 » 12 »
Neun heil. Tage zur Verehrung des h. Antonius	12 »
Sieben h. Tage zur Verehrung des leidenden Erlösers	15 »
Der Marianische Pilger	18 »

Die Koratennessen	12 fr
Kostbarkeiten zum Mitnehmen in die Ewigkeit	40 »
Jesús Christus der wahre Gott u. Mensch. Gebetbuch	40 «
Kanzelberedsamkeit 6 Theile	4 fl. 16 »
Betrachtungsreden, 30 über die vier letzten Dinge	1 » 30 »
Kleinigkeiten von großem Werthe. 3 Thle.	1 » 30 »
Herr, erhöre mein Gebet u. s. w.	54 »
Herr, gib ihnen die ewige Ruhe. Gebetbuch	27 »
Unterricht, fromm, tugendhaft und heilig zu werden	56 »
Frage eines Theologen: Soll ich ein Mönch werden	30 »
Das h. Rosenkranzgebet auf verschiedene Weisen	10 »
Unterricht, wie der Christ den Tod betrachten müsse	54 »
Lob Gottes im Geiste der kathol. Kirche. Gebetbuch	54 »
Der h. Name Jesus, das Heilmittel in Krankh. 4 Th. 2 »	»
Neuntägige Andacht zur unbefl. Empfängniß Mariä	24 »
Betstunden, 24, vor dem hochwürdigsten Gute	40 »
Soll man die h. Messe in deutscher Sprache lesen?	24 »
Jesús und Maria, ein Jahrgang Predigten. 4 Thle 3 »	36 »
Fortsetzung auf die Festtage der Heiligen. 2 Theile 1 »	48 »
Sieben Fastenpredigten zu den vorhergehenden	30 »
Ermahnungsrede über die gemischten Ehen	12 »
Predigt: Im kath. Glauben stirbt man getrost	12 »
Ermahnungsreden an das katholische Volk. 6 Th. 2 »	— »
Neun Betrachtungsreden auf die Muttergottesfeste	30 »
Neuntägige Andacht zum h. Herzen Jesu	24 »
Siniskalchi, Betrachtungen über das h. Abendmahl	36 »
Ermahnungsreden über die sieben Hauptsünden	— »
Der englische Gruß in 8 Predigten	— »

Кдыž гсем досарваде о geho аумртj нiс нефыssel, гисте
 в бѣху тѣх 4 лет, со гjem се наврѣтил, mnohý далssj гессте
 пpипогил.

Knihа »P a n e ž ů s t a ň s n á m i,« kteraу Dĕdictwĭ
 Smatojanskĕ r. 1838 a 1839 we dwau djlech wydalо, stogĭ
 gaf nám pĭjtomné poznamenánĭj wykazuge, w knĕhkupectwĭ
 a *

vo gazyku německém, 2 zl. 42 fr.: kde naproti tomu Dědictwoj Swatojanské gi vo překladu za 36 přepausstj.

A kniha přitomná, vo německém pod názvem: Trostgründe eines 70jährigen Greises vo Rissi wydaná, stogj vo kněhkupectwoj 1 zl 12 fr. kdež my gi naproti tomu vo přitomném překladu gen za 15 fr. podáváme.

Daušáme že ctihodné obecnstwo uzná, gať Dědictwoj Swatojanské i tomu nenchudšimu usnadňuje, by se spasitelnau pastwau wýborných wydanj geho, gaťož zde tauto utěchu pro své wysoké stárj, lehce zacrpatiti mohl, a gať cenau lewnau wšech swých wydanj každému přistupných činj.

Wděčnost ale našj pánům spisowateli i překladateti tym osvědčujeme, když u modlitbách našjch obau wraucně pamětlivi budeme.

Pessina.

Co gest w stáři nehwětšji útěchau?

Mnohý člověk dluho žige, stárne a schází, při tom ale mu negde na mysl, že konečně také zemře. Roznemůže-li se, hledá w kalendáři, kolik měsíců, týdnů a dnů giž byl prostonal; spořádává své záležitosti, návrhy a zámysly, kteréž wyvésti chce, by neduhem ztracený čas, pokud možná, opět nahradil; ale nepomyšlí, že w tomže kalendáři také onen den stoji, w kterémž co nendřive zemře. — O milý nemocný příteli! kdyby dnové w kalendáři poznamenaný mluwiti mohli, snad by mně i tobě řekli: Po čtyrech šesti, osmi týdnech připadne den twého úmrtí: strog se. — Strog se! to gest, wegdi s Bohem w přátelstwj! — Kdo ginať umírá, tenť w pravém smyslu giž mrtem gest, a zůstane mrtwým na věky. Geho naděge i geho zámysly s ním zemrau, a s ním pohřbeny budau. Kdo wšak w přátelstwj s Bohem umírá: w tomž okamženi, w kterémž oči zawírá, co nehwjce žiw gest, a na věky neumře.

»Wstup na horu, a umři,« řekl Bůh k Mojžíšowí, a on uposlechl. — A tak mělby každý křesťan uposlechnauti, a wstaupiti do domu

do kteréhož wzejti Bůh mu welj, a do kteréhož se každý člověk smrtelný odstěhowati musí. Tauž rukau, kterauž náš Bůh od hříchů oswo- bozuje, osvobodj náš i od smrti, totiž sřrze Syna swého; neboť přigde hodina, w kterauž wssicni, genž w hrobich gsau, hlas geho slysseti budau, a powstanau, někteřj k potrestánj — přátelé wssak geho k wěčné radosti.

Miluge=li kdo Boha, na zawolánj geho s tauž ochotností odebjrá se na onen swět, s kterau se Petr wydal na moře na zawolánj Páně. A wolá=li klesagij člověk: »Páne, pomozij, hynu!« wztáhne Pán ruku swau, a uweđe wozlagijho do země pokojě.

Kdo s tjmto přeswědčenjm smrti gde wstřjc, tenť má prawau křestanskau mysl, a srdnatost geho založena gest na wjře, kteráž gest skála, genž se nepohne a neotřese, byť i moře a wlnobitj na ni bauřily.

Milý nemocný bratře! z předesslých swazeků spisu: »Páne, zůstaň s námi!« naučil gš se znáti ctností, gichž potřebj k pokognému w Pánu zesnutj, totiž: wjru, naděgi, lásku a důwěru. Gestliže gš těmito ctnostmi se opatřil, a na gegich základě horlivé pokánj učinil: blaze tobě, pokogně můžeš smrt očekáwati; neboť gš geden z oněch maudrých a opatrných, kterjž stawěli na skále, genž gest Ježíš, gegjžto wysokost až do nebes dosahuge.

Podobnau srdnatost měl by gedenkaždý člověk mjtí, poněwadž žádný nenj od smrti wy-

gnut. Nemáš-li pak gestě této nanenvenš potřebné myšli, hledeň gi u nohau Spasitele svého. U Ježíše nalézá srdce, čehož nám na nenvenš třeba s sebou vzíti na věčnost, a to gediné, čehož se máme držeti, totiž: smíření s Bohem. Na vojře, kterauž nás Pán Ježíš obdařil, založena gest pravá srdnatost w smrti, a z tohoto stanovíště můžeš s útěchau hleděti k trůnu Božjmu.

Gehožto vsať srdce u nohau Ježíšových gestě nebylo šhledáno, takowému gest hrožno umřiti. Takowému není giné rady, krom této: Pospěš k P. Ježíši, obětug mu, co žádá, a wezmi, co ti podává. Nasse-liš gedenkrátě Krista, nebude se ti smrt zdáti wjce strassná, nýbrž přigemná; neboť žiw-li Ježíš w nás, umření za žiř a za oswobození ode vsseho zlého pokládáme. Žiw-li Kristus w nás, nic není w srdci nassem, kromě utěcha, nic krom radost, nic krom naděge, že brzy zemřeme a do náručí Slitowníka, w něhož wěřjme, se odebereme. Gať to blaho, Geg spaztriti tať, gať gest, patřiti na twář Otce, genž nám dal Syna, a sřrže Něho moc, syny Božjmi býti! Přebýwá-li Kristus w nás, nosjme zapečetěné pogistěni w sobě, že zdědjme nebe zásluhami Wykupitele svého.

Toho vsseho smj se wyznawať Pána Ježíše nadjiti, slowo Božj dáwá mu k tomu práwo. O, wěř toliko! Dnen dobrotiwý Bůh, genž tať mnoho giž učinil pro tebe, djlo své w tobě započaté dořoná, a wěčně spasena tě učinj. — Co pocjtjš, řdnž vssecka naděge twá bude šplněna,

wida, že splněnj přewýssuge wsecka očekáwanj lidská?

Giž předessle gsem to řekl, a nynj opakugi, aniž mohu dosti často opakowati, že wsecko, co w knize předesslé bylo poznamenáno, a w přítomné gessťe býti má, gediné k potěsse upřímných křesťanů praweno gest, a toliko těm, kteříž opravdu pečugi o spasenj dusse swé, a kteříž pewnau wůli magj, wsecko, ba wsecko wynazložiti, čehož k polepsšenj gegich potřebj. Těmto, swému swatému náboženstwí wěrným dussem nemůž dosti potěchy býti podáno. Gať mile hříšnjiš cestu bezbožné se zbawil, hříchu se wybývá, a nenáwidj ho, nemůže w dobrotě Boha swého, a w lásce swého Wykupitele příliš mnoho důwěrnosti sfládati.

Bůh od nás žádá synowskau důwěru, a chce, bychom geg co otce ctili a milowali. Dítě předstupuge před otce s uctiwostj, důwěrnostj a láskau. — Stroj nechť se bogj, zlowolné srdce nechť se třese, dítě newj o ničem giném, než o lásce. — Budiž také ubezpečen, že Boha na neywenš ctíš, když srdcem synowským po onom dnu wzdycháš, w kterýžto ti lze bude, Boha widěti, a twářj w twář ho poznáwati.

Gessťe gsau sice oči twé zastřené neprozřitnělnau záclonau, kteráž se neodhalj dřjwe, leč na pokynutj Páně. — Ale necitíšli wraucné tauženj w sobě, spatřiti, co za onau záclonau pro tebe přichystáno gest? — Není to potěchau pro tebe, když pomníš, že Bůh sám~~o~~nu žá-

clonu, tagemnau wěčnosť zahalugicj, odhalj, a že Bůh při twém umjránj přjtomen bude, a tě gafo za ruku do swěta onoho uweđe? — Tysť tomu určen, gafo i my wssični, by moč láštn Ježíšowny a prawda geho zaslíbenj smrtj twau w tobě byla oslawena. Protož wlastnj rukau rozwáže swazky, kteréž tě k zemi pewně pau-tagj. A byť mezi mezdegššjm a budaucjm žiwotem byla sebe wětšj mezera: Pán Ježíš předce učinil, že se přeš ni dostaneš, a že neš budeš ani na okamženi opusštěn. On smrtj swau giž proflestil ti cestu tam wědaucj, a ani na okamženi nenechá tě osamělého. Ba, sám tobě forunu podá, kterauž ti připravil a šchowává.

Šať ale ž bogišťe wykročjš, gest konec ža-pasu, a neni žádné foruny wice k zaslaužení; — mrtwým nelze gest bogowati. — Gestli že gš po celý dlahý žiwot swůg nebogowal pro nebe, nelze tobě nynj dlaho se ptáti: Pane! co mám činiti? — Poslednj hodina dne, gest také poslednj hodina k práci. Nynj giž nelze mnoho dobrých skutkůw wykonati, nýbrž ledwa že tobě tolik gestťe času zbýwá, byš w oděnj wjry se oblekl, a gafožto wyznawač té wjry, žiwot swůg odewzdal, a w P. Ježíšse se důwěruga litostně se w prsy bil, a za odpusštěnj hřichůw prošil. Byl-liš, o něšťěšťj! bez wjry žiw, proš Boha, by tobě twau lehkomyslnost odpusťil, a učin předewzetj, že chceš w P. Ježíšse wěřiti, a w té wjře, a w důwěr-nosti w geho zásluhy gafožto prawý křestan umřiti.

Blaze těm, kdož mjru pewnau magj,
 W nj žiwj gsau, i umjragj.
 W toho uwěřili wědj,
 Začež sláwu nebes zdědj,
 Zasměceni gsauce ku wzkříšsenj
 Po poslednjm okamženj
 Smrtelného pozdřimnutj —
 (Přesřastné to rozhodnutj!)
 Docházegj wěčné radosti,
 Blaha nesmrtelnosti.
 Swatý pokog magj wěčně
 A hosanna pěj nekonečně
 Otci, Synu, Duchu Swatému —
 Bohu troggedinému.

Ježiš náš Utěšitel a Wyswoboditel.

Nemoc twá gest prorok, od Pána wyslaný,
 genžby zwěstowal tobě milostné nawšstjwenj a
 kromobyčegné porokowánj. Pán chce mluwiti
 k srdci twému, a chce tobě zgewiti prawdu, kterěz
 gš za času zdrowj swého náležitě nerozuměl,
 poněwadž se ti wnitrnjho pokoge nedostáwalo.
 Milugešli tedy Pána, těš se z toho rozmlau-
 wánj, ba i přede gdi dobrotu geho, a taž se
 s Pawlem: Pane! co chceš, co mám činiti? —
 a odpowj tobě:

»Opustiti máš šširokau cestu žiwota pro-
 stopáššného, wedaucj k peflu, a přigiti ke mně
 po bodlawé cestě utrpenj. Bolesti, které snáššjš,
 gsau zkaussšy twé wjry a trpěliwosti, a wedau
 tě přjmo k nebi.«

Tať onen prorok, nemoc totiž, bude k tobě
 mluwiti, i to tať tobě řekne, že twá ljtost a
 žiwota polepšsenj welmi pochybné gsau tať dlauho,
 gať dlauho s pokánjm gen hrageš; dnes aumysl

máš polepšiti života, a zejtra giž opět k předešlému zlému se nawracuješ. Takowýmto pokáním nebudeš ani o vlas lepším. Což ti prospěje, dnes za hříšný výstupek se hanbiti, a zejtra s radostí opět se ho dopauštetí? —

Snad by se ti křivda činila, kdyby se nyní, an nemocen na lůžku ležíš, o lítosti tvé pochybowati chtělo; schledává se to však u mnohého nemocného, činíc ho pokání, že, gať brzy se zdrawí jeho dosti málo lepší, a nowá se mu příležitost a nový půwab k hříchu poskytuje, silná předsewzetí mjegejí; slzy wysychají. a tať pokání netoliko ničemnau hříčkau, nýbrž i na neywenš nebezpečné býwá.

Upamatug se, negsili w té případnosti, w kteréž bys měl Bohu srdečné díky wzdati, že se ti roznemoci, ba na smrt roznemoci dal, by tě od nebezpečného nawrácení se do hříchu ochránil? — Gestli tomu tať, buď rád. Sw. Petr, apóstol Páně, prawí w listu swém: (2. Petr. II. 20.) »Žem, kteříž utíkali poskwrn swěta, poněwadž známost měli učení Ježíšowa, opět ale w ně se zaplįtagj, a od nich se přemoci dāwagj: že jim učiněny býwagj poslednj věci horší než prwnj. — — S nich platj příslowj: Nawrátil se peš k swému wýwratku, a swině umytá do kalíště bláta.« Býlat by to tedy hrozná zaslepenost, kdybys neměl widěti, že Bůh nemoc za neyšchopněgší prostředek k wyswobození twému zwolil, a že tě od nowého nawrácení se do hříchu, (předzwjdal ge snad u tebe,) bržkau smrti na wždy ochrániti

dyce. Nemoc twá rozžehne ti světlo wjrn, byš poznal, žeť newynnutelně potřebj máš stálého poťanj. Pomni gen, že ti Bůh geště gednau milost swau podává, a prostředek, pohnůtku i příležitost ti poskytuje. Bolestj i hořkostj dáwá ti oťusiti, kterěžto, můžeš co prosebnau a kagjci obět před trůn božj klásti, budešli ge trpělivě snášseti. — Zdrawj tě častěgi zavedlo k nawrácenj se do hřichu, denž se nynj nemoci pohnauti k upřimnému a stálému poťanj. Nemoc gest neybezpečněgšj obrana člowěka, by se nezawrátil k swým předesslým prostopášnostem, a býwá mu ne žřďka prostředkem, gjmžto geště w životě tomto za hřichy zadosť učinj. Z toho ohledu gest nemoc poklad, spogjšli ho se zásluhami Ježíswými, a gimi ho poswětjš, weliký swůg dluh u sprawedlnosti Božské zaprawiti můžeš.

Ačkoliw gš po celý čas života swého upřimně na polepšsenj swé nepomyslil, a ačkoliw teprw nynj na lůžku nemocném se upamatoval, a k Bohu obrátil, předce nemáš malc mysli býti, ani wěčného zahynutj se báti. Byla-li gen zpověď twá upřimná, a gestli gen lítost twá též gest takowá: budiž dobré mysli, neboť Ježíš gest twůg rukogmě, Ježíš genž tři a třidcei let pro tebe pracowal, ctnosti wykonáwal, a za tebe umřel, Ježíš gest twůg rukogmě, že odpusťtenj dogdeš.

Necodbjral byš se s potěchau na wěčnost, řdnyš co mučedlnjř pro wjru swau umjral? — A neumřel P. Ježíš za tebe? Mělaby snad smrt

tvá většij cenu, nežli smrt Boha člověka? — Měli by svátosti, kteréž s náležitou přípravou a pobožností přijímáš, pro tebe býti bez zásluh a bez prospěchu? — A což by byla tvá wjra, naděje, láska a trpělivost? — O duše malomyslná, měg důvěru, mluvili Bůh, že člověk silně věřiti a se důvěřowati má. Cwič se gen w důvěře, a to se nehlépe stane, když obraz ukřižowaného Krista k rozgimánj před oči si postavjš. Wlastně měl by obraz ten tak postawen býti, byš naň wždy mohl patřiti. Předstaw sobě, gako byš Wykupitele swého slyšel, an takto mluwj k tobě: »Synu můg! gaf gsem pro tebe na kříží trpěl, a gaf draze gsem tě wykau- pil. Křížem obtížen wstaupil gsem na horu Kal- wárskau, a na tomto dřewě gsem se z lásky k tobě nebeskému Dci swému za tebe obětowal. Wezmi nynj toto stkwostné znamenj wjry swé a swého swasenj do rukau, a požehnen gjm swé čelo. Kříž gest známka twého wywolenj. — Patř na mne, ramena má rozpiata gsau, by tě obgala, hlawa má nakloněna, by tě poljbila, ústa má otewřená, by se za tebe u Dce přimlawala. O synu můg! drahá léta giž hledal gsem tebe, až gsem tě na lůžku nemocném nalezl. Milugešli mne, umřeš ochotně pro mě, gako gá pro tebe gsem umřel; na ramenách swých donesu tě k Dci mému, a celé nebeské měšťanstwo bude tebe žehnati.

Budeš-li milý nemocný příteli! se Spasi- telem swým tak rozmlawati, mnohé utrpenj

twé bude ti přicházeti méně bolestné. Bolenj hlavy upamatuje tě na hlavu Spasitelowau trnjam forunowanau, twá horauci žizeň na žizeň geho bolestnau, twé hořké léky na hořký geho nápop, genž smyslen byl žlučj a myrrhau, twé tlukauci srdce na bolestné hnutí srdce geho, a twé odsud se ubjranj na geho smrt. Tjm způsobem rozgymage umučenj Páně, pnjš téměř s ním na kříži, trpjš takorčka s ním, a budeš konečně moci še Spasitelem swým zwolati: Otče, dokonáno gest! do rukau twých poraučjm ducha swého! —

Kdo tak smenšlj, tomu lehkó umřiti, neboť, buďž hříšnjš gaňkoli, gať brzy srdcem skrausšeným k Bohu za odpustěnj hříchůw woláš, odpausťj tobě pro nekónčené zásluhj swého Syna, w kterémž se mu dobře zaljbilo. Čeho wjce měl by Spasitel twůg pro tebe učiniti, byš umjrage nabyl dobré mysli? — Kdybys měl Pawlowu horlivosť pro spasenj dušj, Petrowu ljtost, a Janowu lásku, pobožnosť wšech wyznawačů, čistotu wšech swatých panen, wjru mučednjkůw, kagjcj skutky paustewnjkůw, ó pať byš s potěchau šel ze swěta: zdaž ale tětěž utěchy nedogdeš, an budeš zpoléhati na nekónčené zásluhj Spasitele swého, Ježíše Krista? Negsau zásluhj Syna Božjho mnohem wětšj, ba ne- magj nesmjrnau cenu do sebe? — Dausen, an za tebe wšecken dluh zaplatil, on za tebe sprawedlnosti wěčné učinil za dost.

Prawjť Duch Swatý w žalnjch Dawido:

mych, že chce býti Pán spomocníkem a vysvoboditelem těm, kteříž se důvěřují v něj, že je z hříchů vytáhne a spasení učiní. Všudy se prohlásuje Bůh, ať přijemno mu jest, když v milosrdenství jeho dáváme, a od něho pro zásluhu Ježíše Vykupitele našeho budavci blahoslavenství očekáváme. Protož bezpečně dáváme.

Budavci se obáváme pauze z té příčiny, poněvadž nám nepovědomo, co s sebou přinese. Čekáme-li jí ale s věrou v Boha a zaslíbení jeho, zřetně volá k nám: »Díky! důvěřujte se v Ježíše, oně láska, a cokoliv od něho pochází, plno jest požehnání. Znáť náš, a v srdci svém náš chová; koruny vasse schovaný gsau, a nemohau nám násilně odňaty býti.« Chceme-li tedy koruny dosáhnouti, nemůžeme bez boga vezdejší brátkau pauť vykonati, nýbrž musíme kalich hořký, jenž se nám na té cestě podává, vypít, a přelázt, jenž se nám namítá, přelázt, bychom se dostali k Pánu, kdežto co vítězové budeme korunováni.

Bychom vsať téhož blaženého cíle dosli, musíme umřít, a to gažto křesťané — ve vojře umřít; pať ale jest smrt, všem hrůzám, které jí předcházejí, všem bolestem, kteréž její blízkost zvěstují, i ztrátě všech časných statků, jichž náš ona zbavuje, na vzdor předc zvěstovatelkyni pokoe, kteráž nám konec cesty a konec boga ukazuje. Smrt jest onen dobrý angel z věčného domova, jenž s náš svolává onu hrubau obálku, kteráž ducha našeho zdržuje, by se k spa-

tření na Boha povznést nemohl. Ba, smrt zastává vlastně auřad vrátneho, otevírajícího bránu věčnosti, a uvodícího nás v příbytek od Krista Pána nám uchystaný.

Silná wjra, že těm, kdož Boha milují, vssecky věci k dobrému slauží, a důvěra, z takové wjry wážená, gest vlastně ona moc, kteráž srdce nasse k bogi posílňuje, a nás oděním božským opásá, kteráž nás schopný činí, k činění toho, co jsme powinni, a k opauštění toho, čehož se warowati máme. Patřímeli na tyto věci okem wjry, cítíme, že wznesseni jsme nad přítomnost, i nad budoucnost, nad život i nad smrt. Ba, cítíme sami w sobě moc oné prawdy, že s pomocí Wšemohaucího vssecko můžeme!

Mnohý nemocný předzwjda, že neduhové jeho nezhogitelný gsau, a že mu toliko smrti spomoženo býti může; a předce se smrti bogj. Co má takový trpítel počíti, kde utěchy hledati, a kde pomoci nagiti; nehledáli gj u Jezisse, genž ráčil říci: Pogďte ke mně vsšichni, genž obtíženi gste! — Gšili z počtu oněch nestastných, kterjž bolesti těla až ke konci života swého snášeti muselj, pomni také, kterať tě oblaží radosti nebeské, gidžto neomylně auplným do wůle boží se odewzdáním dogdeš. Gať blažen budeš, když mysl nebeskau, kteráž dlauhým wezdegssim utrpením nabudeš, giž s sebau na věčnost přineseš? Gať stastným pocítjš se w tom okamžení hnedle, když do věčnosti wfročjš, a gať newýslowně stastným tam na wěky budeš?

Milý trpiteli! není bolesti ve světě, kteráž by na okamžení nepřestávala, použij tedy těchto krátkých prázdnin, a octni se v duchu na okamžení v rági, kteráž sobě již nyní na bolestném lůžku svém připraviti můžeš. Všecku sílu, s kterouž gest gestě srdce tvé, vynalož na to, bys se cvičil v trpělivosti. Vzneš se pomocí svého náboženství bez ustání k oněm výsostem slávy, kdežto Ježíš svých věrných čeká.

Býval-li v trápení pokoušeti k pochybování, a mniš-li, že od Boha naprosto opuštěn jsi, poněvadž tobě okamžitě nepomáhá: nezapomírej proto předce srdce svého. Žalug Bohu bídu svou, a řci mu upřímně, gať se máš. Bůh spomohl lidem na tisíce, lidem mnohem bídňějším, než ty jsi: může i tobě pomoci, a pomůže. Kterak bys se ošťoval toho, když vidí srdce tvé. Právěť v srdci gest pochybnost, když tě sauzí, a nic srdce nasse nečiní schopnějším k přigetí potěhy, než obrátíme-li se v nauzi své k Bohu, žalugce mu ji.

Především bedlivě buď, by pokúsení tvá pokúsením nebyla množena, aby srdce tvé zcela nekleslo. Snad mimo nemoc i nedostatek potřeb k zachování života trpíš! — Snad nemáš pokrmu, nemáš chleba pro děti, gichžto bédování nad nemoc krutěgi tě sauzí? — A byť tomu i tak bylo, a trápení tvá se množila, předce nemáš sobě zaufati; neboť co od Boha pochází, děje se k tvému prospěchu. — Považ jen, zavřeli otec bez příčiny dítě své do místa tem-

něho, pravě, že nyní od něho odegde, že ho
wjce níkdý neuwídj, a že w stawu tom bude
museti bez přestánj zůstati? — A tak by Bůh
dítěm swým nemocným beze wšij příčiny měl
učiniti? —

Neopomazug se wšak chytj tu příčinu wy-
staumati, pocit toliko, gať potřebný gest tobě
Bůh, a gať mnohem nešťastněgšj byš byl, kdy-
byš upustiti měl od té důwěry, že ti Bůh po-
může. Nicjm nebýwá wjra tak posilněna, gaťo
přemáhánjm pokussenj. — We wjře pewně stůg,
a pať buď cesta putowánj twého třeba gestě
temněgšj, dogdeš swětla, a uwídjš, že tě Bůh
miluge, byť i láska geho k trestu podobna byla.
Měg za to, že tě Bůh, kdž se gemu ochotně
odewzdáš, těmito krátkými trápenjmi do nebe
dowede. Gať chud bylby Bůh náš, kdyby to,
co gšj w hodinách aužkostiplných na dušsi trpěl,
tisjceronásobně wynahraditi š to nebyl, a nebo
nedtěl? Ba, tisjceronásobnau blaženostj nahra-
žuge Bůh člowěku, genž byl pokussenj bez ugmy
wjry přetrpěl. — A což giného gest život we-
zdegšj, nežli čas zkausský a přjprawý k životu
nastáwagjcjmu, čas, na němž nasse blahá neb
neblahá wěčnost záležj. Zdeť od kalu smyslnosti
máme býti očistěni, nemá-li náš praud nebe-
ského ráge co pěnu wyrhnauti.

Kdo do školj utrpenj byl uwezen, ra-
dugž se z toho, že čas cwičenj ku konci se schy-
luge. Ale w hodinách utrpenj nejwjce lze člo-
wěku naučiti se. Neboť za gednu hodinu wjce

myšléně a citů w něm powstane, nežli gindý za měsíc neb za celý rok. — Ale ačkoliv we zdejší přebývání naše bídne gest, předce nechce srdce naše odtrhnauti se od bídneho života, a skaupe smlaová se člověk s pánem života, žádá toliko o hodinku prodlažení. — Ach, nejlíž to tjm newětšjim dobrodinjm pro nemocného, býti pomolánu? — Předstaw sobě, žeš byl s desíti ginými zločinci w žaláři, z něhož král pauze tebe propustil na swobodu, i welikým bohatstwjm obdařil, an zatjm twých spoluwěžňů w žaláři nechal. — Neradowalbyš se z této milosti, neslzelbyš wděčností?

Regši hříšník? — A smjme-liž na soudce, z chyb našich náš káragjhjho, sobě stěžowati? — Nebylbyš newděčným, kdyžby dobrotivý Bůh, co král, tebe přede všemi ginými spoluwěžny wyprostil, ostatních ale gestě w mučjrně ponechal, ty však tu milost přigmauti byš se zdráhal? — Aneb gš ti ten gediný we swětě, genž trpíš? — Uč se wěřiti w soud Boží a spravedlivá trestání, naučíš se také ginák smenšleti. Dwssem žeš se nedopustil všech hříchů, co gich gest, však ale také netrpíš všech sauzení, co gich gest. — Bůh, gehož gš tisíckrát urazil, odpausťj tobě, a dáwá ti nebe, gen gestli gednau swých chyb oželš, ale opravdu a upřjmně, — a co dáš ty Bohu naproti tomu? — Necťš newděčnost swau, a nechťelbyš utrpenj swá proměnití w cwičení kagjcnosti, nechťelbyš Bohu k vůli trpělivě snášeti, ažby smrt, co něgaký posel z nebe, žá-

lář twůg otemřela, a tebe ř wěčné radosti a ř wěčnému odpočinutj domedla?

Utrpenj bezpečné gsau cesty,
Po nichž Bůh tě ř ctnosti wěsti chce;
Dobrodinj gsau a lásky tresty,
Gimiž swědomj Bůh budj twé;
Protož po každické ráně
Dtcowstau wždy libey ruky Páně.

Nebe sobě giž zde musíme dobýwati.

Kdo sobě před smrtj swau nebe nedobyl, nemůže ho, řdyž byl zemřel, wíce dobýti. Ř do: saženj ráge dosti sice několiķa okamženj, toť wi: děti na lotru řagjcjm; ale také ř wěčnému za: hynutj několiķa okamženj dosti, na důkaz toho gest lotr zawržený, genž ani umjrage neželel nez: prawostj swých. Umřel tak, gať žiw byl — bezbožně.

En wssať, přjtelí nemocný! žádáš sobě zagistě dobrau smrtj segiti? Uměnj to ale ney: lépe se zdařj tomu, genž se časně byl naučil od swěta se oddělitj, a genž pewnau wěrau ř Kři: stem, wjtězem nad smrtj, se spoguge, a ř Pa: wolem swatým denně umjrá. Pryč tedy bez me: sřkánj ř milowánjm swěta; neboť swět gest pro: timnjř, řterýžto co zlý duch člowěķa dráždj, tjsnj, láká, wábj a sužuge, a často i až na nemocné lůžķo pronásleduge. To neyhorssj, co tento zlý duch do sebe má, gest geho lstiwost, řteraužto řřestana ř newěře swádj; naklonjř-li genom dosti málo ř němu ucha swěho, býwá

gaſo upjr, kterýž tam, kdež frwe doffel, tať se zaťausá, že ho wjce nelže odtrhnauti, až člowěka na smrt utrápj. Tato obluda není gináf k zapuzenj, leč perwnau, nepohnutelnau wěrau w Ježíſſe Křiſta.

Chce-li tě tedy newěra pochybowačů neb tať nazwané oſwěty přjznimců ſtranu ſtawu duſſe twé a gegjho buďaucjho určení znepokořowati, gen se perwně drž zgeweného ſlowa Božjho. — Wjře křeſtanské lze geſt, na wſſecky otázky ſwědomj se týkajci odpowěditi, a pochybnosti, kterýchž rozum lidſký o trwánj duſſe po ſmrti wezdegſſj naſtawěti může, wſſecky wywrátiti. Ježíš Křiſtus rozhodl, a kdo ze ſmrtelnjků ſmj odpjrat, mluwj-li Bůh? — Ježíš Křiſtus učil ſlowem a ſkutkem. On, člowěkem učiněný Bůh, wážnoſti božſkau řekl: »Gá gſem wzkrjſſenj i žiwot; kdož wěřj we mne, byť pať tať zemřel, žiw bude: a kažďh, kdo geſt žiw a wěřj we mne, neumřei na wěky.« (Jan 11, 26.)

Slyſſel-liš ſlowa tato z úſt Božjch, gaťby mohlo bjdné učenj rozumčárů zwiklati naděgi, kterauž zplodila wjra twá w zgewenj Božj? — Člowěk ſmrtj nebýwá zničen, nýbrž přeſtupuge do wěčného žiwota. Bůh geſt wſſemohaucj, a w zaſljbenjch ſwých wěrný.

Božſké ale toto přiſljbenj wěčné ſlawnj pobjzj náš, bychom se ſnažili, Bohu podobni býti, t. g. ſwatj, gaťo Dtec, wzor náš, ſwatý geſt. — Do říſſe Božj nic neſwatého wegiti nemůže. Wš se wſſať tať poſwětil, není doſti

od hříchů upustiti, nýbrž i v ctnostech cvičiti se musíš, než stoji proti tvým hříchům.

Co se téhož cvičení dotýká, žádný s ním neodfláden, a to tím méně dospělý člověk; ano-
brž pospěš, aby v nich dokonale vycvičen byl, prvé než odegdeš z tohoto světa, což snad dosti brzo býti může, an živobytím gisti nejsme ani dnem, ani hodínou. — První tedy okamžení, v kterémžto litoť v nás povstává, budiž také prvním k ctnosti přikročením, a prvním krokem k dokonalemu sebe samého posvěcení. Předse-
vzetí toto proměň v slib, a učin ho Bohu vssudý přítomnému v tomtéž prvním okamžení. Svědkem tvého svatého slibu budiž Ježíš ukři-
žovaný, jehož litoťně ke rtům svým přitiskni; zároveň slib polepsšení života, nechť gest potom dnů tvých již málo, aneb ještě mnoho.

An stáří tvé tak veliké, a konec života tak blížký gest, snadno porozumíš, že bez od-
kladu hříchů svých želeti třeba, a lehce usaudíš, gať veliká, gať pravá a upřímná litoť tvá býti má. — Nesskody, byš se zhrozil starou dusse své, ale nebuď bez naděje, povolny bez messkání některého duchovního lékaře, by tebe vysvobodil z patrného nebezpečnství. A uká-
zal-liš gemu prostosrdečně tagné neduhny dusse své, a předepsal-li tobě potřebných léků, zava-
zal-li rány tvé, naliv do nich oleje a vjna: daufen a nepokláden se za neskastného vjce. A v ten celý krátký čas, který snad ještě živ budeš, nedopusť, by tobě odňata byla důvěra

twá; neboť pravím tobě, tisíckrát opafugi: posilniž srdce svého, nebe máš otevřené. — Zdaž lotr děle na kříži v šaginosti žil byl, než ty? Menj-liž, an na lůžku nemocen ležš, gedno, gakobys na kříži pněl? Domníwáš se snad, žeby nemocný we světnici své nemohl se cwičiti w ctnostech, genžby ho swatým učiniti mohly? — O, lůžko nemocné gest prawá muž čirna, w kteréž způsobem nelehčím dobytí můžes wěčně se trýpticj foruny, a wěčně se zele-nagjicj palmy dosáhnutí. Ba nemocný může giž tím swatým býti, kdžž trpělivě a z lásky k Bohu se podrobuge.

O, gať mnozi lidé snad dnes giž zemřeli, a wěčného blaha dosáhli, kteříž gestě wčera na lůžku swém těžce oddychujice welmi k politowánj byli. Ale čím se stali blahoslawenými?

Gest to něco tak welmi obtížného nad spáchaným zlým ljtosť wzbuditi?

Nepláče dobře zvedené dítě, kdžž bylo otce urazilo, a kdžž widj, že otec k němu není wjce tak přiwětiv; anebo že se pro tu chybu mrzí, a dítěte u sebe trpěti nechce? — Giž to dítě pomysl: Ne, tak nemohu a nechci děle život tráwiti, i složj se sebe chybu swau a polepsšim se. — Tak mluwj hlas tagný k dítěti, tak i swědomj twé k tobě mluwj, a Ježš Kristus žregmē prawj, že hříšník, kterýž nechce se polepsšiti a pokánj činiti, zahyne.

Polepsšiti a káti se, gest tedj ten gedinný prostředek, gimžto hříšník od zahynutj může býti

zachován. A požehnání Boží, jehož kájení hříšník účasten bývá, jest nejsladší potěchou š nebe; a kdo gegi slasti gednau okusil, pocítí, že mysl geho jest přeginačena: spáchaných hříchů swých bude nenáviděti, a žádati, aby winu swau až do smrti krvavými slzami opláčavati mohl.

Učkolim nyní dobré předsevzetí máš, a srdce tvé jest obměkčeno, ba snad až k slzám kájením rozvloženo: předce se přiháží někdy, že smutné upamatování na spáchané zlé bezděky k tobě se wrací, a kájení twau w pochybnost uvádí. Netrap se ni žhola nic, a za odpověď sobě deň, žeš přestal hříchů páchat, a že lítost tvá bolest tobě způsobilá, když ti milá jest.

Nepřítel všeho dobrého předce ještě nepřestane pokoušeti: buď ale gíst, že pokoušení takové dobrým znamením jest posvěcení tvého. — Swatý Pawel zagísté mohl věděti, že svého předesslého pronásledování křesťanů hogně oželel, a chybu swau opět napravil, neboť řekl: »Gá gsem po swém obrácení nad ostatní apoštoly wíce pracoval.« Ale neohlížege se na toto potěšitelné svědectví svědomí swého, předce napsal: »Nesgem hoden apoštolem slauti, poněwadž gsem tak mnoho zlého učinil.« — Džel tedň hříchů spáchané gafo Pawel, a někdy na konci také š ním zwoláš: Blaze mně, neboť gsem bog dobrý bogoval! Genom také gafo sw. Pawel Spasitele swého náležitě milug, a

budeš se pokússenj méně obáwati, a za šťastného se pokládage, budeš sobě mysliti :

Plésám w dobách prázdnych strasti,
 útěchu že plnau slasti
 Nebeské gsem nassel w Bohu.
 Bože! k Tobě mysl zdvihati,
 Tobě žiti, Tě poslauchati,
 Rozkossj swau nazýwati mohu.

Když konečně k smrti se přiblížš, a přirozenost twá truchliti a rmutiti se počne, zármutek swůg na Boha slož. Kristus Pán náš smrti předessel, a tak mnozi wnmolenj geho ochotně sli za ním. Důvěřůg se w Boha; neboť zhola nemožno gest, by s dokonalým do vůle Boží se odemzdáním se swěta se ubjragci přímo do králowstwj Božího newessel. S takowau důvěrau umřel na křížj kagci lotr. Reprosiltě Pána by ho od utrpenj oswobodil a kříže sprostil, alebrž gestě k druhému lotru řekl: Proč se rauháš tomuto newinnému? — My trpíme dle zaslauženj. — A Pánu Ježíssi ale řekl: Pane rozpomeň se na mne, až přijdeš do králowstwj swého.

Tento lotr nablížel, že brzy dokoná, také ale netaužil po delším žiwobytj, a odemzdaw se osudu swému, řekl toliko: Rozpomeň se na mne, když přijdeš do králowstwj swého!

Gafo onen lotr o sobě wěděl, podobně i ty wědětí můžeš, žeš blíž k konce žiwota swého, a přigmešli smrt ochotně gafo on, a odemzdáš-li žiwot swůg Bohu co obět, přetrpíšli duchem kagcjm a s trpěliwostj wšedco, co ti gestě trpěti určeno: wygasnj se dusse twá, a bude tobě lze

s potěšením a s synowskou radostí čekati hodiny, v kteraužto Spasitel tvůg ve Velebné Svátosti k tobě přinesen bude. O, jak budeš blažený, neboť kde gest Bůh, tuť i nebe, tam i blaženosti bez konce. — Představ sobě gen hodně živě zastupy angelů, a blahoslawených duchů, genž gsau vůkol lůžka twého, hotowi králi vssech králů, na gazňku twém dljcmu, se klaněti. Pomni, jaké to štěstí newýslovné, tak aužce a dokonale s Bohem svým býti spogenu. Suctau, a hořkau ljtosti bj se v prsy, a wolen k němu, a zagisté obdržíš odpověď: »Dneš gestě budeš se mnau v rági!«

An, s takovým násilím lze gest prodrati se aužkau branau do nebe. A buď už ubezpečen, že ti, genž do nebe wessli, nebyli wssični wždy spravedliví, i hříšníci býwali mnozí z nich, kteříž i nentěžšími nepravostmi winnými se učinili, ale kagicnosti s Bohem se smýřili, a na milost přigati byli. Kdyby obrácený lotr déle byl živ býwal, zagisté by v kagicnosti byl zemřel, a s radostí by byl zemřel, neboť i smrt má své radosti, genž gsau předchůdcové radostí nebeských, an se nemocný taťka giž v předšni onoho lepššího swěta nachází. Necťj wíce žádné jiné bolesti, kromě sladké bolesti lásky Boží. Aniž má jiné pomyslu, kromě radostného obdivowánj, an se cítj býti blížě Boha swého. Ba, i to cítj, že v této radosti jako po stupních pokračuge a wždy wýsse staupá, a wždy wyšší blaženosti postupowati bude.

S takovými myšlénkami gednekaždý řagjci
hřijšnjiť pokogně umřiti, a gašo onen umjragjci
lotr ducha swěho w ruce Ježíšowny poručiti může.
Zaktoli sobě, milý nemocný příteli! své poslední
okamženi představjš, pocjtjš se posilněn a řekneš:

Bůh mne opustil swět wessfereň,
Bůh — má škála — tent mne neopustj;
Dní štjt můg! A běda tomu gen,
Kdo se této pewné škály spustj.

Genž se nad čermjškem slituge
Tenby nade mnau se neslitowal? —
Bůh, genž otcomšky náš miluge,
Snadby utěchy nám nedarowal? —

Myšljt na náš Bůh, co ř pokogi
Nám, a ř blahu, téměř odvažuge;
Ře mně teď, an umřjt lépe mi,
Smrti angela gřj wyprawuge.

Smrt gest přechod od wjry ř patření.

Čas gednoho řažděho člowěka wede poslední
geho hodině wstřjc, a konečně i nendržegššjmu
hřijšnjiťku zvěstuge, že musí umřiti. Přehrozně
pomysšlenj — umřiti! Gistau smrt mjtj před
očima, tisjcerými aumazky spautánu býti s ži-
wotem wezdegššjm, a nagednau býti ode wšseho
odtrženu a do nekonečné prázdnoty wnywřženu,
to gest pro hřijšnjiťka předstawenj tak hrozně, že
ho mrazenj pobjhati musí. W gašé tjsni musí
řrdce geho býti, an widj před sebau otwor bez-
zedný, do něhož má býti swržen? — Gaš aš
buchá řrdce geho, řdnž hledj do tmawé samoty
hrobnj, do onoho tuha, do oné noci, řteráž

nebude míti rannj záře, dořawad nezawznj traubn hlas, genž wzkrjssj a ožiwj? — Wssecky tyto předstawy s mnohými ginými truchliwými myšlénkami ležj co centowé kamenn na srdci hrjssnjka, rozdrucgj ge, a začjnjagj muku hrůzyplnau gjž před smrtj. Ale mnohem hrožněgssj gestě gest trnaučj aužkost, kteráž nic giného newidj, než minulost bez zásluh, přítomnost bez naděge, a budoucnost bez útěch.

Ke cti wssať našeho swatého náboženstwj musj se říci, že gest málo hrjssnjků, kterébn smrt nepohnula a ř obrácenj nepřivedla. — Ať gest byl člowěk žiw gakkolw, předce sobě žádá každý w rukau swatého náboženstwj umřjti a w lůnu zaslibenj od Boha gemu učiněných zesnauti. Wjdámeť přecasto, gať mnohý, genž se prwé náboženstwj posmjwal, řdyž umržen gest na nemocné lůžko, mysl swau měnj, a tu cestu nastupuge, kterauž uznáwá za nejbezpečněgssj. Wida smrt před očima, gde do sebe, a spjnage ruce s wraucjm srdcem odřjkáwá modlitbn, o nichž zdráw ničeho slyšseti nechťel. Ach, nenjť skoro wětssjho zágraťu a důkazu wšemohaucnosti Božské nad nenadále obrácenj se hrjssnjka, gaťoť také nynj wětssjho trestu pro hrjssnjka zatwrzelého nad ten, uznáwati newynnutelnau potřebu wjrn, a předcet se gj neuchopiti. Dnen nemocný, o němž se nám w Ewangelium wyprawuge, snad něco podobného pocťil, an ř Pánu Ježíssj prawil: Pane! učiň, bych wěřil, posilň wjrn mé.

Žeť se roznemohl, to byl snad prwnj twůg

froš nawracugij se k wjře a k swatému náboženstwj. Začej Bohu díky wzdámage powážug nemoc za dar nebeský, a měg prawau taužebnost po duchu kagicnosti, i bude tobě lehko tak dlouho trpěti, pokud se Bohu bude líbiti. Ach, poznáš dobrotu Božskou z gegjho maudrého řizenj, budeš se jí kořiti. Ano, brzy seznáš, že slzy kagij wjce přjgemnosti do sebe magj, nežli mjmali hřichowé twogi, pro kteréž ge wyléwáš. Z toho, co sobě nyní odepřeš, wjce budeš mjtí požitku, než z toho, coš sobě dřjwe hřjssně dowolowal. Štastněgšj budeš nyní w trápenj, než gš býwal prwé w nedowoleném tak nazwaném dobrém bydle; poněwadž trápenj twá poněkud prostředkem gsau k zaslauženj onoho štěstj, kteréž na onom swětě očekáwáš. — Mage tuto nábožnau wjru, ačkoliv těla gš churawého, čerstwěgi nyní budeš ku předu kráčet, než prwé za dnů zdrawj swého. Tjmtó způsobem také myslj pokognau wstaupjš na horu, na kteréž wystaweno gest město Boží, a kdezto gsau přjbytj, které Ježíš pripravil swým.

Gestliže dřjwe powinnosti našeho swatého náboženstwj přjsné a obtížné býti se ti zdály, odtud to pocházelo, že gš neznal onoho swatého pomazánj, kteréž ge oslazuje. Nynj ale duchownjm oděnjm wjrn oblečen gsa okusjš poetěch, ljbezného půwabu, a blaha ctnosti. Wjra twá naučj tě wšsemu, ano, genom šj to dobře rozwaž, naučj tě od Boha wšsecko dobré daufati.

Mnoho se mluwjwá o radostech, gichž swět

poskytuge, a těch gšī za času lehkomyslnosti své z wětšsijho dílu zažil; ale wyznen se sám, gestli we swětě radosti, kterážby se mohla wyrownati té, kterau nám působí silná wjra? — Zdaž to není slast newyslowná, nemjti žádného náhnětku swědomí, a nalezati w litošti auplný pokoj srdce a mysli?

○, gen se přidrž pemně své wjry, a pocjtíš w okamženjch tašowjch, kdezto w pokoře a dětinné sprostotě wjry před obrazem Ukřižowaného na kolena poklekej, tisícekráte wětšší slasti, nežli wšsecky swěta radosti aubrnkem tobě podati mohau. Předstaw sobě také gestě nad mjru rozhogněnou blaženost, směti se tím těssiti, žeš w modlitbě své od mnohých giných podporowán, a směti daufati, že se splní připowěd Pána a Spasitele našeho, řkauceho: »Kdež gsau dwa neb tři shromážděni we gménu mém, tuž i já gsam u prostřed nich.«

Uy, milý nemocný příteli! takž obohacuge a šťastny činj wjra křesťanská wyznawače své.

Měrau tohoto nebeslého štěstí měř swau předešslau modlu, gjžto gšī se klanjwal, totiž rozum swůg, a z pátránj toho bude ti wyswěťtati, že přirozené náboženstwí při wšsij své hognosti pogemů wyznawače své w chudobě ponechává co žebrákŧ, a rozstůněli se kdo z nich, ničehož mu nedává, leč pocjtiti bjdu, kteráž neustále ho znepokogugje až k hrobu ho doprovodí. — ○, byš mohl takowého swobodně o náboženstwí smeyssliwšsijho na geho nemocném

loži pozorowati, a geho němým wzdechům rozuměti, slysselbyš, že zmizel mam geho newěry, a že nucen gsa maudrosti wlastnj w srdci swém gšl myslj: Rýžbych gen wěřiti mohl! — Nynj přege sobě pokog dusse, gehož požjwá křesťan, kterému on prwé hlaupých sprostáků spjal. Nynj w uctiwosti má upřjmnau weselau mysl křesťanů, a ctj panickau čistotu co nebeskau ctnost, kteréž Bohužel! nemá.

Rdybn takowj politowáni hodnj gen gednau mohli do swatyně swědomj křesťana nábožného nahljdnauti, tuť by teprw poklad wjry gať náležj nakupený uzřeli. Widělby, že nádege, z wjry pocházegjc, božská gest, a až na onen swět dosahuge, kdežto gj ona swatá láska přidělena býwá, dle kteréž dusse Boha má, a dle které Bůh se gj s cela propůgčuje.

Tjmtó zdělenjm člověk, gať pjsmo učj, býwá w člověka dokonalého přetwořen, a přichází k poznání Boha, w Ježíšsi Kristu, synu geho, kterýž někdy i tělo nasse od práchniwěnj oswobodj, ge obnowj, a oslawj.

Z té přjčiny taužj křesťan po rozdělenj swém, by od wazeb těla oswobozen, byl s Kristem. Zato swatá taužebnost s tjm, kdož Boha miluge, na smrtelnau postel se klade, kdežto konečně smrt forunu na hlavu mu wtiskne, by ho pro wěčnost co nenkrásněgi ozdobil. — Smrt tedj gest poslednj paprsleť wjry, který člověku wěrnému swjtj, by přegiti mohl od wjry k gasnému patřenj. Rowně i nádege plná swaté

žáře š pochodnj swau stogj u lůžka umjragicjho, a okazuge mu oterowené nebe, do něhož wegiti láska mu láže. Kříž, který w rukau drží, a wraucně k prsům tiskne; ono wjtěžné znamení nasseho wykaupení posilňuje, gjmá a wzbuzuge ho, by umřel z lásky k tomu, genž dříve na kříži za nás umřel. Křížem wybogue křestan bog swůg poslednj, a oswoiti gjm temné tagemstwj wěčnosti.

A konečně w poslednjm okamžení, kdezto bez sily umjragicjmu ůsta zamřká, pozdwihuge swaté náboženstw, co matka autle milugij hlasy swého a žehnagje ho žehnáním gadrným prawj: Ddebeť se dusse křestanská, opust swět we gměnu wssemohaucjho Boha, genž tě stwořil; we gměnu Ježíše Krista, Syna Božjho, genž za tebe trpěl; a we gměnu Ducha Swatého, genž na tebe wylit gest. — Ubjren se odtud, neboť nebi přiználežjš krmj Ježíše Krista, gsauc kaupena! wegdi we gměnu Ukřžowaného do přjbytků Božjch, kdezto na Spasitele swého twářj w twář patřiti, gemu se klaněti, a gehu wěčně milowati budeš.

Mezi tauto modlitbau pohřžuge se dusse w moře blaženosti, a gafo u wytržení rozbíwssí wssedka pauta těla pospjchá widět, čehož gestě žádné oko newidělo, a slyšet, čehož žádné ucho nelysselo, a milowat, gať žádné srdce lidské gestě nemilowalo. O, co to za rozkoš, milowati, gafo angelé milugj, a wěčně, bez konce milowati.

Chwála Bohu, a pokoj lidem.

Často slýchati i od nábožných a co nejlépe připravených nemocných žádost tuto: rád bych zemřel, kdybych jen dříve vnitřního pokoje dožiti [mohl, a jistotně věděl, zdali mně Bůh hříchů mé odpustí, a gšem-li w milosti Boží postaven, a setrwámli w nj. — Příteli nemocný! tyto otázky teprw před trůnem Božím budau tobě zodpowjdaný. — Byť byš gessťe deset roků žiw byl, předc byš gessťe stranu toho, gsili w milosti Boží postaven, žádné gistoty nez nabyl. A deyme tomu, žebyš té gistoty dožiti mohl, k čemu by ti slaužila wjra a naděge? — Bůh tomu chce, byš činil wůli geho, násle-downě byš umřel, kdýkoliw bude wůle geho. Bůh také chce, bychom w něho celau důwěrnost swau skládali. Aneb by snad tobě, gaž gessťe žádnému neučinil, měl dáti zwlásstnj pogisstěnj? Nemáš dosti na slowu geho: »Odpustíte, a bude wám také odpustěno!«

Ubezpečení býti můžeme, že we gměnu Ježíše Krista k trůnu milosrdenstwí Božího se blížice nikdy odmrsťtění nebudeme. Gen pro Ježíše máme přístup k Bohu, a pro wjru w Krista Syna Božího, můžeme se wssého spasitelného od Boha nadjti. Ježíš gest náš prostřednj, a gest Bůh sám. Milugeme-li ho, miluge i náš, a bude nám milostiwým saudcem, a odpustjmelí, dogdeme od něho odpustěnj.

Upokoj se tedy, a pomni na to, co sw.

Pavel o sobě propověděl: »Chtěnj gest we mně, ale nikoliw dořonánj.« Měg tedy důwěrnost, a nebudeš bez pořoge; neboť netoliko dořonalým a řwatým, nýbrž všsem lidem při narozenj Spasitele našeho od angelů pořog byl řwěřtowan. — Bohu řest a řwála, lidem pořog, totě byl onen pěkný nebeský řar, gegž Spasitel narodiw se ř sebau lidem přineřl.

Řuže, přřiteli nemocný! budiž dobré wůle, a dogdeř pořoge, neboť Dtec řarowal ti řwého milého Syna, byř řřřeřko dobré, řehož se ti nedostává, w Řristu Řežřřři naležl. W prawdě! ř Řežřřřem narodilo se nám řřřeřko, řehož nám řřeba ř řpasenj.

Přetož milý, auřřostně řarostliwý přřiteli nemocný! měg toliko wůli řobrau, a řosáhneř w Řristu Řánu a řřřze něho řřřř řprawedlnosti, řořonalořti a řwatosti. Řbětug tedy ř řobořřnosti a uřtau Řtci řeho milého Syna. Řbětug řeho řwatý, řořonalý řřwot, řeho řořřé umučenj a řmřt řa řřwau nedbalost, a řa řwé nedořonalořti. Ř uřtěnj řeho boleřtné řmřti, obětug řmřt řřwau, a řa ř ř potěřau a w pořogi ořewřdáš řucha řwého w řuce Řtce nebesřého, a blaženě řemřeř.

Řřřřřř se Bohu, byř řřřř umřel, řřř se řewně řwé wřřř, a řemřř w pořogi. Řařug se, ře řusse řwá ř tohoto řřřněho a pořřřřřřřněho řěla wyswobozena, a řo řřwota řřřřřřřřřřřřřř přřřřřena bude. — Řestřř řřř řnů řwých řře užřřwal, a w řřřřřřř řřřřřřř, pořni ře řestřř

málo lidí, genžby nemuseli totéž o sobě říci, protož obrať se k Bohu, srausseně se wyzná-
 wage, a nedy se wíce minulostni znepoko-
 wati. Byš wšak sobě dočonalého pokoge po-
 gednal, postaw si obraz Spasitele swého před
 oči; rozgimey si ho s pozorností, a zamysli se
 s důvěrností do hlubokosti ran Ježíšových.
 Pros Spasitele swého, by křwj swau swatau ne-
 prawosti twé smazal; a učinjšli tak opráwdu,
 buď gíst, že ode wšj aužkosti oswobozen budeš,
 i tisse a pokogně umřeš.

Zůstaneli při wšech těchto potěšitelných
 představách srdce twé předc gestě w těžkomy-
 slnosti pohřženo; a budeš-li žádost mjtí gestě
 dálšjho žiwobytí pauze proto, byš wíce zásluh
 sobě nashromážditi mohl, považug žádost tuto
 za pokussenj, od něhož srdce swé chrániti máš.
 Neboť na nenwenš pochybno gest, zásluh-li či
 win sobě nashromáždjš; wětšjim djlem s lety
 množiwagi se také hřjdny. Podrob tedy wůli
 swau wůli Boží, a pozdwični srdce i oči k ot-
 čině nebeské, pozdraw gj co autočistě swého,
 kamž se utjáš, byš tam wěčně šťastným byl.
 Milug Boha a nepochybug o geho lásce, neboť
 sám prawj, že miluge ty, kterjš ho milugj. Na
 wšechen způsob z hola nemožno gest, by Bůh
 odepřel lásky swé těm, kdož ho upřjmně milugj.

Rmautjš-li se z té příčiny, že gšl teprw
 w poslednjch žiwota dnech pokoge duchownjho
 bedlinu býti počal, pomni, že i oni dělnci, kte-
 řjš poslednj hodinu na winnici do práce přišli,

po penji obdrželi. Dstatně buď gen také dobré vůle, neboť těm, genž dobré vůle gsau, počog gest zvěstován. Pomni gen, že milosrdný náš Vykupitel na svět přišed nám bjdným hříšníkům počog s Bohem wygednal. Pro náš tělo wzaro na se, neyhořčj utrpenj podstaupil, krowj se potil, a smrtj neyohawněgssj na křížj umřel.

Tomuto božskému světa Vykupiteli, genž z lásky a milosrdenstwj za nás umřel, nemohlbyš wětšjho pohaněnj učiniti, nežli když byš o geho milosrdenstwj pochybowal. Připausstjm, že gen roč giž, neb měsic, neb gediný den gestě žiw budeš, předc to gestě nenj žádným způsobem důstatečný důwod, že byš se měl nechati od zármutku potříti a zaufati. — Gsa wěrau s P. Ježíšem spogen co žiwá ratolest na kmenu winném wšech zásluh geho aučasten, a gačožto prawé dítko Božj i dědicem nebes budeš. Wěrau swau gšj geden z těch, o nichž sw. Pawel prawj: »Nic zatracenj hodného nenj w těch, genž w Kristu Ježíšj gsau, a genž nechodj podle těla.« S sw. Jan napsal w listu swém: »Bůh gest láska, kdož w lásce žůstává, žůstává w Bohu, a Bůh w něm! kdož se wssaf bogj, nenj w lásce.«

By se láska nasse k Bohu gemu líbila, musjme dobrau vůli mjtj, a toho se warowati, čehož Bůh nenáwidj; musjme želeti spáchaného zlého, a činiti počánj. — »Obrace se k Pánu, prawil prorok, obraťte se k Bohu, neboť gest dobrotiwý a milosrdný, trpěliwý a welikého

smilowánj. Podobně mluvjí Bůh skrze Ezechiele proroka (18, 21): »Budeli činiti bezbožný. pokánj — — a saud a spravedlnost; wšsedh nepravostj geho, kteréz činil nezpomenu.« A k těmto wšsem zaslíbenjm musí gessť přidáno býti, že hlasowé angelsstj na obloze hlásali a zpíwali: Chwála Bohu, a pokog lidem, kterjž gsau dobré wůle! — Bylatě sice půlnoc, když, se Spasitel narodil, ale nebe se třpytilo, a noc byla oswjčena, když we wzduchu zawzněl ples a zpěw: Pokog lidem!

Gakž by tedy hřissnjf kagcj mohl zausati nad milosrdenstwjm Božjm, aneb pochybowati o něm, an Bůh i Syna swého selsal, aby lidem zwěstowal pokog, milost a smilowánj? — Kdo gessť stranu toho pochybuge, nemá dobré wůle, kterauž láska Boha nasheho lidem oznámila.

Příteli nemocný! nezawjren před milostj srdce swého, milug Boha, měg dobrau wůli, a nebudeš se smrti báti, aniž čeho na nj widěti giného, leč to, že gest přjstaw odpočinutj, pobčerstwenj po práci, a konec trápenj. — To, co tě dosawád bez ustánj k hřjchu dráždilo, a nezbedně k nepravosti popauzelo, totiž tělo twé, lehne smrti w necitelnost a hrob; co wšsak dobré wůli a ctnosti bylo nakloněno, co se Bohu s láskau propugčowalo, duch twůg, wznese se k oné wýssosti, kdežto nesmrtelně naporád s Bohem žiw bude.

O, gen se nebog, že máš z počtu žiwých

býti wywołán, a nestradhug se věci, kteráž žád-
ného z lidí nemine. —

Stenjlíž to potěšení, věděti, že gdeme k Je-
žíšši, k svému Wykupiteli, ke křmům angelským,
do společnosti všech swatých a spravedlivých,
kdežto gať písmo dj, stolorati budeme s Abra-
hamem, Izákem a Jákobem? — Negdeme do
ráge, do něhož wessel kagjci lotr? kdežto ne-
třeba slunce, ani měsice, ani hwězd, kdežto ga-
snost Boží wěčně swjtj?

A čemu tedy twá nemjrná bázeň smrti?
Stelne-li se srdce twé k statkům wездеššim, ni-
čehož ti smrt nemůže wzjti. Milug gen Boha
gať se patřj, wěrně a upřjmně, tať gať dobré
djtě otce miluge, a budeš se z toho radowati,
když brzy umřeš, neboť smrtj toliko přigdeš
k tomu, gehož ze srdce a nadewššeko milugeš,
totiž k Bohu. — Wětššim dylem ale nemjrná
a přjliššná bázeň smrti ztad pocházi, poněwadž
newjme, gať náš milý Bůh na onom swětě
přjgme, odmrsštjli náš či milostiw nám bude.

Alle všeho toho tať ani nemáme wěděti,
ginať by ničemná byla nasse naděge. — Bůh
chce, bychom negen život wěčný daufali, nýbrž
bychom tať všech prostředky k dosažení geho
s důwěrností očekáwali. W sobě samých niče-
hož nenalezáme kromě slabosti, a neustálého sem
i tam se klácej; protož musjme sami ze sebe
wystaupiti, a všeho k spasení potřebného u Je-
žíšše Krista hledati. Negkufil gš giž častěgi,
že naděge nasse nestálá gest! Za gitra býwáme

plní té nepřevoněšší důvěry, a k večeru flešáwá mysl naše. — Gakkolim se wynamyslíme, bychom dopjídili se gístoty, předce zůstáwáme nepokognj, plnj bázně a zármutku. — Což giného w tomto zarmauceném stavu můžeme počiti, nežli k nohaum Jezisse Krista padnauti, a gemu bjdu swau žalowati. Ulespoň tolik z písma swatého wjme, že řekl Izaiáš prorok: »Hospodin powýssuge čest swau, odpaussťege nám; a blahoslaweni wssični, kterjž (daufagjce w něg) čefagj naň.« 30, 18.

Muže, možná-li, bychom těmto swatým přjpowědem na wzdor gessťe pochybowali, že Bůh spasiti nás chce? — D, onť to opravdowěgi chce, nežli my sami, a on wjce učinil, by nás spasil, nežli my k tomu přispěti můžeme. — Uwažugme gen, gať hluboť se snjžil Syn Boží pro nás, řdyž člowěčenstwj wzal na se. Rozgymeyme sobě chlěw, w němž se narodil, gesle, w nichž ležel, a gděme w duchu na mjesto lebčj a na horu Kalwárskau. Ach, powažme gen tagemstwj plné přebýwánj žiwého, prawého Boha w nepřswětěšší swátosti oltárnj, a posuďme, máme-li gen stjn něgakého důwodu, pro kterjž by nám možná bylo pochybowati, že Bůh wůli má nás spasiti? — Uwažugme gen nesmjrnau welikost lásky Boží k nám lidem, an se nám i nemilostj hrozj, nechťeli-li bychom swaté tělo Páně co posilněnj na cestu do wěčnosti přigmauti. Stenj-liž to gedno, gakoby byl Bůh řekl: D, rozmilá dusse, proč se staráš a rmau-

tjś? Lze ti newěřiti, že ti nebe dáti chci, an gsem sebe samého tobě dal? A bych tě gessťe wjce strany toho ubezpečil, netoliko dowolil gsem ti, přigmauti mne: alebrž i přikazugi to, a to sice s tak naléhagjci láskau, že byš milosti mé a přátelstwj se zbawila, když byš mne uposlechnauti nechťela.

An, dusse křesťanská, pomyslenj tedy, žeš od Boha snad zamržena, pauze od nepřjtele spasenj pocházej, a potřebj gest, byš se k pomyslům těmto tak chowala, gačo k pokussenjm proti wjře. Mudrowati o tom gest pro rozum lidský tolik, co w bludissťe se paussťeti, z něhož wygiti nelze. Nikdy, ať se nám přihodj cokoli, nemáme malomyslnj býti. Budiž gen dobré wůle, a pokog bude w mysli twé. — Byť byš byl spáchal hřichy celého swěta, předce nemáš zaufati, an odpussťenj hřichůw článeš wjry gest, o němž pod trestem wěčného zatracenj pochybowati nesmjme.

Genom dobrau wůli měg, a pewnau důwěru, wssedko dausen, a nikdy dobroty a milosrdenstwj Božjho neunawjś. Kdož o dobrotě a milosrdenstwj pochybuge, urážj Boha, a dopaussťj se hřichu proti Duchu swatému. — Byťbyš i stokrát za den upadl, stokrát opět powstaň. Powážug se za pocestného, genž na cestě často upadá, opět ale powstává, a konečně předce tam docházej, kam dogyti chtěl; ačkoliv wjce času k tomu potřebuge nežli onen, kterýž nepadá. Kdyby wssak tentýž neschťastný, gelikož

giž wjcekráte upadl, w blátě ležeti zůstal, cestu swau ničdý by nedokončil, a dwognásobně nešťastný by byl. — Wykroč tedy z kalistě hříchů, abyš se bezpečněgi temnotau smrti bez nowých pokléšků dostal ku předu, wezmi sobě za pochodeň a hůl swatý kříž do ruky, a šťastně cjele dogdeš.

Obraz Krista Pána na kříži pněcšho.

Ne každý člowěk může se dlaugo modliti, hogných almužen udělowati, a přisně se postiti; ale gedenkaždý může swé obyčegné skutky wznesšeným a swatým aumyslem wykonáwati, a tak sobě u Boha také znamenitých zásluh dobyti. Zwláště utrpeni nemocných z lásky k Bohu trpěliwě snášená gsau záslužné modlitby, gichžto je člowěk za dnů zdrawj ani znáti nenaučj. — Není-liž na mnoze takowých lidí, genž celý čas na smrt nepamatujj; a ničdý by na ni nespoměli, kdyby nemoci nebylo. Protož nelze ginať, než nemoci za přemaudré zřízení Božské považowati. Gsaut předně znamenjm našj mdloby a nasseho bjdnictwj; za druhé trestem, gimž za hřichy swé zadosťčinjme; za třetj zkaušškau a příležitosti k wykonání wznessených a swasitelných ctností; a za čtorté konečně, příležitosti k slusné přípravě k smrti. O, nemoc gsau dogista prospěšná dopuštěnj Božj, genžto nám příležitosti podáwajj, bychom žiwot, ačkolim w hříšjich stráwený, swatě skončili. Pomněme gen, že Bůh gest otec nepleššj a nedobroti.

wěgšši, a nechme ho nařládati s námi dle wůle geho, onť mocen gest i z kámenů potomky Abrahámany wzbuditi. Mat. 3, 9.

Šili snad welmi bolestně nemocj trápen, pomysli sobě: Bůhtě Pán! co za dobré uznáwá, staň se. Pohleď také okem nábožným na obraz ukřižowaného Krista, a rei s ním: »Otče, ne má, nybrž twá wůle staň se!« — Kdybyš byl nespokogen s nemocj swau, čehož byš tau nespokogenosti zjškal? Boha byš urazil, neduh swůg netrpěliwosti učinil nesnesitelněgšši, a přizpawil byš se o zásluhu. Ba, místo co se máš ochotným utrpenj snášenjím očistiti, reptáš ním byš dusse swé gestě wíce posřwornil, a milosti byš pozbyl, řterauž ti Bůh pro milosřdenstwj swé podává.

Zhřěšil gsem, zwolal Dawid král, slusši se tedy bych pokutu za hřichy snášsel. Tak byš měl i ty smysšleti. Také twé hřichy widj Bůh, a řdo hřichy gest obtižen, nemůže řdo řálowstwj božjho wegiti; třebatě tedy pořánj. — Nenjliž to tedy přeweliké dobrořlinj, řdnyž náš Bůh tresce pokutami řasnými, by náš ochránil od wěčných? A nečinjš se z nowa trestu řodným před Bohem, řdnyž w nemoci newřlost a nespokogenost při ničem, cokoliw se ti přiházi, na uzdě udržeti nemůžeš? — Gest-liž to, řáti se, řdnyž ře wššim, cokoliw se ti přistrogj, nespokogen gšř? — Gest to pořánj, řdnyž sobě pro řážřau maličkost šřřžnost wedeš, řdnyž gest ti řřř horko, řřř žima, řednau wšřřř řřř, a řodruhé wšřřř řřř,

Ďnž nic podle chuti nenalezáš, poněwadž dnes tať a zegtra ginať chceš býti obsluhován? — Čhtěl byš to nazýwati poňanjm, Ďnž hnedle řičíš, gať brzy se tě nědo řkne, a předstíráš, že se s tebau neseťtrně nařládá, že tě obsluhováči gen saužj, a mučj? Takový nemocný gest s to swým náramným bědowanjm swé obsluhovače nemocněgšjmi učiniti, než gest sám. — Gest to trpěti dle úmyslu Božjho, a duchem řagjcjm? Ty, genžto gš dobrowolného poňanj neučinil za dnů swého zdrawj, čhtěl byš sobě stěžowati, Ďnž ti Bůh z paubé milosti ř dokonalému poňanj neduhem a bolestmi dopomáhá. Neř přigjmáš-li trápenj s wděčností, předceť i proti vůli swé něsti ge musíš, a — dobře to považ — žeť ge bez prospěchu snášíš.

W čas nemoci nabjžegj se řřestřanu wšsečň ctnosti, čhřce mu co wěrné přjtelřyně poslařžiti, a ř snášřenj trápenj gěho pomáhati. Wjra předcházj nemocného s swým swětlem; naděge snažj se nemocného potěšřiti, ukážugjc mu wěčně se řestřnaučj řorunn, řterěž naň řefagj; lásřa rozněcuge a rozmáhá w řřdci trpjčjho swatý plamen nábožnosti; trpěřlřwost lege balřřám do řřsau wzdřřchagjcř; a odemřždanost do vůle Božj řonečně umjřragjcjmu řřne řalmau, řterauž co wjřtěž má obdržeti. Řjmo řpůsobem napomáhagj wšsečň ctnosti řpolečně trpjčjho wžhůru powžněřti — až tam ř řřunu wěčné odřlaty.

Řařožto řřestřan a nemocný neměřbyš nřřř w swětnici swé býti bez něgařěho znamenj swého

swatého náboženství; u příkladu bez kříže, čímž
 byš se žehnal, neb svěcenou vodu, čímž byš
 se kropil, měl byš vždy u sebe mítí na důkaz,
 v každé uctivosti máš všecko co Cirkvi naší
 swatého gest. — Nic ze všeho toho, čeho cír-
 kev užívá a nám podává, není bez významu
 neb bez ceny. Vodou svěcenou se pokropiti
 nebude pro tebe bez významu a dobrého au-
 činku, pomysliš-li, že již hodně času uplynulo,
 co na křtu swatém oblit již byl vodou, a že
 poslední žehnání, čímžto se tělo tvé do hrobu
 wyprowadí, podobně vodou svěcenou se stane.
 Takoví pomyslové jsou modlitby, a pro umdlené
 nemocné gest znamení swatého kříže nezřetelně-
 šším významem výřn a modlitbou. Neboť nic
 není snadnějšího, nežli z gitra v čas procit-
 nutí, aneb před zesnutím, neb užíváním léků
 říci, aneb alespoň v tichosti pomysli: »Ve
 jménu Otce i Syna i Ducha swatého budu tr-
 pětí a snášeti, až dlouho tomu Bůh bude
 chtít.« — Zdvihaje ruku k znamení se swa-
 tým křížem významáš co negakau přísahau svou
 výřn v tagemství nejsvětější Trojice, a bu-
 deš-li toto významání častěji za den opakovati,
 utišne se tato kratičká modlitba v mysl tvou
 tak, že při každé příhodě jako sám od sebe zna-
 mením sv. kříže žehnati se budeš. A což by ko-
 nečně v okamžení, v kterémžto duši svou vy-
 dechneš, pro tebe mohlo býti potěšitelnějšího,
 nežli z hlubokosti srdce svého poslednírate říci:
 Ve jméno Otce i Syna i Ducha swatého.

Amen. — Na tento způsob můžeš sw. křijž považovati za klíč k bráně nebeské, genž ti nebeskou bránu nepochybně otevře.

Obraz Ukřijžovaného.

Nábožnj křesťané mají w obyčejí zawěšiti křijž nad své křesadlo, kdezto modlitby konáwagi neb nad postel, a k témuž křijži bráwagi autočistě své we wšech swých záležitostech, hledajice radu a potěchy, kterauž tu také wždy nalezají. Kdo ale také gen patří na křijž, musí gíž obdivowati welikost lásky, kteraužto P. Ježíš, Bůh člověk náš milowal, an hříchů nasse na sebe wzal, a aby náš wyswobodil a s Otcem smjřil, obětj křwawau se stal. — O, měli kdo někdy wětšj lásku!

Křijž Kristůw, dj sw. Augustin, gest kázatelna, s kteréž Bůh a člověk náš učí řka: Hříšníci wiž, gať Bůh hříchů na mně trestal, opuť cestu swau. Popatř na mne, swého Wykupitele, učitele, a přítele. Gať gsem cesta, kteráž tě wede k spasenj. We mne máš wěřiti. We mne daufati, neboť genom smrtj mau wěčně můžeš spasen býti. Gať gsem také láska. — Genom na mne popatř, kolik ran na mně wiďš, tolik hlasů prawj tobě, že tě miluji, a že gsem tě až k smrti milowal. — Popatř na mne, a považ, co láska má pro tebe podnikla, a s osflimostí budeš se ohlížeti po hříšjích swých. Zhroz se hříchů swých, ale nedeň se od nich

Ě zaufání nad mým milosrdenstvím svěsti. Litug
gich upřímně, a očisti duši svou krví a vodou,
kteráž tekla z rány boku mého, a zběh co snjh.

Uy, příteli nemocný! tak Spasitel náš z ka-
zatelny kříže podnes zvěstuje milost a smilo-
vání všem hříšníkům, a dj: Željšli hřichu,
ljtoli tobě, žeš činil zlé a opratoduli odpustění
mého žádostiv gš, nabuď myslí! věř, a stane
se ti, gať gš byl uwěřil. Musíš ale z hrobu
hřichu powstati, gaťo gá gsem z mrtvých powstal.

Wjmeť, milý bratře nemocný, že Ježíš nez-
žůstal mrtvým w hrobě, nýbrž wstal a žiw gest
pro nás, a chce, bychom i my tam se dostali,
kdež on gest. Tak těšši Ježíš s kříže svého
wseček, kterjž naň patrj. Uděluge milost všem,
kterjž gj u něho hledagi, a dává žiwot všem,
kterjž ho zaň prosj. Ježíš gest dnes gaťo ondy
učitelem našim, a tisíce nemocných naučili se
pod křížem geho snášeti bolesti a trápenj. Mnoho
tisíc hříšníků pod křížem našlo pokoj a potěchu
pro své aužkostně trápené svědomj, když klečjce
před nym na kolenau zpomenuli: Tak Bůh mi-
lowal nás, že Syna svého gednorozeného za
nás dal. — Ano, mnoho tisíc křestanů, genž
se smrti a zpráchnivění děšili, w poslednj ne-
moci své, ležjce na lůžku gaťoby na kříž přibiti,
nabylo w poslednjm bogi se smrti nejsladšj po-
těch. — O, gať mluwj umjragjcmu, když mu
kněž do rukau dává obraz Krista ukřižowaného,
řka: Milý bratře! tauto cestau, kterěž se hrozíš,
frácel také P. Ježíš. Zwůg Ježíš umřel a wstal

z mrtvých, i ty umřeš, a wzkrjssen budeš, a wegdeš do přibytku, kterýž on ti připravil.

Kdo křjž swůg giž až k samé bráně nebes donešl, nemá mti žádost nawrátiti se zpět cestau obtjžnau, nýbrž má s potěšenjm pod tížj křjže dussi swau wydechnauti, a umjrage brannau do nebe wolati: Dťce, dořonáno! dořonal gsem cestu, řlesage a powstáwage, řlze a wzdychage: dořonal gsem obtjžné žiwotem putowánj, ó přigmi milostiwě dussi mau. — Nephřálbnš sobě, gsa na řonci žiwota hřjřněho, na tento způsob umřiti, a byt třeba dneř tomu tař byti mělo?

Když byl hřjřnjř gho wlnosti, lařomřtwj, řáwřřti, mřřtitelnosti, řlowem gho nepravosti pařdesát — řředesát roků až k weřeru žiwota swěho neřl, aneb raděgi w něm se wleci řal, a řdyž Bůh řonečně takowěho řřřediwěleho hřjřnjřka uchopi, a křjž těžké nemoci naň wložj, kterýž ho od nynjřka mřřřkostem řlaužitř nesřhopna řini, a na cestu polepřřeni weře; řřaž sobě takowřto hřjřnjř může něco řpařřitelněgřřjho řádatř nad tuto nemoc, genž ho co prowazem k lůžku řagjřmu uwazuge? A neřřálř se gařobn řežjřř řám na této řtězce utrpenř po řoku mu řřáčel, řřřeže ho w řažděm řřoku: Měg se na pozoru, přjřřřřř řesta. — Buř trpěliw, brzy wřřřeho trnj neřřář řa řebau; pař gest řtězka rowná, a řnadno po nj řřáčeti. Gen řřáčeg opatrně, a řřž se pewně swěho křjže. Řehney se gim, by nepřjřtel dussi nemohl ti osřřla řlástř. Mřřřli se,

bud na hlas neb tisse w srdci, došawadž newy-
konáš oštatnj cestu; pať ale giž bude žwjtěženo,
budeš blažen, a rág bude twůg.

Ezeliž nemocnému, genž w bolestech co nen-
prudšsich až do skonání swého musj dny i noci
tráwiti, něco potěšitelněgšsijho mysliti, něco bla-
ženěgšsijho pocítiti, nežli řdnž na to pomnj, což
wšsecku radost w sobě zawjrá: Jezjś gest še
mnau! Pán swěta, král králů gest še mnau bjď-
ným hřjssnjkem. Bůh, ano,

Bůh gest še mnau! Gafě pomyslenj, —
Ať k gaf wysoké mne zdwihá blahosti!
K wětšsijmu té wjry utworzenj,
Statečně sám Bůh mi dáwá stálosti.
Slušnoť bych we wjře té se zachowal,
Ať tak božské potěchy se hodným stal.
Až se wůkol mně giž počne tmjti,
A giž ustáwati počne srdce mé,
Ga pať počnu smrti kalich pjti —
Bože! až ten hrozný bog mi nastane —
Pomnim gestě, že w témž bogi še mnau gfi,
A mně propůčjś w čas prawý pomoci.

Kdo o Bohu mlčj, nemiluge ho.

Milugeš-li Boha opravdu, poznáwáš ho
a lásku geho ze wšseho, co přjroda plodj. Od
stebýlka trawnjho až k dřewu cedrowému, každn
keř, každá bylina žwěstuge Boha, kterýžto gest
stworitel těch wěcj, a který wšsecko pro lidi, djtky
swé, stwořil. — Člowěk má wšsecky rozmanité
dary Božj s wděčností přigjmati, a netoliko těch
ochotně se chopiti, kteréž ho těšj a blažj, alebrž
i těch, gimiž ho Bůh žkaussj, čistj, ať rado-

stem nebeským připravuge; zvláště pak nemoci, gimiž člověk co zlato ohněm čistěn bývá. Nemoc gest vlastně ono rozhranaj, čili rozcestj, na kterémžto v myslí člověka poslednj pozůstatky, kteréž srdce geho k zemi pautagj, zničeny, a statky věčné dobyty býti magj. Už gest nemoc sebe více obávána, výhodu tu gj předce přirčnauti musíme, že člověka krotšim a nábožněgšim činová. Těto moci nemůž býti zbarvena. Genom zausalstvoj přeohezdné, kteréž patrnuu zuřivosti rány vlastnj rozsazuge, snažjvá se požehnaný aučinef nemoci překaziti, a místo coby mělo trpělivým snášenjm bjdny nebe dobyti, otwjrá š zuřivosti swau bránu pekla, by do něho obět swau swrhla.

Uch, kam se může dostati člověk, genž se odlautil od Boha! — O, kdoby do srdce takového člověka mohl nahlídnauti, zhrozil by se, a politoval by ho. Byť byl bjdnyf takový sebe déle živ býval, ztrácel čas geden po druhém, srdce geho zůstalo studené a prázdné Boha i lásky k němu. Nynj wšak chýlj se život geho k večeru, a on hyne co starý strom, gehožto listj suché a owoce špatné, a bez gádra gest. Nad njm wyřknut gest onen strážný ortel: Strom, genž dobrého owoce nenese, bude wyřat a do ohně uwržen. — Uch, wyřat a do ohně uwržen proti nadánj!

Takovýto člověk živ a nešťasten gest, wšak ani k swému ani k cizimu prospěchu. Roznemůželi se, nemoc v něm budj tagna tuffeni

řterázto sice gsau wýznamné blesky, temnost dusse geho oswęcugjcj, před nimiž ale oči pemně zamjrá, by zahynutj swého desateronásobně necitil.

Uch, kdo gest bez Boha žiw, gest člowěf politowánj hodný! Gelikož nesiřastné srdce swé zamjrá před řáždým dobrým napomenutjm, ne nalezá řádného srdce, do něhožby swé wlastnj přeljti, a tař potěchy nabjti mohl. Wečer žiwota geho hrozně ticho, genž předchází frutau bauři. Widj, an přátelé, genž před tjm wzhledem geho náruživostj a prostopášnostj s njm sauhlasili, nynj ho opausřtěgi, a on podoben gest pramenu w bařinách, řterýž porussenj běře, poněwadž se ř němu řádný přibljžiti nemůže. Mage sebe samého w ossřliwosti a obává se řráčeti řu předu. Gařo centnýře tjjž leži na řrdci geho pocit wědomj, že ze wřřech těch dlauhých let žiwota swého ničjm giným wřřázati se nemůže, leč že žiwot hřřchy obtižený wedl. — Wzdndhá, a přege sobě zagjti, gařo zassly geho bjdné swěřřské radosti.

Uch, newýřlowně řmutná wěc gest to, wířeti člowěřa ř newýřřřjmu řřřěřřj nebesřřému řtworěného, an ř přebjdným zausalřtwjm zápařj, a řjtj, že na zaniřnutj a zničenj myřřliti se ani nedá, a že ho řaud hrozný očeřává.

Neřřřastnjče! wýwiř se z myřřléneř zausalřtwj, řtěgi-li tě pogmaut. — Řamby tě měly wěřti? — Půřobjř gitřenj a zbauřenj řrdce, usmřcugj řáždý dobrý pocit w něm, a zdržugj tě od toho, řehobýř se geřřtě ř wýřwoboženj swému

chopiti mohl. Celau dussj i srdcem i wssj silau swau utjken se k swatému náboženstwji Pána Ježíše Krísta, ono tě co nenygístěgi a nenywěr-
něgi wytrhne z baure zausalsiwj; náboženstwji
gest nenystwostněgssj dar nebes, a má cenu nad
wsseckj pokladj swěta. Dnoť sily náš w bogi
proti pecku, dáblu a smrti. Ba i tenkrátě, když
oko nasse zhasiná, gest nassj gedinau potěchau,
poslednjm a gediným občerstwěnjm nasseho srdce.
Bez náboženstwji gest člowěk swětýlkem nočnjm,
bludičkau nazwaným, bez plamene a tepla. Ná-
boženstwji ale gest oheň, gjmžto každá nečistá
mysslenka se čistj a poswěcuge.

D připog swé celé srdce co nenyperwněgi
k swatému náboženstwji, a milug ge. Dnotě
matka pečlivá, kteráž ctnosti božské: wjru, na-
děgi a lásku ožiwuge a sily tak, že k dokona-
losti dospjwagi. Dno může reknj nazwáno
býti, kteráž srdce nasse genžto během, žiwota
umdlené, naděge pozbýwá a w malomyslnost
padnauti chce — silným ramenem zdwiha a pod-
poruge. Dno pautnjka auzkostliwého, genž s stězkj
ctnosti se dáwá, zwracuge a kroky geho řjdi,
by do propasti zausalsiwj nespadi. Ale, Bohužel,
gať často tento swatý, nebeský dar; co nezná-
má hogjci bylina, býwá posllapán nohama ne-
mocného, gehožby uzdrawiti mohla.

Nemocný přjtel, genž smrt blížkau máš
před očima, mučjli tě tussenj auzkostná, aneb
pogjmáli snad při pomyslenj na nastawagjci
saud dussj twau auzkost s mučami tšjcerým, an

nic newidjš před sebau fromě peklo a wěčné zatracenj, wolen k Bohu, a wrz se pln litoſti do náručí swatého náboženstwí. Dnotě sau- trpné, a přispjwá opusťtěným neshťastnjkům ochotně k pomoci. Metáží se, proč neshťastný gš, spo- máhá, proto že neshťastný gš, a nežádá giné odměny fromě wěrného milowánj.

Alle snad gš po celý čas žiwota swého náboženstwí přirozenému slaužil rozumem i srd- cem, a geho študeným mnohowěděnjm až k ne- citelnosti gš umrzl? Gest-li tomu tak, o gen bez prodlenj, pokud se přjliš nepřipozdj, uteč se k swatému náboženstwí Pána Ježíše Krista, a služ mu po wšechy ostatnj dny žiwota swého. Dnoť ti sice twau dosawádnj newěru bude wy- tňkati, ale také spasitelný zármutek, a litoſt do srdce twého wliže. A gelikož we wšechy přípá- nostech spomáhati umj, wložj kagjcj myšlénky w mysl twau, a srdce twé k litoſti wzbudj. Dči twé budau slzeti, a twé hřjšné srdce bude blašitě wzdychagjc, prositi Boha za odpusťtěnj. Ba, pocitjš se změněna a w srdci oblažena, i radowati se budeš z toho, žeš nemocen. S upřjmnau a prawau bolestj budeš Boha odprossowati, a rád každé trápenj, co pokánj, z lásky k Bohu s ochotností snášeti. Budeť tobě k potěše slaužiti, že w tomto žiwotě ti lze něco trpěti, a tak za hřjchů swé zadoſt učiniti.

Odwzden se tedy srdcem a dušj swatému náboženstwí, zaměštnáwage se gjm dřjwe nežli nemoc twá bolestněgšj se štane, a pokawád tobě

w předsewzetj twém nepřekážj. Pomni častěgi
 na to, co ti nastává: na smrt. — Budeš-li
 w duchu častěgi umjratj, a sám se pohrbjwati,
 přigde ti napotom opravdu umřjtj tať snadno,
 gaťo každá giná důležitá práce, w kterěz gfi se
 déle cwičil. Tjm způsobem w krátkém čase w unj-
 ránj až k umělectwj to přivedeš; a nenalezneš
 w smrti nic giného, než čeho w nj hledáš. —
 Gaťo člověk, kterýž denně s lewhardy zachází,
 tlamu gim otwjrá a beze strachu ruku mezi zubn
 gich klade, tať že diváci pro nebezpečnstwj až
 trnau; on pať ničehož se neobává, poněwadž
 ta drawá zwjřata zná, a sobě ge opautal, po-
 dobně, gaťo tento člověk lewharda, i ty bez
 bázně smrt obegmeš.

Gať brzy se tjmto přjwětíwým způsobem
 se smrtj seznámjš, wšsudny od nj prowázen bu-
 deš, a bude tobě gaťo známý přicházetj, na němž
 tobě záleží, a kterýž se tě spustiti nechce, práwě
 proto, že s tebau w blížkém přjbuzenstwj gest,
 a že mu přináležjš. — Zpoléhej na to, že ti
 smrt nenlexšj nawedenj dá, gať by se pokogně
 a dobře umřelo. Můžeš se cwičiti w častěgšjnj
 pamatowánj na smrt, byť se i nemoc twá přj-
 liš byla nezmohla; podobně pamatuge plawec
 za pohodlných wětrů na bauře, kterěz by ho
 snad potkati mohly. Ba, třeba gest, za dnů
 zdrowj, štěstj a dobrého bydla k nemoci i smrti
 se připravowati, bychom oběma statečně oddo-
 lati mohli. — Předstaw si, že twá nemoc smr-
 telná gest, ačkoliv gen malau, nepatrnau chu-

rawostj býti se zdá. Už konečně smrt opravdu přijde, nezhrožš se jí, a pokogne do očí jí řekneš. A tomu jsem již přichystán; vykonen co vykonati máš, a vezmi, co Bůh odemne zpět žádá: život můj. —

O, gať příliš bídny jest člověk, genž ne-
umí nemoci své užiti, genž pro ztrátu života
vezdegšjho nechce potěchy přigrauti, aneb sám
se nechce potěšiti. Gen se co nenědřive, když
se roznemůžeš k Bohu utíken, genž neduh twůg
w pramen spasení proměnití, a tebe smrti k ži-
votu věčnému přivéstí umí. — Nemoci jsou
jisté cesty, po kterýchž se pešla ugiti může. —
V starém zákoně čteme, že Josef z vězení cestu
k trůnu našel, kteráž by byl mimo žalář nena-
šel. Odemždáš se tedy Bohu, a budeš trá-
pení swá z lásky k němu snášeti, gať Josef
ze žaláře k trůnu, tať i ty z lože smrtelného
k nebi postoupješ. Gen kráček zmužile a odho-
dlaně po dráze utrpení ke předu, a doden sobě
srdce tímto předsewzetím:

• *Bohým statečně a tisse
Bez ustání trpěti,
A vždy míti w paměti:
Že mne nemá od Tebe
Odloučiti žádné zlé,
Ani hrůza smrti mé.
Na mém lůžku aužkostí všech bída
S bolestmi mé nemoci se střídá.
Bože! rač se proměnití
W dráhu přímo wedaucí
A slávu nebes budaucí;
Rač se školau učiniti*

V nízbych trpělivosti
 učil se, a zbožnosti;
 Konečně slavným výtěžstvím učin ge,
 A mne přigmi do věčného pokoe!

Nemrlost množí trápení.

Trápení pocházegjci od nemoci, na kterauž člověk stonává, nebýwagi tať těžká, a nemučjwagi nemocného tať bolestně, gafo mučjwá sám sebe mrzutostí a zlostj. Brzy štěťánj psa, brzy pronikavý hlas ptáka, brzy bodnutí lomára zadává mu příčinu. K netrpělivosti po celý den trwagjci. Z dosti nepatrný záhyb na prostěradle gest s to takového nemrlice rozkyseliti, a k zlosti přivéstí.

Tento zlý zvyk, nepotlačjli se hned z počátku, zrůstá a rozhogňuje se, a proměněn býwá w nenávist, a hněw; tať sice, že nemocný obsluhowáčům swým zdrawj záwidj, a oči od nich odwracj, gafo ten odwracj oči od wěcj lesklých, kdož na zánět očí trpj.

Wůbec gest záwist hanebná nepravost, a kdo gj oddán, hřessj, a gest bjdný a trýzněný člověk. Tato hanebná nepravost tať pewně se lne k srdci, a zakořeňuje se do něho tať hluboko, že člověka i we welikém stáří, ba i na lůžku nemocném gesttě trýznjwá a mučjwá. Tento hřjch někdy nemocného, ginať genom netrpělivého, činj zlomyslným a záwistivým nemocným a dává mu pocjtiti bolesti, kterýchžto žádný lékař poulewiti nemůže.

Nemělby nemocný vlastně ničím jiným býti trápen leč nemocí. — Ani hříchů jeho nemělby ho mučiti; neboť zásluhami Ježíše Krista, ljtosti a opravdovým pokáním dají se tak vyhladiti, jako by nebyly spáchány bývaly.

Poněwadž ale záwist z těžka gest k wykořenění, nezbovíš se, příteli nemocný, tohoto gedowatého štíra dřive, nežli když věci, kteréž bližnjmu záwidíš, twogi budou. A to se snadno stane. Milug gen dle přikázání Božího bližnjho gafo sebe samého, a budeš se radovati z jeho štěstí; jeho zdrowí, jeho přednosti budeš pokládati za vlastní, a přivlastníš sobě to, což mu záwiděl. — Metoliko bjdných statků wezdegšich máš bližnjmu přátí, nýbrž i s radostí na to hleděti, an by se mu fortuna nebeská udělowała, kteráž ty s bázní a třesením očekáváš.

Mnohý nemocný opravdovým snažením tak daleko to šice giž přivedl, že dobrowolně wšech statků pozemských se odřekl, a také weselau twáři smrti wstříc hledí; myšlénka wšak: Ten neb onen bude mým nástupcem w auřadě, a přigde po mně na mé místo, nesmí mu napadnouti. Gať brzy mu to přigde na mysl, weta gest po jeho pokogi. Takové pomysly gsau mu bolestněgšij, nežli smrt sama; a splaskalby žalostí, kdyby byly wšechy životní štáwony w těle jeho newyšchly. — Takový neshťastník nenahlíží, že tento pocit nic jiného není než weliká záwist; že satanáš sám se sedmi jinými přissel, by ho přepadli, a do aužých wehna-

øsse, w tenata polapili. Z mrzutosti padá nedůtklivý a popudlivý nemocný z gedné chybny do druhé, gsa toho mylného domněnj, že wšsecky tyto chybny nemoci připsány býti mohau.

Wěc směšná gest to, widěti člověka nemocj wyžáblého w zlosti, a byloby k přánj, by gedenkaždý tak zlobivý sám sebe widěti mohl, gať ho zlost zpotworuge, gať kosti a kůže w pohybowaňj přicházegj, kteréž činj, že nemocný, co smrt bledý obličeg, geště strassliwěgi wyhljžj, než nemocj učiněn gest. — Ach, člověk nemocný nemělby ani wěděti, co gest zlost.

Přjtelj nemocný, gsili proti wůli swé nucen, buď djtky buď chasu neb čeládku swau slown pokáratj, chowen se k njm tak, gať se Bůh k njm chowá. Bud k trestu hodným dobroztiwý, aby ge twůg trest skutečně napravil. — Nemocnj, kteréž takorčka řetězem spautanj na místě ležj, měliby uměti, zlost swau držeti na uzdě, a neměli by newrolosti a netrpěliwosti místo dáti. — Nemocný mělby ku Kristu Pánu giti do školy, a od něho se učiti, ne nemocné uzdrawowati, ani mrtwé křjsiti, ani slepým zrak nawracowati, nýbrž tichým býti.

Lichost gest ctnost, kteražby sobě gedenkaždý nemocný tak měl přiwlastniti, žebychom gi giž na obličegi geho shledati mohli. Máť se nemocný ke wšsem lidem tak mjtj, gaťožto ten, kdo swětu lepššimu přináležj. Procitnutj geho z každého pozdřjmnutj, má býti procitnutj w nebi; a o tomto blaženém, a wěčném sjdle má také

neyraděgi rozmławati. Nemocný by také moždynčy spasitelné napomenutj pro swé domácí měl mjtí pohotowě na gazyčku, aneb přjmětimé pokynutj w oku, aneb alespoň nábožné přání w srdci.

Gšili nemocj na lože wázán, tedy bez toho od hluku lidského gši· odlaučen, a tjm snáze můžeš dobrým a nábožným býti. Hleden tedy swé neymyššji dobré w swrdchowaně Dobrém, w Bohu, a také ge w něm nalezněš. Doden si srdce k hledání, a mēg předsewzeti, že chceš hodným a nábožným člověkem býti. — Toť ale právě gest uzal! tuto žádost mjmagj lidé, pokud zdráwi gsau, žřjdfa. Proto Bůh z paubé dobroty dopaussťj na ně dlahé nemoci, bjdu a sauženj, kterážby pomatenost ducha nasseho rozmotala. Ba, právě weliké gest to štěstj, když po dlahém, léta trwagjcjm na Boha zapomenutj zewnitř potopa, aneb wnitř zkaussenj ohněm, aneb obé na člověka přicházi. Gaudem, před kterýž nemoc těžká člověka stawj, býwáme osidel smyslných rozkossj, a nezřegmých tenat samolášky zprossťeni, a tudy také s to, o sobě zralegi přemysšleti a spatřiti, kterať wssého zbawení gsme, coby náš gediné spasiti mohlo. W této opuštěnosti cjtjwá člověk swau duchownj schromlost, a změna auplná počjná se w něm. On se cjtj nucena, wolati k Bohu, by tuto očisťugjcj lázeň sřrátil, aneb sily s hůry sestal. — Tuť se nemoc stává anjelem s nebe, genž prach s perutj nassich stjrá, hrubau látku od zlata nassich do:

brých skutků odlučuge, a ctnost nassi w ohnivě
pěci přetápi, by byla čistau nebeskau ozdoba. —
Stadug se z této wznessené zkaussky, a pomni
často w srdci swém na Ježíšse, a w tichosti
wzdychy k němu:

O, Ježíši, mé potěšenj,
Ach, politug mé utrpenj,
A w prospěch dusse proměn ge!
O, táhniž w strastné době
Mně bolestmi a bēdau k sobě.
Blíž k srdci swému — k lásce twé.
Necht nawrátíš mi opět zdrawj,
Neb odešleš mne we hrob tmavý,
Dím: Otče! staň se vůle twá.
Nic gá — To sám rač wpmoliti;
W twau milost chci se poručiti,
A čekat co twá láska dá.
A budeli chytj zdrawj dáti,
Wždy na to nech mně zpominati,
Co w nemoci gsem pocjtil:
Že krátký žiwot gest wezdegšj.
Že z bēd smrt nenj nepřecgšj,
Že žádostiw gsem nebe byl.
Tě Pane, беру za wzor sobě
Gať w nemoci tať w zdrawé době,
Chci vždy ti býti podoben.
At stonati dáš nebo umřjti,
Neb děle gestě w zdrawj žiti,
Twá, Pane, vůle staň se gen.

Gaťožto ctnostný člowěk nesmjš toliko
w gedné gedine věci ctnosti pīlen býti, nýbrž
ze wšech skutků twých, a z každého gednání
twého musj patrně býti, že twé hlawnj snaženj
gest, ctnostným býti. Tať gaťo zdrawj člowěka
nezáležj pauze we zdrawj oka, neb we zdrawj
nohy, nýbrž we zdrawém a dobrém stawu celého
těla, tať podobně ctnost gest zdrawj dusse, a

musí celau dussi ožiwowati. Menši duse ctnosti žiwena, churawj, a gest bytnost bez ssledny. Ctnostný musí také neustále w ctnosti růsti; oblibuge-li sobě genom něterau gednotliwau do-
fonalost, kterěž dosáhl, netoliko na cestě ctnosti ustáwá, nýbrž w témtěž okamženi již zpět gde. Nezpolehen tedy přijíš na swau ctnost, pokamad se ti wssedko dle wůle darj; poshow, až se moře zedme, a bauře wesla a stěžen poláme, pak dokaž weslářské umění své. A hanbě slauží plawci, dáli sobě bauři nek wlnami weslo z rukau wywinauti; naopak ale chwály hoden ten, genž při rozbití korábu s weslem w rukau od wln pohlcen býwá.

Nedey sobě tedy bolestmi weslo z rukau wywinauti, nýbrž weslug zmužile k přjstawu wěčnosti. — Powažug bolestné lůžko své za kříž, ale neděš se ho, nýbrž na P. Ježíše patr, kterýžto hřebi na kříž přibit byl. Přiznáwage se k náboženstwj kříže, měl byš kříž milowati, a neutjkati ho. Prawá láska ke kříži má své stupně, po nichžto se do nebe wstupuge. Wstupug po nich zmužile, nestogjt tě to bez toho ani krůpěge krwe; a dogdeš-li odhodlaně nen-
wyššjho stupně, přiwedeš to tak daleko, že poznáš, gať blaze gest na kříži umřiti.

Učkolim pramen milostj z kříže plynaucj pro nás křestany tak hogný gest, že i přexlýmá, předc genom tak plyne, gať onen zážračný oleg, gjmžto prorok Eližus chudau wdowu obo-
hatil; plynul totiž genom tak dlaugo, pokuď

prázdných nádob měla k nalévání. Menší srdce tvé nádoba prázdná, naplněná hříchy, nemůže oleg milosti s kříže plynout do něho býti vlit. Žijící však nemocný tak slabý bývá, by ale spon několik minut nemohl k rozjímání vynaložiti, a tyť právě jsou ony prázdné nádoby, do nichž oleg milosti vléván bývá.

Bratře nemocný! přemyslel o tom, co praveno, a přinesl jen prázdné nádoby, a bude ti hogně milosti nalito. Stáří i nemoc látky dosti k přemyslení ti poskytnou, a chceš-li se polepsiti opravdu, pokání bude to nepotřebnější ze všeho, co máš činiti. Řačej ale uchop se všeho, čím myslíš, žeby mohl zpláceti a dosáhnouti. Geho statky vezdejší poslouží mu co pomůcky k pokání. — Budiž tedy řačej, a zplác dluhy, dřív nežli tě nebeský hospodář do věčného žaláře vsaditi dá. — Byl-liš gindý necitelný a tvrdého srdce, poukazuje ti kagicnost na zraněného Samaritána. Býval-liš milný a chlipný křasovník, poukazuje ti na chudého Lazara přede dveřmi. Ba, kagicnost volá neustále, gafo Tobíáš k svému synu: »Budiž milosrdný, neboť almužna vykupuje od hříchů.«

Co ti prospělo, že gfi dřív ledačdýš před sebe vzal, zákonu Božímu se podrobiti, ctnosti a náboženství se odemždati, řdž gfi hnedle na to od staré naryklosti, a hříšných náklonností se dal opět opanovati, a řdž gfi gafo prvé tělu slaužil? — Z toho opět můžeš poznáti,

že mnohým, zvláště pak tobě velikým štěstím to bylo, býti těžkou nemocí postizenu. Stero zlých naryfklostí roznemůže se spolu s člověkem, gať brzy on sám se roznemůže. Za dnů nemoci klonj se žádost těla k zemi, kdežto brzy i s tělem svým pohřbena bude; dusse pak poznássi se k nebi, kdežto vlastně gegi sjídlo a gegi určenj gest. — Ach, gaznf náš přjliš chudý a mdlý gest, než aby wznessenost dusse popřati mohl.

Snad gš giž něco podobného pocitil, gestli gš se giž někdy w nebezpečenstwj smrti nacházel. Tenkrát gš z bolestného lůžka svého nahljdl do onoho swěta, neboť se brány wěčnosti pootewřely očjm twým; než, okamžitě a nenadále wyšssi moc wytrhla tě z rukau smrti, a nawrátila opět twým milým na zemi. — Ale gať pak ti bylo tenkrát? — Gať docela giný zdál se ti býti swět w tom okamženi, když gš ho měl opustiti. Tenkrát gš zagiště pocitil sjlu mocnosti wyšssi, genž ti k pomoci přispěla, a nit života twého znouu připředla? — Ale běda! opět gš upadl w své předešlé snjzeni, a kořil gš se opět bláznostwj, gichž gš se byl odřekl. Uu, nebyloližby pro tebe lépe býwalo, byš byl churawý a od bezcestj wzdálený zůstal, aneb dořona umřel, což tě bez toho na dlouho nemine?

Nežáden, by Bůh opět života twého prodlaužil, a na polepsšeni twé čekal, nýbrž mēg za gisto, že nyněgssi nemoc poslednj Bohem poz-

slaný posel gest, kterýž tě do náruči otceva zpět přivéstí má. Tvá churavost ti zvěstuje blízkau smrt a napomíná tě, byš cenu vykoupení svého nezmařil. Neuposlechnešli tohoto milostivého vzkázání, nebude Ježíš více tvým Spasitelem, nýbrž toliko saudcem. Spasitelní pramenové tvého svatého náboženství budou pro tebe co zapečetění; strom bude vyťat a na oheň vložen.

O, takového konce snad nechceš se dočkat, aniž budeš chtít zbavit se neynůššího dobra, totiž nebe? — Rozvaž, že věčně škoda by toho bylo, kdybyš měl ztratit nebe, a s nebem všecky radosti, všecko blaho, i samého Boha?

Gestě ti lze užití saudu přehrozného, vzbud pravau a srdečnau lítost a vyznen se upřímně ze všeho zlého, co gfi spáchal; pak ale si nepřipausstěg žádné bázně, aniž mēg nedůvěru v milosrdenství Boží, nýbrž nezměnitelně a pevně důvěrug se, že ti Bůh bude milostiv, gaťož byl tisícerym, kterjž rovně zhřěšili gaťo ty.

Uveď si na mysl Petra, kterýž mistra svého, o němž dříve byl vyznal, že Syn Boží gest, zapřel, a přísahau zapřel. Ale upřímný žel, a slzy kajícní odpustění mu ziskaly.

Taktěž žena ona, gménem veřejné hříšnice známa, kteráž obět svého sřausseného srdce u nohau Spasitele uložila, nedbagic na to, co známí k gegimu obrácení-se řeknau, poněwadž se upřímně polepsšila, a v předsevzetí svém, ve sve

řagienosti a žiwota polepšsenj stálá žůstala, žige nynj w radosti nebeské.

Gestli gšĩ gaŕo ona zhřessĩl, gaŕo ona poŕanj čĩn. Dnen prawý dobrotiwý Samaritán, Kristuš Pán, hotow gest, rány twé zhogiti, i do hospodyn tě doněsti, kdežto wěčně sšastný budeš.

Šřich a milost.

Politowánj hodné gestĩ to bjdnictwj, snažili se člowěk gestě we wěku starém náruživosti swé wymlauwati, že sĩ pomoci nemůže, anať krew geho gest přjliš prudká, a poněwadž od přirozenosti ě těm wěcem přjliš gest náchylný. Ach, tauto bjdnau wýmłuwau žádný se do nebe newelže. — Co ale prospěgi wšsedka napomjnanj člowěku, genž gest samau změkčilosti twrdossigný, a negápnosti swau zlowolný? — Běda tomu, kdo po této cestě kráčj! — Co blázen bude gednati; wšseho swatého nečistýma rukama se dotýkati, a drzi přchau haněti, což nenj dle geho smyslu. Bez wjry w Boha a wěčnost stogi we swětě gaŕo w osamělé puštině, a celá země, kteráž milliony tworů oblažuge, gest pro něho toliť, co wmwážený, wyšchlý pramen.

Ach! staneli se neprawost člowěku potřebau, pať gest ukowán řetězem nezničitelným, kterýmž tažen býwá od gedné zhowadilosti ě druhé, gaŕo tažen býwá, na přjklad, ožralec opilstwjm. — Zdržeti se od neprawosti, gest šice teprw ten

neynižšij, ale předce newyhnutelný stupeň k polepšení života. Milost weliká tedy pro hříšníka, dopausstjli naň Bůh trápenj, kteráž ho z onoho nezničitelného řetěze propausstj, a geg — tu směřící zemskou — do ohně sauženj umrhuji, by byl očistěn, a jako zlato ohněm osleďtěn. Poznawali gedenkrát djetě lastawý aumysl trestagjcjho otce, býwá powolné, poněwadž nahljži, že maudrým pořáranjm od chyb oswozbozeno býwá, kterězby negsaue trestány, gen wice se byly rozmnožily a rostly.

O, kýmby to hříšník uznal, že se mu nemůže wětšj dobrodinj státi, nežli když se roznezmuže, a nemoc tolik času mu popřjwá, by o letech minulých přemeyssleti mohl. Měl by takowý nemocný člověk Bohu díky wzdati, že mu gestě w prawý čas přichází k pomoci, aby, byt i tělo nemocné zemřelo, alespoň nemocná dusse byla uzdrawena, a pro život wěčný byla zachowána. — Ale díky Bohu wzdáwané magi býti upřjmné. Widjť Bůh do srdce nasseho, a nedá se zewnitřnjmi znamenjmi oklamati, jako lidé oklamáni býwagi, nemáme podobni býti lidem, kterjž wyházejice z domowa pěkněgi se odjwagi, než domácně. Raděgi toho desatero násob ožel, žeš tak dlouhá léta lháwal Bohu, kterýžto nynj tak milostiwě k prawdě zpět tě wede. Hřjchu a ďáblu stáwal gšj w slowě, ale Bohu býwal gšj newěrný, a slibowáwal gšj istý polepšení života, ačkolim srdce twé neslowowalo k slibům twým. Ale předce nynj, kdežto

máš giž do hrobu postaupiti, podává ti milosrdenstwj Boží ruku, přidává ti gestě několik dnů, týdnů a snad i měsíců, byš měl času k pokánj a k oželenj swých chyb. Není to dobrodinj? Není to nemýšlowná milost laskawého Otce nebeského, když ti w tak krátkém čase wšlechtě zase nahraditi chce, co gšl za mnohá léta tak lehkomyslně páchánjm hřichu ztratil. A budeš-li s milostí Boží spolu pracowati na poswěcenj swém, má býti z tebe gestě weliká radost před angely nebeskými.

Snássen tedy trápenj swé trpělivě, a nepátren dlouho aužkostně, trestli nemoc twá či zkausska gest; na gměnu nic nezáleží, nýbrž na tom, co srdce twé při tom cítj, a gať se w trápenj chowáš, slaužjli tobě k zásluze neb k trestu.

Gšili gestě mlad, málo kdy snad gšl zpomenuł na nemoc a na smrt, a domnjwal se, že obě tolika še stárjm spogeny býwajj, protož gšl měl za to, že k njm gestě tak daleko máš, gať k starému věku. Powážug tedy nynj nemoc swau za kazatele, dobře ti radjcjho, kterýž ti pomjgitelnost člowěka na srdce klade, a ošklivosti, kterauž máš nadewšjm co tě gindj těšjwalo, tobě dokazuje, gať marné a hynaucj gsau wšlechtj věci we swětě. Poslauchen tohoto kazatele pozorně, a pochopjš, gať spasitelný aumysl má Bůh, když ginocha, z newázané prostopášnosti, a z kratochwjli wytrhug, a poznati mu dává nebezpečnstwj, kteréž ho še wšlech stran obklíčugj.

Mělalibyn dráha twá skončiti se nyní tauto nemocj, pomni, že Bůh gest pánem života i smrti, a měg za to, že Bůh tať dobře chce twé dobré nyní, an ti ze swěta odegiti welj, gafo ge tenkrát chtěl, když tě na swět postavil. A tenkrát při narození swém byl gšī smrti tať blizef gafo nyní, a milý Bůh, genž tenkrát při žiwobytj tě zachował, může tě i nyní zachowati, a zachowá zagisté, gestli ti zdrawj prospěšněgšij než nemoc, a žiwot spašitelněgšij než smrt. — Genom měg nábožnau, synowskau důwěrnost w Boha, geho rámě nenj škráceno, a tať gafo někdj mrtwému mládenci welel powstati z már, tať i tebe z lůžka nemocného může pozdwihnauti a uzdrawiti. Gen woley f Bohu, gafožto f dobrotiwému Dci; wjt sice bez toho, že nemocen gšī, a wj tať gíž nyní, zdali ho budaucně opět tať urážeti budeš, gafo gšī ho nyní něgaký čas urážel.

Gen se upamatug, gať mnoho hřichů gšī spáchal. — Gať nezřocený, diwofý a prostopášsný byl posud žiwot twůg? — Gať nespokogený a mrzutý, gať hrdý a pánowitý, gať zlobiwý a hněwivý býwal gšī f těm dobrým lidem, gež gšī měl milowati? — Ach, gať chladně měl gšī se f Bohu, gať leniwý byl gšī f plněnj swých powinnostj; gať odwrácen ode wšseho, což swatého gest? —

Porozumjwáš gíž, gať prospěšná gest nemoc? Ba, nemoc gest lážanj gádrné, a plně naučenj, a kdo o něm přemeyšlj musí, neo-

mynlě. buď polepssen ke zdrawj se nawrátiti, aneb swatě umřiti, a do nebe wegiti. Uníž gest ktera nectnost, kterau gsme za zdrawj swého nawíděli, a kterauby nemoc nasse z náš newypudila, a nad kterauž by w náš lítost newzбудila, gen kdybychom společně s nj o to se woskusiťi chťeli.

Taž se swého swědomj u př. nebýwal-liš hrdň, a nehleděl-liš pyssně na ty, kterjž w očjch twých nižší gsau, než ty — a nemoc twá zagisté odpowj a řekne: Gen na sebe popatř, gať tělo twé wchřadlé, wzháblé, požloutlé a bjdné gest, a tělu gednoho každého nemocného chudého člowěka rowné. A tať w hrobě tělo twé w stegný prach a w stegný popel se proměnj s tělem newchudšího žebráka. — O, gať brzy může se přihoditi, že zdrawý žebrák s ossklivostí oči od mrtwoly twé odwrátj, kterauž rausskami hedbáwnými ozdobenau, gať to staw twůg sebau přinášj, na odin postavj přátelé, dřjwe nežli gi čerwům odewzdağj.

Stepřipomjnen sť tyto wěci zběžně a lhostegně toliko, nýbrž wmysliž se do nich co newhlauběgi, a mnohá z nich nynj, an stůneš, ginať bude wnhlžeti, než kdž gsi zdraw býwal. Budeš toho želeti, žeš za zdrawj swého u Boha winu winau množil, začěž nynj w čas nemoci newjš, gať zadosť činiti. — Ale předce nic lepšího nemůžeš podniřnauti, nežli kdž o winách swých budeš přemysšleti. Nemožnost, zplatiti toliť dluhů, pofořj tě, poněwadž gaťo chudý

žebrák před Bohem stogiš, a žádné pomoci, žádného wyswobození, žádného rukogmj nenalézáš, kromě Ježíše, přítele hrýšníků, genž ztracených wyhledává; kterýžto demadesát demět synů opaušstj, a za gednjm pospichá, až ho nagde, a mocj do domu otcowa zpět uwádj.

Umřela děvečka ale spj. Luf. 8, 52.

Snad bys rád umřel, kdybys mohl do věčnosti tak wjti, gafo se gde z gedné swětnice do druhé; poněwadž ale onen tagemstwj plný swět očjm twým gest nedohledný, obáváš se toho, co mezi tjmto a onjm swětem snad ležj. — Dokonce wšak nic takowého nenj, nýbrž twé poslednj okamženi zde, gest twé prwnj okamženi tam. — Z také snad bys se rauchem sláwy přiodil, ale oděw dusse — tělo swé swléci, toho se děšš, a proto se obáváš smrti, kteráž tě bezděknj wyswleče. A čemu ale ta nemaudrá bázeň, co platna? — Unawený pautník, byt sebe wjce obáwal se zesnutí, předc konečně wšsemu wzdorowánj na wzdor usne. — Umřiti nic giného nenj, než zesnauti. A pohřžženli gednau člowěk w tento sen, ani knjze newj, že ge knjžetem, ani žebrák, že ge žebrákem. Na onom swětě nenj pozemských hodností; s usnutjm zmizj každá domnělá čest, a ať se u postele smrtelné kdo směge neb pláče, ať mrtwola ležj na kmentu nebo na slámiě, ničehož necjtj wjce, a newj ani

o bohatství ani o chudobě, ani o wznesseném neb nižším rodu, wssecko toto se člověka nic wjce netýká. — neboť zesnul.

Učkolim toto zesnutí zdánlivý bog, potrhávánj audů, chropat předcházjwá, předc tyto zemnitřnj uťázkj nic giného negsau, než pozůstatkj wyhasjnagjci tělesné sily. Člověk wnitřnj o tom wssem ničehož newj; tať málo o tom wj, gafo o swém průwodu na hřbitow. Řdys widěl člověka spěgjcjho, tu gšl měl obraz, genuž po smrti podoben budeš. Lepššj neb horššj wyhlíženj obličege, shledáváme i na zdrawém těle, aniž se toho hrozjme.

Genom považme, cobj z těla nasseho bylo, řdjbj nebylo smrti? — Mohlybj náš klesagjci nohy neustále nositi, a třesaucj se ruce stále obsluhowati? — Bylybj oči nasse a usši ř tisícileté službě schopny? — Necjtjš-li gž nynj w šedesátém neb sedmdesátém roku, že se u tebe připozdjwá, a tělo twé odpočinutj žádá? — Ah, gafo umdlenému třeba spanj, tať přirozeným způsobem stárj zapotřebj má smrti. — Uposlechni tedj, řdž ti otec welj spat giti; neboť tě opět wzbudj, až hodina twá wyprššj.

Gať brzy náš smrt w spanj ukolébá, wssecky radosti i wssecky starosti ř námi zesnau; a srdce se zawře wssem trampotám. Nárůžiwosti přestanau bauriti, a zuřiwé žádosti se ochladj; hluboce pocitěná bolest, a mučjcj starosti wssecky ř tělem zesnau. — Prw nemohl gšl se žádného odpočinutj dopjdití, nynj tě nawššjz

wilo odpočinutj samo, a tělo twé bude spáti, až někdy trauba nové a věčné gitro zvěstuje, a k zmrtvých wstánj zawolá.

Slyšme také, co potěšitelného Ježíš praví o zmrtvých wstánj. — »Gáf gsem wzkrjssenj i život; kdo me mně wěřj, neumře na wěky.« Totoť gsau geho vlastnj slova, a tato slova opakuje apostol P. a praví: »Wěřmeli, že Ježíš umřel a z mrtvých wstal, tak i Bůh ty, kterj zesnuli skrze Ježíše, přivede s njm.« — Uneb pochybuješ o tom? Možnáli, by věčná prawda, by Ježíš, Syn Boží klamal? — Možnáli mjtí pomyslenj, že s poslednjm wzdychnutjm člověk na wěky zemře? — Nikoliw, co nám Ježíš připowěděl, také splnj. Těla nasse powstanau k novému životu. Nové gitro opět náš pozdravj; věčné, božské slunce wzegde nám a nezpomjgegjcj rannj záře oswjtj náš. — Gáf weliký pak gest to rozdj, spjmeli až do onoho nového dne w posteli nebo w rakwi? Domali, či w hrobě? —

Předstawme si člověka silně ospalého, nenjliž, wygmemeli trápenj, podoben umjragjcjmu. — Oba neschopnj gsau ke wssemu, žádný z nich vlastně gáf náležj newj, co se s njm děge. — Umřjtí a zesnautí, zesnautí a umřjtí, nic giného nemohau oba dwa činiti. Podáwen gim, co newmýborněgšjho gest k požíwánj, rozmlawen s nimi o swětu, a o newmýššjch swěta radostech, a neodpowj tobě, ani na tebe patřiti nez

budau. Zesnauti, totě to gediné, po čemž taužj, a pohřžili-li se w sen, pať blaze gim.

Alle, Bože můg! gať rozdjlné procitnutj těchto dwau. S gednjm procitnau tisjcerny a tisjcerny starosti žiwota wezdegssjho, kterěz s njm bylny zesnuly, druhý wssať wssého toho prázdny, blažený a nemyslowitelně sstaťný gest. Wssch bolestj nemoci, wssch starostj a strastj žiwota tohotc widj se na wěky zbarwena, a raduge se ze swého krásného přibytku w domě Dťce ne-
nebeského. — D, w tomto městě swatém neni žádně bjdy, žádně nemoci, žádně smrti, žádného hróbu. — Kdo tedn w Krista wěřj, wůli geho činj, a w lásce trwá a umjrá, za spoluobčana do tohotc krásného nebeského města bude přigat, fdežto wěčný přibytěk obdržj. Ježíš Kristus w swé překrásné modlitbě prawil: »Chci, Dťce! Wn ti, kterěz gji mi dal, takě tam byli, fde gá gsem.«

Přjtelj nemocný! ze wssch smyslů swých můžeš znamenati, že se připozdjwá, a čas twého zesnutj gíž blizko gest. — Alle genom tenkrát tisse a libě lze zesnauti, máli člowěk mysl pozkognau, a gestli smjřen še swědomjím swým. — Totě to gediné, čehož gest zapotřebj k dofonalénu odpočinutj; a bez toho gediné potřebného aužkostj a lefánjím ze spanj budeš wytrhowán. — Utec se tedn wod pláštř swatého náboženstwj, kterěz tě ponaučj, že nemůže ginný bezpečný základ položen býti, kromě toho, genž gíž položen gest: Ježíš Kristus. »Činte pofánj, a wěřte

ewangelium!« Tak znej učenj našeho Božského učitele, a na tento základnj kámen musíme hlavu swau položiti umjragice, a pak můžeme bezpečně odpočiwati.

Kdo ewangelium nosj w srdci, ten také wj, že člověk umjrage na věci pomjgegici snadno zapomjná, a že smrt-gest zřízení Božské, poněwadž obcowánj nasse má býti w nebi, kamž bez umření nelze gest se dostat.

Muže, kdýž tak rozgjmáš, gesttělž se zesnutj hrozjš? D, tak se tedy gen wždny perwněgi přidrž swého swatého náboženstwj. Dnoť newnaweně auzkostná srdce těssj, a slowa z úst Božjch magje prawj, že člověk duchownj žige w těle smrtelném. Dnotě matka, autle o dítky swé pečugjci, kteráž díteti umjragjcmu k uspánj dáwá do rukau to nendražssj, co má, totiž Ježíše Krista, smjrce na kříži. — Tento Ježíš Kristus občerstwuge wždnychagjci srdce umjragjciho potěchau Božskau, a ugissjuge kagjciho o smjření s Bohem. — D, budiž tedy dobré myslí! umjragjci, drže kříž w ruce, gest giž na polo oslawen, a diwj se wida, an wšsecko wůkol něho způsobi swau tratj a se proměňuje. Wšsecko se mu zdá býti giné, pěkněgssj a přigemněgssj. Kde před tjm widěl trnj, tam kwětau nynj kwjtká rágské, a tam w rági, w tom nebeském přjbytku, widi Boha a usne w neyblaženěgssjim wytržení na wěčnost.

Běh, pásek a důvěru se.

Smutná jest to zkušenost, kteráž častěji lze nabýti, že lehkomyšlnost a neměra společnicemi štěstí, vezdegssího býwagj. Ba, boháč býwá snadno swau wlastnj modlau, a předce domněnj swému na wzdor sobě sám postačowati nemůže. Ačkoliv štěstj geho tak daleko sáhá, že ho žádná nehoda nepotkáwá, předce konečně, aniž se naděje, zawěje sskodný, nezdrawý wětřík, ofaukne ho, a wrhne lehkomyšlného se wssjm geho štěstjm na lůžko nemocné. Tu teprw zkaussj w gakém wězel omylu, a že sladkým w sebe samého daufánjm dal se ukolébati, wychlaubage se štěstjm zdánlivým. Nynj uznáwá wyšssj moc nad sebau, a cítj čerwa swědomj wytykagjcjho mu, že nesseslechetně nechal uwa-
dnauti kwětu žiwota swého, a hořkost pocházegjcj z pomněnj na ztracené radosti dáwá mu bjdu geho dwognásobně pocítiti. — Ale co by bylo z tohoto člowěka býwalo, kdyby se nebyl rozne-
mohl? — Tak umj prozřetelnost nessesťstj w sjmě dobrého proměnití.

Tuto ležj w nemoci swé, nynj modla i modlář w gedné osobě, kterýž sobě samému se flanel; a tak leže a těžce oddýchage naříká na rychlost, s kterauzto ho štěstj tjmto žiwotem provedlo. S mrzutostí nahlíží, že ze wssheho vezdegssího požíwánj a z tisícerných pozemských radostj nic giného mu nepozůstalo, než ossfliwá

mjchanina pomatených upamatovánj, kteráž k tomu gestě na wětšjím díle hřichy posfwrněna gsau. Co se napřemyslj, předce nenalezá žádné wýmłuwy, proč totiž po swé wezdegssj sšastné dráze k nemwššjmu stupni ctnosti nepostupowal, nýbrž k nepopowrženěgssj nepravosti se snížil. Poněwadž za zdrowj swého kromě sebe a rozumu swého žádného Boha uznati nechtěl, prawj mu tedy nynj ta bjdná modla geho, že přirozenost geho běh swůg defonala, a že gemu k wůli w běhu swém neustane, tak málo gafo kolo, kterčž mauchu, sedjcy na obruči geho, w prwnjm okamženi na zemi zmáčkne. — Ba, rozum geho mu také prawj, že dle určení swého přírodě nawrátiti musj, což od nj obdržel; to gest, že musj umřjti.

Při wysloweni slowa: umřjti, nemocnému tomuto ginať gest u srdce. Zahanben upausstj od swé drzosti, a odstupuge od sšleného domněnj, že byl půwodem swého dosawádnjho sšěstj. — D, kňžby se tento učení syn přírody některého ze swých neučených obsluhowáčů tázal; a tenby mu bez rozmenšslenj odpowěděl: Gá w toho wěřjm, a toho se držjm, kdož přírodu stwořil, a gsem toho mjnėnj, že neposslo nic samo od sebe, neboť co by to bylo za Boha, kteržby nemohl mjtí tagemstwj, kteráž by i nemwětšjho rozumu tworůw geho přewysšowati nemohla.

D, příteli nemocný! uč se pať wssemohau: cjhо stwořitele nebe i země znáti, a w něho

wěriti. Už se, w něho důwěřowati, a budeš ho brzy také synowsky milowati. — Dkusižli gednau, gať sladký gest Pán, gať sladká potěcha obsažena gest w pravé wjře w Krista P., nebudeš pykati ztraceného zdrowi, a nebudeš mjtí wjce tu nemaudrau žádost, byš opět marných radosti swětských brzy požíwati mohl. Ba, i blaženost nalezneš w tom, odřjci se wšech swětských hříček. Mage smenysslenj malíčkých, gaťéž Kristus P. od nás žádá, brzy poznáš, že ta modla, rozum totiž, ctitele swé wěčně a právě šťastnými učiniti š to nenj. Tato modla, rozum totiž, činj gať frále tať žebráka neschťastným, neboť onomu nemůže wěčně forunu zachowati, a tomuto hůl nemůže w jezlo proměnit. — Š to ale gest Bůh křestanů; genom tento, Ježíšem nám zge- wený Bůh, genom tento gediné prawý Bůh mohl člowěku wyměřiti meze, přes kteréž rozum geho by neměl sáhati. Genom on mohl k člo- věku řjci: »Gát gsem Pán, Bůh twůg!« Tento Bůh dal nám náboženstwj ze srdce swého, protož gest plno lásky, a gen takowé prawdy gsau geho základem, o nichžto nelze pochybowati, že š wěč- nosti spogeny gsau. Bůh nám dal wjru, ale dal gi pro srdce nasse, a prawil: Kdo we mne wěři, a přikázanj má zachowáwá, bude spasen.

Pročby měl Bůh neustále rozumu lidskému, kterýž toho ani hoden nenj, wyswětlowati, proč wšedko tať a ne ginať gest. — Wždyť pať ani my malíčkým wždyčny newyswětlugeme, proč to neb ono gest ohavné, nesluffné a t. d., a předce

očekáváme od nich povolnost, kterauž gediné proto od nich žádáme, že gsme buď gegích rodičowé aneb učitelowé, a maudřegšj, než oni. Což zbýwá djetěti giného, než na slowo nasse wěřiti, a gedno písmeno A, a druhé B gmenowati, poněwadž my tomu tať chceme? — A negsmeliž my wzhledem Boha wždy neumělé djetky? —

Nemáme nasse smaté náboženstwí držeti za předmět rozumu toliko, nýbrž i za předmět srdce a wjry, by ged hřichu w něm nalezal protiged, nárůžiwosti swého potjratele, slowem, by nepravost nalezla odpor w náboženstwí.

Genom náboženstwí Pána Ježíše Krista gest prawé, a má wšsecky známky božského rázu do sebe. Od Boha samého založeno gsau a zgeweno, gest božské, a protož gest gedinau potěchau, kteráž umjragjcího oblažuge. Kdo toto spašitelné náboženstwí celým srdcem obgal, snadno umjrá, a proměna života w smrt u wjře w P. Ježíše, wnkupitele pokolení lidského, nemůž ginať, než šťastně wypadnauti.

Zbaw se tedy své bídne náklonnosti k pochybowánj, kteráž až dosawád wšsečen cit do brého, wznesseného a dokonalého w tobě potlačowala, a utjken se k Bohu swému. — O, smutná to wěc, býti od Stworitele k nejwěššj blaženosti stwořenu, a nechati se tať snižugjcí myšlénkau ukoneyššiti, že lidé gsau toliko bídní tworowé, a pauhau hřičkau přírodn, kteráž pomine, gaťo každá giná hřička pomjgí a

ničimž bývá. — Gakožto křesťan nemáš taťo-
wým myšlénkám ani místa dáti, tjm méně na
lůžko nemocné ge š sebau přinesti. — Gať
brzy newěru přemůžeš, a potlačješ, za wšecky
statky celého swěta nedáš poklid dusse swé; ba
milostj Ducha swatého, nabudeš přesvědčení,
tať že se setnjkem ewangelickým zwoláš: »Právě
tento Ježíš, genž na kříži umřel, byl Syn Boží!«

Neden wšak této spasitelné wjře w srdci
swém opět vychladnauti, nýbrž roznécug oheň
gegj každodenně; u příkladu tjm způsobem, kdž
poklekna před křížem z hlubokosti srdce swého
zwoláš: Ježíši, wzkupiteli můj! před nebem
i zemj wznávám, že gš pravý Syn Boží. —
Ty od věčnosti od Otce zplozen — člově-
kem učiněn gš byl, a z Marie Panny w Be-
thlémě w chléwě gš se narodil. Wěřim, že gš
gistý čas na zemi přebýwal, byš nás wyučil,
a nám za příklad byl, gať bychom život swůg
zřiditi měli, bychom někdy králowstwí nebeského
dosáhli. Wěřim tať, že gš na kříži umřel, a
nás křwí swau od smrti věčné wyswobodil.
Wěřim, že gš z mrtwých wstal, a wstaupil na
nebesa, kdežto w sláwě kralugeš; a že někdy
přigdeš nás saudit, gednoho každého dle skut-
kůw geho. Wznávám tě, o Ježíši, co swého
Pána, swého Wzkupitele a Spasitele, swého
Boha a nedobrotiwěgšjho otce. O, Bože ne-
mílegšj! přigmi wznání srdce mého milostiwě,
a denž bych někdy před saudnau stolicí twau
milost nalezl.

Příteli nemocný! častěji se k Vykupiteli svému obrátíš, a věrně v svaté rány jeho se pohrýžíš, píti budeš z pramene nevyčerpatelné blaženosti, a budeš se modliti, ačkoliv ústa tvá sebau ani nehnu, a kolena tvá skloniti se nemohau. — Odtrhnešli se od věcí vnějších, a pozdvihnešli mysl své saukromj k Bohu, bude srdce tvé chrámem, v němžto pocítíš přítomnost Boha svého; a jeho velebnosti se koř, a tak v duchu a pravdě gemu se klaň.

Měl-li bys však všemu tvému sauzenj na vzdor duch zlý mysl tvau sužovati a strachu pro hříchů giž oželené a zpovědníku oznámené naháněti: docela pokogně se chovej; neodpovídej mu na jeho auskočné přeludy, nýbrž zdvihni po každé srdce své k Bohu, a rci s pokorau synowskiu: Otče nebeský! zhřešil jsem, a mnoho zlého spáchal před očima tvýma: ale také naproti tomu Ježíš Kristus velikau cenau mne vykoupil. —

Pevně před sebe vezmi, že chceš, byť bys byl sebe déle živ, vždy lepším býti a Bohu slaužiti. — Připomeň sobě také, gať ochotně Kristus giné hříšníků na milost přigal. U příkladu, Matausse u cla, Zachea na stromě, Magdalenu u nohou svých, Samaritanku u studně a t. d. — Připomeň sobě též, že Ježíš s hříšníky stoloval; a že všem řekl: »Pogďte ke mne a já vás občerstvím! Budu lékařem vašim, a ulčím rány vaše.« — Tuto a takové myšlénky, kdykoliv kříš poljbiš, vzbuď v sobě.

Představ sobě také, že slyšíš Izaiáše proroka, an ti potěchu láže, řka: »Maněn gest pro hříchny nasse (Kristus). Hříchny nasse nesl — a položil za hřích dussi swau.« —

Nenj-li tobě z toho gessťe dosti potěchy, slyš předchůdce Pána Krista, Jana křtitele, prstem na Ježíše ukazujícího, a řkajícího: Uň, beránek Boží, kterýž snímá hříchny světa! »Potěš se, neboť i tvé hříchny tento beránek Boží s tebe snal. — Gať brzy se z hříchů swých w zpowědi wyznáme, odpustj ge Bůh, a nezpomene na ně wjce. Z radost weliká w nebi porostává, kdýž hříšník počíná činiti pokánj. — Negsili wšak gessťe potěssen, pomni, že Pawel Kristu se protiwil, pronásledowaw wěřicj w něho, Petr Krista wěregně zapřel, a předce zwolil Bůh Pawla za apostola národů, za swatau nádobu swého učenj, a Petra ustanowil swým náměstkem na zemi, a dal mu moc nebe otworati i zawjрати. — Milosrdenstwj Boží přewyssuge zlomyslnost hříšníků, gako moře krúpěg wodny.

Byš se dočista upokogiti mohl, čiň, co činil hříšník zgeroný. Bj se sřrausseně w prsy, prož srdečně za odpusttění hříchů, a wjce nedbey na bázeň swau, kteráž od ducha pekelného pocházej, genžby tě rád o důwěru twau připravil.

Býwat těžkomyslnost
Podjlem i zbožných dussj.
A wšak tato ni gich ctnost
Ni gich blaho neporussj.
Dnyt rády zármutky swé magj,

Slzavý w nich rág swúg nalezaji.
 Sprawedliwý, gehož štjtem byla
 W strastech prawé wjry sja,
 A trůnu twému wždycky žel,
 Milostj pať sjen twau,
 Tebe za swé wsecko me wšem měl.

Příliš welká aužkostliwost swědomj podobá
 se prudkému léku, genž wíce škody nadělá než
 nemoc, proti kteréž se ho užívá. — Magdali nez-
 přítel pokolenj lidského swědomj autlé, snaží
 se učiniti ge gessťe autlegššjm, a zawěsti ge až
 na wysoký stupeň aužkostliwosti, čímžby člověka
 uwedl w pomatenj, a konečně w zausánj. —
 Genť tomu podwodnjku nenaflonůg ucha, nýbrž
 s synowskau důwěrau utjken seť Spasiteli,
 u něhož dogdeš potěchy, upokogenj a bezpečnosti.

Příliš welká aužkost a starost o spasenj
 dusse swé ani u osob swatých nebylaby swatá,
 neboť wždy prozrazuge gaťausi nedůwěru
 w slawné zasljbenj Spasitele nasseho, kterážto ne-
 důwěra od ducha lživého pocházej, a kteráž by
 tobě na nejmenš nebezpečná byla. — Pomate-
 ná mysl gest gistý druh muť, kteréž nic nepo-
 máhajiť spasenj, alebrž pod zástěrau pogissťenj
 téhož spasenj, často těch nejwětššich škod natropj.

Litugešli ze wšši sily před Bohem chyb
 swých, a mášli předsewzetj, nikdý wíce, a byť
 bys gessťe gednau tať dlaugo žiw býti měl,
 hřjchu swoliti, upokog se, a přigmi ochotně, což
 Bůh na tebe dopustj. — Kdybys wššať předce
 gessťe obáwati se měl, žeby ljtoť twá byla ne-
 důstatečná, pros Boha, by twau ochotnost, zemřiti

pro něho, přigal co obět smjřenj. Tjm způsobem nebudeš se smrti báti, nýbrž gi raděgi žádati, gelikož zabránj, byš Boha, gehož milugeš na-
de wšsecko, ničdý wjce hřjchem neurazil. Poně-
wadž gednau bez toho musjš umřjti, tedn' nenlépe
gest, ž lásky k Bohu umřjti. Kristus dal žiwot
swůg za tebe, ždaliž tedn' gest to něco tak we-
líkého, dášli ty žiwot swůg pro něho.

Uch, rád bych žiwot swůg dal, kdybych gen
wěděl, hledjli Bůh na mne ubohého hřjssnjka,
a neodepřeli mi w poslední hodinu milost spa-
senj? — Totě řeč mnohých, a gest nedůwěra,
kterěž se musjš opřjti. Mnjšli, že Bůh w nej-
wětšjim nebezpečenstwj, když budeš k němu wo-
lati, ucho swé odwrátj, oči zawře, by wolánj
twého neslyšel, a slzj twých newiděl? — O, ga-
fá by to nedůwěra byla, kdybyš, budiž také
genom na okamženj, o milosrdenstwj Božjm po-
chybowati, a š wětšji důwěrau umjratí chtěl, an
by tebe saudití měl twůg otec, anebo bratr,
anebo přjtel. Možnáli, byš wjce dobroty a smi-
lowánj hledal u člověka než u Pána Ježíše,
swého wykupitele, genž pro tebe smrt nenbo-
lestněgšji podstaupil? — Dawid náš těšji řka:
U Pána gest smilowánj, a hogné oswobozenj
od hřjchů!

Wezmi tedn' gen křjž swůg do rukau, a
pocjtjš w sobě důwěru; neboť pohled na křjž
wede nás k tomu, genž na něm umřel, a tauto
myšlénkau spolu k lásce téhož, genž žiwot swůg
na křjži dal za nás, a totě wlastně pravé křjže

uctěnj. — Patře na křjž pocjtjš se wzbuzena
 k trpělivosti, gelikož Ježjš řekl: Otče, staň se
 vůle twá! — Patře na křjž, budeš tichý, ne-
 boť uslyšjš Ježisse, an prawj: odpustj gim Otče. —
 Také k důvěře patře na křjž budeš wzbuzen,
 gaťož i konečně k odemzdánj dusse swé Bohu,
 a to sice slown Spasitele nasseho: w ruce twé,
 Otče, poraučjm ducha swého.

Geden gediný takowým nábožným rozgje-
 mánjm na lůžku nemocném w duchu kagjcnosti
 stráwený den, může tobě k dostiucíněnj za hřjch
 swé wjce prospěti, nežli na léta trwagjcj od
 sebe samého zwolené pokánj. — Dá se mysliti,
 že při takowém cwičenj-se w pokánj, zpověd,
 a zpntovánj swědomj, kteréž nemocný za swé
 poslednj drží, s auplností a prospěchem tjm nen-
 wětšjm se děje. — Pak ale také nemocný wj,
 co gest Pánu dlužen zůstal, a wyhledává wsecko,
 by poslednj dluh gestě, co možná, trpělivostí
 w trápenj, zwlášt ale zásluhami a krmj Spasitele
 nasseho zaprawil.

Křestan sice předce gestě wždy strachowati
 se bude, předstaupiti před saudce božského, wj
 wšak také, že saudce tento gest geho otec, a že
 gest láska, dobrota a swrchowané smilowánj.
 Wědomost wšak ta, gať dobrotiwý gest otec,
 gestě wjce srdce geho zarmucuge, a zwětšuge
 geho litost, poněwadž právě proti této otcowské
 lásce tať často se prohřěšil. — Wj ale také,
 že Ježjš za náš hřjšné trpěl, a na Golgotě
 na křjži umřel. To mu dodává důvěry, tať

že nic nepochybuje do náručí Ufrizovaného se vrhne, pln lásky rány jeho lžba, a křž w obgeti drži, až konečně na srdci Ježíšowu ducha swého wypustí.

Křestan také wí, že napotom teprw zcela přestane hřěšiti, kdž přestane žiti. — Smrt tedy považuje za dobrodiní, gelikož nagednau wšedka osídla před nohama jeho odstraní, wšedny gámy wñplní, do nichž tak často z nepozornosti padáwal; a na wždny w bezpečné místo ho uwádí. Wída dussi swau wyswobozenou, nestará se o tělo; ať spráchníwí, wšsemohaucnost božská prach ten někdy šhledá a obživí. Ať gen tedy tělo gde do hrobu, gačožo místa swého odpocínutí až ke dni wzkřšsení, kdezto podobně tělu Ježíšowu, oslawené a wěčně nesmrtelné bude.

Kdž sobě, milý příteli nemocný! wšedko toto dle wjry swé před oči předstawíš, nemůže ti smrt hrozná přicházeti. Z bolesti nemoci twé méně boleti tě budau, pomnjšli: Bůh, nesmýrně dobrotiwý Bůh! gest mým otcem, a co by mi prospělo lépe zná než gá. Mohllžby, an mne tak nesmýrně miluge, že gednorozeného syna swého dal za mne, mohllžby tento otec neylepší nechat mne trpěti bez aumyslu? — Wůle jeho staň se tedy i še mnau, gačo š jeho božským Synem, až wšedko dokonáno a kalich mi nalitý do poslednj křupěge wyprázdněn bude.

Ah, bratře nemocný! kdž se tak synowskau myslí Bohu odewzdáš, proměň se wzdechy twé w dobrořečení gměnu božjmu, a w chwálu. Bez

nyněgšsich těla trápení, bez oddanosti. tvé do vůle Boží nikdy bys se byl nenaučil v Boha se důvěřovati, a k němu se modliti.

Poněmadž pak milost Pána nasseho vraucj a autlau lásku k Bohu v srdci tvém rozžala, tedy hled také, bys gegj plamen zachoval. — Gať dlaho tato láska hořeti bude v tobě, co dobrý angel stráž nad tebou držeti bude, a při wšech činech swých budeš sobě představovati, že tě Bůh widí, a že nábožné tvé powzdnychowánj a modlenj slyší. — Učkolim gš gíž wěkem sesslý, nemocen a slab, milovati předce můžeš; můžeš Boha a bližního swého milovati a tak naplníš dle wyřknutj Spasitele nasseho zákon Boží; a bude mti u tebe místo, co dále Pán Ježíš řekl: kdo přikázanj má zachowáwá, teni mne miluje, a přigdu k němu, a přebýwati budu u něho.

Stáří bez toho k autlé lásce gest welmi schopno; neboť letitý miluje pokogně a tisse, gaťo dítky, bez mnoha slow a powyku, a tato láska gest swatá — gest milost — gest z Boha. Ano, Bůh gest láska, prawj písma, a kdo zůstáwá w lásce, zůstáwá w Bohu.

Nic wznesseněgšsijho a krásněgšsijho nemůže býti o Bohu praweno, než to: že gest láska. — Nic lepšsijho, a blaženěgšsijho také o člověku nemůže se říci, než to: kdo w lásce zůstáwá, zůstáwá w Bohu. —

O newyslowitelně wznessené štěstj! mysliti: Ofo Páne, lásky plné, widí mne, a náš wšechy. —

Srdce Boží milující bige pro mne, pro tebe, a pro náš wšsecky! Kdo se k Bohu blížj, toho obgjmá, a prst geho ozdobuge prstenem wěčné wěrnosti.

Kdo tak šťasten gest, pokogně může oči zawřiti, a umjrage řjci:

Gij se bře k skončenj
Wšsecko moge trápenj;
Poslednj dnes slzy wylévám,
W době smrti potěš mne Bůh sám;
S geho pomocj — toť wjm,
Smrt mi bude zdřimnutjm.
Běh můg brzy bude dokonán,
W pokog wěčný uweđe mne Pán.
Od své twáři nezamjtey mne
Bože! řdnj mé srdce uстане.
D řjz mjsto milosti twé dá,
Pane! přjsná sprawedlnost twá;
Nebo před tebau řdo bude čist!
Ani swatý tjm nebýwá gíft.
Smilug se, o Saudce můg,
Milosrdný buď saud twůg;
Wolám s pocitem své nřkosti,
Slyš mne, Pane Bože, s wřjstí!

Bůh má nám wšsecko býti.

Blaženost nasse wezdegšj gest neauplná, a bez stálosti. Každé žiwota požíwánj gest wěc pomjgegjci, dýmu podobná, a ku konci wětššjm djlem hořká. Léto wšsať každodennj zkuffenosti gako na wzdor předce nechceme nahljžeti, že ze wšseho, co máme, nic stále swým nazýwati nemůžeme. — Tuto widjme dítě milené, kteréž rodičowé celým swětem swým nazýwagi, a na gehožto budaucnost welmi se těšj, ale náhle

toto krásné štěstí, morem z náručí gegich vzato, umírá. Tamto viděti přátely, an se objímají tau pewnau naděgi, že gesstě půl století w prástelstwj žiti budau, a giž zegtra geden neb druhý leží na marách. — Tato ztráta wšak nemá náš zdržeti, bychom swých snad gať náležji srdečně nezdržowali, a swazeť lásky denně gesstě pewněgi nepotuzowali, a byt i zegtra měl smrti přetržen býti, neboť na onom swětě na nowo, a aužegi upewněn bude.

Člowěk může sice, a byt byl i sto let žiw, bez dítek, i bez přítele žiw a šťastný býti; ale bez Boha žiw a šťastný býti, — to nemůže. — A to nihterať pauhým zwykem, že gsme totiž z mládí hnedle byli k tomu wedeni, na Boha wěřiti, nýbrž Bůh gest ze wšech potřebností nassich ta nejwyzšší a nejdůležitěgší potřebnost; a bez Boha gest tento krásný swět toliko prázdná pausť; lidé — osiřelá rodina, a gedenkaždý gaťo na autěku před sebou samým, a newěda cile swého wezdegssjho přebýwánj. Zwlastě we twé případnosti, nemocný bratře! lze pocítiti, gať opuštěn bys byl při wšij pomoci lidské, bez Boha. Máš ale také wzbuzowánjm ctnosti hleděti Bohu podobným býti, a tať dokonale mu podobným se státi, žebys téměř s Pánem Jezissem řici mohl: kdo mne widj, widj i Otce. — Přioděg se tedy krásnau křesťanskau ozdobau: autrpností, tichostí, pořau, trpěliwostí, a hlawnj ozdobau křesťanstwj: láskau. — Milug Boha nade wšecko a bližnjho gaťo sebe samého.

Wěz ale, že w dusi hřichům nakloněné tato swatá láska přebýwati nemůže, nýbrž w dusi, kteráž sobě žádosti tělesné podrobila, a ctnosti se oddala, w takové gest láska jako doma, w takové přebývá, roste, a rozhogňuje se až na věky. Kdo nemá proč Boha se obáwati, ten se od něho wšeho naděje, a pro wšecen swět nedá si wziti Boha swého, genž gest láska sama.

Co wšak vlastně lásku nassí k Bohu zde na zemi gestě wje powyšuge, a krásněgšji činj, gest láska k bližnjmu, kteráž spogena s láskou k Bohu, nenkrásněgšji gest ctnost člověka. Zato ctnost zachowává nám swatý pokoj a spokojenost, byt i wšecno můkol náš baurilo a zůřilo; musj wšak býti nerozdílně, a co nenaužegi se srdcem nassjm spogena, tak sice, bychom ani u hrobu se gj nezbowili, nýbrž na onen swět gi s sebau wzali.

Učkoliv giž na rožcestj do wěčnosti stogjš, a času giž na mále máš, byš w této ctnosti pokroky činiti mohl, předce ljtost twá, žeš giž dřjwe o to se nepokusil, gest gakási náhrada, kteráž Bůh každého okamženi milostiwě přigjmá. Gináť gest welkým, wýtečným, učeným, slowutným, starým býti; k tomuť let potřebj; býti wšak tjm, což nademšecťo toto gest, totiž blahoslaweným, k tomu býwá gediný den postačitelný. Zwlášt dnové nemoci býwagi schopnj a walnj prostředkowé k dosažení spasení. Gedenkaždý den utrpenj w nemoci stráwený gest

stupeň k nebi, nestaupášli ale po nich, na věky ti zůstane zavřeno.

Vy však nemocný nejvyššího z těch stupňů došel, musí se trpělivě vůli Boží podrobiti, a jako k životu, tak k smrti volný býti. Nemocný má utrpení, kteráž mu uložena jsou, za pokynutí a rozkazy Boží považovati, a v uctivosti mjeti, a nemá chtít žádné trápení nemrle od sebe zapuzovati; nýbrž lé snášeti, pro ono dobré, kteréž očekává. — Dosti již potěchy jest to, že ti lze na Boha jako na podporu netoliko v čas trápení, nýbrž i v okamžení smrti zpoléhati, a v božské pomoci jeho se důvěřovati.

Va, bez vědomosti Boží ani vláda s hlavou našší nespadne, a nemělby věděti Bůh, žeš zdravý pozbyl, a žeš nemocen v přesilných bolestech? O, Bůh dobře ví, že ze všech stran trápen, a trýzněn jsi; ale jakožto nejmaudřejší, ty, kteréž miluje, a po tomto životě hnedle do věčné blaženosti vzíti chce, v tomto životě již co nejvíce očisťuje. —

Bůh miluje své, a má se k ním, jako lékař k nemocnému, jehož řeže i pálí, gelikož není jinák k zachování. — Sesílali ti tedy Bůh - bolest za bolesti, tím tobě zdravý věčné zjednává. Ty trpíš z pokání, a bez pokání žádný hříšník nestane se svatým. — Ty hříšnější byls snad na pokání ani nezpomněl, kdyby tě láskavý otec byl do školy kagicích nezval, a tobě právě takové pokání neuložil, kte-

rěz tě nengistěgi a nerynchlegi zachowati, a spaseſena učiniti může.

Po které cestě náš Bůh do nebe doměsti chce, zůstaſome gemu samému. — Aniž my nutjme wožku ginau cestau geti, neznámáli nám dráha, po které cestugeme. Protož nemocný příteli! nedrž nemoc swau za nic giného, nežli za prostředek gehož Bůh užjwá, by twau duffi zachowal a do nebeské wlasti přiwedl. — Neprotiw se tedy noži, kterýžto z rány smrtelné snětčili mrlinu wyřezáwá. Aniž buď netrpěliwým, neboť netrpěliwost neulewuge bolesti, nýbrž rozmnožuge gi.

Také ani možná nenj, bychom zblaudili odewzdagjce se s celau důwěrau wedenj Božjmu. Bůh každau duffi, genž se mu odewzdá, tak weďe, gať gednakaždá mu stačiti může, gednu rychnle, druhau zdlauha; gednu mnohem, druhau málem utrpenj. —

Učkoliw ale rozličná wedenj Božj gsau, cjl wšsem tentýž gest. Wšsicni musj k Ježíssi ukřižowanému, gaťožto gedinému smjrci, wykupiteli a lékaři přigjti. U geho milostné stolice wšsicni se musj dát wynagjti, a Kristu Pánu srdce swé přinésti, gemu ge swěřiti nynj i na wěky.

Obětug tedy Bohu srdce swé, by s nym dle swé ljboſti učiniti mohl. Učinjšli tak, Bůh autlau mocj potáhne tě k srdci swému, plnému lásky otcowské, a učinj tě zcela a na wždy swým. — Gemu, tomuto lékaři celého zástupu hříšnjků, žádný hříšnjš nenj přjliš hříšný,

žádný příliš zkažený, žádný příliš nemocný, žádný hřích příliš zastaralý; žádná rána tak nebezpečná, by jí nemohl zhogiti, a srdce geho gest tak dobrotivé, autrpné, že není hříšník, gehožby chtěl nechati bez pomoci. — Z nepřátel svých žíve Ježíš k sobě: Pozďte ke mne všichni, stoji psáno v geho svatém ewangelium. — Tuto žádného hříšníka newylučuje Spasitel, ani newyssetruje dřive, zdali hoden předstaupen. Metáže se dřive, mnohali hříchů se dopustil, gať dlahlý čas v nich strávil, a zdali teprw k večeru po wyswobozenj se neohlžji. Pán Ježíš newyssetruje dřive, negsauli rány welmi hluboké, příliš zastaralé, aneb wůbec nezhogitelné; nýbrž gediná otázka geho ke všem gest ta, chtějli k němu, gedinému spomocníku a lékaři přigiti, a od něho uzdraweni býti?

Chťelbyš se gestě, an snad velikým duchownjm neduhem gš stížen, teprw rozmenšleti, mášli důvěrně k božskému lékaři pospíšiti? D, gen ani okamženj nemesskej, kdo k němu přigde, bude přigat; a dosawad gestě se děge, gaťo za onoho času, když Pán Ježíš na zemi obcowal. Ježíš má moc hříchů odpaušstěti. Můžei i tebe gaťo někdy u nohau svých plačjci hříšníci na milost přigmauti. Wždyť i neprosen dnau poraženému udělil hříchůw odpusstěnj, Zachewi zgednal spasenj, lotru na kríži rág přisljbil. — Přibliž se gen k Wykupiteli swému beze strachu, a on tě neodmrstj. — Wezmi tedy wyobrazenj Spasitele swého, krjž do rukau

ljben ho, a domol srdci svému mluvíti. Slyš ale také to, co Duch svatý mluvíti bude k duši tvé. Stekneť k tobě: Pevně věř, a upřímně v Pána se důvěřuj; věrnost geho tě udrží, a ponese, jako někdy Petra, přes moře, když se ve vlnách zdál tonauti.

Budiž tedy spokojen, a věř, že poněmudř Pán gedenkrát s tebou tak naložil, nic není pro tebe spasitelnějšího. A jak vjra twá a důvěra se rozhogňuge, v též míře Spasitel twůg bude se k tobě blížit, a bude tobě tak blizeť, že geho přigemné přítomnosti pocítíš. Ucítíš, že blahoděgná, božská moc od něho vychází, kteráž slabé srdce tvé obegme, a k sobě potáhne, kdežto spasení geho pocítíš, a s radostí zvoláš: Nyní propust duši mau v pokoji! cítím blízkost Boha svého, a žádám býti rozdělen, a žiti u něho.

Uč se umřítí.

Lidé, čímž se dokud zdrávi gsau nic o smrti mluvíti nesmj, obyčegně bez přípravy odcházegj na onen svět. Tolik práce za živobytí svého před se berau, že na smrt zhola zapomínagj, a teprv až v poslední života hodině chtěgj věci k cestě na věčnost potřebných sebrati; to gest, tenkrát teprv chtěgj pokání činiti, věřiti, zpovjdati se, a pobožni býti; chtěgj vše v pořádek uvéstí, poslední vůli učiniti, a še

světem se rozlaučiti; tento wssať obnyčegně tať
šl ně ge w obgetj drži, že od něho tjm nenwět:
šim násiljm odtrženi býti musj. Ach, málo kterj
lidé tať se k smrti pripravugj, by se o nich
řici mohlo: dokonali žiwot swůg před smrtj;
denně umjrali.

Křestan wssať mělby denně umjrat, to
gest, mělby wždnyčy k odchodu na wěčnost se
hotowiti. .Odkládati tuto přípravu neprospěge
ani k žiwotu ani k smrti. Neboť při tom po:
dobá se člowěk nezwezeným dětem, které nechťj
se hry zbarwiti a spát giti, dokud metlau nebý:
wagj do postele wehnany.

Gšili, člowěče letich, též takowé djetě, kteréž
mršťánjm utisseno býti musj, postup předce swých
hraček gedenkráte ostatnjm dětem, a buď podo:
ben oněm k odplawenj přihotoweným plawcům,
kterj za prwnjho přjznivého wětru kotwý wy:
tahugj, a s myslj weselau na moře šjré se
paussťj. Přihotow se k smrti tať, byš w čas
smrti neměl nic giného na práci, než umřjti.
Postaren se o to, by se s tebaw nedělo gafo
s mnohými, kterj na postel smrtelnau se do:
stawše tať nespořádanj gsau, že i okološtogjcjm
to diwno a hrozno gest, an wšsedo na smrt
zlau ukazuje. Předstawug gim, co chceš, nic
ge nepohne. Po dlauhé řadě hanebně stráwe:
ných let, po žiwotě bez wjry uwádj konečně
Božská prozřetelnost tyto hřjšnjky na bogjšťe
smrti, kdezto musj býti bogowáno, buď o nebe,
buď o peklo. Hroznýto osud, dostati peklo za

odplatu! — Ach, a muſſy toho pekla giž na smr-
telné posteli se začínagj. Tuť nepřítel člověka
s celau silau wywádj nebezpečné djlo své. Ga-
kobn obcházel kolem umjragicjho, obkličuge ho tať
auzce, že ničehož newidj, kromě to, což strassného
mu nepřítel dusse představuge. Nynj odnímá
od očí geho to, čím swázány byly, a ukazuje
mu spáchané křivé přisahy, podvodny, klamy a
hanebnosti bez počtu. S ďábelskau zlomyšlností
šhrnuge na srdce nemocné ty nepřudšſſi autočy,
a literami ohnivými pišſſe na stěnu známý písma
wýroť: Ani smilnjci, ani cizoložnjci newegdau
do králowstwj nebeského. — Zároveň widj
ohroměný nemocný swau plačjci manželku na
kolenau, ana rukama lomjc Boha prosj, by gj
manžela, a djetkám otce zachowati ráčil. — Zau-
falstwj pogjmá umjragicjho hříšſſnjka, a ukazuje
mu ohavnost geho newěry, a welikost geho po-
winnosti, kterěž tať mnohonásobně zanedbal, a
tať hanebně porušil.

Tu ležj bjdňſſ, a ledwa že dýšſſe pro auz-
kost swědomj poděšeného; cjtě na sobě znameni
zatracenj swěho gaťo připálené, přálby, aby
horny se naň sesuly, a pahrbkové ho přikryli.
Zatracenj gest geho gediná myšlénka, a gaťobn
cjtíl, že tento přehrožný saud nad njm giž wy-
řknut gest. — Ale právě w okamženi nepřehrož-
něgšſſjho zaufalstwj gaťo angel Páně wstúpuge
k něž do swětničky geho. — Medbage na křwjenj
přítomných, widj toliko poděšený wzhled umjragj-
cjhо opřený o stěnu, na njž hrůzu plodjci wýroť

pisma byl psaný. — Kněž, gat autrpnostj, wyndawá křjž, a žehná gjm umjragicjho, a podává mu ho k poljbenj těmito slovy: Milý bratře! tento na křjži posílá mne k tobě, a wzkazuje ti odpusttění a milost, gestli že gest ti lito, žeš zhřessil.

Uch! ach! běda mne neshťastnému, negsem k wyswobozenj, zatracenj gest osud můg! — Tak wzdychá umjragicj, aniž se opomazuje křjže ústy swými dotknauti. Kněž, giž zwnřlý olegem rány hřjchů zaléwati, a srdcj křwácegicjch se dotýkati, a ge zawazowati, chopj se slow vlastnjch nemocného rka: Ba, bratře milý, neshťastný gš, ale neshťastné dítě gest právě to, genuž otec genprwé k pomoci přispět pospichá. — Mně welel otec ten dobrotiwý, bych gažožto lékař tobě pomoci se pokusil, rány twé obwázal, a zhogil. Léč, kterýž ti podávám, š nebe přissel, a má do sebe moc, wssedň dussowné rány uléčiti. — Genom poslyš, co ti Bůh ústy proroka Jeremiáše wzkazuje: Obwáži ránu tobě, a od ran twých zhogjm tě. (Jerem. 30; 17.) A ústy Izaiáše proroka dj dále: Byť byli hřjchowé twogi gačo šarlat, gačo snjh žbileni budau. — (Iz. 1, 18.) Dále prawj zgewenj Božj: Kdo zwiťězi, toho nařmjm chlebem nebesřkým, a budeteli mne upřjmně hledati, dám se wám nagiti. Gá gsem Hospodin, Bůh twůg. — činjci milosrdenstwj nad tisjci, těm kterjž mne milugi a ostrjhgaj přikázanj mých. (1. Mogg. 1, 5.)

Tyto a gjm podobné průpowědi plné potěchy

podporuge wěrný duchovní pastýř srdečnou
 prosbou řka: nešťastný bratře, deň se wyswo-
 boditi! Mámt rozkaz od otce, na ramenau
 swých zpět tě donesti do owčince. O, pozney
 pať lásku předobrého otce, genž tě wšem twým
 hříchům na wzdor wždy gestě miluge; stoge
 přede dveřmi twými tluče, můžešliž déle nechat
 ho čekati, a newrhnutí se k nohaum geho, a
 neprositi ho za odpustěnj proviněnj twých? —
 Genom nezaufen, neboť Bůh nehledj tak na to
 gakhš byl, gaťo raděgi na to, gakhš gš. —
 O, gát čtu w srdci twém, gať litugeš, žeš Boha
 swého urazil, a kdybys život swůg opět počiti
 mohl, zagistě raděgi byš tisíckrátě umřel, než
 gen gednau Boha urazil. Neníliž tomu tak, že
 k tomu gš hotow, a že taký pocit srdce twého? —
 Nuže, děkug Bohu, že ti dal dočkati se hodiny
 této. — Poden mi ruku, na znamenj, že upřj-
 mně wšech nepravosti swých željš.

Nemocný, gakhby se byl k životu nawrá-
 til, netoliko ruku podává, nýbrž i znamenj dáwa
 přítomným, žeby s knězem byl rád sám. —
 Ach! nynj počjná se swatá tichota we swětničce,
 a tuť právě se naplňuje, co řekl Pán Ježíš:
 Kdežto gsau dwa shromážděni we gměnu mém,
 tuť gsem i gá uprostřed nich.

Nynj přicházi milost šhůry nemocnému na
 pomoc, a gjmá srdce hřjssnjka silau wšemohaucj
 a zpověď dlaho obáwaná koná se před Bo-
 hem se známkami upřjmné ljtosti, a den aučtů
 stává se dnem odměny. — Prwnj slzau pravě

litoſti bleſť mſty Boží uhaſſen, upſánj winy geſť
zničeno, a owčička opět nalezená giž leží na
rameni Dobrého paſtýře, genž gi zpět přináſſi
otci. — Hříſſnjť, kterýžto před chwiľkau s ney-
ohavněgſſjm zaufalſtwjm zápaſil, geſť w ſtawu
neyſſtaſtněgſſjm. Pohled na Ukřižowaného, ge-
hož miluge, záſluhy Ježíſſown, w kterěz daufá,
modlitby cirkwe, kterěz pohnutý kněz mu před-
říkává, a kterěz on w ſrdci rozlitoſtěném za
knězem říká, přijmluwa ſwatých, a zvláſtě ochrana
neyblahoſlaweněgſſj Panny, o kterěz w modlit-
bách těch ſnažně ſe uſiluge, toto wſſečťo wzbu-
zuge myſl nemocného k welké důvěře w milo-
ſrdenſtwj Boží, tať že žádá, býti rozdělen, by
mohl býti s Kriſtem, gehožto miloſť a ſmilo-
wánj na ſobě zkuſil. — Lůžko boleſtné nynj
ſlzámi neywraucněgſſjch djků ſe zřropuge, a roz-
laučjli ſe konečně tato na miloſť přigatá duſſe
s tělem ſwým, powſtává teprw geſtť weliká
radoſť w nebi, kteráž gať Ježíſ pravj, wětſſj
geſť nad hříſſnjkem gednjm pokáň činjcjm, než
nad dewadeſáti dewjti ſprawedliwými.

Na miloſť přigatý hříſſnjť.

Kdybys byl dřjwe pozorně ſwědomj ſwé
zpýtomal, bylbyſ s žaſnutjm poznal bjdu ſwau,
a zagíſtė byl byſ hodinw ſmrťi nenechal tať ſe
přiblížiti, že tě to nynj to neywětſſj namáhánj
ſtogj, před ſkonánjm geſtť wſſečťo w pořádek

uměsti, by dusse twá nezhytnula na wěky. Hřijšší gš, a gažžto hřijšší podobě člověku, který se nachází w moci welikého hada gedowatého, který se mu okolo hlavy, krku, okolo rameni a noh obwinu a geg docela zmocniw, opakowaným uštknutím, wždy wíce a wíce gedowatinau ho napausstj. Zento neschťstnjš gedowatinau tau w spanj pohřžen snj o dobrém bydle, o rozkoši, o sladkém požitwánj, a o radostech. — Nynj ale probuzuge ho hlas Boží: nemoc, kteráž ho porazila, a zwoláwá ho: Probud se! — Otwora oči widj se w moci strassného hada; cjtj geho uštknutí, a náramně hrozi se ran, kterýchž mu zwjře zlé nadělalo. Ž dhtě se hadowi wywinauti, wšsečku siju nakládá; ale nenj š to. — Cjtě mdlobu swau wolá o pomoc. — W tom zgewuge se mu silný pomocník, genž uchopiw se hada, wšsemu geho odporu a swjgenj-se na wzdor kořist geho mu wydjrá, a o zem njm mřstiw, oswobozeného těššj těmito slovy: Proš gš, a uštknutí geho nebude tobě škoditi wíce, wstaň.

Ušš tať máš se i ty, nemocný příteli! genž obrátiw se k Bohu, milostj geho zachowán gš byl. — Negšš šice wíce w nebezpečnstwj, ale nepřitel twůg ležj pod nohama twýma. Dokawád naň šslapeš, ucjtjš owšsem pohybowanj geho, ale on tobě niťterak ušškoditi nemůže, leč byš opět zesnul, a tať dopustil mu hlavy pozdwihnauti. — Přidržjšli se ale Pána Zežjše š wěrnosti aemu slibenau, propůači tobě šiln,

co gi k úplnému hada rozslápnutí a potřebí zapotřebí míti budeš. — Sily té však nehledy v sobě, nýbrž vypros si ji shůry. — Evangelium nám velí prositi, by nám bylo dáno. — Genom se nedomnívej, a to sice ani v nemoci své, žeš hada toho neškodným učinil, a že nyní více se nemáš ho co báti. — Myslišli takto, myslíš se. — Starší a mdloba těla chrání sice mnohého hříchu, gegž potlačiti dřívě obtížno ti bylo; naproti tomu ale starý, ba i nemocný člověk k jiným vadám nakloněn býwá, kteréž rovně gsau uštknuti hada, a též smrtelné býwají. — Nesundávej tedy lehkomyslně nohy své s hada, sice opět mimo nadání pozdvihne hlavu vzhůru, a bude se znova snažiti okolo tebe se ovinouti; což zdařili se mu, poslední věci tvé horší budou prvních. Proti hříchu přebýwajícímu v nás žhola nic není, kromě bdění a modlitby, a to sice netoliko gedno, neb dwaudenní, nýbrž tak dlouho trwající, pokudž se hříchu smrti nezbudeme.

Nedomnívejš se žádný, že všecko pokusení a ponaučení k hříchu z lože nemocného do čista vyhoštěna gsau. — Ani ten nejstarší, nejwěrnější a nepožehnanější sluha Páně nesmí se tázati, odkud to, že špatné a hanebné mým nápady? — Ach, žádný není pokusení prost, ale žádný také není nuce, hada, gehož dostal gednau pod nohy, opět propustiti, aneb v tagna dosrozumění s ním wéjti. — Čtjšli geho pohybování, není to wina twá; a

modlitba gest silná zbraň proti takovým autokřm. Kleknauti před umučeným Ježíšem Kristem, a důvěrně ho prositi, zapotřebí gest w posledním k hřichu pokuseni tak dobře jako w nepřevnějším.

Někdy nemocný, genž na počátku genom newrlosti pokaušijn býwal, pozděgi býwá hříšně zlobivým, a psotným, a to jako za příčinou své nemoci, kteráž ho místo lepššího činí sobě i giným nesnesitelného. — Na všem, nač se podiwá neb pomysli, wždy něco nalezá, co ho mrzí, a co mu není dle libosti. — Pokusitel pekelný má již napolo wyhráno, gať brzy mu nemocný ucha svého propůgčuje; toť widěti gest zvláště na nemocných newrlých, genž téměř sami sobě promaz utáček, gimž se až do smrti udussugj. — Znechutilo se mi živu býti, říkáwagi; trápení má negsau k snessení, a uštwičné w posteli wězení, a prássků poljkání není déle k wydržení. Někci wíce žádného léku, bez toho mi k uzdravení nedopomůže.

Taková býwá rozprávka newrlého nemocného po celý den, a býwá mrzutý, že nemůže křjž swůg se sebe šhoditi. Při takowéto netrpělivosti tworí sobě člověk z nemoci své pravé muky, a gest svým vlastním mučitelem. — Ale wěz, že gaťožto mrzutý hříšnější tohoto trestu zasluhugeš, a bez prospěchu ho trpíš. Byli si strom, genž žádného dobrého owoce nenesl, a který nyní wyřat má býti; chcešliž newrlosti swau dořona zaslaužiti, byš byl mržen do ohně wěčného? —

Potlač gen hnedle swau zpuřnost a popuřdliwost, ať gest sebe menřřj, a gen se nedominřwen, že, poněwadž starý a churawý gřř, smjř se mračiti, newrlým, a ře wřřim, co tě potřawá, nespokogeným býti. — Ach Bože! stařec gedenzkaždý mělby býti dobrořrdečný, a poněwadž stářj tať welice dětinstwř se podobá, mělaby tato podoba zwlářřtě z myřli starce býti patrná. — Poslednj dnwé nařřeho wzřdegřřjho přebýwánj přirozenostj swau tať mnoho nepřjgemnostj do sebe magj, že nám ne malé bedliwosti třeba, by ř léty chyby nařře se nemnožily, a an w stářj z gednoho neb druhého hřřjchu mladosti se wyzaurwáme, bychom tjm hrubřřimi stářj swého posřetilořřmi mřřto prázdne newyplnili.

Wřřicřni lidé myřli dogiti wěkowitosti; ale nemnožj pamatugj na to, že ř dosaženj řřřastného stářj rowněž tať zapotřebj gest se připrawiti gaťo ř řřřastnému zemřenj. Přěe o obžiwu činjwá stářj trpě, a auřřkostný cit, obtjžným býti giným co do wyžiwenj, činj člowěku wečer žiwota posřmaurný a nepřjwěliwý; ale tuť opěť myřli synowřřká má dořřázati, seč gest. Už se letitý ř perwau důwěrau w otce nebesřřého bez rozmenřřlenj gemu odewřřdá, a perwně wěřj, že Bůh spomůže. Mnohořřráte giž pomohl, an byla nauze má tať weliká gaťo nynj, proč by nynj neměl nespomoci, an wěčnost můž býti zřřřřána neb ztracena.

Ubezpečen buď, že Bůh myřli synowřřkau tať řilně miluge, že i řekl: Nebudeteli gaťo ma-

ličitj tito, newegdete do frálowstwj nebeského. — Budiž tedj wzhledem myslí, a čistoty srdce maličkým, a nebe bude twé. Sled své hrubé a nebezpečné chyby naprawiti, a hluboce zařezané hříšné náklonnosti wykořeniti. — Všili nakloněn k zlosti, učin sobě násilj, a buď tichým a mjrným. Všili oddán chlipnosti, straň se každé přiležitosti, která ti nebezpečná. Všili chválný žádostivý a marný, zapři sebe, a radug se z toho gsauli gini wíce ctění, nežli ty. Nad wssemi chybami swými drž saud, a tu, která na tobě newíce lpj, musjš newprvé wyhostiti.

Při tomto saudu wssem shledáš, že z padesáti roků ledwa snad padesáte dnů tak si stráwil, že byš u hospodáře nebeského aučty z nich skládati sobě důvěrowal. — Wssečen ostatnj čas gest gafo sen, wzhledem gehož přáti musjš, byš ho byl nesnil; poněwadž téměř wssecko, čehož sobě gestě pamětliw z něho gš, w knize černé stogj zaznamenáno. A wlastně teprw nynj, mage umřiti, život swůg počjnáš.

— Učkolim cit tento zarmucuge, nemá tě předce myslí synowské zbawiti, nad kterauž Bůh tak weliké zaslíbenj má, že nám bez nj nelze wegiti do frálowstwj nebeského. Litug tedj gen gať náležj srdečně, žeš tolik let otce předobrého byl neposlussen. A tak gafo dítě slzy wyléwá, kdyby otce rozhněwaného rádo udobřilo, tak také ty plač nad chybami swými, a otec předobrný, genž hledj do srdce twého, setře slzy s lícj twých a bude se z toho radowati, žeš nynj geho po-

slušným a trpělivým synem. — Modli se tedy denně k němu, a molen z hlubokosti srdce svého :

Bože, z hloubky srdce synovského
Volám k tobě: Otče, smiluj se!
Shledni na mne vinan skřiveného
Klem milostivým s výše své.
Pomníme o Bože! na tvůj soud,
Trne každý těla mého aud.

Kolik hříchů plných dnů jsem prožil,
Gako me snách živ gsa, každým dnem
Winu swau i pokutu gen množil,
Bjdu wšak swau nepocjtil jsem;
Za to křwácj teď srdce mé
Litošj a žalem raněné.

Běda! s hrůzau hledjm do propasti,
Gjž mi hříchy dávno hrozily;
Gaké aužkosti a hrozné strasti
W srdci mém se nynj zrodily.
Noc se bljžj, wškol mne se tmj;
Wdj wšak — a mne tresce — svědomj.

Kam pak Otče, mám se utjstati?
Ach, kdo pak mne zbawj záhuby?
Kdožby giný Bože! mohl dáti
Dussi opět pokoj, nežli ty.
Protož z hlubokosti ubohá,
Bys gi wyswobodil, k tobě lká.

Poslušenswj slib — slib nespewněgšj
Slyš a potwrd Bože, Pane můg!
Tobě, a twé wůli nespwětěgšj —
Eti twé zaswęcugi žiwot swůg.
Woljmě hříchu stále odpjrat,
S naděj se k hrobu ubjrat.

Modlů jsem — Bože! tys wšak mocen dosti
Pomoci mi z pokušenj mých;
Posilň wjry mé, dey chut mi k ctnosti,
A k konánj šutků kagjcjch
Pať mne w slibu mém nic nezwišlá,
Neb ty Bože! podpora gšj má.

Pochybnost a newěra.

Mnozi stydjce se za swau wjru před swětem, nemluwjwagj o nj gindn, leč že chtěgj některé tagemstwj swatého náboženstwj pohaněti neb w pochybnost uwěsti. Tns se snad také po celý čas žiwota swého po takowých pochybnostech sháněl, a nynj se domnjwáš, že pochybowati o tagemstwj nasseho náboženstwj neni hřich, poněwadž gšj pochybnosti swé toliko dobrým přátelům swěřil, kterjž gsau lité oswjcenj, a kterj š tebau pochybnosti twé sdjleli? — Ach, gať těžko gest, u těchto wssedch opět naprawiti. Prwnj se swěřil druhému, a tento opět ginému, a tať se dostal hřich k mnohým; tagna pochybnost stala se weřegnau zásadau, a co gedenkaždý z těchto k pochybnosti twé ze swé hlawnj přidal, i z toho budeš snad odpowjdati. —

Ach, zachraň pať srdce swé od marné zwědawosti, a we wěcech wjry nepten se, proč tomu tať, a ne ginať? Smjliž člowěk z prachu utwořený před trůn Páně předstaupiti, a Stwořitele swého strany zážraků geho se dotazowati? — Genom wěрте, prawil Pán Jezjś, genom wěрте, a gessťe wěťšj zážrakj budete činiti nežli gá.

Nám smrtelnjům slussj w pokoře čekati, až opona se zdwihne, kteráž dosawád hlubukost wěčnosti očjm nassjm ukljwá. — Wěriti wssak máme pewně a stále, neboť niluwil-li Bůh, nezmagj ústa nasse k promluwenj neskřastného: Proč? se otewřiti.

Newěra činj wyznawače swé lidmi nenystras-
sliwěgssjmi. Děgepiš nás učj, že newěřjcimu
nic neny swatého. Wssečny hráze, které mu w cestě
stogj, protřhává. Welikož napomjnjagjcj hlas swědo-
mj w něm se neozhává, aneb ozwati se nesmj, na-
tropj zpaust gať daleko gen rukau swau dosáhnauti
může. W sobě samém žádné blaženosti nenalézá,
proto gi kromě sebe hledá, brzy w nádherném přj-
bytku, brzy w stkoštném oděwu, brzy w stolo-
wánj hognosti oplh汪agjcjm, w ljhových nápo-
gjcjch, w měkkých ložich a giném poživánj, až
konečně smrt záclonu zdvihne, za kterauž saud
a wěčnost naň čekagj.

Co prospjwagj newěřjcimu pochybnosti ge-
ho, když ho smrt wolá? — Čehož může se na-
diti neb očekáwati ten, genž na nic newěřil? —
A co ašj musj takowý nesyťastnjš pocjtiti, když
při pomysšlenj na onen swět nesmjrná prázdni-
naň se sšlebj; když rozum geho w nekončinách
se ztracj a city geho wždny nowými pochybnostmi
naň dotjragj? — Nepřigdeli takowémuto nesyťast-
njku swaté náboženstwj k pomoci, wždny hlaub
pohřjžuge se w swau černau newoli, a teprw
w hodinu smrti opausstj přjbytek pochybnostj,
by ho s hrozněgssjm gessťe změnil.

Netrap se s neužitečným zpytowánj ta-
gemstwj, kteráž teprw na wěčnosti odhalena bu-
dau. — Stač hlaubati, kdežto gednati máš? —
A k čemu ondati se pochybnostmi, do nichž
hlaub a wždny hlaub se zabjráš, nenalezage konce

ho konečně blíže hrobu přirozená jeho mdloba přepadne, a s domnělé výšše dolů strhne, uvidí s bolestí, že daleko přes meze se pustil, a zabloudil. Gakožto oběť pochybnosti pohřžen bývá v propast bezednau, ku kteréž se lehkomyslně přiblížil.

Stojíšli ještě blíže této propasti, genom hnedle k výře se navrát a zmizí hrůzoplodná propast. — Padni pokorně, a Bohu se klane na kolena svá, a děkuj věčné prozřetelnosti, žež tě ještě k večeru života tvého nemocí vede k zrozené Ježíšově výře.

Snadno jest k pochopení, že člověk, žež o pravdě své výry pochybuje, genuž Bůh není ničím, žež také o něho nedbá, brzy v newěru upadá. — Ale pamatuj si to: toť není ponaučení neb pokusení k newěře, nýbrž skutečná newěra; neboť svolení se již stalo.

Zato newěra nalézá se větším dílem u lidí šťastných, žež mají všeho v hognosti; těmto lehce napadává myšlénka, že k žití svému žádného Boha nepotřebují. — Ale docela ginať smyšlený a ctití člověk nuzný, gsa počaustjn pochybowati o Bohu, bez něhož pomoci sobě nemůže. Ctití, žež bídny jest, a žež by mnohem bídnejším byl, kdyby výry se měl zbawiti ve Všemohaučjho, od něhož gediné pomoci a potěhy čeká. — Kdož necití hrůzy, žežby z pochybnosti této vyplýwala pro nešťastnjka, genuž žádný nemůže pomoci? — Ale cit tento není daleko tak děsný, gako by byl cit téhož člověka, kdyby na smrtelné

posteli leže, a od všech lidí opuštěn gsa, mysliti chtěl: Není Boha! aneb: Onť není mým Bohem! On mne nezná. —

Uch! raubalbys se, mysle, že Bůh twá trápení, twau nemoc, twé bolesti bez příčiny na tebe dopustil; aneb že o tobě něčehož newj, a vzdychánj twého neslyšj. — Uč se věřiti, a přesvědčjš se, že twé nešťastné pochybnosti z pekla vyslány byly. — Ba ďábelská gestit to chytrost, genž i nábožné k pádu přivěsti se snažj. — Obvyčejnj lidé způsobem obvyčejným, chlipnosti, marnosti, lakotau, neb netrpělivosti w trápeních býwagj swedeni; genom lepšj býwagj poťaussjini proti Bohu, a nic takowým ponaučánjm nelahodj wjce, než zawjrámeli srdce své před Bohem; tak gaťo naproti tomu nic nedodává tolik potěchy, w obracjmeli se w takowých pokusjeních bez rozpaků k Bohu, a žalujemeli mu upřímně sauženj swá.

Býwášli podobně sužowán, utjken se k Bohu, gehoťto pomoci tobě třeba co chleba. — Drž se této potěšitelné myšlénky: Bůh gest otec a stará se o všechny své twory a tedy i o mne! Pomni, kambyš se byl častořáte giž dostal, řdyby Bůh byl nad tebau nebděl. O, w prawdě! žádný gestě, genž se k cili dostal, toho nepykál, že ho Bůh tauž cestau wedl. Z tobě někdy všedko se wysvětlj, co se ti zamotaným a temným býti zdá. Neníť však swětla giného, kterěžby z temnoty této wywedlo, kromě wjry w zgewenj Božj. Přidrž se téhož Božského swětla,

a twé temné pochybnosti se ti wyswětli a
zmizj.

Mezaufey, ac zdegssj putowánj
Černé temno gest, a bludišštē,
Kdežto slzawého bědowánj
Těz i nebezpečj hognost ge.

Bjda ani nenj k.wyslowenj
Genj gest w smutném tomto audolj;
Bremenem by byla k nesnesenij,
By sám Pán nám nesesslal gi.

Wládneť Bůh, wšse řjďj, opatruge,
Wede nás — až k hrobu tmawému.
An loš nás nám maudře pripravuge,
Přirawžuge bjdy každemu.

Enásseg rád ta frátka utrpenj,
Stále wěr a daufey, potěš se!
Aly tam w nebi radost k newyrčenj —
Newýslowná sláwa čeká tě.

Bogug statečně, by Ježíš tebe
Sláwy forunau a palmau ctíl.
Epásu, blaho, celé wezme nebe
Kdo zde trpělím a wěren byl.

Náboženstwj.

Gedenkaždý letitý člowěk mělby se neustále
wážnými náboženskými mysslénkami zaměstňá-
wati, a častěji sobě .gať minulost tať budaucnost
rozzgimati. Zwláště by denně měl si připo-
mínati, den života mého se škloňuje, wečer můg
se bližj, a máli mi nové gitro zaswitnauti,
musjt se dřjwe dofonce setmjtí. Ale gaťěž bude
procitnutj mé za onoho nového gitra? —
Ach, gať welmi toho mám co litowati. že gsem

za času svého zdraví tak do požívání života se zabral, že jsem oslepen a za pro každé vyšší ponížení, oči své toliko k zemi obracel, aniž se poohlídl po oné vzdálené, blažené vlasti. — Kdož mne nyní pozdvihne na onen vysoký stupeň, kdežto by mi autokové smrti nemohli uškoditi? — A tomu zapotřebí úplně odemždati se svatému náboženství. — Ba bez náboženství právě toho nepovědomí jest člověk, čehož mu jedině zapotřebí. Neznát ani učení, pro které žít jest.

Uch, kdyby náš Božský zrození bylo nevyučilo, a kdyby mýra byla k nám nemluvíla, kdo z lidí bylby kdy jména svatého Otce, Syna a Ducha Svatého s pobožností vyslovil? — Umírající člověk bez náboženství jest v stavu nehybnějším, jako naopak člověk nábožný s radostí umírá, an ve své Bohem mu zrozené nalezá cestu, kteráž ho temnotám života k jasnému světlu věčnosti vede.

Bůh z pokladu milosti svých člověku prvnímu v rági dal své spasitelné náboženství, jakožto pečeť a potvrzení svého otceství. A toto svaté náboženství, genuž se první rodičové naši naučili, starší jest nežli čas báječné, a zrodilo se ještě před modloslužebností. Již z ohledu vznešeného pojetí svého učení naši zasluhujeme. Jakožto dílo Božské proniklo osmého století, přečkalo potopu, a ze zjizvených Sodomských plamenů vysvobozeno jest. Putovalo mořem červeným, udrželo se na pausšti, jakož

i dřívě w Egyptě, w začetj Babilonském tať dobře, gať na swobodě Sionské; w gámě lwowě gaťo w brisse welryby. Ba, tento nebeský dar dosáhawal až k plnosti oněch časů, kdezto swěta Wykupitel umlumu nowého zákona s člowěčenstwjm učinil; a náboženstwj nestárne, w něm není změny žádné. Dbeť smjření na Golgotě na křjž powýssená během osmnácti stoletj denně na oltářích nassich se koná, a my, klanjce se gi, Dci wěčnému gi přinássjme.

Chudý neshťastnjš, aby uwěřil w zgewenj Boží, nepotřebuge žádných giných důwodů, kromě že ustawičně trwá po wssě časy, na wzdorn wssem nepřátelům, kterjž ge pronásledugj. Chudý sám cjtj, že genom z náboženstwj se mu pramen potěchy přensstj, a gať mu blaze, kdnž mu Ewangelium prawj: Bůh gest otcem twým. — Naproti tomu štěstjný boháč potřebuge na tisjce důwodů, kterýmiž by se mu dokázalo, že není on sám sobě Bohem, a že wssedko geho štěstj a bohatstwj toliko se mu zapůgčilo, a že z něho někdy aučty skládati bude. — Šťastjný boháč nechce nad sebe wyššjho trpěti, mage sebe samého za twůrce swého štěstj. — A tať zaljbenj mage w sobě samém žiw gest, až se připozdj, a smrt, kteráž i chudého wolá, gemu brozj a klyne. — Co potom počjti? W gaťém náboženstwj má umřjti člowěk, genž w žádném nebyl žiw? Genž padesáte a wjce let o wssem zgewenj pochybowal, a nenswětěgssich vbyčegů náboženstých, a požehnánj gegich nic nedbal? Ba,

genž pomysllenj na nebe a peklo, na odměnu a trest držel za pokusſſenj, kteráž sobě z myslí wyrážel, poněwadž mu byla obtjžná. — Tak zasypal gſi pramen potěchy sesutinau newěry, a newj sobě nynj ni rady ni pomoci.

Tuto ale widěti gest poklony hodnau moudrost a dobrotu Božskou, kteráž na takowého zaslepeného hříšſnjka nemoc dopauſſtj, by slepotu swau zpozorowal, a lékaři se swěřil, kterýžby ho od nj oswobodil.

Takowá byla zaslepenost Dawidowa, když se byl náruživosti své poddal, a cizoložstwa se dopustil. Dlouhý čas žiw byl, ani nepozoruge welikost svého proviněnj, aniž slyſſe hlasu swědomj svého. Konečně ale swjtěžila milost, a gſa nemocj těžkau nawſſtjwen, wolal srdcem kagjcjm k Bohu, řka: Ach, Pane! nawrať mi swětlo, kterěž odňal ode mne hřích; a obnov we mne ducha svého swatého, a srdce nové utvoř mi!

Zhřěſſil-liš gaſo Dawid, následug také kagjcnost geho. — Pomni gen, w gaſém gſi nezbezpečenstwj. Chceš, by tě pochybnosti swědomj twého geſtě děle trápily, a teprw tam u ſaudné stolice Božj přisſly k rozhodnutj? — Dawid nezodkládal s pokánjm až na smrtelnau postel, nýbrž dříve obrátil se k Pánu, wyznáwage se z hříchů a řka: Smilug se nade mnau ó Pane, a netreſci mé hřichy w hněwu swém! — Dnť slzami lžtesti smačel lože své. — Ale neoplakáwal hřichy své toliko okamžitě, nýbrž slzy geho tekly bez

ustání, a poání jeho skončilo se teprve s jeho životem.

Tyť se za Dawida považovati, a s ním modliti můžeš: Smilug se nade mnau Hospodine, neboť nemocen jsem: uzdraw mne Hospodine, neboť zformauceny gsau kosti mé. Obrát se, a vytrhni dussi mau, spasena mne učin pro milosrdenstwj své. Žalm. 6.

Přemítášli na lůžku svém slova Dawidowa na mysli, bude se tobě zdáti, gakoby tento kagjcj král pro tebe ge byl sepsal. — Ach, wrhnešli se s náležitau kagjcností zároveň s tímto kagjcjm králem před Bohem na kolena swá, zagisté srdce twé ta nensilněgšj předsewzetj učinj, a každé žily pohnutj, každé oddychnutj bude kagjcjm wzdychánjm před Bohem. Gako Dawid pocitjě se posilněna k polepsšenj života, a s týmže Dawidem na milost přigatým z hlubokosti srdce modliti se budeš: Hospodin, Bůh můg, wyslyssel lkání mé; Hospodin modlitbu mau milostiwě přigal.

D zagisté budešli kagjcj modlitby tohoto swatého krále srdci svému přerjkáwati, wzhnutá mysl twá spolu s tebau se modliti bude, a twá aužkost a strach zmizj. — Koney tedy pobožnost swau denně, a rci s prorokem kagjcjm: Pane, od hřjchů můch obmeg mne! k tobě se utjkám; uč mne plniti wůli twau, neboť Bůh můg gšj ty.

Gle, milý příteli nemocný! wezmešli dle příkladu tohoto zkrausseného, kagjcjho hřjssnjka

autočistě své k ctnosti, k náboženství, k nábožným modlitbám, budau ostatní života tvého dnové rástti, a přesvědčš se, že nikoliv své bohatství a důstojnost tvá, nýbrž polepšené srdce své nebe ti ziskati mohau. — Strhni se přede vším toho, co tě nepřemněgi s tauto zemí vázalo. Člověk, chce opravdu, velmi mnoho může. — Už se poněžj mysl tvá k myslí malíčným, a pocťš se býti šťastným, neboť malíčným gest království nebeské. Dětinne mjrj nepřehlavněgi tobě třeba k dosažení duchovního pokoe, a onatě cestau k domovu, k rági ztracenému. — Co svět má půwabného, užil gi, co marnost stkwostného, měl gi, a všecko to giž, an gi se na lůžko nemocné odebral, zmizelo. — Náručj však Wykupitele našeho rozpiat gest, wrhni se do něho, plač na srdci milugjcího Spasitele svého, a otcowský obegmetě, a cestami světskými i temnými šťastně tě provede; až konečně hodina rozhodná wyprší, kdežto smrt co angel s nebe poslaný tě přenese do onoho krásného přibytku; kterýž ti Bůh připravil.

Naše swaté náboženství gest matka starostlivá, genž se snaží dítám svým naučení nepřespatelněgši dáti, a genž ge we všem cwičj, cožby ge spasiti mohlo. Všedka gegj napomínánj směřugi k našemu budoucímu blahu, k věčnosti. — Člověče, gsa smrtelný, zpomeň na smrt! — To k jednomu každému z nás prawj, a učj nás považowati smrt za konec našich

dnů, a za swrchnj kámen nasseho stawenj, kterěz zde wystawjme. Žádnému nemůže pomyslenj na smrt a hrob býti lhostegné, neboť rozhodná ona hodina, w kteraužto poslednj swůg dedy wyndehneme, gest nenydůležitěgšj z celého žiwobytj. Bez pobožné wjry gest zemřenj člověka co smrt zwjřete, a komu lze pochopiti, gať hrozně musj býti procitnutj takowého člověka, an saud a wěčnost před njm stogj, a on peklo otewřeně widj?

Uch, k newypsánj gest blaženost, kteráž pro člověka z žiwota nábožného vyplývá. Takowý žiwot weđe ho až k trůnu Nenywššjho, a činj ho přítelem Božjm. Nychlegšj gest ale gestě tento let ducha člověčjho, když nemoc a stařecj slabost šhodj pozemské břemeno, kterěz táhne tělo k zemi. — Genom toho žkus, bratře nemocný, a zahal se docela zgemenau wěrau, a netrať myslj, ačkoliv sám o sobě a opusšten gšj, a strassnau mrákotau obkličten. Pocjtjš se sice aužkostmi trápena, ale předce šťastný budeš, an mysl twá objratj se bude krásnými obrazj, kterěz w tiché welebnosti duchu twému se budau namjtati, a kterěz žiwě a w prawdě dagj tobě pocjtiti, že negšj toliko pro wezdegšj žiwot stwořen. — D, byš genom giž gednau tohoto blaženého widěnj a patřenj byl aučasten, a aučasten ho býwá záhy duch od těla nemocného napolo oddělený; pať ale dusse twá mewine se we wsse obsahujcj spoľek milugjcjch Boha, a letj na křídľech wjry k wyššjm swětům.

Necjtjš gestě, čeho žbawen gest ten, genž

se věřiti nebyl naučil? — Tuto dusšewnj rozkoš mjeti nemůže ten, genž poblázněn gsa, na swůg rozum se zpoléhá, a we swé přepiatosti, genu toliko se odevzdává, kterýžto rozum pyšný swau obrazotvorností cestu mu wyměřuje, po kterýchž we tmách neustále kolem se točj, až konečně bez sebe na zemi padá.

Totě nebezpečný rozum, který nad wjru powýssen býti chce, a w pyšse swé zapomíná, že náboženstwjm toliko co přítelem býwá weden, a že toliko pomocnjf gest člověka, nikoliw ale geho swrchowaný panownjf, kterýž ho důwodny zdánlivými w bláznovstj uwádj. — Ach, nasse wjra raděgi z nábožného srdce pocházeg, nežli z maudré a opatrné hlavy. — Proto Stworitel ducha nasseho tak wyprawil, by z života weszdegšjho do onoho nahljdnauti mohl. Proto nám náboženstwj do srdce klade onu ssledhetnau tauzžebnost po životě blaženém, kterýž gest odměnau wezdegšjch trápenj. Ach, newěřjli člověk w nezstěstj postawený w Boha, dwognásob nestřastný gest, poněwadž trpj, a ku konci trápenj žádné giné wyhljdfy nemá, kromě hrobu a zpráchniwěnj.

Byl-liš ale we wjře žiw, plnil-liš powinnosti swé, netřeba tobě, když umjratí budeš, pykati, žeš žiw byl. Odejdeš z mjsta, w kterém gš se genom gako host na krátký čas pozdržel, a nawrátjš se do onoho lepššjho křage, kdežto wssedkŷ swé přátelŷ, známé a příbuzné, kterj tě předesseli, sbledáš. O, wěř, že, gaf tento swět opustjš, nebudeš wjce chytj do něho se nawrátiti,

a byť tobě i wolno bylo, život wezdegssj opět započti, a do kolébky své z nowa se položití, snažilbys se každým způsobem, bys přiznivého povolení toho nemusil použiti, a po běhu dokonaném nechtělbyš opět o závod běžeti. Učkolim nám swaté náboženstwj mnoho poskytuje, předce neustále nátišky trpí; od tisíců posmíváno gsau brzy nuceno gest na pausstě utíkatí, brzy w nenovitněgssj swatyni své se ukrýwati, ginafbý gako geho božský Zakladatel na krýž přibito bylo.

Náboženstwj gest člověku w každém ohledu na neywenš třeba, by mu blaze bylo. Náboženstwj dává srdci neyhladssj pokog, působí w nás weselau mysl, kteréž žádná swětská moc dáti nemůže, a bez které žádného prawého štěstí není k nalezení. Pokog swědomí, nemámeli ho w sobě, nemůž nám ani gaký cjsař ani gaký král dáti. — Žádné žezlo králowské nemůže w srdci mém takowá dobrá smenšlení wzbuditi, gakáž ta ney-menšssj gístka nasseho božského náboženstwj wzbuzuge. Protož člověk bez náboženstwj, bez wjry w Boha, gest nuzný co žebrák, byť i vládl wssemi pěti díly swěta. Konečně se rozmůže, položí se a zemře, strach smrti stonásob ho usmrtí. A přesto wšlecko, gaká ztráta! Pět swěta dílů w okamžení musiti opustiti, a co bjdné zwjře s posledním wzdednutím na wěky přestati, a zničen býti. — Byť celá mogška k smrtelné posteli nezvěřicjho se šhrnula na pomoc, nemohau mu geho těžkého chropotu zahnati, ani ho přemoci. Ba, žádná ozdoba perlowá, žádné swěta klénoty

umjragicjmu podáwané nemohau mu oblehčiti zápasu še smrtj. Také wšsecky léky z celého swěta, kdyby ge zpolknul, newynpůsobj w něm pofoge swědomj, který smrti wzdoruge, a který činj, že umjragicj š weselým na kříž pohledem očí swé zawjrá.

Tuto práwě mi napadá, co někdy bal za odpowěd gistý ministr gednomu mudrákowi, který š diwau radostj k němu přiběh řekl: »Swjcenosti! dnes gsem šťastný nález učinil: dopjdl gsem se totiž důwodů, že není Boha.« — Menjli Boha, odpowědel ministr, tedn gděte, a stwořte ho; neboť bez wjry w Boha ani národ, ani král, ani wy, ani gá nemůžeme šťastni býti. — Giž proto, bychom šťastně žiwi byli, Boha potřebj máme, tjm wjce, bychom pofoqně zemřeli.

Glowně tedn, kterýž w stáří a u wečer žiwota swého, kdežto wšsecko co má, nawrátiti musj, w Boha newěřj, neb žádného Boha nemá, gehož by se držel, gest wěčně chudý a nešťastný. Dnen wšsak, genž w Boha wěřj, gehožná a miluge, umjrá š důwěrnostj we wšsemohaucjho, genž přjtelem geho gest. Dnt přinássj Pánu w obět ducha swého, an se kóřj řizenj Božjmu; swau wůli, an trápenj swé tisse snássj; žiwot swůg, an ochotně smrt přigimá. Wěda, že od mnoha sauženj bude wyswobožen, š potěchau prawj: Otče, umjrám, přigmi milostiwě dussj mau.

Nemoc těla bývá v gístém ohledu pouzdrawením duše.

Řmautjš se, že nemocen gš; nemjš wssaf, gať mnoho spasitelného z nemoci twé pro tebe wyplýwá. Řdnž tělo stūně, mjmá se duše dobře, poněwadž řdnž tělo slábne, duše šesjlj, a tudy se lépe má. Mnozi lidé churawostj býwagj napraweni, řterj zdrawjm pokažení byli. — Řdo neprawost nechce opustiti, nemocj, i nechťe, ř zdrženlivosť nucen býwá. — Wesel se tedy z nemoci swé, neboť tě mnohých břichů hágj, a gsa ř posteli swé gaťo uwázán, máš pochwojli okem pátragjcjm srdce swé proniknauti, a slabost žiwota twého upamatuge tě na bjdu lidskau, a na smrtelnost twau. — Šle, gať užitečná tobě nemoc.

Genom nechťeg ničehož giného, než čemu Bůh chce, genž nelype wj, co ř spasenj duše twé prospěge. Důwěřug se w něho, ontě otec náš, a gemu spasenj nasse wjce ležj na srdci než nám. Mělalížby důwěra twá w Boha mensšj býti nad důwěru slepce, řterauž má w slabého pacholjka, od něhož, docela se mu swěřiw, wěsti se dáwá!

Necháwáli tě Bůh nemocj bolestně trápití, ukládá ti tato trápenj proto, poněwadž- tě míluge, a předžwjdá, že tjmto mjrným trestem zde sobě odbudeš, čehož byš mnohem těžšjmi tresty na onom šwětě na wěky byl sobě odbyti

nemohl. — Bůh tě miluge, a nechává tě trpěti, by tobě co trpíteli mohl dáti odměnu, kteráž co winnjku dáti nemůže. Nechává tě trpěti, by zkusil naděge twé. — Daufen, ba daufen gen hodně mnoho, neboť Bůh může wíce dáti, nežli ty daufati; a dle welikosti naděge twé bude se řjdiť mjra milosti, kterauž obdržjš. Welikátě moc milosti Božj, a gediné ořamženj postačuje k tomu, by ze Šawla učiněn byl apostol, a z hřjssnjka swatý.

Weliký, a přeweliký gest rozdíl mezi tjm, genž dobrowolně, a tjm, genž proti wůli swé trpj. Hrubý a s utrpenjím nespokogenný trpě na nic giného nemyslj, než že ho bolj; kdo wšak trpj proto, že tomu Bůh dyce, toho rány ani nebolj. Dnen wzdyhá pod břemenem, pod kterýmž tento wesele kráčj. — Každé trápenj má také swau potěchu, a umjmelí gi náležitě použiti, žádná nemoc neučinj náš newrlými aneb malomyslnými: Pane, gať ty dyceš! gestit promluwenj k gedné každé bolesti. — Šam Syn Božj musil trpěti, a kdo musj křjž nésti, tomu Bůh dáwá i silu, aneb mu ho scyme, když se nesnesitelným stane.

Milowati Boha za dnů štěstj, dobrého bydla a zdrowj, ledwa gména ctnosti zaslubuge, neboť w té přjpadnosti člowěk smyslný spolu miluge; ale když křjže takorča s nebe pršj, Boha milowati, a křjže tyto pro něho milowati, totě prawá ctnost. Tak gafo křemel, gsa křesán giskřj, a wjtr giskru w plamen rozdýmá, tak

trápením zahoří srdce těch, kteří v pravdě Boha milují, jako u sv. Teresie, a u sv. Lidwiny.

Plápolali tedy v srdci tvém láska k Spasiteli, následovně, an vši za hříchů své tisícekrát smrt zasloužil, z lásky k Bohu trpět, a když vůle jeho bude, i umřít chtítí budeš.

Genom neztrat mysli v trápení svém, nýbrž hled na Ježíše ukřižovaného, jenž nám dal příklad, jak bychom utrpení svá snášeti měli. Bůbec nespustí umučení Páně s očí, čím méně dopausttěg památku trpícího Krista P. zmizeti ze srdce. Kdyby příliš prudká trápení srdce tvé sáuziti měla, kdyby snad stálost tvá klesala, a oči slzami křehlosti lidské se přepĺňovaly; aneb rty tvé kalicha utrpení se hrozily, jen z nowa a opět před kříž na kolena padni, a wyleg své starosti plné srdce před Ježíšem tak jako polekané dítě žalováwa otci aužkost swau. Učinjšli tak, žusjš, gať blížek gest sauzeným Bůh. Ledwa že se pohne modlící srdce, ledwa že zasly oko nábožného dítěte, giž gest tu angel těssitel, a snímá na rozkaz Boží s plačícího kříž, aneb pomáhá mu ho nésti, až se dořonce k večeru šchýlj a Pán řekne: Dosti giž.

Nedben tedy nyněgšsich swých trápení, nýbrž připomínej sobě někdegšsí odměnu, a že Ježíš řekl: Blažení lkagici! — Wypjgešli z lásky k Bohu tento kalich hořký, a očistjšli se křwí Ježíše Krista od hříchů swých, polibjšli co lkagici hřisšný křestagici pravici Boží, den umrtí

tvého bude dnem slavným; a trápení tvá pojednau v radost se promění.

Zaměstnání nemocného neměloby jiné býti, leč trpělivě snášeti, nábožně vzdychati, a Boha milovati. Takli činíš, netřeba myslí pozbyti, byt bys i ten nejhříšnější ze všech hříšníků byl, a byt bys sebe více nepravosti se byl dopustil; nýbrž obětug trápení svá Bohu co dobromolnau obět za nepravosti své mnohé, a radug se z toho, že gestě k večeru života tak spasitelnau obět přinesti tobě přáno. — Wjra tvá v Pána Ježíše co Vykupitele gest twau podporau v každém nebezpečství duše. Budiž ale wjra tvá taková, bys Ježíše Krista téměř očima viděl; bys s Janem téměř na klínu geho odpočíwal, a s Petrem na otázku Páně: Miluješli mne? odvěděl: Pane, tyť wíš, že miluji tebe. Pán Ježíš budiž při procitnutí twau první — a při zesnutí twau poslední myšlénkou. V nemoci a v bolestech svých představug sobě gakoby P. Ježíš k tobě mluvil: Utrpení i smrt z lásky k tobě gsem podstaupil, a ty, gsa hříšník, ty bys tato malá utrpení za příliš těžká pokládal? — V čas strachu před smrtí a saudem budiž tobě, gako bys slyšel slova z úst Páně: Daufen synu, gáť gsem hřích i smrt přemohl; a gsem u tebe, nebož se ničehož.

Dokaž ale wjru swau opravdovým pokáním, trpělivostí v strastech, a odemzdáním se do vůle Boží. Wěrau tau ubezpečen můžeš býti, že otec nebeský dítčám svým žádného věs-

ssjho břemena neuložj nad to, kteréz snésti mohau, a že tě utrpenjm twým chce na tomto swětě gessťe očistiti. Genom wěr, že, kdž bjda nejwysšsjiho stupně dosáhne, Bůh sám prostředek učinj, a že žádného neopustj, kdo w něho daufá, a že konečně trápenj twé we wěchnau radost proměnj. Znáť Bůh ramena twá, a gest s tebau w sauženj twém. Nebog se tedn, neboť smrti se báti, a před nj se trásti gest znamenj, buď že w Pána Jezisse newěrjme, buď že wjra nasse nenj žiwá wjra. Wěrjšli, bude ti gako Tomášowi bylo, an se ran Spasitele swého dotekl; nemohl gináť než klaněti se a říci: Pán můg, a Bůh můg! Napotom ale ani samé smrti se nebál, a umřel pro Pána co mučedlnjř, wydamu swědectwj krowj swau.

Kdž takto wšsecko rozwážjš, možnáli, byš to za nehodu pochládal, že tě nemoc ze starosti a zaměstnání, gimiž gšl byl dlahhá léta gako zahrabán, wytrhuge, upamatugjc tě na smrt, stojcj přede dveřmi twými? — W tom stawu, w kterémž gšl se mnohá léta kolem motal, ani Bohu, ani sobě šl nepřináležel. Wšsecko, co wůkol tebe bylo, za hodné uznáwal gšl, zaměstnawati se tjm, toliko o spasenj swé nedbal gšl. Zwědawost twá pudila tě až k oblakům snad, měřiti hwězdy; až do propasti mořské, zpytowati hlubokosti gegj, aneb do lůna země, wypátrati wnitřnosti gegj, toliko srdce swého neschámal, a swědomj swého nezpytowal gšl, žiw gsa bez Boha, bez wjry, bez náboženstw. Nynj wšřak předce

znamenaš, že mizí tvá moc životní, cítíš se starým a churavým, ba velmi to cítíš, že se připozdívá, a smrt ti velmi držeti smatvečer?

Kdyby zkusený stavitel tě ubezpečil, že se dům, v kterémž přebýváš, zboří, přebývalbys v něm déle beze strachu; aneb veselil bys se v něm? — Uv tomuto nebezpečství podobno jest to, v němž se nacházíš. Churavost tvá jest onen stavitel ubezpečující tebe, že dům tvůj negistý jest, a v každém okamžení zbořiti se může. — Třeba tedy, bys se po jiném přibytku poohlídl, neboť určeno nám Bohem, že tento pozemský dům, tělo své, opustiti musíme, máli duse naše do přibytku nebeského, věčného se odebrati. Wezdejší přebývání jest toliko příprava k životu, a toliko v hodinu smrti zaplna k životu zrození býváme.

Nemá se tedy člověk nad tím rmutiti, že jest mu směniti byt bídny, byt na šesutý s věčným a nebeským. — Člověk jest stvořen pro něco vyššího nežli jest tento svět; a pro něco trvanlivějšího nežli wezdejší století. — Nemělby tedy člověk nemocný na nic tak rád zpomínati jako na věčnost, a o ničem tak rád rozprávěti jako o věčnosti, a ničím tak rád se baviti jako věčností, do kteréž brzy wegde. Uch nemocný nosí smrt v střevách svých, a znamená jí na sobě, an mu denně síly ubývá, a přece, ačkoli smrt tak blízko jest, nikterak k blažené smrti se nepřipravuje. — Považme gen, co by bylo z člověka, kdyby ho nic na

smrtelnost nepamatovalo, a kdyby nemoc a slabost stárj nitk životu poznenáhla nepřetrhávaly.

Poněwadž člověk a křesťan gfi, wědětí máš, že zde není twá prawá otčina; nýbrž nebe, společnost angelů, patření na Boha, nawrácení se w obgetj Otce nebeského, totě twé určení. Země gest toliko místo příprawy. Zde se slavných ctností rauchem máš přiozdobiti, byš tam byl připuštěn. Dosti dlaugo wězelo srdce twé na zbožj wezdegšim, gaťoby se nikdy nemělo od něho odlaučiti; až konečně večer života se u tebe oznámil a s ním i nemoc a bolesti. — Genom nadrž nemoc swau za nic giného leč za angela, genž ti uwádj na pamět, že země není twá prawá wlast. Ba libley raděgi lůžko své nemocné gaťožto swatý nástrog, gjmžto swazky býwagi přetrhány, gjmž uwážán gfi k pomjitelności.

Kterak by tedj bylo možná, ž trápenj twé nemoci nepoznáwati lásku Božj? Zagisté miluge tě, ginák nesnažilby se některými krátkými trápenjmi k životu wěčnému schopným tě učiniti. Miluge tě, ginákby wšsedň twé pomjgegjcj žádosti splnil, a nepřipomjnalby tobě bolestmi, kteréž na lůži swém trpjš, že není země místo twého odpočinutj a swátku. Miluge tě, a proto tě gestě k večeru cestau nejkratšj přes trnj a bodláčj weďe k blaženému pokojí. Miluge tě, a proto řeže a připaluge hříšné wýrůstky na tobě, byš mohl aužkau branau progiti. Miluge tě, a čistj tě co zlato w peci; neboť dobře wjš, které tagné

hříchů tě poskvrnilů a znečištilů. Miluge tě; proto tě třibj, přewjwá, by tobě ukázal, zdali ctnost twá není pléwa, kterážby odlitla. Miluge tě, a toho teprw w pravdě zkusjš, když zemřeš.

Předstaw sobě někdy poslední swau hodinku, gať tu budeš ležeti, a gať ti křjž twůg oblíbený budau do rukau dawatí. S gaťau potěchau popatrjš na Spasitele swého, a pomnjš: Jezissi, tyš přigal křjž swůg na sebe, i gá wzal ochotně na se křjž swůg. Tyš wypil kalich utrpenj do poslední krůpěge, i gá ochotně pigl z kalicha, kterýž gš mi podal; gen gestě několiť krůpěgi, a wyprázdnen bude do čista. Tyš dussi swau nesywětěgssj odewzdal w ruce Otce swého, i gá odewzdámám ubjragicj se dussi swau do rukau Otce nebeského, a spogen gsa s tebau klonjm hlavu swau k ráně boku twého, a tak gest dořonáno!

Nebezpečenstwí malomyšlnosti.

Mnozi lidé žijí dlouho, a býwagi prastarými, a ani jim nenapadne poděkowati Bohu za tuto zvláštnj milost, kteréž nemnozi toliko aučastni býwagi. — O, my lidé letitj, pozjwagjcj milosti wysokého sláři, padněme na kolena, a klaňme se w prachu dlouhočekánj a milosrdenstwí Hospodinowu, genž co laskawý otec zblaudilé djetj swé wssudy wyhledává, an my teprw na smrtelné posteli naleznauti se mu dá-

wáme. Obdivugmež předce tuto nesmjrnau a neobmezenau lásku Otce nebeského, genž padlým tak mocně pomáhá, co lékař dussi neduživau uzdrawuge; co přítel zarmaucené těšs, a co láskavý otec litugicjm hřichy odpaušstj, a na milost opět ge přigimá. — Kňžby lze bylo wi-
dětí, kterak se angelé z tohoto božského smilování radugi; kňžbychom slyšeti mohli, kterak blaho-
slavenj plésaji, a pocítiti, gať weliká gest radost celého nebe, když zatworzelý hříšník počíná sebe poznáwati, a ljtostně k Bohu se nawracowati.

Uch! nawraťme se wšicchni k Bohu, kterjžto gsme w slepotě léta swá stráwili, slaužimsse swětu, tělu, slowem hřichu po celý život swůg, a mi-
lugme toho, který náš dřjwe milowal, a tak welice milowal, a gehožto život byl paubá dobročinnost k nám lidem. — Každé pochybowánj o dobrotě Boží, a každá nedůwěra w ni, gest hřich. Předowrřugmež tedy mjru hřichů swých hřichem ze wšech nenhrubšjm, totiž zausánjm nad milosrdenstwjm Božjm.

Zdáli se ti, milý příteli nemocný, gaťoby ti nemožné bylo nawrátiti se k pokánj, a gsili za přjčinau swých mnohých hřichů w auzkostech, chop se gen swatého Ewangelium, a uč se z něho poznáwati dobrotu, a milosrdenstwj Boha nasšeho. — Ježíš Kristus nepřissel saudit swěta, nýbrž wykaupit a spasit. A bychom spasenj swé s celau důwěrau od něho očekáwati mohli, wzal winu nassi na se, wstaupil na oltář kříže, a obětowal se za nás. — Umjrage gesttě prosil

za ty genž ho usmrtili. — Kterakž byš tedn mohl newěřiti, že tobě, an hřichů swých željš, a za odpusttění ho prosjš, odpusttění udělj? — Zagisté! prawá a peroná důmčera w Ježíšse Krista wšsecko obdržj. U mnohých ani nečekal na přednessenj žádosti, hledětoliko na gegich wjru; oni uwěřili, a On pozdrawil gich na těle i na dušsi. Ledwa spatřiw muže, kterj dnau zlámaného k němu přinesli giž řekl: Dausen synu, odpauštěgi se tobě hřichowé twogi; wstaň a odegdi.

U ty, milň nemocný příteli, snad wjce byš zapotřebj měl k pozdwižení swé malé mysli, než ugisttění, že i tobě zpomoženo bude? Tamto nesen byl mládenec mrtwý mimo, matka, a ti genž ho nesli, toliko plakali, a giž welel Ježíš mládenci powstati z rakwe. Hřjssnici Magdalénu plakašši u gehu nohau, propustil s potěšenjm: že se gi odpauštěgi hřichowé mnozi, poněwadž milowala mnoho. — Željli tedn také srdce twé, ljtosti gato, hřichů spáchaných, prosjli ústa twá za odpusttění, widj Bůh i twau bolestnau slzu, a slyšj i twau austnj prosbu. Založenali konečně ljtost twá na wěrné lásce, zagisté obdržjš odpowěd: Odpauštěgi se tobě hřichowé mnozi, poněwadž milugeš mnoho, a z lásky prowinění swého željš.

Uteč se také prosebně k swaté matce Pána nasseho. Dnať w Káni Galilegské, negsauc prosšena, w nedostatku wjna pomohla, a nemělaby tobě nápomocna býti, kdžj gi o gegj pomoc

prošiti budeš? Tam pravila: Synu, wina nemagj! a nemělaby nynj ničehož obdržeti, řdnyž řekne: Synu, tento hrjssnjř upřjmně želj swého prowiněnj, pláče a prosj o milost. — Mnjšlí, žebn Syn přjmluwě gegj odepřel? — D niřkolim, přjsseltě Zejřš hrjssnjřů naprawit a spasit, a urážka dobroty geho bylaby to, řdnyž bychom toho u něho nehledali, což nám dátí tař mnohonásobně sljbil. Neprawjliž pjsmo: Proč chcete zemřiti a zahynauti dome Izraelsřh?

Bůh zářrařh řinj, aby náš spasil, a myř bychom měli býti tař zpozřili, a nedat se spasiti? — Zejřš až i splakal nad Jeruzalémem, poněwadž se obywatelé geho nechřtěli pod řřjřdla geho řhromážřditi, a spaseni býti. — A nynj, an ty pláčeř, a o spasenj swé prosjřš, mělby tě nechat zahynauti. — D tom pochybowati, byř loby řaufati nad milosřřenstwjm Bořřjm, což tařé na onom swětě odpustřtěno nebude.

Řdnybysř snad, nemocný přřiteli, w tomto tař nessřastněm stawu měl se nachážeti, nenařfloň ř řadu, ř nepřřiteli, řterýžby tě rád do propasti přřiwábil, ucha swého. Poslussen raděgi buř hlasu Bořřiho walagicjho: Činte pokáň, neboť se přřibljřilo řřálowstwj nebesřké! Syn Bořřj slibuge nám ge; Dtec Bořřřh řuřj nám řa ně, a Duch Swatý gest rukogmě téhož řasřibenj. — Neřlenug tedn řěle, a řhop se swého řřjže, a řwolen ř Dawidem: Pane, řhřessil řsem, odpustř mi prowiněnj mé! — Aneb proš ř onjm řřewoným hrjssnjřkem, bige se w prřy a wolage ř řlubos

losti srdce: O, Bože! milostiv buď mne hříšnému! — Tak denně vzdychen a pros, ale nezaufen.

Budiž však opatrný, a nečin sobě samému křivdy, mace malau mysl za zaufalstwj. — Však i proti malé myslí musjš bogowati, sic tě opanuge, a zwrhne se w bázeň bez naděge, kteráž wšj důvěrn w Boha se zbawuge tak, že mezi nj a bjdným zaufalstwjim žádného wjce rozdjlu nenj. — Rozpoznáwen to na wlaš, zaufalec se naprosto od Boha odwracuge; malomyslný však býwá toliko welmi báglivý, a nedůwěřuge sobě k Dci nebeskému oči pozdwihnauti. Srdce zaufanlivé gest zarputilé a zatvrzelé, a hřessj ze zatvrzelosti: ale malomyslné gest toliko nestálé, a blaudj z newědomosti a slabosti. Zaufalec zahodiw wšsedu zbraň, cele nepříteli swému se poddává; malomyslný však napořád boguge, a dává se konečně důwodn potěšiti, an zatjm zaufalec necitelně w zahynutj se wrhá.

Pogalali tě malomyslnost, podoben gš lodi bez kotwice a wesla w čas bouře. Swěr se tedn zkusšenému duchownjmu, kterýžby tebe wedl, řjdl, a do přjstauw bezpečnosti doplawil. — Pamatug si ale toto naučení, — gať dlaho š gistotau newjš, žebyš toho neb onoho hřjchu š auplným swolenjm, a š gasným wědomjm se byl dopustil, tak dlaho před Bohem negš trestu hodný. — Ke každému hřjchu patřj auplné wědomj, a swobodné swolenj. Pokussenj, a ponaučanj k zlému, nedowolené předstawenj, a pomysly, nepřiložjšli wůle swé k nim, nemohau

tobě netoliko usťkoditi, nýbrž twé gim odporozwánj i k zásluze ti bude, a Bůh ge odměnj.

Dusse báglivá, doden si myslí, Bůh wždy hotow gest, sťrže Ježísse Krista swého Syna, hřichy nasse nám odpustiti, a nežádá od nás ničehož wíce, než abychom gemu wěřili, srdečnau ljtost nad hřichy měli, gich nenáwiděli, geho pať nade wśsecko milowali. Též také bychom se z hřichůw upřjmně wyznali, a šilné předsowzetj učinili, žádného wíce hřichu se nedopustiti. — Kdo těmto Božšťým wýminkám dosti učinil, ten nosj swědectwój w srdci swém, že mu Pán wśsecky hřichy geho odpustil, zcela prominul, a na ně zapomněl. Nežádá také Bůh, bychom hřichy, kterěz nám milosrdenstwój geho gedenkrát odpustilo, bez přestánj a ufogenj oplakávali, gelikož nám prostřednictwjm Syna geho hřichy nasse odpustěny bývaji.

Zpozdílost by to byla, kdyby někdo zpustěnj ohněm, kterýmž dům geho popelem lehl, napořád oplakával, ačkoliw dům geho na austraty zeměpána znou gest wystawen, i ztráta geho opět mu nahražena. — Takowý hlediž toliko, by nowé stawenj, památka milosrdného zeměpána opět kořistj plamene se nestala. — »Odegdi, hřichowé twogi se ti odpausťtěgi, ale nehřeš wíce, by tě něco horššjho nepotkalo.« Tak prawil Spasitel náš. A tento smilowánj plný Bůh nikdy neřekl, žeby chtěl náš zatratiti, častěgi ale, že náš chce wśsecky spasiti.

Nucen gest hřissnjš za nenobzwlášťněgšj

otcovskou lásku to uznati, když ho Bůh pogme, a na lůžko nemocné položj, kdežto naň dopausstj wsselíké bolesti a strasti. — Děti nebráwagj dobrowolně leků, a zemřely by, kdyby starostliwí rodičové mocj prostředků hogitelných do nich newnucovali. — Tak gafo nemocný ztrácj chuť k jídlu, tak odnjmá nemoc chuť k hříšným rozkošem; a kdyby Bůh někdy metlau nepohrozil, mnohý hříšník zůstalby zatwzelen, a hřešilby až do posledního dne života swého.

O, uznáwemyž to tedy, gať maudře a dobrotiwě Bůh s námi nafládá, an z přjgemné dráhy hříchů náš odwádj, a na trnowau cestu ctnosti wede. Bůh náš bolestmi a trápením hledj k modlitbě dohnati. Bjda uťj modliti se, a trápenj wedau člověka přjmo a co nehychlegi k modlenj. Pozorugme gen toho, w gehožto střewách zuřj bolesti, a slyssme ho, gať neyswětěgšjmi gménj, gichž za zdrawj nikdy nebylo z úst geho slysseti, nynj k Bohu wolá.

Rozljtjli se bolesti twé přjliš, pomni gen, že i wina twá přeweliká gest, za kterauž dosti učiniti máš; a že si neduhu swému dal přerůstj, a že k uzdrawenj času giž na mále; protož Bůh musj zdwognásobniti prostředek, gimž dusse twá spasena býti má, a že w pořánj twém, prudkostj a ostrostj musj nahraženo býti čeho se mu nedostává wzhledem času. — Protož nepředpisug Bohu k uzdrawenj twému ani času ani mjrj, onť nejlépe zná hodiny a dny k spasenj twému potřebné; a lépe gest na tomto swětě ně-

gafau chwjli nežli na onom po celau wěčnosť
 trpěti. — Wěz ale také, že trpěliwost w trápenj
 a ochotné podrobenj se metle Boží není w nassj
 wlastnj moci, nýbrž že gsau to milostí s hůry,
 kterýchž otec poslušnému djetěti gednau rukau
 uděluje, an ho druhau mrská. Proš gen upřj-
 mně o tuto milost, a bude ti dána w takowé
 mjře, že i nejstrašněgšj trápenj sneseš. Nej-
 snadněgi nalezáme potěchy w ranách Spasitele
 nasseho. Postaw sobě tedy opět swůg oblíbený
 kříž před oči, a modli se s Dawidem: Pane,
 důwěro má, trpjm, a učiněn gsem co čerw.
 Přilnul gazyk můg k dásnjm mým, bědau a
 mdlobau k zemi přichwácen gsem. Není zdrowj
 w těle mém. O Bože spasenj mého, gať dlaugo
 budeš na mne tak hleděti? — Zmizelo swětlo
 očí mých, a roztřžen gsem co pawučina. —
 Pane! nezapomeň na mne; nezawrhug mne, a
 neodwracug obličeje swého ode mne. — O Bože
 můg! strach smrti obkljčil mne; wolánjm ochraz-
 ptěl hlas můg; a pláčem zakalenn gsau oči mé.
 Pane! spomozij mi. — Kosti mé seschlj gafo
 suché dřevo, a tělo mé co seno uswadlo. —
 Bože můg! učin še mnau dle libosti swé; od
 tebe ani w smrti neupustjm. Bolestmi chceš
 mne k sobě přitáhnauti, a nalož še mnau tedy
 dle wůle twé. Do přjsné kázně wzal gšj mne,
 a dlaugo giž trwá twé trestánj; ale twátě ruka,
 genž mne mrská, a ochotně podrobugi se ranám
 gegjm; neboť tisjcefráte wjce zaslaužil gsem nad
 to, což trpjm. — Než Pane! slab gsem, a

snadno mne překonají bolesti mé; o budiž mi:
lofodný, a denž, by čas spasení mého nebyl již
příliš vzdálen.

Za takovými modlitbami, kteréž nám svatá
máti Církev zachovála, pocíť srdce tvé oné
slasti, kteráž nasse náboženství umírajícím pro:
půgčuge, a s radostí zvoláš: O svaté nábo:
ženství!

O blaho křesťana a štěstí,
Ty gístý vůdce na rozcestí —
Ty světlo Boží! Zaplaš tmy,
A v hrob můj tmavý posvět mi,
A také za mým osvět šlešku
Genž mede tmavým smrti audolím,
Bych šťastně v gasnosti tvé ležku
Se do nebeské dostal vlasti,
Kdež, gažto je svědectví tvého mým,
Mi věčně nastavaj slasti.

To neyhořčí můž oslazenó býti.

Lidé se bojí smrti, gafo děti tmy, a při:
pomenauce gi sobě, třesau se. Těto neprospěšné
bázně ale mohau se zbavití bližším se smrti
seznámením, a budau nápotom smrt považo:
vatí za angela, člověka dwafrát ljbagjicjhr; ge:
dnau, an člověk na tento svět přichází, kdežto
ho smrt potom nespauští wíce s očj; po druhé
při geho posledním zde zesnutí, kdežto ho v oka:
mžení do žiwota druhého přenáší, kterýžto se
s radostí počíná, tať gafo prwnj s pláčem. —
Nasse na smrt pomněnī mělo by wždy utěšné
býti; neboť i to neyhořčí, dá se tať upra:

miti a osladiti, že netoliko chutná, nýbrž i prospěje. Co se tuto děje uměním, to tam milost působí shůry.

Tato milost daruje náš sjílu k trpělivému snášení nemoci, k milování kříže, a k veselení se z toho, čehož jiní utíkají. Nemocného často tagno bývá, co z toho neb onoho utrpení dobrého mu pogue. Čiže toliko bolestnau geho přítomnost, nedbá na slavný zisk pro onen svět. Zdravý gest mu nade všecko a dobře má, gen stogli w stegné váze s ctností. Ale, bohužel! rádo w srdce zdravé ledacos zlého se wnhjzdvá: gafo: změkčilost, lenost, smyslnost, prostopášnost, chladnost, nesvědomitost, slowem náruživosti rozmanitého druhu, kterážto pauhé chybngsau, ale k lůžku nemocnému přistaupiti se nezopovažují.

Toť mnohý nemocný dobře nahlíží, a proto žádá a předse bere, že takové nadobytčné dobré po dosaženíu zdravý též uskuteční. Ale sám sebe klame, neboť nežádá tak k polepšení života svého se přičiniti, gafo nemocí zbaven a zdrav býti.

Chcešli však, přáteli nemocný! pro věčnost pokladů nashromážditi, netřeba, bys dřívě zdrav byl, a cestu apostolskau do Indie konal, lůžko nemocné gest bogistě tvé. Netřeba také muš obmýšleti, nemoc gest twá mučitelkyně, a postel twůg žalár. Genom rozuměg nemocí své právě, a buď jí poslussen, a nebudeš ničehož 'snažněgi žádati kromě toho, co již máš

skutečně — totiž trápení. Utrpení z lásky k Bohu snášeti, jest modlitba, a jest velmi aučinná, nebesa prorážející modlitba. Žádal-li by Bůh od tebe práci tělesnou, byl by ti silný neodpřel; nyní však toliko trpělivost žádá, nikoliv pot tvého snažení: nyníž poslid myslí, a spokoženost s tím způsobem kterýmž s tebou nakládá.

Nebývmej tedy čeho giného žádostiv kromě toho, čemu Bůh chce, a když tě z života tohoto zavolá, uoslechni a čin gafo onen nábožný kmet Simeon, kterýž sám sobě píseň pohřební pěl, an drže poslad nebeský na loftech svých k Bohu zvolal: Nyni propausstjš Pane! služebníka svého v posogi. — Co hrozného jest v takovémto umření? Kde jest při takovémto ze světa se ubjráni onen kstraun s kosa; aneb bog. něgaký, a násilné zápasení se smrtí? —

Tak gafo Simeon, měl by se gedenkáždý křesťan k myhnuti ze světa připrawiti; pak smrt nic giného není, než přjgemné zesnutí; tiché odpočinutí, kteréž žádnau nehodau nemůž zrušeno býti. — Však i při nejsilněgšim těla hnutí před umřením obyčegně býwá několič richých okamžení a gasných widění; smrt se poznenáhla blíží, a čím blíže přichází tím gemněgšj býwá gegj dech; wráskn, kterých bolest na obličegj nemocného naworala, hebkau smrti rukau býwagi wyrownány tak, že v několič okamženích mnohý zesnulý sličněgšj býwá, nežli za živa.

Ani zpráchnivění těla twého není tobě třeba se hroziti, cožkoliv bylo, prach jest, což-

koliv gest, bude prach, a i ty w prach se obrátíš. Wezmi ten prach, před nímž se třeseš, do ruky, byltě maso a kosti jako ty. Člowěk gsa stwořen s prachu, opět bude prachem a zemj. Ze země pocházegj nasse plénky i náš rubáš, a wšsecko, co půwod swůg má ze země, pomine. Zrno pseničné musj zpráchněti, máli znou wozgiti.

Člowěk přirozenau má žádost nesmrtelnosti, a čigemei to, že w okoličnostech nassich nyněgssich negsme ti, kterjbychom býti měli, a předce nechceme následowati, řdnž náš smrt po sobě zowe, chtějc náš do onoho krásného krage k určenj nassemu dowěsti. — Žiwot wezdegssj, byt i stoletého byl trwánj, předce gest toliko paupě nasseho bytj a sšero dne budaucjho, a genom smrt má tolik sily, by onu těžkau záworu odstrčila, a náš k swětlu dne wěčného přenesla. — Nemělbychom tedy s radostí té hodiny čekati, w kteraužto duch náš ze schránky wezdegssj se wnzuge a do sláwy nebeské se wznese? — Čhtěli-bychom dussi, kterauž Bůh, by se k němu wzněsti mohla, okřjdlil, na zemi zdržeti, a od nj očekáwati, že se z tohoto bjdného prachu těssiti bude: tolik by to bylo, jako wesskeré moře k pohybowánj přiwěsti, by péro na wlnách swých odneslo, aneb mauchu zatopilo. — Ach, nechme gen prozřetelnosti božské wládnauti, a radugme se, že giž widjme switánj nasseho wěčného dne.

Wůbec křestanu netřeba báti se smrti, neboť stůněli, nesčetných má prostředků, gimížby smrt swau záslužnau sobě učinil. — D gať

wnznessené ctnosti může na loži nemocném kónati! an u příkladu ochotně přigjmá nemoc, a trápení z ní pocházegjící, a konečně smrt swau. Tím dokazuje poslussenstwí své k Bohu. Boolestmi, kteréž s odemzdáností snáší, počíná sprazwedlností božské za hříchů své zádosti činiti; neboť nemoc a smrt w duchu kagjcnosti přetrpená býwá zádostiučiněním za neprawosti nasse, když totižto smrti wolně se podrobuajce odhodlání gsme, wšsedko k potrestání swého lafomstwí opustiti, k potrestání penchů a marnosti své w prach a popel se proměnití a k potrestání tělesných rozkossí swých snědkem čerwů býti.

Spogením smrti nassí s neyswětěgšším umučením a smrtí Spasitele nasseho wšsedch těch zásluh aučastni býwáme, kterýchž Kristus na kříži zjískal. — Možnáli, by náš wětší štěstí potkalo? — A proč se bojíme smrti, když nám pomáhá, tak welkých a wzácných pokladů sobě nashromážditi?

Wíceť máme gessťe prostředků, gimiž smrt nasse můž býti poswěcena, a ti gsau, swaté swátosti, kteréž se umjragjím udělugj. Těmi můžeme swatým zesnutím gísti býti, budemeli gen sami chtjti. — Kdybych byl tolik hříchů spáchal, kolik okamžení gsem žiw byl; kdybych gak žiw nic dobrého byl newyřkonal, nýbrž wšsedko zlé činil, předce gednau qedinau, upřjmnau a skrausšenau poslednj zpowědj odemšsedch hříchů budu rozwázán, a opět na milost přigat, a opět synem milým swého lafkarého Otce w ksebi, gehož

tať welice milugi, že bych raději zemřel, nežli:
bych se k předesslému hřisněníu životu nawrátil.

Po zpowědi podává se nám poslední po-
krm na cestu, totiž tělo a krev Spasitele na-
šeho. Tento den však buďž tobě dnem slavo-
ným. — Pomni, jakého podivného hodná milost
se ti stala. Představ si, jak náleží živě šťastní
své, a utěšen zvoláš: jak bych mohl smrti se
báti: Spasitel můj, vítěz smrti, sám gest se
mnau. — A tentýž můj Spasitel, gehožto tě-
lu nakrmen jsem, a kterýž z lásky ke mně u
mne se uhostil, tentýž litoštivý a milosrdný Bůh
bude mým soudcem! — Gsemli gíť láskou soudce
svého, jakž bych se ho bál? Nemusímlíž raděgi
našeho dobrého od lásky geho se nadíti? —
Z ovšem, s důvěrností mohu k němu promlu-
viti: Ježíši můj! sud mne dle milosrdenství
svého, neboť život věčný slíbil gíť těm, kteří
hodně tělo své gíť budau. — Tauto svátostí
posílněn mohu satanásse se všemi pokússenými
zahnati. An Boha svého mám, kdo mi usfkodj?

Konečně také dává se nám poslední svatě pomazání, kterýmžto též sily nabýváme, bychom útoky nepřitele zmařili, a i neposlednějšší pozřecnu hříchů, kterých bychom snad svými pěti smysly se byli dopustili, vyhladili. Ukazují se nám také rány uřízovaného Spasitele, do nichžto modlitbami církve poračeni býváme; a napomáhá se nám předřekáváním řagjcich modliteb až do posledního okamžení. Ba, kněž téměř svolává všecky angely, archangely a

swaté do swětničny nemocného, by dussi umjragicjho do nebe doprowodili.

Gsa takto wyprawen, milý nemocný příteli! gš archau přessťastnau, w kterěžto swrchowaný nebe poklad, Bůh sám gest chován. — Šťastný člověče! tyť Boha swého w srdci nesa wstupugeš, an tě angelé, archangelé, a blasženj duchowé doprowážegj, k nebi, kdežto Bohem, a w Bohu věčně, bez konce šťastný budeš.

Budeteli gaŕo maličtj, wegďte do králowstwj nebeského.

Š sprostnostj maličkůch, š pokorau gest to tak gaŕo š wěrau; bez wjry nelze nikomu wegiti do nebe. Ježíš Krístuš prawil wesyłowně: Nebudeteli gaŕo maličtj tito, newegďte do králowstwj nebeského! — Těto ctnosti mělibychom se od maličkůch učiti, a proto k nim taŕořka do šškoly giti. — Pozorugme sprostnost a pokoru dítěte, nedrží sebe za wjce, nežli giné. Nechlubj se; býwáli chwáleno, žardj se, nebo cjtj neumělost, newědomost swau, a slabost, a proto se rádo dáwá ponaučiti. Rádo štrpj, býwáli pro chyby swé káráno. Dítě gest upřimné, bez podezřenj a doměrné, nemysljc aniž šaudjc o někom zle. Totě obraz, kterým nám P. Ježíš maličké wyobrazil, a genuž podobni býti musjme, chceme-li wegiti do králowstwj nebeského.

Kdo w prawdě pokorný gest, podobá se

nemocnému, kterýž nahlíží, že nemocen jest, a proto trpěti nechce, by mu kdo řekl, že zdrav jest. Gať welice ale Bůh poťoru prawau mizluge, widěti jest na pořném publikánu, o němžto prawj swatě Ewangelium, že pln zahanbenj sám meřegně za hřisňjka se udáwal, a winu swau hlasitě wyznal.

Z hřichů swých upřimně se wyznati, pořně w prsu se bítí, a Boha za odpustěnj prositi, totě upřimná mysl maličkých, kterauž Bůh od nás žádá. — Ale pyšná neřagicnost jest neprawost w očich Božich, kteráž nedopustj wegiti do nebe. — Hřichů, které gsme spáchali, želeti, a žádných wjce, kterébnchom oplakáwati musili, se nedopustiti, totě pořanj nengistšj. — Nemocnému jest usnadněno hřichů oželených neopáťowati, a totě zwlášťnj šťěstj nemocného.

O, kžbchom tomu chtěli rozuměti, musilibchom se přiznati, že lože nemocné lážnjm se podobá, dussí i tělo uzdrawugjcjm. Tať gaťo celý člowěk zhřessil, tať taťe celý člowěk pořanj řoná, a žeby tohoto přes mjru bylo, o tom ani řeči nemůžebýti, an Bůh sám chwjle čjtá, a sám řonečně prawj: dosti gíž.

Pořanj nasse musj welikosti nassich neprawostj býti přiměřené, čjm wjce hřichů gsme spáchali, tjm wětšjím skutkům řagicjm musjme se podrobiti; mjra oněch musj i měrau těchto býti. — Řána smrtelná nemůžebýti gináť, leč na nejwensš bolešťnjmi léky ulečena býti. Pořaněnj ale toho

nedbá, přigemnáli gest mast, nýbrž toho toliko pečliv gest, by hogila.

Skaumen gen, ku kterému druhu hříšníků patříš. Všili z počtu oněch lehkomyslných, kteří newj, co činj, anebo z počtu vysokomyslných, genž posmjwagjce se Bohu, a honosjce se wysokau maudrostj giné k newěře zawádj? — Snad skutkové twogi tak žregmě mluvili, ga: kobys slowy byl se proneš, že nenj Boha; nebo že kdž člověk umře, na wěky gest po něm; a dēge z života Ježíšowa že gsau ničemné powjdy, a wěčnost toliko prázdna prostora?

Kdo gest přjčinau, gestli synové twogi newěrau twau zawedeni w kalissiti wšech wilnostj a mrzkostj se brodj, w divé prostopášnosti ducha i srdce mrhagj, a k wěčnému zahynutj dorůstagj? — Kdo tjm winen, dcern-li twé nestydatostj twau studu pozbyly, a za tau přjčinau do nestydatých okoličností se dostaly, tak že snad gesttē někdy w swém zausalstwj tebe giž w hrobě ležjciho profljnati budau?

Uch, newerhlali newěra twá djtky twé w takowau zřázu, že se gim w bjdě gegich nedostává toho, což gediné w nesttěstj těšiti může, totiž wjry w Boha wšsemohauciho; kdož giný tjm winen, nežli ty, a na koho giného padne zlořečenj, než na tebe. Smělbyš se opowážiti a umjragjciho, neb sebe samého přemlawati, že nenj Boha, že nenj Krista, že nenj života wěcného, a že wšsedka nadēge stálého po smrti trwánj gest marná, a že s mrtwolau twau bude pohřbena?

Ací, nešťastníče, genž zapíráš Boha! měl-
bys smělosti dosti říci umjragjimu: Umři, onoho
swěta nečekej, nenjť ho, w prach a popel se
proměnjš; toho čekej, a giného ničehož. —
Hrozné, přehrozné by to bylo, kdyby syn twůg
w okamženi hřichu, slow newěry twé gsa pa-
mětliv, sobě dodal smělosti, a k sobě samému
řekl: Nenaučil mne tomu sám otec můg! Ach,
mohloližby co hroznějšjho nad to w hodinu
smrti před oči tobě se postawiti! Kdyby ti lze
bylo o budaucim životě po smrti pochybowati,
mohlíby tě ledafterň hmyž o budaucim po smrti
trwánj přesvědčiti. Pozorug gen hausenků, ana
že sna smrti procituge, tož nenj wjce po zemi
snažně a s tihotau lezaucj hausenka, nýbrž leš-
naučj se motýl, kterňž dle libosti do wýsse se
wznášj. Nepoukazuje nám swatň Pawel na
náš budaucj staw, an prawj: že smě musj dřjwe
zpráchniwěti, máli znoru zrůsti. — Toto smě
gest tělo nasse, a porussitelné whozeno býwá
do země, a powstane neporussitelné.

Gaké to sladké pomyslenj! k wěčnému ži-
wotu máme powstati; nowé, neporussitelné tělo
má z hrobu wnjiti, a pak wěčně býti živo
u Boha. Bychom wšak s Bohem mohli by-
dliti, musjme wšj silau se snažiti, bychom wšse
od sebe odwrhli, coby nám w tom překážeti
mohlo. Musjmeť se pevně Boha držeti, a wě-
řiti, že z mrtwých powstaneme, do života wěč-
ného wegde. A na to musjme naložiti wšse-
čto co máme, a můžeme. — Kdo we mne wěřj,

pravil Ježíš Kristus, neumře na věky! — Zdaž tento potěšitelný výrok Kristův nepodobá se dchnutí nebeskému k tobě manaujmu, wjru twau sjljicjmu, mnozjicjmu, a k auplnému přesvědčení tě wedaucjmu, že Bůh wsse, co trpíš, gediné za přičinou věčného spasení dusse twé na tebe dopustil? — Ach! ale místo cobně wzbhůru k Bohu měl pohlížeti, stále toliko k zemi patříš, mage žření gen na swau nauzi, na nemoc a bolesti; a wždy gen tjhotu wážíš swého kříže a níkdý onu nesmjrnau přewahu swé odměny, kteráž tě na konci čeká.

O milý, trpěj bratře! považug hodiny utrpení swého za hodiny cwičení, w nichžto až k swrchované dokonalosti dostati se můžeš. Stoge na stupních k nebi nechceš popatřiti, gať wnsoko tě Bůh giž doprawil? Ba, místo cobně měl z toho se radowoti, neustále s pláčem hledíš dolů k zemi, wida se tať daleko od nj odtržena, a mage gi zcela opustiti. — Co pak nemá krásné nebe králowstwj Boží, kterěz co nendřjwe twau wěcnau otčinau bude, pro tebe dosti potěchy, by tě na hodinu, den neb týden z trápení twého pomynrazilo? — Co pak gš níkdý opravdu se nemodlil: Přigď králowstwj twé, buď wůle twá?

Pomni tedý, že modlitba twá wyslyssena, a wsse, co trpíš, wůle Boží gest — což i skutečně o tobě se řci mussi — Bůh tě chce do králowstwj swého přigmauti, dřjwe wssak hrubé, hrjssné částky twé musějgi býti odloženy. Sam

wjš, čeho třeba k tomu, byš tač čist byl gafo djetě? — Nebudeteli gafo maličtj tito, newegdete do králowstwj nebeského.

To tedn, co tobě k snássenj uloženo, a co ty za přiliš těžkau zkaussku powožugeš, láska gest, prawá božská, otcowská láska. — Za to mæg osud swúg, a ochotným do swaté wúle Boží se odewzdánjm synowskau swau lásku do: kaž. Anebo byš snad chtěl k Spasiteli swému se odebrati, nemoha s Petrem upřimně gemu říci: Pane, tyť wjš, že tebe milugi! —

Bez této upřimné lásky k Bohu bylbyš w nebezpečensstwj, každého okamženj s wýsse do: sažené opět dolú spadnauti. S wšsedn ostatnj ctnosti, gimíž byš udržeti se mohl, bylyby ztraceny.

Trápenj a nemoc učj nás poznáwati ctnosti, gimž nás žádný přítel, a žádná kniha wnučiti nemůže. A býwámeť někdy také k trápenjm swým tač dowěrnj, gafo k přibuzným swým, kterj nás ničdy neopustj, giž proto, že přibuznj gsau. — Gestť to prawda rozhodnutá, že Bůh ne wždy tresce nás, podáwage nám kalich utr: penj, nýbrž že se to i z otcowské lásky stáwá.

Powaž toliko, kdyby tě Bůh nemilowal, coby za twého dlahého žiwota giž stokrát bylo z tebe býwalo? — Ach, nelze nám lásky Páně lépe pozorowati, nežli když ho na kříži widjme, kdežto za nás hříšné umřel, bychom žiwota wěčného dogjti mohli. Pomněme gen na slowa, kteráž Ježíš umjrage gestě mluwil: Otče, od: puť gim, neb newědj co činj.

Mnjšlí, že Spasitel na trůnu Otce svého nebeského nyní sedě neřekne: Otče! viz tamto na onom lůžku bolestném hrššnjka kagjcjho, odpust mu pro mne. Željť nepravostj swých, a má perwnau wůli, kdybys ho gessťe při žiwobntj nechal w kagjcnosti setrwati; tebe poslussen bñti, tobě slaužití, a tebe nade wssecko milwati. Wůle twá, Otče nešwětěgšj, gest i geho wůle — odpust gemu!

Uy, gať sšastnj gšme! giž pauze wůli orrawdowau můžeme sobě zásluhj u Boha zjškati. Bohu se ljbj nasse dobrá wůle, gaťo škutek sám, kterauž při činech swých máme, a škutky nasse saudj gen podle wůle.

Kdyby lafomému bylo lze pauhau wůli peněz nabyti, gaťých bohatswj nashromáždilby w krátkém času? — Ach mělibychom se styděti, že nedbanliwěgšj gšme dobýwánj wěčných pokladů, nežli pomjgegjcjch bjdných statků pozemských. Použj tedy krátkého žiwobntj swého k tomu, bys Boha wždy wjce a wjce poznáwal, a chtělaliby gessťe gaťá pochybnost pokušseti tebe, otewři gen oči, wsse, co w postranném tworštwu widjš, hlasitě dj: Gestť Bůh, genž wssecky lidi, co dítky své miluge. Ach, gen perwně wěr, že gest Bůh!

Patř k blankytu, tam k nebi hvězdnatému,
Kdež swětla leskná ošwěcuj noc!
Ach trna kor a flañ se Bohu swemu.
A slzami cti geho welemoc.

To milliony hvězd tam gemu svědčej,
 A plamennau k nám tvorům mluvj řečj:
 J gestit Bůh!
 J gestit Bůh!

J oblačj k nám mluvj dosti hlasně
 J mnohvitné more, je gest Bůh!
 Geg znát gest z mraku gať ze slunce gasně,
 Gať w udoljch tať na vršjch gest Bůh;
 Geg meleb j hág, geg luhj slawj:
 A wššudy gehu swaté stopy prawj:
 J gestit Bůh!
 J gestit Bůh!

Byš w Boha wěřil, písmo gewj tobě;
 Té wjry treba ku blaženosti.
 D nedej wjsti štěstj toho jobě
 Je synem Božim, křesťanem je gš.
 Muť pochybnosti pekelnyh ti magj,
 Genj prawdu »je gest Bůh« nám popjragj.
 D, gestit Bůh!
 D, gestit Bůh!

Stařj lidé neměli by se smrti báti.

Byl-li člověk padesát — šedesát roků žiw,
 gde žiwot gehu zpět, přirozenost nastupuge zpá-
 tečnj cestu, a zponenáhla, a gať po stupnjch
 leze dolů. Nabražowánj sil zpotřebowaných se
 umensšuge, hlawa s hořegšjim tělem se klonj
 k zemi, kolena klesagj; wlasnj šediwěgj a tratj
 se. Gať by mohl člověk, kterňž se do těchto
 let dostal, dlouhého gessťe žiwobytj se nadjti?
 A do takowých případowstj musj každj letitň
 přigjti. Wjdámeť to denně, že stářj wššudy té-
 též powahnj gest. Těla lidj starňch gsau w neu-
 stálém tráslawém pohybowánj. Krew gegich

ztrácí teplo životní, až konečně audy stýdnou. V tomto chodu přirozenosti, kráčí život vždy menším a menším krokem; vyschlá kůže, a stětlelé hnaty bývají posléze ještě ty nehybné nejší částky, z nichžto sestává tělo vyschlé, a tak, jak dříve přirozenost tělu k zrůstu napomáhala, poslední ještě koná službu tím způsobem, že život sama v sobě šžjrá, za kteraužto příčinou strog těla prodlévá, postává, až konečně ustane.

Čím více stárneme, tím kratší zdají se nám býti léta, a ztvrzuge se, což písmo dj: »Dnové let našich sami v sobě sedmdesáte let. Gestli pak kdo silnějšího přirození, osmdesáte let.« (Žalm 80, 10.) Ach, a po těchto stupních kráčíme tak spěšně, že se mimo nadání na posledním nacházíme.

Na kolikátém stupni života již stojiš? — Kolik ti již ještě zbývá? — A newěřš, že tvé lůžko nemocné jest již onen poslední stupeň, s kteréhož přímo do věčnosti vkročíš? —

O, jen se nelekej toho krátkého času, v kterémž již se na ten poslední stupeň dostal! Považug raději den svého úmrtí za den vysvobození duše své, kterážto z okowů mezdesákých vyproštěna gsauc, z přibytku starosti a bídny v přibyték věčného pokoje se stěhug. — Dlauho již byl živ, a předce zdá se ti, že byl život tvůg tak krátký, jako kdybyš byl nedávno z kolébky byl vzat, a také hnedle opět do rakve položen býval.

Tento prudký časů běh musí tě, an stojiš na posledním stupni života, upamatovati na rozlaucení se še všim, což pod tebou gest. — Gen rozhůru musí oko i srdce tvé obráceno býti; neboť všecko ostatní, což opustiti musíš, byl toliko sen. — Ješ v tomto snu šestárnul, není nic zlého, leč zavědli tě sen tvůg k něčemu zlému, z čehož snad gestě nyní při procinutí radost a potěšení máš.

Ne gednau, ale tisícekrát wolal tě Bůh, by tě marného ze sna probudil; a gestě nyní wolá hlas Boží: Nechci smrti hříšníka! Ba, bratře nemocný, buď dobré mysli, neboť přísahal

Sám Pán Bůh, všemohaucí světa stvořitel;
Laskavý a maudrý všeho ředitel,
Gen — by lidstvu milost ukázal,
A nám se jinžiw, cłowěčenstwj na se wzal, —
Tentýž Bůh še jám zawázal přísáhu,
Že smrti nechce tvé, gať žiw nad oblohu,
Nýbrž, byš se k němu obrátil,
Wěčně žiw, a věčně blažen byl.

Ba, Bůh nechce, by zahynul hříšník, nýbrž by se polepsšil a věčně žiw byl. — Stáři zwláště hodi se k rozgjmání, gať málo smrti tratíme, a gať mnoho ziskati můžeme, kdýž chceme. A staři lidé neměli by se rmautiti, že gdau dnowé gegich ku konci, alebrž radowati se, že takového věku dosáhli, a že nyní oko Boží na nich spočívá, a že ge Bůh, gaťžto slabé dítky, krátkými kroky do swatyně nebeské doměsti chce. O, wy přestastní, kteržto bludistěm života wezdegšjho až k branám vě-

čného nebe gste se dostali, genom několič dnj gessťe męgte strpenj, a angel Páně owine w ctnosti zssedivělau hlavu wassi wěncem, otewře wám bránu nebeš, a domede wáš w přjbytet Nenywššjho, kterýžto wáš za swé bez prodlenj uzná. Widěti wáš we wassi pozemské bjde, an gste trpělivě a radostně powolánj swé konali, a neměl na tóm dosti, býti toliko očím tóm swědkem wassi snažnosti a wěrnosti, nýbrž každé slowo za přjčinau wasseho powolánj pronessené gakožto obět smjřenj přigal. Ba, i tačé každau krúpěg potu při práci wassi, každé wzdechnutj na wassich nábožných modlitbách uschowal, a co drabé perly w forunu wsadil, kteráž wám nynj wěčnau bude ozdobau.

Rozgjmášli tač spasitelně, možnáli, byš se umrtj bál a hrozil? Nenalopotil-liš se giž dost a nenabogowal-li gš se giž dosti še swětem, š tělem a š ďáblem? — Pán chce, byš zesnul, neboť smrt sprawedliwého nic giného neni, než zesnutj. — Snad se méně obáwáš smrti, než toho, což po smrti nastáwá, totiž saudu? — Prawda gest, že gš hřissnjš, toč gisto; ale gakoliw trestu hodně gš žiw byl, předce se upokogiti můžeš, když se z chyb swých, gak brzy možná, wzpowjdaš a gich oželjš. — Kagič a polepsšenj hřissnjci slauži Bohu č sláwě tač gako newinnj. — Křestan, kterýž sebe zputuge, neprawosti swých želi, a se lepššj, gest w očich Božich opět čistý, nábožný a dobrý. — Wilüg tedy Boha milosrdného tjm wjce, a uslyš

ſijs i ty, což Pán Ježíš o meřegné hrěšnici řekl:
»Odpauſtěgi ſe gi hřichomé mnozi, poněwadž
milowala mnoho.«

Mášli, nemocný příteli, cestu ſvého pu-
towánj tať dalece za ſebau, že ſnad za několiť
dnj neb týdnů do blaženého miſta ſvého určení
ſe přeſtěhuješ, gen přijwětivě ſmrti hled wſtrjc,
ķteráž tobě bránu měſta otewře, w němžto nowý
žiwot počneš, a kdežto u proſtřed blažených
duchů nebeſkých wlaſtně gaťo w otčině ſvé žiti
budeš. Tam w tom měſtě Božjm zauplna ſſta-
ſtný budeš. Tam ani hodiny poſſmaurné ne-
bude, tam ſ žádným nepřitelem ſe neſetkáš,
tam žádné ſauženj, žádná nemoc tě nepoſtihně,
nýbrž wěčná radoſt, wěčné ſſtěstj, wěčná bla-
ženost wſſecky žádosti twé naplnj. — ſtenjliž
to ſ podiweni, když nábožná duſe malomyſlně
brozi ſe miſta ſvého neymyšſſjho ſſtěstj, a ſe-
známiti ſe ſ Bohem ſe obáwá, a z ničemné,
a hanebné bázně hlaſu otcowſkého neſlyſſjc a na
láſku Boží nedbagjc, co nezwedčené dítě zalezá,
an wolá otec, ķterýž ge obdařiti a rauchem no-
wým přiodjti chce. — D, gať nehodem byl byš
ſvého wzneſſeného powolánj neměloli by tě wě-
domj: Boha ſpatřjm, ſ úžasu přiwěſti. Angel,
genžby ſe chladně ſ Bohu měl, byl by z nebe
wyhoſſtěn, a tebe, ķterýžto žádného tauženj ne-
máš ſ Bohu přigjti, mělby ſnéſti Bůh?

Uch, radug ſe ſrdečně z brzkého na Boha
patřenj, a o ſamotě we ſwětničce ſvé w my-

šlénkách zanášeg se tym, což tě co nenydřjwe potkati má.

Nebud pečliv o to, což se děje mimo a vůkol tebe, a místo galového a ničemného ho: ročení zanášeg ducha svého přemeyšlenjm o mi: nulosti a budaucnosti, a tak přilaudánj-se smrti ani nezpozorugeš. Trpělivost w trápenj gest téměř kauzlo, gimžto nemocný swau bjdu a své wzdechy umoriti a udusiti může. Myslj pokog: nau bljžj se nemocný zponenáhla k swému ško: nánj, a nit života geho nepřetrhne se okam: žitě we dmý, nýbrž zdlauha se natahuce, až konečně co newidět vláčna od sebe pustj.

Genom zatvrzelý hřjssnj trne w hodině smrti, a gest malé mysli, když pomnj na své wyfročenj z tohoto na onen swět. Nábožný pak křestan s potěšenjm zdvihá oči své k nebi, ne: boť wj, že se bljžj čas spasenj geho. Bljžj se sice bázkliwě, ale s modlitbau a auplnau důwě: rau k trůnu Božjmu. — Takowými a těm po: dobnými předešlawami budj w srdci swém žá: dost brzkého wyfročenj, a wzdychá:

D wyprš chwjle dlaho čekaná,
D dobo swasy wraucně žádaná!
Bych smrtj natyl života,
A zproštněn zdegšj strasti,
Wšel do nebeské wlasti,
Kdež swrchovaná sjdlj dobrota.
D blaze mi, po krátkém trápenj
Můj Spasitel mně dj:
Up! wegdi do králowstwj mého,
A okuš blaha wěčně pokojného;
Pogď k trůnu mému, teš se odměnou
Wšem trpitelům zbožným urcenau.

Welké stárj gešt nejkrásnějšj pochwala ži-
wota našeho, můžeme-li pokognau dušj na mi-
nulost se upamátowati, a bez žarděnj řadn
skutků swých přehlednauti. Všili stár, a uložil-li
tě Bůh na lůžko nemocné, neměg- přjlišsnau
žádost zdrawj, a za dobréli uzná Bůh, byš
žiwot swůg toliko dle hodin utrpných počjtal,
pomni že také weliká odměna tě očekává. Bůh
wal gšj snad za zdrawj swého zpozdilý dosti,
nespokogen še štěstjm swým, a žádostiw gšj
býwal wždy toho, čeho gšj neměl, aneb což gšj
u giných wjdal, aneb čehož gšj mjtí nemohl.
Takowěto marné žádosti mámjwagj člowěka - až
ť geho neywětšjmu stárj, a často i až ť lůžku
nemocnému; tu ale přestává mam, a smrt uka-
zuge nám swět w geho prawé způsobě. Tato
zweštowatelšjně prawdn učj nás, že nic vlast-
njho nemáme fromě upamátowánj. A blaze
člowěku tomu, kterýž ť wečer u na mnoho do-
brých skutků se může upamátowati, a wědomj
gich a památku š sebau na wěčnost wjzti.

Wlastně mělbj gž každý slunce západ na
wečer žiwota náš upamátowati, a ť srdci na-
šsemu wolati: »Hřjssnjče! wečer twůg se bljžj;
sporáden swědomj swé, neboť tato noc může
twau poslednj býti. — Wen se podjwen na
swau šsediwau hlavu, a wjz gať dalece šj tě smrt
gž přichystala. Celý den snažj se, tělo twé podko-
pati a co nendřjwe šsedesáti neb šedmdesátileté
štetlelé štawenj bez hřmotu šesuge se; tať gať gšj
to na giných tebe mladšjch i šilněššjch wjdal.«

Kdybys pokud zdráv gsí, častěji sobě tak předkládal, a pomyslil: této noci snad poslední hodina má odbíge, — zpomenul-li bys při tom na nasycený zapovězený hříšný žádost? — Chtěl-li bys podezřelau, a nebezpečnou společnost navštíjiti, kdyžby ti na mysl připadlo, že snad po uplynutí několika minut k saudu Božímu bude se tobě dostaviti? — Můžeš-liž pokogně zesnauti, mace gessťe tak mnohý počet prohlédnauti, a s tak mnohými dlužníky se spočítati? O, — gaťe bylo by to uleknutí, kdyby tě smrt právě w tom okamžení přepadla, w kterémžto z lichých peníže své přepočítáváš, chtě zvědět, gať mnoho zisku dnes ti přinesly? — aneb w kterémžto gaťožto lidu nepřijmíwec z počtowaní bratra svého se radugeš, aneb o to se radješ, gaťbys hněw svůj na newinného wylil, a geg pronásledowal? —

Zagistě, Bůh zná wsecky ony mamy, kterýmiž gsau obkljčení wšickni smyslowé twogi, i celé srdce twé, a kterýmižby tě na wěky nestastným učinily; protož sám pokusil se o twé wswobození z pekla; a užjwá k dosažení téhož aučelu přísných prostředků, chudoby, pronásledowaní, nemoci, gimiž tě, co metlami, od nepravostí odhání podobně i nauží a churabostí, kteréž síly twé uzjmagi, a chudého bjdného tě na lůžko nemocné umrhugi, kdežto konečně po žiwobytí lepsiim se ohlížege stěžu aužkau do nebe wedauci naležáš.

Užnj snad narjkáš na dni svého utrpení,

nemoha ničehož vydělati, musíš i také to, coš prvé na stranu vdložil, vydati, a při tom gestě bolesti a bída i nedůstatek nenobtěžněgšij trpěti. Ale pomni, že lépe gest toto sauzenij něgaký krátký čas trpěti, než abyš za několiť týdnů neb měsíců musil nařikati nad věčným zahynutím, do něhož byš se bez pochyby byl dostal, kdyby ti Bůh do této smutné případnosti byl nenechal přigiti. — Ach gať mnohé požitij, po němž se lidé shánjwagi, by se několiť dnj z něho radowali, po celau věčnost býwá proklnáno. — Bůh pečuge o twé věčné blaho; a užjwá k wyswobozenij twému bičů, tak gať otec metly, by udržel dítě w kázni, aneb gať rodičowé dopausttěgj dítěti odnjti nobu, by zachowáno bylo při žiwobytij.

Bůh také někdy dopausttij, bychom wšij lidské pomoci byli zbaweni, a téměř nuceni gediné w něho daufati. Ba, Bůh má w tom zalíbenij swé, když trápením a nebezpečenstwím obkličeni gsauce k němu woláme, uznáwagjce, že na něm toliko štěstij nasse spolehá. Někdy i poodložj pomoc swau na dálšij čas, by dřjmagicj naděge nassij pomzbudil. — Tam nebýwá naděge, kde škřjně plné statků, a seypky malé gsau k schráněnj požitků. — Kde zdrawj gest a čest, slowem, kde wšseho, co srdce ráčj, tam nebýwá k nalezenij důwěra w Boha, nýbrž w stwořenij, a zapomináwá se na to, že i ten, genž wšseho hognost má, w čas smrti wšsecko opustiti musí.

W nepřetrženém a nepořáleném štěstij žiwu

býti nebezpečno gest, naproti tomu ale nespěšij, nedůstatky a nauze wedau náš k Bohu. Z apo-
stolové zesnuli, když ticho bylo na moři; bouře
však zbudila je, a zvolali: »Pane, zachovej
nás, hyneme!«

Rozvaž aumysl, gať má s tebou Bůh.
Dopustil na tebe nemoc, bys nahlídl gať zlé
gsi užjwal zdrawj. — Bůh tě od zaměstnání
světských odtahuje, a k sobě přitahuje; neboť
bez bolesti nemoci tvé, neuměl bys ani pomysli-
ti se w takový stav, kterýžby ti osflivost wssjpl
nad dosawádnými rozkossami světškými.

Blaze tomu, kdož to cítí
Že jen w sauzení lze žiti
Nad obyčej slavněji!
Auzkostj když srdce nasse trnau,
Angelové k nám se libě hrnau —
Utěcha k nám s nebe wane walněji!

Člowěk, u něhož se připozdjwá, nadarmo
naříká na běh přirozenosti, neboť nebude u něho
uchýlení od obecných zákonů tworstwa. Spa-
trugj to letitj sami na sobě, an přiroda na
wlas zákonů od Boha gj předepsaných se drží,
bez nasseho wědomj a přičinění stárneme, a ge-
stít to takorfa k maťanj, gať přiroda tworj a
působj, gať smrt s životem bez přjtrže ruku
sobě podáwagj. Gest pozorowati, že stále gest
střídání w přicházení tvorů na svět, a gegich
odcházení odtud, a že nicméně wesskerenstwo
wždy weliké, vždy nepochopitelné zůstává. Ale
právě tu gsau meze, kterýchž křesťan nepřekro-

čuje, a u kterýchž poslešna Stvořiteli svému hluboce se kořj. — Nechtj gdeme o tisíc let zpět aneb se předu, wždy widěti, že tak býwalo, gať nynj gest, a že tak bude až k onomu dnu, kdežto uzřjme na nebi znamenj Syna člověka, an s welebností a sláwau w oblacích nebeských přigde.

Takowé gest smýšlenj křesťana stranu geho určenj, a wjra geho ukazuje na lepšj, wěčný žiwot. — Naděge, že tohoto lepšjho, wěčného žiwota dosáhne, ožiwuge geho obrazotwornost, a rozněcuge geho ducha ohněm lásky a radosti, kteráž ani smrti newymjrá. Ale nešťastný člověk ten, kterých byw lehkomyslně žiw, prostopáššnostmi znedužiwěl, celá léta po uzdrawenj wzdychal, a nynj ale od wyražení namyšlých odlaučena se widj. Ach, nenaučil-li se tento politowánj hodný giž dřjwe Boha, a geho swatého náboženstwj znáti, bude mu čas břemenem, a stárj bjdňm, wždy stegným nechutenstwjm. Nynj přicházegj dnowé, genž naň žalugj pro léta promařená, a sauženj geho, an nemá ani litosti, ani tauženj, polepšiti se, gest wždy gen trpčj a zárweň s žiwočichy nerozumnými, cjtj tíž k zemi tak mocně ho tlačjci, že mu nedá wzbhůru. Hluboce snjžena widj se pod ony, kterýmiž dřjwe pro gegich nábožnau mysl opowrhowal. Ba, widj také s tagným hněwem, že právě ti, gimž se posmjwal, s důwěrností očekawagj wěčnost, kterauž on s hrůzau widj před sebau, a kteréz se obáwá. Umjránj pokládá Stvořiteli za ukrus

tenstwj, ačkoliv života syt gest, předce se obává smrti, kteráž wnitřnosti geho giž zachwátila.

Ačkoliv ale člověk takový nestásten gest, předce všech cest k blaženosti před ním otevřiny gsau, a také zajiště, gať brzy se opravdu k Bohu obrátí, tak náramně šťasten bude, gať náramně nestásten gest nyní, an na cestě zlé stojí.

Šli ty sám tak nestásten, uteč se k ně- kterému z oněch opowrhovaných nábožných, zgeru mu wnitřnj swá trápení, a dostaneš od něho to gediné za odpověď: »Pogď gen, a okuš, gať sladký gest Pán; obrať se k Bohu, seznam se s geho swatým náboženstwjm, a shledáš s po- diwenjm, gať blahoděgně ná tebe aučinkowati bude. Uč se ge znáti, a ono tě ze všech tem- ných pochybností wyrvede. Gwiče se w něm, dogdeš pokoge swědomj, léku gediného, gehož dusse twá k uzdrawenj swému má potřebj.

Powažuj tedn náboženstwj za lékare, genž všech nemocné, kterjž se mu swěřuji, gisté ulěčj. Prwnj z prostředků, kteréž tobě chwálj, gest očis- ťtění se od hříchů. Dřjwe musjš ged wyrch- nauti, a pak posilňugjcjmj lékn dusse swé posil- niti. — Genom si tento lečenj způsob nepokládeň za těžký, neboť ná tisíce lidj aučinku geho ná sobě zkusili, a powděčně ho byli.

Náboženstwj má ale také ustanowené lékare, swé swěcené sluhj, gimž všech lékn gsau známj, a kterjž každému neduhu wstřjc wšročiti uměj. Swěř se gednomu z nich, a ulěčenj dusse twé

tím samým giž na polo se zdařj. Šám také giž staro nemocné dusse své poznati můžeš, opatřiš-li takorča švědomy švému žilu, a zpozrugeš-li, gaš nepokogně bige, a gaš hrubé nezbepečenstwj gest, w němž se nacházjš.

Mage Pawel na wjru obrácen a slepoty tělesné i duchownj zbawen býti, poufázanj dostal k Annaniáššowi, genž ho měl od slepoty oswoboditi. — Tak i s tebáu. — Pro slabost a nedužiwost twau za těžko by tobě přicházelo, wšfecty rány dusse wyhledati, a gednuťazdau dle potřeby zwlášť zamázati. Protož nechať přigde k tobě Annaniáš, genž by ti přispěl ku pomoci; rány wyčistil, a gedowatiny ge sprostil, dřjwe nežli ti smrt přinesau.

O milý nemocný příteli! ani předstawiti sobě nemůžeš, s gaš autlau autrpnostj takowý přítel rány dussewnj wyssetrüge, a gaš Boha z toho welebj, že mu přivedl. Dussi nemocnau, kteraužto uzdrawiti může. — Ach, gemu se nezossklimuge hnušnost twého neduhu, aniž se brozi množstwj ran twých, neboť wládne celým nezwywážitelným bohatstwjm prostředků, od Boha k spasenj nám propügčených. Den si tedy raditi, a důwěřug se w toho lékaře, a zkusjš k podiwenj švému, gaš gemně ran twých dotýkati se bude. — Šjm nebezpečněgi stúněš, tím starostněgi bude tebe hljdati, a tím hogněgššich slz wylege, moha koriečně řjci: »Wdegdi w pokogi, neboť gš uzdrawen.«

Pocjtivo uzdrawenj dusse své, učin, by tobě

bylo gaſo Matauſſowi, gehož Spasitel z celnice za náſledowníka ſvého pomolal. — Předſtaro ſobě tedy, gaſobys Ježíſſe nahlaš wolati ſlyſſel: »Náſledůg mne!«

Čiň ale také, co činil onen wýběrčj cla: ledwa že uſlyſſel pozwánj Páně, giž ſe ho tělem a duſſj přidržel. Zanechal celnice, miſta, na kterémžto hříſſnjkem ſe ſtal. Prvnjm znamenjm geho polepſſenj bylo předſewzetj patrně wyſlowené: Pane, cokoliw neſprawedliwě nazýwám ſwým, čtwerenáſob nawracugi.

Uy, milý nemocný! totě bylo patrné znamenj geho uzdrawenj. — Mnohý lichwár owſſem také činj předſewzetj, neſprawedliwý nábytek nawrátiti, ale co ho to ſtogj potu — gaſého namáhánj! — Nawracenj ſtává ſe někdy dlaugo teprw po předſewzetj, a gen po drobnu, gaſo moře druhdy pohlcené rozbitiny bohatě wyprawené lodi na břeh vyhazuje. — Ba, nawracenj ſtatku geſt laſomcům tať obtížné, že mnohý raděgi život ſwůg naſazuje, než by nahrabané penjze nawrátíl.

Když wſſať nebezpečenſtwj ſmrti duſſemni od tebe odwráceno, a kdýž blahoděgný lékař pravidla, dle nichž bys ſe chowati měl, tobě byl dal: čiň, co ti radíl, a nedopusť, by znowa nebezpečnými ſtaly ſe rány twé. Užíwen na wlaſ wſſeho dle geho předpiſu, ať geſt léf gať chce hořký. — Neháden ſe dlaugo ſe ſwými nárůžiwostmi, ale zkrátka odbuď ge, an uzdrawenj twé oběti žádá. Uneb domnjwáš ſe, že to Ma-

gdalenu nestálo žádné oběti, aby se zbavila sedmi duchův nečistých, gať se písmo wygádruge? Mnějš snad, že se nemusíla odřice známosti, kteréž gj prw milé byly?

Z celníř přinesl obět zapřenj; opustil řemeslo, poněwadž mu nebezpečné bylo. Neměltě ale na tom gessťe dosti, že způsob žimnosti své hřjssné opustil, chtěltě i taťe, by spoluminnjci geho blahoděgného lékaře Jezjisse seznali a zamilowali; protož dal hostinu, ku kteréž pozwal publikánů, celnířů a hřjssnjřů. — Mžikem zahořelo srdce geho láskau, a přál si, by wssicni gemu rownj týmže způsobem gaťo on obráceni byli. Metagil ani dost málo obráceni své, a netoliko mezi čtyrmi stěnamj saukromj řekl: Coťoliw zlého gsem učinil, dci naprawiti; nýbrž wěregně okázal obráceni své přede wssemi těmi, kteříž s nim u stolu celnjho seděli, a s nim spolu hřjssnjci byli. — Ba, tento celníř neošťňchal se před celým swětem se wyznati, že zhřěšil. — Aposťtolowé nazýwali Matausse toliko Lewim; on pať w ewangelium, kteréž sepsal, gmenuge se publikánem a hřjssnjřem. — Tak gest wzdal Bohu čest za své obráceni.

Neošťňchal-liš se prw swěta, an gšl byl celnířem a hřjssnjřem, a byl-liš snad geden z nejprwněgšjich tupiců učenj Kristowa: nebud pyňj taťe žádným obyčegně řagjcjm, genž by byl spokogen s onau tichau domácj ctnostj, kteráž gest u ledaťohoš ř nalezenj. Učťoliw gessťe od nedáwna gest šťěstj dusse twé, nicméně nech

gen swětla swého swjiti, a neukřiven ho před
 očima tohoto swěta. Zůstaň dle přikopědi swé
 Bohu wěrným, a nech ho býti léčitelem swým,
 zagistě nenschopněgšich a nenbezpečněgšich pro-
 středků k spasení pohledá, i dle nemaudřegšij
 prozřetelnosti swé o to se stará, by hodina wy-
 kaupení twého w práwný čas odbíla.

Utěchy a naděje se nezbarug,
 Wjru žádá Bůh, — w té wždycky pewně stůg,
 On tě bez pomoci neostawj.
 Snásseg wšedcky bolesti a augkosti,
 Za to wznesené dá tobě radosti,
 Kterýchž tebe žádný nepozbaruj.

Pohledme w celé přírodě, nač chceme, wšsudny
 stegně určenj tworů widjme, přibýwánj a ubý-
 wánj. — Cožolito se zrodilo, musí umřiti. Ge-
 denkaždý den umjrá s wečerem, gednakaždá noc
 gitrem, gednakaždý člowěk w čas smrti swé. —
 Čolito dusse člowěčj neumře, a nepřestane býti.
 Nemá ani wečera ani noci; den wěčný, den
 bez konce gest gegj určenj. O, snažme se tedy
 po tento krátký čas swého wezdegšijho pobytj,
 by ten wěčný den dusse našj stal se dnem bla-
 hoslaweným. — Cožolito zde máme, a wřelau
 láskau milugeme, naroždy bude pro nás ztra-
 ceno. Dilem to giž před očima našsima zmizelo,
 aneb w krátkosti času náš následowati bude.
 Gakožto křestan ale máš neomylnau naděgi
 swého trwánj po smrti, a radostného šhledánj-se
 se swými rodiči, kterěž gi oplakáwal, se swau
 manželkau, s djetkami pohřbenými, s swými mi-

láckny, u gegichžto hrobu gŕi truchlimal a za něž modlitby twé ě Bohu wŕstupowaly, by gim někdy ſ tebau potkati ſe dal. A nynj, mage ſám za nimi odegiti a ſ nimi wěčně ſe ſpogiti, chťelbnyſ ſe tráſti a báti ſe temné chodby, kteraužto oni wſſicni před tebau ſſli.

Gať dlauho zde na ſwětě ě něčemu ſe lneſ, wiſſj to na tobě co záwažj težké, a obtižné tobě činj wŕſtaupenj do přibytků blažených. Ba, toto lpěnj na wěcech pozemſkých neſchopna tě činj, milowati to, což ſ hůry geſt. — Myſl twá má býti wzhůru zřízena. — Ale co pať tě tať ſilně přitahuje ě miſtu, kdežto gŕi měl toliť ſaužení, toliť potýkánj a ſtaroſtj? — Chťelbnyſ ſnad bjdu wozdegſſj ſ ſebau nahorů wzjti? — O, niſ ěolow, raděgi ſe ſnaž, duſſi ſwé taťowau způſ ſobu dáti, gaťau ony giž magj, které tě tam nahoře očekáwagj. — Wjra, naděge a láſka gſau ony prawé ozdoby, gimiž okráſſlen máſ býti, byſ ſe ě Pánu wěčnosti ſměl přiblížiti. Snaž ſe tedy ze wſſj ſily, byſ ſobě ty ctnoſti přiwogil. Wjra geſt bezpečná ceſta ě oné blažené láſce, kterauž očekáwáſ. Čjm dřjwe dokonáſ, tjm dřjwe ſe ě nj doſtaneſ. Tam, kdež poklad twůg, budiž i ſrdce twé. Xi, genž tě předeſſli, budau tě umjragjcjho oblétowati a žehnati, geſtlíže ſ oddanoſtj do wůle Božj oči zawřeſ. — Ach, kdož ſ perowau wěrau w Zežíſſe uťřižowaného duſſi odewždá, ſmrt taťowého geſt ſſtaſtné nanebewzetj.

Geſtlíže ſe den žiwota twého gedenfráte

Ě večeru naklonil, nebude to již dlouho trvati, brzy pozdravován budeš pod pahrbčkem, hnátý tvé ukrývacíjm. Pro tebe potom přestane vše, což jiné činí brzo veselými, brzo truchlivými. Zmizí vše, čehož již se ve světě nadál neb obával. — Genom skutkové twogi dobrý, kteráž s sebou vezmeš, nebudau pro tebe ztraceni, neboť nesmrtelný gsau, gafo dusse twá nesmrtelná gest; a dle skutků obdržíš i odměnu. — Šťastný večer, po němž den věčné blaženosti přichází! Noc zmizela, a Boha milovati bude tvé dílo denní na věky. Zejše, kteréhož již miloval, an již ho nemiděl, uvidíš twář v twár, budeš ho milovati a míti. S Swatj, kteráž již zde ctíl, a kteráž již tak často o přjmlumu rozhýval, budau twogi důvěrný přátelé a společníci na věky. —

Powolá-li tě tedy Bůh, gestí to to nejlepší, což se tobě přihoditi může. Pokorně nejvyšší vůli Božské se podrob, neboť náš vřectný spasiti a u sebe v nebi míti chce. — Budeš-li až do smrti stálý ve vjře gafo Swatj, také za nimi wegdeš netoliko do hrobu, ale i také v onu zaslíbenau zemi, kdežto s nimi bez překážky a věčně nebem vládnauti budeš.

Starej se jen nyní Ě večeru života o to, byš ho dokonat spasitelně, a neobracug očí tam, kdež ničehož nemáš hledati. Zanech světu, což geho gest: bohatstwj, rozkosse, čestná místa; zanech mu, což s ním zhynauti musí, a přidrž se Boha a toho, což geho gest: wjry, naděge a

lásky. Toto tré wyprawj tě k smrti, k twému překročení do života onoho, a zapůgčj duchu twému řjidla, byš se wznesl wzhůru, kdežto byš věčně u Boha w radosti nestonale žil. — Dožkonáš-li život tímto způsobem, usneš w Pánu, a smrt tobě života twého neukoristj, nýbrž pozvolna a lehaunce rozváže swazky pozemské, a domede ducha wyproštěného do říše věčné, k božskému srdci Otce nebeského, k srdci plnému lásky.

Uch, kdybyš byl déle žiw býwal, gať mnoho byl byš musil gestě trpěti? Ale z toho wšeho nic není wjce š to, tebe zastjhnauti. Odpočjwáš netoliko od práce, nýbrž i ode wšech obtjžností, sauženj, trápenj, ode wšech starostj a bēd života. Na zemi nesměl gš ani pokročiti, byš se nepotkal š něgakým trudem. — A toto wšedko nynj wyměněno bude za neynwššj štěstj nebes.

Chťce konečně tohoto nebeského štěstj dožiti, máme swému wysokému stáři powděčni býti, gelikož náš wšech marných wěcj zbarwilo, a ke fratochwjlm swětšým chladné učinilo. Stáři oswobožuge náš od hrubých tělesných rozkossj, a přestáwáme býti gim podrobeni. — An, toť žiř hlawnj, gegž nám stáři přinášj. —

Wěru, prawé bjďáctwj gestit to, gať gsem giž řekl, nechce-li stařec swých zamilowaných chyb se odřjci, řdnž muž š holau a ššediwau hlawau tať sobě počjná, gaťoby stáři geho, kterěz předce wšsudn na něm gest pozorowati, genom pauhé přetwarowánj bylo; protož tať mladým a bug-

ným se stawj, což mu w společnostech tak slusj, gafo herci, který ulohu swau hezky sice wykonáwá, ale žádostiw gsa zaljbiti se, ku konci tak se namáhá, až dechu nemůže popadnauti, a wysmán bývá.

Gesstě wssak opowrženj hodněgssj gest nerwly, zlobiwý neb lafomý stařec, čímž častěgi geho srdce winno býwá než stárj. — Také se domnjwáwagi stařj lidé, že pro stárj swé býwagi méně wážení, zawrhowání neb posmjwání, a gsau-li popudliwé mysli, takowá ublženj dwog-násob ge boljwá, proto takowěto chybý přigjmagi na sebe způsobu gemněgssj, a býwagi snesitelněgssj. Gať ale člověku we wysokém stárj gesstě lafotiti možná, to neni k pochopenj. Lze-liž co zpozdilegssjho sobě mysliti nad to, tjm wjce peněz na cestu shrnowati, čím kratssj gest cestý zbntek? — Měltby gedenkaždý wědět, že smrt od stárj neni příliš wzdáljena, a že každé hodin odbigenj může heslem smrti nassj býti.

Ach, mnozi sobě i na práci dagj, sobě i giným to wymluwiti, že stařj gsau; a domnjwagi se, že takowým mámenjm smrt na dlaubo gesstě se protáhne. Gjtj sice neporádek w těle swém, uchabowání sily a slábnutj přirozenosti swé, ale tagj sami před sebau bljzkost smrti. Zabawugjce se wěcmi a záležitostmi tohoto swěta, a náwrhy rozličné činjce konečně býwagi tak bljzko smrti, že takorfa do nich se wedere, a mžikem s nimi pryč pádj.

Učkoliw gedenkaždý člověk welkého stárj

žádostiv gest, a ge očekává: mělby sobě předce také častěji připomenauti, že gednau předce život jeho konec vzíti musí. Tak jako rostliny a ovoce stromovní, kdž byln dožráln, madnau a spadávaj: též podobně s člověkem se děje; roste, zrabe, a konečně se stromu života spadne.

Slabost těla w státi, madnuti a zvráskování obličege gest zralost člověka; gest přirozenosti jeho přiměřené, a svým časem samo od sebe wynagiti se dává. — Také letitý člověk, není-li ani newljdný ani newrlý, nebude příliš sobě stěžowati na obtížnost stánu svého. Ale newhodný rozmar a surowost člověka zakalí každau života jeho dobu, a newrlec a reptáč, ať gest bohatý nebo chudý, wždy gať sobě tať giným gest obtížný.

Pravda gest, že stařec mnoho widj, což se mu neljbj; umj-li wssať trpěti a milowati, také mnoho uwidj, což mu radost bude působiti. Gestit to redy weliká chyba, že stařj lidé tať rádi do wsseho se pletau, cokoliv ginj činj neb podnikaj. — Toho by se wssať měli chowati, neboť to přirozenost s sebau giž přinássj, že člověk, starý gsa, aučinným býti přestává, a Bůh s autrpnosti a milosrdenstwí předesslá gednání starcowa gať gednotné nitky w pořádek uwádj, a dle svého maudrého a dobrotiwého aumyslu k věčnému člověka spasení setkává. Člověk ať se při tom gen trpně chová, a Bůh mu, co zamotaného gest w myslí jeho, rozmotati pomůže, a bude-li při djle tomto neustále na

Boha hleděti, modle se pracovati a pracuge, se modliti: proměň se konec té práce v začátek blahoslavené věčnosti.

Kráčeg tedn gen beže strachu cestau swau, a uwidjš, že pokračovánj twé podobné bude chodbě přes klenutý most, gegjžto začátek i konec na gedné a též čáře stoji. — Co tě foli postkává, wsse s hůry pocházej. — Moc wyššj klade člověka gať do kolébky tať do hrobu. — W tomto ale hlava pokogně odpočívá, a srdce hýbati se přestává. Než wssať hlava dořona zředitoj, a srdce ustyďne, často vycházejš a přicházejš, až konečně w smrti dogdeš odpočinutj a pokoge, kterýžto žádnau starostj wjce ne bude russen.

Blaze tedn tobě, starečku mnohowěký, že Bůh wsecko giž tať uspořádal, netřeba tobě báti se cesty, kteraužto wssični kráčetj musjme. Genom horliwě se modle gi nastup. Stařj rádi se modliwagj, a mocněššj nade wsecko gest modlitba nábožného starce, kterýž se pewně Boha držj; geho modlitba brány a zámory rozrázj, a zwolává angely, by byli průwodcowé geho do věčnosti. — Den se tedn takowými myslénkami upokogiti, když tě aužkost pogjmá. Snássen trpěliwě a pomni:

Chwjsku máš gen gestě břimě nésti,
Brzy, brzy bude po bolešti,
Brzy nepocjtjš trápenj;
Protož mjrny buď w swém kwslenj.
Neden potlačit se od aužkostj,
Wjda twá se skončj blaženostj

W nebi — trp gen gessťe maličko —
 W sláwě octneš se giž brzyčko.
 Tam se z wezdegssjho utrpenj
 Radošť wěčná tobě wyteinenj,
 A po žkassce plně trapných muř
 Zawznj angelského plesu žwuk.

Gsa giž tať stár a slab, nebudeš wjce
 dlaho mezi lidmi na zemi přebýwati; Den tedy
 pozor, ať se nemineš se swým wznesseným ur-
 čenjm. Brzy se skončj žiwota twého wezdegssjho
 dráha, na kteréž ani bdě ani spě neustáváš
 nikdy. Byť pať žiwot twůg sebe déle trwal,
 š bezpečnostj předce toliko přjtomné okamženi
 za swé pokládati můžeš; což tedy nynj gessťe
 wykonati možná, konen, neboť žjtra mohlo by
 giž pozdě býti. — Pokogná krew starcowa ne-
 bránj, pokogně o letech minulých a o způsobu
 žiwota přemysľeti. Genom se taž stranu oby-
 čegných skutků swých asi takto:

Býwal-liš až dosawad ukrutný na swé
 čeledjny: budiž alespoň nynj za dnů swé nemoci
 a churawosti tichý, a odměňug se gim za gegich
 službu láskau. Nebudiž gako mnozj lidé obyčegnj,
 genž se domnjwagj, že se penězi wssěcko dá za-
 platiti. — Utlé osťetření nemocného z lásky
 pocházegjci gest ctnost obzwlášťnj wzhledem těch,
 kterjž tě obsluhugj, a penjz nenj odměna ctnosti
 důstogná; penězi i padauch býwá odplacen.
 Chowen se tedy netoliko k domácjm, nýbrž i ke
 wssem lidem láskawě. Přiwlastni sobě ctnost
 lásky, neboť kdož gest w lásce žiw, žiw gest
 w Bohu. — Budiž tichý, a neumjš-li gessťe

tichým býti, gdi k Pánu Jezíši do školy. Neboť řekl: »Pogďte a učte se ode mne tichosti.« — Chodjme-li k Pánu Jezíši do školy, učme se právě blaženými býti, a neníť pozdě, byť bys i nyní, ačkoliv k večeru života, počal školu tu navštěvovati. Čtemeť v písmě svatém, že Nikodém v noci k Pánu do učení chodil, a já se domnívám, pro nemocné, kteříž v noci bez toho spáti nemohau, že neníť pohodlnějšich hodin k učení; poněvadž v té době s Božským učitelem svým bez překážky a samotný býti mohau. Ba, budiž ubezpečen, že tě Pán Jezíš vnučí pravdám, kteréž také s příbuznými a přátely sděliti můžeš. Tyto však pravdy musíš nejprvé sám sobě přivlastniti, by ti nemohl žádný předhoditi: »Chťe jiným pomoci, pomozíš sobě sám.« — Snadno gest říci, v čem blaženost lidská záleží, ale sebe samého oblažiti gest umění hlavní, genuž se nejlépe ve škole Jezíšově učme.

Blaženosti věčné sobě dobýti, k tomu třeba bože neustálého, a celý život náš v němž bogi musí býti stráven. Toliko smrti skončí se ten zápas. Ona náš z bogiště zavolá, a povede k saudu, kdežto bog vážen, a odměna udělena bude.

Chodjšli tedy pilně k Pánu Jezíši do školy, nebude ti konečně těžko smrt co průvodčího odegmauti, kterýžte z života wezdejšího do lepšího přeweďte. —

Seznámiti se se smrtí věc netěžká gest,

neboť gi wssudy potkáváme. Pozorug gen zwadlau kytku, kteráž gestě wčera w nenwněššj barew krásě před tebau stála — nenjlíž pohled na ni truchlivý, a geden kažďh kwyteř mrtwolau? — Smrt sice nasse rozdjlná gest od smrti kwětiny, nicméně kytka swadlá, an tu tak tisse před námi ležj, má gakauši stegnoť s nassjm tělem, gemuž smrt byla oči zatlačila.

Drze tedy a opowázliwě smrti wstřjc giti gest zpozdilost, kteráž záhubu po sobě táhne. Malomyslně a bogácně smrti čekati a genom s třesenjm na ni mysliti, gest též zpozdilost, gestli s třesenjm není naděge spogena. — Ehostegně, bez bázně a naděge smrti čekati, a sobě tak počjnati, gakoby přitom ani ztráty ani zisku nebnylo, gest to nenwětšj bláznowstwj, kterýž, zpáchánoli, není k naprawenj.

. Nebýwášli, pomně na swau blížkau smrt a proměnu, gakýmši předcitem budaucjho oslawenj rozpálen a roznjcen, politowánj hoden gš, a za wšsečo trápenj žiwota wezdegššjho ničehož nemáš za odměnu kromě břemene zdegššjho bytowánj. — Protož nemynhnutelná gestit to částka w učenj o blaženosti, seznámiti se časně se smrtj. — Gsmě-li se smrtj naprosto neseznámení, není w celé přirodě brožněgššj udalosti nad umřenj. — Wzime tedy, gak Bůh, onen maudrý otec, dobrotiwý gest, an před smrtj wysílá bolesti, smrti welmi podobné, bychom seznáminwše se s těmito snáze snesli patřenj na smrt, až konečně přigde.

Zato trápení, kteráž smrt někdy daleko předbíhá, podávají nám klíč k nehlubším tagenstvom, a odpovídají nám na nejtěžší otázky. Objevují základ naší nábožnosti, i také nestálost našich předsevzetí; a jediným takovým dnem utrpení můžeme sobě buď pekla buď nebe zasloužiti.

Gestli nemoc tvá smrtelná, nezhoditelná: gestli jakobyš již v hrobě ležel, a cesta, kterou máš jíti vykonati, gest temná, a východ tagemný. Protož důvěru svou pauze na Boha skládej, jenž rečí: »Volen ke mně v čas nauze, a vyslyším tebe.« —

Taková důvěra gest jediná, gistá podpora, kteréž se ve tmách tvých držeti lze. —

Přehledni příhody života svého, a upamatuj se na mnohé nebezpečnosti, z nichž tobě pomohl Bůh, an jsi níže ginde pomoci newiděl. — Mělby snad Bůh, gehožto věrnosti a dobroty není konce, nyní na tebe zapomenuti anebo se od tebe odvrátiti, an ležíš na lůžku nemocném v nebezpečnosti života, v této nauzi, v této bídě, v tomto trápení? O, jen čekat trpělivě, potěš j tě, a potěš j tak mocně, že pohnut jsa s wděčností nemyracně j řekneš: »Chval duše má, Pána, a nezapomeň na dobrodiní jeho!«

Wzbuzuj se k setrvání v důvěře své příkladem ženy pohanky Chananijské, jenž stále prosila. Usslyševši, žeby byl přišel onen veliký prorok z Judstva, jenž přemnohým nešťastným již

pomohl, a protož i dceři gegj š to pomoci gest, wydala se na cestu, hledat u něho pomoci, a přiblíživšsi se k němu, zvolala: »Zežissi, synu Dawidůw, smilůg se nade mnau, dcera má zle se trápj od dábla!« Zežjš ale neodpowěděl gi ani slowem. Megsauc, wšak tjm odstrassena, gestě wjce wolala, tať sice, že učedlnjci sami prawili: »Pane, odbuď gi, neboť wolá za námi. Na kteraužto přjmluwu odpowěděl Zežjš řekl: »Megsem poslán než k owcjm, kterěz zahynulj z domu Israelského.« A tať zdála se wšecká naděge ubohé ženy té býti zmařena. Ačkoliw twrdě zněla slowa tato z úst Páně, neodňala předce prosjci matce důwěry; nýbrž probrawšsi se zástupem až k němu, klaněla se genu a prawila: »Pane, pomoz mi.« Zežjš odpowjdagě řekl: »Menjť dobré wzjti chléb synům, a wrci geg psům.« — Čehož se mohla ubohá matka gaťožto ginowěrná, a cizofagná žena, po této, gať se zdálo, twrdě odpowědi, gestě nadjti? — Ale práwě tato odbýwagjci odpowěd posílňila gi w prosbě a w stálosti. Plna pokorn a skromnosti, i důwěry, že zagisté gestě aučelu swěho dogde, prawila: »Zdaliž sstěňátka negedj drobtů, kterjž padagj še stolu pánů gegich?« — »D, ženo!« zvolal Zežjš, obratim se k nj přjwětivě, »welifá gest wjra twá: staniž se tobě, gaťž dycěš!« —

Přjtelu nemocný! nemusj-liž přjběhem tjmto, dobřeli ho rozmážíš, wjra twá býti posílněna? — A nemášli ty, gaťožto křesťan, mnohem wětšjch pohnůtel k důwěre, nežli tato žena pohanská? —

Tak gačo swau perwnau wěrau nad wesskeren
 Zsrael předčila, rowněž i před tebau přednost
 má. — Gsa křestaň, nedeň se w důwěře w po-
 moc Boží od této pohanŝy zahanbiti. Snad
 byš chtěl zaufati w nauzi své, a nedůwěřiti se
 w toho, genž wssedŝy potřebŝy twé zná, a genž
 ti tisjcekráte giž za žiwobytj twého pomohl?
 Mněš snad, že není dosti mocen, že zlého tě
 wytrhnauti? — D, styď se za swau malau
 wjru, a následug raděgi wřjklad ženy Chana-
 nenské, pomně gať často giž pomoc Boží na
 sobě gŝi zkušil. Učkolim wssudŝy wůkol tebe trudno,
 předc nespj Bůh twůg, genž ŝ to gessť wjce
 dáti, nežli ty žádati se osmělugeš. Takěť nad
 tebe lépe mu známo, co ti prospěge. Glibiltě
 pomoci těm, kterjž ho o pomoc prosj, a gsa pa-
 mětliw zaslíbenj twých, splnj, což připowěděl.

Maudrý otec časŝy rozeznává, —
 Wj těž, řdy ti trýzeň slaužj k prospěchu;
 Wš byl zkusen, řalich hořký dáwa;
 Wěrnýmli tě šhledá, dá ti útěchu.
 An my plácem, řdyž nás aužkost smjrá,
 On giž slzy ŝ očj našich smjrá.

Učkolim se zdá, gačobŝy hořký řalich tobě
 nalitý, po mále měl wywjgeti; neztrať proto
 mysl! nýbiž powaž, že se nířdy ŝ tebau neděge
 maně, a že tě Bůh nynj postawil na stano-
 wiště, z něhož na rozkaz Boží zamolán budeš,
 buď zpět k dálššimu gessť žiwotu na zemi aneb
 k nowému, blaženému žiwotu w nebi. — Kdo
 poznenáhla umjrá, ten w owoce poznenáhla

ř smrti dozrává; náhlá vsař smrt gest wichřice, kteráž z wětšsijho djlu owoce nakažené štrásá. — Wěř, že řdyby wssicřni umjragjcj bez bolesti, a newědomky zesnuli, ani polowice tař mnohého dobrého w nemocnicjch mřsta by nemělo, ba ani nepomysřlilo by se na to. Neboř dlaho trwagjcj nemoci a zponenáhlé ř smrti wadnutj, gsau důležitě hodiny, určené ř cwičenj, řdeřto se někdy řlowěř za minutu wjce naučj, nežli gindy za celé dlahé řiwobytj.

Nemocný, gehoř řiwědomj gest pořogné, netruchlj, wida sebe poznenáhla a aud po audu umjрати. Při tařowém zdlahawém umjranj zůstává duch bez roztrřitosti a tařořka pohromadě, netěřage po wěcedy wněřřných, řbjrá, řtrogj a spořádává se ř brřřému odchodu, kterňž se zdřjmnutj podobá, z něhoř ho teprw radostí, plesy a zpěwy blahosřawených probudj.

Dáři se z neduhu twého na brřřň řonec řauditi, měg se na pozoru. — Pomni, že smrtj wřřecřo ztratjř, nezemřeřli smrtj nábořžných; budeři wřřař twá smrt řřřastná, wřřecřo řjřřář. Nagdeř tam řiwot, nad njmž smrt nemá řádne moci wjce, a wegdeř do ráge wěčného, řdeřto angelé a řwatj budau řpolečnjci twogi, ř nimiž Boha dhwáliti budeř na wěky.

Neodřláden ř dobrňm na řegtrřj.

Se řiwětem řiwu býti, ře řiwětem řmeryřřeti, a milowati, coř tohoto řiwěta gest, a po:

tom umřítí: gest těžce umřítí; bez zásluh umřítí, gest nebezpečno; bez naděje umřítí, gest smutno; w hříšijch umřítí, gest šwrchowané zlé; ale běda i tomu, kdož se příliš wěšj na to, což hyne, neboť on zhyne pospolu.

Takowýto swětomil má swé nebe zde, a požíwánjm wšech rozkošj sám si dává odměnu. — Gestě wjce do očí bige zpozdlé swěta milowánj u lidj nuzněgšj třjdy, kterjžto denně se starostmi léhagj a wstáwagj, a w potu twáři swé potřebné wýžjwy dobýwati sobě musj, a předce tať na zemi lpi, a gi tať milugj, žeby si přáli, wěčně po nj se plaziti; a mnozi by dali nebe i blaženost swau za to, kdyby wěčně w prachu země se wáletí mohli, a smrti se obáwati nesměli.

O gafa to hanba pro křesťana, kterjž swého wznesseného určení tať málo si wšjímá, že by ge s bjdným osudem zwjřete směniti chtěl. Po-
važme gen staw takowého člowěka, když náhle smrtedlně se roznemůže, a nynj na smrtelném loži smyšlenj swé, kteréz se mu zwjřkem druhau přirozenostj stalo, zcela zgínačiti má. Nynj nagednau, což mu bylo milého a drahého, má nenáwiděti, a wšeho tobo dobrowolně se zbawiti, což nedáwno geho nebem na zemi bylo. — Kterak možná w této čerstwosti obrátiti se celým srdcem? — A neobrátili se kdo tať, nelze dau-
fati od Boha smilowánj. — Ach, nynj se nešťastnj třese, malá mysl ho pogjmá tať že strachem hyne wida, že opustiti má, což mu na swětě milého bylo.

Alle tjm méně k vysvětlení gest to, že lidé, ačkoliv se velmi smrti strachují, předce se k ges-
gimu přisťi nechystají, a k zemřeni nepřiprav-
ují, a přes to, i věří, že při smrti všecko
to snadněji se dítí bude, co se jim po celý
život nentěžším býti zdálo. — S takových
dá se předzvídati, že umírající těžký bog míti
budau. — Gestli tomu ale tak, tuť nepřítel
dusí u nemocného již na polo má vyhráno,
an mu byl posseptal, že nyní dokonce nemá
nemoc svou přemýšlením zhoršiti; a že se
dříve musí zotaviti, nežli by mohl svědomí
své zpýtovat.

S milý příteli! nedej k tomu přigiti až
na ono rozhodné okamžení, kdežto by Bůh ne-
obyčejné zážrky milosti své na tobě činiti musil,
kdyby dusse tvá měla býti zachována. — Ujďme
tomu, žeby Bůh tobě poklad milosti své otev-
řiti chtěl, chopjš-li se jí také v takovém stavu
dusse tvé, a použiješ-li jí k spasení svému?

Neodhodláš-li se v tak blízkém nebezpe-
čenství k pokání a polepsení, svým vlastním
nepřítelem budeš, a nepřátelsky nakládáš již
nyní sám s sebou, an polepsení na zetrý od-
kládáš nemoha věděti, budeli ti zetrý od Boha
gestě přidáno. Dneš tobě podává Bůh milost
k polepsení více než dostatečnou, a zetra snad
již ne tak. Nedej se také mysliti důmněním,
že se polepsení tvé snadněji zdaří, aneb samo
od sebe dá, když gestě dálší čas o sobě budeš
přemýšleti. — Ach takové myšlení vzdálené

gest od prawdy, nemessfen polepssiti se; neboť dnessek může twým poslednjm dnem býti. A byš i mladšj byl nežli gš, pomni, že člověk, gať brzy se na swět byl zrodil, starý dosti gest k umřenj. — Co tedy k spasenj dusse své zapotřebj uznáváš, neodkláden na delšj čas, neboť často se přihází, že člověk, ani sobě nepowšjmna w okolíčnosti přigde, kdežto i při té nejlepšj vůli ničchož wjce činiti nemůže, a kdežto smrt nenadálá wšecky geho náwrhy rozmetá.

Učkoliv obrácenj twé trpě se ti zdá, pomni, že dusse twá nebezpečně stūně, a nebylby onen nemocný nemaudrý, kterýž by nechtěl užíwati léků giných, než sladce chutnagjcjch? — Mělali by wšak při zpytowánj swědomj auzkost a malomyslnost tébau brzy o onu škálu zaufalstwi tlauci, tať žebyš newěděl sobě pomoci; přidrž se toliko Boha wěrau, naděgj a láskau. Toto trognásobné lano křestanské kotwice nikdy se nepřetrhne. Ba s kotwicj tauto můžeš plauti, až k přjstauw blažené wěčnosti šťastně připlugeš. — Ale i nynj wezmi obraz Krista ukřižowaného, a rei pobožně: O můg Ježíši!

Bog těžký bogugi;
Wšak k čemu wšecky tyto stížnosti —
Proč medlé bēdugi?
Tot bog mé hřjšné přirozenosti!
O Ježíši, můg Bože, Pane můg,
Zbaw náhle smrti mne, a ~~pro~~ mne stūg!

Nic netrvá na světě věčně.

Nasse návrhy, a z hluboka wymyšlené
wňhljďny wſſecky, nedosahugj dále než podkudſí
a člowěk mělby k sobě ſamému říci: Tato ſta-
roſt, tato boleſt, tato radoſt, tato rozčilenoſt
zagíſté po třech dnech z duſſe mé wymizj; a pať
by oſudu ſwému, buďiž on radoſtný aneb ža-
loſtný, dobrowolně ſe podrobil. A tať ſe dĕge
i ſ tĕm, čehož ſobě žádáme, a co máme, wſſecko
pomjgi. — Rozwážjſli tedy zrale wěci, kterýchž
ſobě tať wyſoce wážjwáme, obdivugjce ge, ſhle-
dáš, že za přjčinau ſwé pomjgitelnoſti, byť
i wſſecky twými ſlauly, myſl twau, chťjci wěčně
a neſmrtelně trwatí, upořogiti nemohau. Pročež,
wěřjſli w Boha a wěčnoſt, nemělbyš niřdy ži-
wotu naſſemu zde na zemi tať welikau cenu
připíſowati, byš to, co ſ gíſtotau na onom
ſwětě očekawaš, totiž žiwot w nebi, za hřjčku
tohoto ſwěta dáti chťel. — Ba, křeſtan ſ Bo-
hem důwěrně obcugjci, každy ubjhgjci hodinu
powažuge tať, gaťoby žádná gíná po nj přigiti
neměla. Na wadnaučjm těle ſwém wida známky
brzké ſmrti, držj ge každé chwjlě za doſti
zralé, by položeno bylo do hrobu.

Snad ſe ſmrti a pohřbu bogjš? — Ale
rci, geſtli pať to něco tať welmi těžkého, wy-
fročiti ze ſwěta; an wjme, že žádný ze ſmrtel-
ných tu nezůſtane? — A zjſkal gſt něco při-
tom, že, gaťožto ſtarý, ſſedivý, na ſmutné žku-
ſſenoſti bohatý, ſ pláčem a nářkem dĕteť ſwých

do hrobu sřstupugeř, než abyř byl mezi zpěw-
u kolébky twé provozeními, swého mladířtwého
ducha wypustil? — Stařwička twá bylaby se
pod páždí k hrobě donesla. — W prwních ži-
wota létech gafož i we welkém stařj umjragi
lidé z wětřřjho djlů bez welkého boge, aneb
trápenj těla; smrt téměř co angel Dobrotiwý
nad postelj smrtelnau se wznásřegje gemně, gafo
křwjtky trhánny býwagi, řdce hynaucj gjmá, by
ge do žiwota giného přenesla.

My lidé nesmjme se s Bohem hádati, proč
gednoho dřjwe, a druhého pozděgi ze swěta po-
woláwá; a běda tomu, u gehožto hrobu se
řekne: Dlauho žil, a ničehož pro žiwot prawý,
pro nebe neučinil! — Wětřřj wřřať běda gemu,
gestli dlauho nemocen byl, mage od Boha dosti
welké lhůty, by o žiwobytj swém minulém přes-
mensřlel, an pať lhůty té neužjwage nepřemen-
řlel. — Dlauho trwagjci nemoce býwagi wět-
řřim djlēm bez prudkých a trwanliwých trápenj,
a tudjž docela pohodlné k rozgjmánj toho což
gsme za žiwobytj zjřřkali neb ztratili. Máť také
každá swětnička nemocného, temně hořjci noční
lampičkau oswjcená, cořř saudnici swaté podob-
ného, kdežto duchowé býwagi sauzeni. Wůně
léků, pozorné bděnj obřřluhowačů, auřřkostné do-
mácjch k nebi pohlřiženj, gsau téměř sami swěd-
ného saudu, a wěrnj přjmluwcowé za nemoc-
ruřř. Umjragjci wezma konečně křřjž swůg do
kowé gest z wětřřjho djlů giž na milost wřřigat.
Použi tedy, milý nemocný přjiteli wřřřeho,

což se w světničce twé nachází, a uživen toho hnedle prvnj noci bezsenné. Postav se co ká: gicj hřjssnjš před saudnau stolicí Spasitelowu. Wezma kříž, kterýžto ať nepřigde ze světničky twé, rci š Davidem: »Pane, smilug se nade mnau, smilug se, a obrať oči milosrdenstwj swého ke mně nehodnému.« — Přigmi mne na milost, Pane, a odpust mi, že gsem tať dlauho prodléwal, nawrátiti se k tobě, Otče! — Od: pust mi neymilegššj Pane a Bože, a způsob we mne, čehož zapotřebj mám k spaseňj, ku kterémuž gšl mne stwořil. — Ach, bolj mne to welmí, že gsem tě, laškawý a dobrotiwý Otče, tať často z lehkomyslnosti i zlomyslnosti urazil, a srdce swého, w němžto gšl chtěl přebýwati, hřjchy tať posškwornil, že se štalo nádobau bez: božnosti, a přjbytkem satanášswým. — O Bože můg! gáť gsem hřjssnjš přeweliký; ale litugi hřj: chů swých, a daufám w milosrdenstwj twé. Ach, zaufati bych musil, kdybys ty, o Bože můg, byl neřeřl: Gať brzy hřjssnjš hřjchů swých želeti bude a škrausseně ke mně se obrátj, nezpomenu hřjchů geho wjce. Toť gsau wlastnj slowa twá, kteráž mne upokogugj tať dořonale, gaťo bys ge byl pauze ke mně mluwil.

Dstatně nedá se zapřjti, že trápenj každého času spasitelná gsau, kdýž ge člowěk š tjm au: myslem snáššj trpěliwě, by se w pořánj cwičil. Geden každý wšak bolestmi trápený domnjwá se, že není wětššj bjdy nad geho bjdu? Tať domnjwáš se i ty? — ale wěž, byť byl Bůh

i giné sauženj k oswoboženj dusse twé ti poslal, nic giného byš byl nepocjtil, než což nynj cjtjš. — Trp tedn, což Bůh chce, byš trpěl, aniž poslauchen swé libowůle, mage za to, že trápenj od Boha seslaná rychlegi k Bohu wedau, nežli roššedka giná od tebe zwolená cwičenj kagicnosti. Kdyby křjž, který neseš, nebyl těžký, nebylby křjžem. Ale nemage téhož křjže, genž se ti tak těžký zdá, ani byš nebyl upozorowal, že se u tebe gíž připozdjwá, a snad byš byl na polepšsenj žiwota ani nepomyslil.

Stenjt wšak na tom dosti, bychom genom zlého zanechati, a wjce ho nepáchati, máme se snažiti, bychom ge opět napravili. Máš také srdečnau žádost mji, byš byl zlého dofonce nikdy nespáchal. — Žádost tato nemůž sice býti splněna; neboť což se stalo, nemůž se odestáti. Ale tím, že, což ti možná naprawugeš, dáwáš důkaz, že spáchaného zlého lítugeš. — To wšak nahraditi můžeš, buď čest, buď statek, toť newynhnutelně nawrátiti musjš, sice geš litoš twá marná, a zůstáwáš winnikem, tak gafo dráč genž ukradený statek u sebe drží. — Chceli wšak opravdu odcizené nawrátiti, každé na statek nesprawedliwý pohlednutj bolestné mu bude, a pospissj sobě, by ho gať brzy možná, nawrátil.

Ba, máli Bůh zlý čin twůg powažowati gafo za neudalý, třeba, byš nejprwé ty, pokud ti možná, neudalým ho učiniti se snažil. — Ne těžko k pochopenj, že tím, když Boha za odpusttění škody bližnjmu učiněné prosjme, oblaupe-

nému škoda se gesttē nenabražuge. — Metolifo wšak křiwá přisaha aneb o pomstě wolagici ze cti zlaupeni má býti odwoláno; nýbrž i zlý příklad může nakaziti, a wolnau škodu způsobiti, w kterěžto případnosti následowně dobrým příkladem má se náhrada djiti.

☉ naprawenjm ale spáchaného zlého neprodléwey me dlauho, neboť kdo gest pánem žiwota swého, a může weleti, gať dlauho má gesttē trwati. A gať se gednau přivozdj, zawře se winnice, na kterěž byl penjz k žištění, a budeš uwržen co dlužnjš do žaláře, dořawadž nezaplatiš do poslednjho halěre. — Nečekej tedn, až noc připadne, nýbrž poslednj gesttē hodinu tať pilně pracuj, co sija twá stať, a wěž, že naprawenj twých chyb twé počánj teprw celým počánjm učinj. — Deyme tomu tedn, žeš před tjm na cti utrhowal, učinj pewné předsewzetj, že budaucně každého zastaneš, genuž se bude na cti utrhati, a to se tobě tať zdařj, neboť gaznjš twůg musj mluwiti, gať ty chceš. — Aneb, gšili statku přjliš žádostiwý, lafomý, a lneli se twé srdce k peznězům, ustanow se na tom, že chudým tjm wětšj dar dáš, čjm obtjžněgi to tobě přicházeti bude, a žkusjš, že gšj s to; neboť ruka twá musj činiti, co gj weljš. — Čjm častěgi se tať přemůžes, tjm wjce na to nawyřneš, a tjm snáže se ti to zdařj. — Nebudeš mjtí nač sobě stěžowati, leč na to, žeš tať pozdě počal dobře činiti. — Den, kteréhožto gšj prwnjkráte proti hřjchu swému bogowal, a sebe přemohl, považug za den swého

zrození. Slaw toto wítězství gafožto swátek po-
božným pokleknutím před křížem, před obrazem
Wynupitele swého, a obnov swé předsewzetí, že
gafožto kagjci hříšník, cokoliv bolestného gessťe
Bůh na tebe sessle, wssedko ochotně trpěti budeš,
a w pokání umřeš.

Od nynjčka ať ani den neuplyne, byš
w něčem se nepolepsšil, a byť toho sebe méně
bylo, předce k večeru i z práce swé se radowati
budeš, a pobjdnuta se pocjtš k wětšimu wnz-
nasnažení. Zejšš tedy budiž twým učitelem, a
kříž kazatelnau geho, z kterěžto tě w trápeních
twých každé hodiny těšiti a pomzbužowati bude.
Uč se od něho saužení a trápení milowati, a
trpělivě snášseti, gafož on ge trpělivě snášsel.
Wsilugeme: li a ctjmelí giž proto kříž, že na
něm Kristus půl dne pněl, pročnychom nemilo-
wali saužení a trápení, gelikož Pán Zejšš tři
a třidceti roků saužení a trápení snášsel. Roz-
gjmen sobě Pána Zejšše na kříži, a nebudeš
se hroziti, kdynž trápení něgaké tě nawšštjwj.

Z wlastnj zřussenosti můžeš se tomu nau-
čiti, že není walněgššjho prostředku proti hříchu,
nežli kříž nésti, přidržeti se ho, a důwěřowati
se w toho, genž na něm umřel. — Od toho
okamžení, co ti Bůh místo sladkého gedu, kterýž
gšil pil, hořký kalich podal, nakládá s tebau, co
s dítětem, genuž dobrý otec odnjmá, cožby mu
ššfodilo; za to ale něco podává giného, cožby
mě užitečného a spasitelného bylo. — Můžešliž
tedy sobě stěžowati, že tě Bůh nemocí od po-

küssenj, nebezpečensťovj, a osídel osvobodil, kteráž by tē konečně gessťe do propastí pekelné byla uvrhla?

Ostatněli pak co promessťaš za přičinau svého neduhu ve věcech časných, nezratjš mnoho, neboť na tom tolik nezáleží; na čemž ti ale záleží vsťecko, to můžesť tjm spjssťe opatřiti: totiž, spasenij dusse své.

Dřjme žjivo gsa lehťomysľně měl gšj zdrawj za věc, kteraužby tobě žádný nemohl odnjti, a nezpomenul gšj na smrt a budaucnost. Nynj ale tyto důležité věci až před oči se ti stavj, a s vděčností musjš uznati, gať sťtasten gšj, že se zdrawjm těla zároveň i rozum nebyl tobě odňat, a že gessťe v domě svém pořádností hľežďeti můžesť. — Nemocnému mnohá věc ginau býti se zdá, nežli zdrawému, a nemocný také nenľepe osvědčiti může, gať wznessený dar gest zdrawj, kteréhož lidé tať málo sobě vsťjmagj, a kterěz prohenřj, gaťo něgakau věc, kteráž se k němu nehodj. —

Pozorugešli snad, že lidé nemoc twau za trest Božj ti poľládaj, a boljli tē to, a wjšli zagistē, žeš sobě tu nemoc sám nezpůsobil, aniž ty gj sobě poľládey za trest Božj, nýbrž pomni raděgi na to, což řekl Pán Ježjš učednjťům domnjmagjcjm se, že onen od narozenj slepý mládenec buď sám zhřessil aneb rodičové geho. Z odpowěďel gim Pán: »Ani on nezhrěssil, ani rodičové geho; ale on se narodil slepý, aby zgeřwena byla na něm moc Božj.« Tať gaťo uzdra-

menjm tohoto slepého Bůh byl oslawen, 'tať i na tobě může moc boží býti zgewena. Měg toliko důwěru gafo onen slepec, a wolen srdcem wěrným: Ježíssí, synu Dawidůw, smilug se nade mnau! — Zagistě, prospěssněgssjli k spasenj dusse twé zdrawj než nemoc, hodinu po hodině lépe se mjtí budeš; a dostili silná důwěra twá, byš we gměnu Ježíssowě prošl a žádal, i na tobě zázraf Božského uzdrawenj může se státi.

Gen nebuď přjliš o to pečlivo, gať konec nemoc twá wezme. — Gšili stár, i nu, pať bez toho giž brzy se dostaráš, a musjš wěcj swých zanechati, aneb někomu giněmu odewzdati. — Ale komu byš wywedenj žádostj swých a důlezžitostj bezpečněgi odewzdal, než Bohu, wssemo:haucjmu, neymaudřegssjmu, genuž se důwěra twá ljbiti bude. — Onť může pomoci, protož co dítě otcí žalug, a

Při wssem, co tě koli hněte,
Genom w Pána důwěrug se wjdy,
Genžto wladne po wssem swětě;
Aniž gest kdy wzdálený.
Pročpak pozbýwati naděge?
Měg gen mysl k němu synowstau;
Wyšlyšjt on nářky twé
S lástau gisté otcowstau.
Gafo dítko w něg se důwěrug;
A we wjře této pewně štug:
Že pln dobroty a moci
Nenechá tě bez pomoci.
Nebť on bjdy wšj tě zprostj,
A co prawý otec tebe
Uwede tam do radostj;
Gehot gest i zem i nebe.

Člowěk syn wěčnosti.

Nelze ti zapřítí, že ode dáwna pomysšlenj na smrt hrozně ti býwalo, při čemž obličej twůg po každé zbledl; ba častěji gšl sobě i na práci dal, tu strassliwau myšlénku z paměti wyhlazditi, gelikož wždy srdce twé naplňowala auzřkostj. Nynj wšak nepomůže ti žádná wýmluwa, žádné ufrýwánj-se před smrtj, genž u lože twého stoji. Stráž drží nad tebau u postele twé až pokyne Pán, by tě pogala.

Na wěky! — Shromen ustáwáš nad tauto myšlénkau a očima ztrnulýma patřjš do noci, a nesmírná bezkonečná dálka se otevírá před tebau. — Spočti, spočti možnáli, frúpěge w moři, pjsel na geho březích, hwězdy na obloze. — Ba, toť možná, neboť wšecky tyto wěci lze poznasmenati počtem, ale pro wěčnost není počtu. Mysli sobě tisíceletj, přidáwen miliony k milionům; čten po celý život twůg, a kdyby tobě tolik přáno bylo, žebys po celá tisíceletj bez přestánj čítati mohl, tak málo dosáhlyš cje swého gako počaw čítati. — O, gen pomni, tuto dobu bez mjrny; tuto celau wěčnost bude dusse twá buď šťastná buď nestřastná.

U brány té wěčnosti nynj giž stojš, a co nendřjwe wegdeš do nj. Ach, ohledni se předce na swá minulá léta, a wšsetřjž, co gšl po ten celý dlahý čas pro wěčnost nashromáždil; od dneška wšecken zewnitřnj lesť, w němžto pňcha lidská sobě wyfracuge, za hřjčku děckau powa-

žowati budeš. Wssecky hodnosti, wssecko bohatstwj, wssecky rozkosse swěta, čim giným zdagj se tobě nynj býti, leč stjnem, který tě minul. — A pro tento stjn, pro tyto wěci hynaucj padesáte i sšedesáte let wssecky sily swé gšĩ wynaložil, trápil se, a aužkost trpěl, často i swědomj postwrnil, a nynj tu stogjš gako uschlý strom bez owoce a listj. — Wěť twůg se skončil, ty mu nynj giž wjce nepřináležjš, a on tě opustil. Genom gessťe několif měsjců snad, a pak budeš žiti, a na wěky žiti.

Na wěky! — máli tato bezkonečnost pro tebe býti šťastnau, š poslednjmi aspoň ořamženjmi dobře hospodař, obrať se a wolen ě Pánu, by ti odpustil hřichy twé. — Rozwážjš-li, gaf lehkomyšlně gšĩ wěčné dobro pohodil, byš časné zjškal, zahanben sklopjš oči swé, a w prsy se bige kaužiri budeš po tom, cožby tě ě blažené wěčnosti schopna učinilo.

Prostředky neny potřebněgšj ě dosažení štěstj wěčného gsau ljtost a pořanj. — Gakožto řagjcjmu wssecko tobě, coš giž přetrpěl, aneb gessťe trpjš, snadné a krátké zdáti se bude. — Š nencyitelněgšj bolesti ničjm negsau, magjli wěčnost za odměnu. — Tomu, genž wěčnost srdcem powažuge, žádná bolest neni přjliš welká, žádný řřjž přjliš těžký, žádná smrt přjliš zlá. — Gsa hřjssný nebudeš snad chtjt nebe bez namařanj a obětj dosjci? — Stnděti musjlbys se chtjt mjtĩ za cenu lewněgšj to, nadčez nic neni wyššjho. — Řteraf můžes daufati, že aučasten

budeš nebe, an pro ně nic neobětuješ? — Čím většij to, což za ně dáti můžeš, tím většij a bezpečnějšij gest také twá naděje. Wiž toliko, by to, co podáváš, také wolně a rádo bylo dáno. — A co dáti můžeš, bez toho w brzkém čase bude ti odňato, obětug tedn swé bolesti, swůg žiwot, žádáli to Bůh od tebe, a radug se z toho, neboť za několik hodin utrpenjm zakaupjš sobě štěstj nehynaucj.

Gafožto člověk gšj syn wěčnosti. Pochop tedn gegj hrůzy i radosti, třes i wesel se, — učin se hodna wěčnosti blažené, a zagisté gj dojdeš, bude ti radostj wěcnau. — Cokoliv gšj za žiwobytj swého řdn oplakal, wšsecko to, gafožto hynaucj wěc, nestálo za slzu. Ale právě ta pomjgitelnost nutj tě k poznánj, že tuto stáležo štěstj nenj. Což přisslo, musj odegiti, což se narodilo, musj umřiti. Widjš tedn, že tě nic neobnčegného nepotkává, řdnž máš umřiti. — Aterak byš také gafožto křesťan mohl proti něčemu býti, což gest w pořádku wěcj, kterěžto co swatá a blahoděgná zřízení Boží ctjš. — Z wnfročenj swému wlastnjmu z tohoto swěta méně se podiwjš, pomnjšli na milliony těch, kterjžtě předešli. Pozorug gen list še stromů spadlý, wadnaucj kwjtek, zmizelé rodiče swé, a wšseckn ty, kterjž š tebau, a wůkol tebe churawěgj, šediwěgj a umjragj. — Gako wzácnj a bohatj, také chudj a utlačenj putugj swau cestau k hrobu, a žádný tu nemá stánj. — Wšsecko se mēnj a ginačj. — Na místě pohřebnjm za něco málo

let poskakují a hrací veselé děti, pletauce měnce
z květků oněch pahrbčků, kterých dříve neb po-
zději i gegich kosti přifryjí: —

Wida, gať zde mšečko gen na krátce trwá,
nepotřebuješ se dlouhého trwání twých trapli-
vých bolestí obáwati. Z rychlosti let tobě uply-
nulých můžeš uzavřít, gať na krátce gest již
twého ostatního života. A byt bys byl ještě
mnoho roků živ, předce konečně světýlko života
twého mžasne, gaťo světlo sluneční, kteréž kaž-
dého dne k večeru zachází. Žij tvé pulsovní
přestanau bít, rány tvé křivácti, bolest twá
zmizí s posledním vzdychnutím, a kam gdeš,
tam věčně zůstaneš. Věčnost newrací dítě svých.
Modli se a molen k Bohu, by věčnost twá
šťastná byla.

Obraťte se geden den před smrtí swou.

Gaťá to zaslepenost! w hříšších zemřítí ne-
chceš, a předce w nich trwáš? — Domníwáš
se, že na smrtelném lůžku za čtvrt hodiny se
naučíš Boha nade mšečko milowati, srdce své
od hříchů a věcí stvořených odtrhnouti, a svě-
domí zamotané w pořádek uvéstí? Z toť by tě
již w tomto okamžení mnoho práce stálo, a
předce se domníwáš, že budeš snáze s to, až
budeš nemocnějši? Menšíž umření věc nej-
většího přemyslení hodná? — Ach, buď již pať
předce prozřetelný a opatrný, snad za tři dni

budeš giž w hrobě, a předce byš za to měl, že nestojíš za práci, mysliti na smrt? Připravuj se denně k smrti, tak se naučíš umřít, a nebudeš přenáhlen, byt' gš i zejtra měl ze swěta powolán býti. Každý, kdož před tebou umírá, prorokuje ti, že ho následowati budeš, a toto proroctwí gest gen proto tak strasslivé, poně-
wadž gím žádný den není určen, kteréhož by twé odstěhowání se diti mělo. — Pomni gen, kdybys byl w nebezpečenstwí u stolu gedowa-
tými pokrmy býti otráwen, zdaližbys u každého stolování nebyl na pozor, a zdaližbys s auz-
košti nesahal k pokrmu tobě podanému? A tak w každém žiwota okamžej gš w nebezpečenstwí smrti, neboť gedno z nich zagisté bude poslední pro tebe, a protož byš se měl gednoho každého obáwati. Mělbyš se ale také báti w takowém stavu žiw býti, w gakémž se obáváš umřít.

Neradno, abys s pokáním odkládal: a protož nečekej na pohodlnau příležitost, nýbrž bez odkladu pokání učin, a použij k tomu toho nej-
prwněgššjho okamžej. — Gistý starobylý mu-
dre dáwal naučení: Čiňte pokání, a obraťte se geden den před smrtí swau! Z řekli učedlníci geho: Wlíz člověk, kdy zemře? — On wšak odpowěděl: Tím samým, ať se obrátí giž dnes, gelikož zejtra snad zemře. — Obrácení na lůžku smrtelném gest trpká práce, když totiž mdlobau člověk ani pot sobě setřítí nemůže, a krew se wařící w žilách, a bolesti přeprudké we wšech audech zůřj.

Uposledni tedy radny mudrcow, a obrať se geště dnes, byš byl připraven, a aby se ti newedlo gafo oněm, kterěž pozwal pán k stolo-
wánj, neurčiw času ani hodiny. Spatrnj oblekli se w raucha swátečnj, a posadili se přede dwěre wečeřadla: leniwj ale pravili: Dosti geště času než připrawena bude wečeře. — Menadále přišel pán, a ptal se po služebnjcjch pozwaných. Spatrnj a ozdobenj wessli do wečeřadla, a dovoleno jim posaditi se, ti ale, kterjž byli bez raucha ozdobného, byli od pána rozhněwaného odmrštěni a potrestáni.

Obraťme tento příběh na sebe, a nechceme-li od krále wěčné sláwy gafožto leniwj služebnjci býti potrestáni, musíme se připrawiti, a giž za dnů zdrowj s bedlivosťj na smrt swau pamatowati. — Kdo o smrti nepřemyslj, nemůže s pokognau myslj widěti, kdy se u něho připozdjwá.

Smrt nám gest wšsem gístá, kdy přigde, a zdali ne geště před auplným wečerem žiwota, to gest negisté; nemůže nám to wšak býti gednostegno, dřiweli či pozděgi přigde. — Kdo se smrti boji, nemůže pokogně ani hodinu žiti. Kdo může bez hrůzy náhle do swěta neznámého wkročiti, z něhož nebude moci wjce nazpět? — Musíme se tedy k tomu důležitěmu kroku připrawowati, to gest: musíme bděti a modliti se.

Bděte a modlete se! řekl Ježíš. Gať welmá nám třeba modlitby na konci žiwota našeho, ořázal nám Spasitel náš swým příkladem w zahradě

Getsemanské. Věda Ježíš, že dosáhl posledního večera, padl na kolena svá a modlil se; a říkal třikráte tutéž modlitbu. Nic tedy spasitelnějšího k večeru života nemůžeme konati, než modliti se. — Umjšli mimo modlitbu svatau, »Otče náš!« gestě ginau srdečnou modlitbu, kteráž tobě rovněž k potěše slauží, tedy Kristus P. sám příkladem tobě, že dobře učiníš, když gi vícekrát opakovati budeš. — Modle se však nepřestáv patřiti na Vykupitele svého, a pojímali tě auzkoš smrti, a hrůza gegj, a chceli duch twůg fiesnauti, obegmi s důvěrou kříž Spasitelův, a pomocj jeho pozdvihni se, i hned upozoruješ, že s Ježíšem vssecko můžeš. Budešli se s Bohem baviti na modlitbách, vssecko vůkol a podle tebe v celém světě bude se tobě zdáti ničím, aniž tobě bude zatěžké takowau nicotu opustiti. — Země gest nesmírný hrob pro vssecko, co se zrodilo, a dřive neb pozděgi gednohokaždého člověka pohlť. — Postav se časem v duchu k hrobu, do něhož co nedřive tělo tvé zahrabáno bude, a bjdná, krátká hra života pozemského přivede tě k předsevzetím nenlepším a swatoswatým. — Etihodná gsau taková předsevzetj a nenj pochybnosti, že ti od srdce gdau, an smrt tě giž takorůka obgala, a vssecko vynaložiti máš, byš svého wznesseného, věčného určenj šťastně dossel.

Tyto vážné hodiny bývají však hodinami nentěžších pokuseni a bogů, a tuto opět gest na svém místě, co Spasitel náš řekl: »Modlete

se, byste neupadli v pokušení! — Kdož tedy, gať se patří, upřímně se modlí, a z hlubokosti srdce svého k Otci milosrdenství volá, ten není již v hloubi propasti, an duse jeho se již něco vyšše povznesla. Znaje již bídu svou, chápá se nejbezpečnějšího prostředku; modlí se a volá k Bohu.

Steden však při témž volání jiných slov slyšeti, kromě slov důvěrn v P. Ježíše, jenž řekl: Volente ke mně, a vyslyším vás. Volej tedy k Bohu, by ti pomohl. Zpytůg srdce své svědomitě, nikoliv ale aužkostně; což více ke škodě než k platnosti. Volej důvěrně:

Bože! milost rač mi udělití,
A dle svého smilování
Hříchů mé i potrestání
Zasloužená odpustiti.
Dej mi Pane! pro Ježíše,
Vejít do života říše.
Ospravedlněn a spasen, vjm
Ginať nebudu než Gjm.
Chceš-li ale ještě prodlévatí —
Chceš-li děle láška otcovská
V trápení mne ponechati,
Ať mi trpělivost genom dá.
Snad jen škrze další utrpení
Mámy hříchů mých gsau k ulčení.
Nalož se mnau, dle své vůle, Otče můg!
Čemu s tebau vždycky budu chtítí,
Buď se odebrati — buď tu býti —
Neboť celický gsou tvůg!
Položit-li mám v hrob se tmavý?
Pošli smrt. Neb dar dáš života?
Gať jen ráci otcovská trvá dobrota,
Duse má gi vždycky weleslawj.
Dej gen, abyš s pravau důvěrau
Raduge se z noci proslzených,
Z utrpení, šťastně přemožených.

Kdo chce wjtěziti, muſj do boga;
 Žiwota loď twěho až ſe doplamj
 Wlnovitjm ſtraſtným w přjſtam pofoge —
 Ktjſi ſmrťi za ſebau až oſtamj —
 Gaſo wjtěz ſlawný, tam u cje ſwěho
 Paměťlim gſa utrpenj nemalého
 Žwoláš: Chwála tobě budiž wzdána,
 • Otce! ceſta má geſt doſonána!

Wěčné blaſlawenſtwj počíná ſe giž w tomto žiwotě.

Netřeba nam umřiti, bychom okuſili blaženosti, kterauž Ježíš ſljbil ſwým; giž w tomto žiwotě můžeme gj něco požitj, neboť řekl Ježíš: »Kdo mne miluge, milován bude od Otce mého, i gát geg budu milowati.« — S Bohem a w něm žiti geſt nejwětſſj blaženost, kteréž člověk doſáhnauti může. — A dále prawil Ježíš: Gho mé ſladké geſt a břjmě lehké! — Totě tedn ſkaumadlo láſky naſſj k Bohu. — Skaumen tedn láſku ſwau, a žkuš ſrdce ſwé, co pro Boha cjtj, a wydržjli žkauſſku na tomto ſkaumadle. — Gať dlaho gho, kteréž Bůh na tebe wložil, tobě nedhutná, a břjmě obtjžné býti ſe zdá, tať dlaho negſi w láſce, a následowně ani w Bohu. Proto ſe domnjwáš, že rozdjlná geſt blaženost ždegſſj od tamněgſſj, což wſſať blud geſt. Dna ſljbená wěčná blaženost geſt poznáwánj Boha, žde započaté, tam žwýſſené, žwětſſené a ždoſonalené, w němžto na wěky pokračowati budeme. Čaſná a wěčná blaženost liſſj ſe od ſebe genom tať gaſo to, čehož méně,

od toho, čehož wijce gest. — Chceť tomu wšsať nezměnitelně Bůh, bychom ho nade wšsecko milowali, aby láska nasse žádného konce neměla. — Bůh má ten aumysl, bychom we wijře w Jezisse Krista gemu giž zde na zemi slaužili a gemu ochotně křižje nesauce a trpělivě strasti a nemoci snássegjce lásku swau dokázali, kterážto láska zásluhami Jezisse Krista poswěcená býwá a Bohu tať se libj, že hodnými se stáwáme požíwati wěčného blahoslawenstwj. — A až tohoto dogdeme, pať na Boha patřiti a bez přetrženj a konce w něm blaženi budeme. Pán Jezjš to dosti patrně řekl, že kralowstwj Božj w nás gest, a že lidé budau gaťo angelé. —

Chcemeli tedy angelům se podobati, musjme gaťo oni Boha milowati; nemilugeme ho ale, nemilugemeli taťe bližnjho swého gaťo sebe samých. Tato láska teprw skutky se gewj hledjmel, gať apostol dj, wšsechněm wšsecko býti, to gest: wšsechněm užiteční býti, a ke wšsem služebně a laskawě se mjtí.

Učkolim pro nemoc swau na lůžku ležjš, a s lidmi málo obcuješ, předce ti lze dobročinnostj k nuzným bratrskau lásku swau dokázati. — Chťe wšsať nuznému pomoci, cokolim udělugeš, uděl srdcem weselým a ochotným, a to sice bez mešťánj a ohled bera na stydlivost přigjmagjeho. Dbětug dárek swůg zwláště nemocnými, kteří to, co ty cjtjš, za příčinau swé obtjžné chudoby dwaťrát, ba desetťrát bolestněgi cjtj nežli ty, genž máš alespon poslauženj a

obstaránj, an zatjm takowý nemocný bratr na slámě leže ledwa něco černého swařeného chléba má k swému posílněnj. — Meden se také o dar dlaugo prositi, neboť nepřijmá zdarma, kdo přijmá, co byl wyprosil. — Melzeli prosicjho předegiti, wskoč mu do prosby, by se nezdálo, gaťobys rád se dal prositi. Také nepřidáwen k dobrodinjm žádného zármutku, a žádných wyčíteť; čímž bys přijmagicjho saužil; aniž se dobrodinjm wychlauben, neboť skutek twůg mluvj sám, byť gš ty i mlčel; a ten, genž w skrytě widj, odměnj tobě. Nezhrziž s žádným chudým, neboť ačkoliw sám chudý gest, předc giné obohatiti může. — Mnohého snad sřassřáre hogně gš obdaril, poněwadž tě rozesmál: a Jezissi, kterýžto w osobě chudého králowstwj nebeské ti podává, ničehož bys nechtěl uděliti?

Příteli nemocný! byť bys byl sebe bohatšj, předce ze wsseho bohatstwj toho nic twého nenj, kromě almužny, kterau chudým uděluješ, a kterau na onom swětě stonásobně opět nalezneš. — Staráš se o to, by se po smrti twé giným dobře wedlo, i budiž také o to pečliw, by se po smrti twé také tobě dobře wedlo. Lépe zagisté gest, by dědicům twým na gegich dědictwj něco chybělo, než tobě na twé blaženosti. Aučtůg sám s sebau, a wiž, co máš, a co na wěčnosti ze wssech statků swých nalezneš — zagisté ničehož kromě toho, co po chudých napřed tam zassleš.

Tjmtoli způsobem statky swé gš před sebau na onen swět poslal, žiřkal gš dle rady swatého

ewangelium přátely, kteří tě tam očekávají bu-
 dau. — Již jen se děle nermuť pro přátely,
 kteréž tuto musíš po sobě pozůstatiti; všech-
 ge opět nalezneš, neboť ge totéž někdy potká,
 co nyní tebe — totiž budau musí umřít. Uneb
 snad chceš, byste, gať ty tať twogi, nagednau
 umřeli? — Kdyby to však všechněm, genž
 toho žádají, dopřáno bylo, vymřelby svět, a
 následowně gest žádost taková nespravedlivá.
 Ostatně ale bez toho již ustanoweno gest, že
 všichni po tobě zemrau, tať gaťo mnohý před
 tebau zemřel. Na kom gest řád, by byl první
 oplakáván, ten bude první oplakáván, a tať
 gaťo ty gš první giné oplakával, tať budau gini
 oplakávají tebe nyní. — Pomýšitelnost gest ráz
 všech stvořených věcí, a nic na světě netrwa
 věčně, toliko dusse lidská nepomýjí; živa gest
 věčně, ačkoliv tělo musí umřít. Hodina smrti
 gest tedy hodina zrození-se k druhému životu,
 do něhož člověk wchází s wědomím všeho toho,
 co se s ním děje, a w kterémžto hned k doko-
 nalému stavu a věku přichází, w němž Bohu
 se věčně klaněti, geho chwaliti a štěstí věčného
 požíwati bude.

Dfusil-li gš gedenkrátě blaženosti nebeské,
 kteréž nám Bůh zde již skutečně ofusiti dává,
 rozvíjí se zponenáhla swazky, gimiž gš k zemi
 uwázán, samy od sebe, a nebudeš se zdráhati,
 když dřive neb pozděgi od swých budeš mít
 odegiti. S tobě budau platiti slova sw. ewan-
 gelium: »Že gš nad málem byl wěrný, nad

mnohem tě ustanovím; wediž w radost Pána svého.«

Bolj-li tě rozlaučenj proto, že své bez pomoci musjš po sobě zůstawiti: pomni toliko, že ti nelze swobodně woliti, a že, ačkoliv umřeš ty, předce Bůh neumře, kterýž má tisícero prostředků k zaopatření twých pozůstalých. Ty sám až dosawád bylš takovým prostředkem, gehož Bůh užil k wyžimowání tobě náležejících; ale nynj giným, gichžto Bůh místo tebe chce použiti, máš ustaupiti. Upamatuj se na to častěji, a posilnjš se proti autokům přjlišného zármutku, a zesiljš zponenáhla tak, že pln důvěry w Boha řekneš dítkám svým: Umírám šice, ale Bůh gest živ a bude wassim štaratelem. Důvěrugte se w něho, plňte geho vůli, a neopustj wás. — Wjete, že nám nelze pohromadě odtud se odebrati, ale shledáme se tam zagisté. Mně ustanoweno gest wás předegjti; genom maličko, a opět mne budete mjeti, a tam nerozlučně a wěčně budeme u Boha. —

Upokojš-li sebe a své gistotau budaucjho se shledání, nepocjtjš tak tuze bolestně rozlaučenj, a u prostřed twých usneš co pautnjš unawený. Poslednj oka twého žření bude šice k miláčkům twým obráceno, ale s ním zároveň pofogné usmánj rozprostře se po obličej twém; což gest wygádření blaženého překwapení, kteréhož pocjtjš při spatření krásneho města božjho, genž od nynjčka wěčným twým přjbytíkem bude. Toto usmánj bude na tobě k spatření gestě w rakwi,

a potěšši přátel twých, neboť oni na obličejí twém čísti budau pogisstěnj, že prawda gest, nač uwěřili. —

Dokonal-liš djlo swé dennj s nábožnau měrau, a co možná dobře, netřebať wečeru mnoha práce na přichystánj-seť směněnj swětů naložiti. Sám řekneš: giž se žiwot můg naklonuge, a brzy bude po mně. Přihodj se mi, co mým rodičům, dědům a pradědům, — umru. Wjměť ale také, že umřiti musíme; řdyby nemělo smrti býti, nesmělibychom stárnauti, slábnauti, a roz- nemocněti se. Staneli se ale člowěk gednau starým, slabým a nemocným, bude také brzy mrtvým. — Deymež tomu, žebychom skutečně w stařecjm věku trwati mohli, wšak ale denně staršši, tupěšši, a churawěšši byli, gažž tomu skutečně gest, řdožby sobě nežádal smrti? — Bylbyš zagisté mohl umřiti dřjwe nežli si kmetem se stal; a zdaliž to tak tuze weliký rozděl, býti žiw let třidcet aneb sedmdesát. W témž okamženj, w kterémž žiwota zbaweni budeme, a oči zawřeme, giž do žiwota giného wegdeme, a ztráta předešlého snadno a brzy bude oželena, poněwadž lepšši a wěčně trwagjci giž se počjná. Ole wjry našši trwá odlaučenj od naššich miláčků genom až do času opětného se spatřenj, a takowé laučenj neni těžké. — Umjragjce nebýwáme z řadu bytnostj stwořených wylaučení, nýbrž toliko předhájíme z řage gednoho do druhého.

Kdo z křesťanů nechťělby býti poslussen

Otce dobrotivého, a k němu jíti na zavelání jeho? — Dítě nábožné na všecko jiné nezpomene, volali ho hlas milého Otce. S radostí vrhne se v náručí jeho, a on je přiglmá, a zdvihá k sobě. — Vrhneli se tedy dusše tvá do náručí Otce nebeského, přigme ji, a uvede ji do ráje věčného, kdežto žádného rozlaucení více nebude.

Býti beze všeho křjže, gest weliký křjž.

Pravá ducha zaslepenost gest to, když člověk, genž tisícekrát proti Bohu se prohřessil, v čas nemoci, kteráž gedinké trápení gakožto pokání za jeho nescjslné hřichy gemu ukládá, bez přestání kwjli a nařjká, tisícekráte se táže: kdy gsem to zaslaužil? — Proč mne Bůh gako čerwa nechává posslapáwati, a nepomáhá mně — a gen mně nepomáhá, an tolika giným býwá spomoženo? Mně bolest usmrtí.

Křjssnjče! kterať pak se smjš tázati: kdy gsem to zaslaužil? Kdož giný přibil Krista P. na křjž, než hřich? — Už podnes Spasitel náš hřichy býwá mrskán. Ti, genž bližního ze záwisti a msty pronásledugj, proti Pánu Ježíssi se ozbrogugj. Ti, genž se posmjwagj wjře, křwagj hlavami, gako někdy Židé při ukřižowání Krista Pána, a gakoby posměchem swým prawili: Všili Syn Boží, sstup s křjže! — Nestřjdmj opilci a profljnači podáwagj zlomyslnosti

svau Spasiteli zluč a ocet. — Nečisti a chlipni zlehčugi krew Boháčlowěka, a gsau tať opowážliwji, že prawj: Zhřěssili gsme, a co se nám stalo? — Karbanjci, kterj drahý čas a gměnj swé karbanem trávj, metagi o raucho Aristowo loš, mařj čas, utrácegi penjze i blaho swé. — Ach, i ti křižugi Ježísse co neyukrutněgi, kterj hřichů djetě swých, neb sobě podpřizenných, netreštagi, a zlých příležitosti nezamezugj.

Muže, bratře nemocný, genž se tať často tážeš; kdj gsme to zaslaužil? — nemáš na sobě žádného z hřichů gmenowaných? — Smjš-liž Pánu Dobrotiwému, genž tě k večeru žiwota gessťe k přigetj poslednjch poswěcugjcjch milosti schopna učiniti chce, předpisowati způsob, kterýmby s tebau naložiti měl? — Domníwáš se, že bez trápenj, bez pokánj, bez zadoostičiněnj zbawen budeš pokut za hřichy? — Ehtělbyš gaťo oni hřissnjci w čas potopy gisti, piti, a chlipnosti tať dlawho slaužiti, ažby Noe bez přičiněnj twého do archy ohromné tebe uwedl? — Ach, dobřeť to Bohu známo, že hřich tebe opustil, a nikolim ty geg. — Bez trápenj přítomné nemoci pohráwalbyš snad dosawád s hadem, genž tě usstknul, nosilbyš gessťe oheň za nádry, řeřawé uhlj w rukau, zpolehage na to, že se nezpáljš a neotrávjš. Nemoci chce tě Bůh uchrániti od ztráty wěčné blaženosti; neboť w čas sauženj hledáwame Boha, a kdjž on djetě swé tresce, woláwagi w aužkosti srdce k němu: Spomoz, Otče! ach spomoz!

Gen také molen o pomoc, a buď gíst, že tě Bůh z paubé lásky tresce, při čemž geho otcovské srdce gestě wíce k tobě se naklonuge, ba, on také břemeno, kteréz na tebe wložil, nésti tobě pomůže, budešli ho za to prositi. — W prawdě, nebylbys hoden krásného nebe, kdybys z lásky k P. Ježíšsi nechtěl kříž swůg na se wjiti. Ale dobře rozuměg: swůg kříž; neřešltě Ježíš: Wezmi kříž můg, nýbrž kříž swůg máš ochotně na se wjiti, a ho následowati.

Šťastný budeš, budauli tě utrpenj twé nemoci připrawowati k smrti. Takowauto dobrau připrawau ztratj smrt osten swůg, a po kogně, bez třesenj hrobu, zpráchniwěnj, saudu a wěčnosti čekati budeš. Ku konci trápenj, přestogjšli ge w pokánj, utěšeně k Bohu wzezřeš, a nikolim saudce strassliwého, nýbrž smjřeného, dobrotiwého Otce na něm, a w rukau geho milost, odpusttěnj a odměnu nalezneš.

Budiž tedy w trápenj trpěliwý, a neš kříž swůg s odewzdánjm se do swaté wůle Božj. Nesundawen ho, byt i w moci twé bylo, složiti ho še sebe. Swatý Auğustýn prawj: Kříže nemjti, gest kříž welký. — Přigmi gen wšsedo trápenj od Boha přicházegjci s odewzdanostj a pokorau, a brzy přigde čas, kdezto přestálá utrpenj twau neywětšj potěchau budau, a kdezto bys náravně pykal, kdyby s tebau gináf bylo se dělo.

Zdrawj býwá někdy welikau přelážkau ctnosti, a býwát to w takowém případu prawé štěstj pro

dussi, roznemůželi se člověk. Uplná síla zdraví ponaučává ráda k lehkomyšlnosti, k nestřídmosti, a výstupům mnohonásobným, čímž dusse upadá do nebezpečství věčného zahynutí. Z toho ohledu bývá zdraví podobno schodům, po nichžto lehkomyšlný od stupně k stupni k zahynutí sestupuje, jakož naproti nemoce schody bývají, po nichž od stupně k stupni se vstupuje k oné blaženosti, kteráž na věky se neskončí. — Zřídka zůstává člověk tak jak jest, a může na každém stupni býti lepším, sličetnějším a světějším, a může se i k též brzy pohoršiti. — Pokračovati v zdokonalování sebe samého jest koruna, kteréž dosíci se máš. Vzal-li si tedy na lůžku bolestném před sebe wzhluru vstupovati, a sám se zbavíš koruny zaslíbené.

Neměj na tom dosti, okusil-li si ctnost, nýbrž nasycuj ji dussi svou, a nechť ji denním pokrmem svým býti. — Zpntuj se, a brzy nahlídneš, jak mnoho vzdělání ještě zapotřebí tobě, bys byl dokonalým. Buďte dokonalí, praví Ježíš, jako otec váš nebeský dokonalý jest.

K této dokonalosti může tobě nemoc tvá nápomoci, budeš-li utrpení své s takovou oddaností snášeti, jakau Bůh od tebe žádá. Známo ti, že tě Bůh vidí, an trpíš, a že jest přítelem tvým, kterýž ti dobře chce. Budeš-li o tom přesvědčen, jako orel vznese se duch tvůj svobodně a bystře wzhluru, a uvidíš světlo tam, kdež prve tma byla. Kdo pevně v zaslíbení božská věří, všeho se může od

Boha najíti. Tak jako dosti gest gediného slunce by osvojtilo zemi, podobně dosti gest paubé naděge, by naplnila duffi potěchau newyslowitelnau. Naděge gest podpora nejsilnějšj, na kterouž zpolehati můžeš, bez které ale mysl twá nemůže se wztýčiti, nýbrž jako hrozeň bez tyžky we swých vlastních kličkách se zamotá. Který nemocný mohlby sněsti mnohonásobná trápení, kdyby naděge nečinila břímě geho lehčjm? Pomyslenj: Bůh mi pomůže, brzy pomůže, a zageisté pomůže, buď uzdrawenjm, buď posilněnjm k setrwánj potřebným, ažbych wsecko přetrpěl. Zato naděge gest gitřnj záře, kteráž nemocného na lůžku občerstwuge, sly, a zdwihá. Wygasňugeť mysl trpějcho tak, že nahlíží, že gest to s trápenjm geho skoro tak, jako s někdegšjmi geho radostmi; co sám do nich wložil, to wětšjm djlem w nich nalezal. — O, tuze často nasse radost neb žalost záležjwá na tom, šťastněli čili neschastně srdce nasse věci sobě wykládati umj. — Neboť gsau lidé, kteří ze zběhů wálečných se radugj, a wyprawowánj porážek newytrwawějšjch s potěšenjm poslauchagi; na protu tomu ale tichého modlitele widauce neb paustewnjka w nábožné myslénky pohřžženého, wyhlassugj život tento tichý za samowraždu.

Tak mnohý nemocný mlče djwá se ranhogiči w obličeg, an tento mu nohu odnjmá; ty wšak snad giž při nejmenšjm zabolenj hlavy hlasitě nařjkáš. — Mněš snad, že powykem umensšena bude twá bolest? Z křič a bēdug po wsecky

dnů života svého, a nářky celé noci, předce bolest svou nepřivedeš k umlnutí, ale raději rozhogníš ji. — Co na plat, by ti, kteří jsou okolo tebe, s tebou společně křičeli, a nářky své s tvými spogli, bolest tvá zůstane bolestí a nedá se žádným bytí i sebe hlasitějším křikem zakřiknauti. Raději trpělivě než bříme na tebe vložené z lásky k Bohu, alespoň budeš mít zásluhu za trápení. — Toho, kdož ochotně následuje, Bůh vede, vzdorného ale táhne i proti vůli jeho.

Záležíli tobě na spasení věčném, pomni, že ti Bůh tuto nemoc seslal, by protřela oči tvé, tak žeby viděly propast, na gegimžto fragi skutečně stojiš. — Žádosti všech druhů pudily tě na bezcestí, a Bůh dlouho se díval na nespravedlnosti tvé; nyní ale milosrdenství jeho chce tě z cest hříšných zvrátiti, protož trní metá na stezku tvou. — Přewelike tedy dobrodiní prokazuje tobě Bůh, když místo co by tě mohl pešlem věčně trestati, genom zlehka metlou tě mrská, a toliko proto mrská, by tě k lítosti porozbudit, což když se stane, zásluh Syna svého tobě darem dá, čímž bys mohl sobě nebe kauzpiti. — Menj to milost, než všech lidská poznětí přewyšsuge?

O, nerepten proti trápení, kteréž chvíli trvá, kterýmž ale nekonečných radostí zašlaužiti můžeš. — Kdykoliv cítíš, že ponaučen jsi k nářkům, popatř na kříž, a pomni: Tento, jenž na kříži pni, jest Syn Boží, Spasitel

můg, kterýžto z lásky ke mně umřel. Ba, budešli tento zážrak milosrdenství Božího s ohledem na hříchy své gať náleží rozgímati, nebudeš se dlaugo s nemocí swau hádati, a nebudeš přiwěšowati gešstě těžšj záwažj k trápením swým, ku kterýmž samo od sebe tať mnoho tížj se přiwěšuge, kteráž ale tať snadno dagi se snáseti, když si pomysljš: Bůh tomu tať chce! A nezapomeň, že řekl Žalmista Páně: »Kterj rozšimagi w slzách, w plesánj žiti budau.« A Pán Ježíš dj: Žármutek máš proměň se w radost. Nuže!

Příteli, gen w slzách rozšimwen,
 Wždy wšak perwnau w Boha wjru mæg!
 Bytbyš po nendrněgšj měl stězce giti,
 Potěchu tu nemůže ti žádný wjti,
 Že tě po bolu a žalosti
 Obweselj wěčné radosti.
 Bog ten samý bogowawše
 A swau wjru zachowawše
 Mnozi před tebau si nebe wydobyli,
 Korunau se wěcnau ozdobili.
 Zwjtezim, i ty
 Dogdeš koruny.
 Pomni z otcowšé že ruky,
 Plné lásky, possly twoge muky.
 Wždy tě milosrdně pěstowala,
 Posledně i krížem znamenala
 Slzawým tjm audoljm tě chce
 Dowěsti Bůh do nebe.
 Kríž swůg nesa, cwič se w tichosti,
 W důvěře a ponjženosti.
 A když konec žkautšy bude twé,
 Ohljidneš se wesele
 Zpět na cestu prawau
 Genž tě k swětlu wedla nocj tmawau.
 Tam giž žádné nepotekau slzy wjce,
 Kterěj tuto smácelš twé lje.
 Utěcha, tam z nebes wšše
 Tekauc, w srdci rozléwá se tíše,

Z blaha věčného preysstij,
 A žel každý oslazujej.
 Čekaj, trpělivost měj —
 Bázni — hrůze výhost dej.
 Nebeské řdy gitro počne svitati
 Wesele dům Páně budeš wjati,
 Kterýž tobě Otec wystawěl,
 Byš w něm příbytek swůj věčný měl.

Gať strom padne tať lehne.

Schylugeli se w přírodě k večeru, strogj se každý člověk na odpočinutj, odwracuge myslénky ode wšeho, což by geg z něho wytrhowati mohlo, gen aby pokogně mohl usnauti; řdyž ale smrt večer života zwěstuge, počínáme sobě tať, gaťoby zhola žádných přípraw k pokognému zesnutj nebylo potřebj, a gaťoby ničehož nebylo, cožby mysl naši znepokogiti, a nám tisse zesnauti překážeti mohlo. — Wa, wětšjm djlem činwagi lidé právě to, což jim zesnutj w náručj smrti přeobtjžným působj. Nechtěgj totiž by se u nich připozdilo, chtějce wždy a bez přestánj žiwi býti. A necháwagi to taťorka až na to dogiti, padneli na ně taťé předce loš wšech smrtelnjů; též gednostegně zdá se jim býti, zdali onu welikau cestu k věčnosti z tančjrnj, ode hry, z honby, aneb z některého podezřelého mjsta jim nastaupiti bude. — Mohlať by se tato lehkomyslnost za nemožnau držeti řdyby se denně nestawila před oči. S tělo se staráme, by mu ničehož nebezpečného se nepřihodilo: ale o duši nemjwáme žádné péče, gať

řobn nám nic do nj nebylo. — Gařých wý-
praw býwá na cestu několikadennj: ale ř wstě-
howánj se ze swěta nečinjwá se žádné přjrawy.
Ř progjžděnj se chceme mjti nejbezpečněgšjho
řoně; gedauce řádáme sobě nejřkusseněgšjho wozřn
a poptáwáme se po nejgistěgšj cestě. Ale při
nejnebezpečněgšj gjzdě, při gjzdě do řiwota
onoho, řamž ani řuň, ani wůž, ani gařý wozřa
nás doprowážeti nemůže, řamž tmawau nocj
řmrti řamj putowati musjme, nepomeryšřljme na
řádnau přjrawu, gařobn řemřenj gen řen bylo.

Uch! gař politowánj hodni gřme, an řto-
gje na prahu na řmrt pamatowati nechceme.
Wjmeř, že ten, genž odewždán gest w ruce řa-
town, nadjti se nemůže, že odwoláno bude od-
řauzenj geho; a ne wjceřráte, než gednau toliko
umřjti může řlowěř. Wřřicřni neřřřastnj dnowé
mohau řnad wynahrařeni býti, ale den řmrti
gest geden toliko, a řdo neřřřastně umřel, běda
gemu: Gař řtom padne, tař lehne.

Řnemůže nám dosti řasto býti praweno, že
wřřeřřo co máme, w řas řmrti opustiti musjme,
tař gařo pautnjř nábyřeř w hořřinci. Řiwot
nás wězdegšj gest co něgařé přenocowánj. —
Řum řwůg nazřwáme přjbyřřem, poněwadž
w něm něřřerá léta gřme řřáwili, ale měliby-
řom raděgi ř řobem onu ořm pjdj dlawau
gámu domem řwřm nazřwati; neboř w té ne-
toliko geden neb wjce řořů, nřbřž až do dne
řaudněho bude řělo nasse přebřwati. — Podobně
nassi přjbuřnj, djtřn, řoř nic giněho negřau, nežli

lidé w témž welikém hostinci, kterjž nás sice za času nasseho zde přebýwánj obsluhuj, ale snad zejtra wyprssj hodina odchodu, a dusse nasse přestěhuj se do onoho domu, w němžto na wěky budeme přebýwati. — Tyš vlastně pocestný, kterýžto usnuw we wožu, pořád dále gedeš, až se konečně probudjš, a u cíle se octneš, kdežto wěčně zůstaneš.

Možná-li byš tuto cestu konage zůstal lhostegný. Wěda člowěk, že ho něco důležitého patkati má, celý den na to myslj, radj se, a připravuje se buď k radosti buď k žalosti, gať to s sebou přjhoda přinássi, radostná-li neb žalostná. — Ach, genom k smrti newyhnutelné, k tomu neyhrozněgssjmu, co člowěka potkati může, nechceme se připravowati. — Widjme že se připozdjwá, ale k ničemuž se nemáme, gaťoby wečer mohl tať dlaho trwati, gaťo den trwal, kterýž se giž sklonil. Nawssijwili náš konečně s wečerem tať něgaťá nemoc, nebýwá, Bohužel! o ničem giném řeč, leť o nemoci, a o brzkém uzdrawenj. — Ba i giné wjdáme, an roz nemohsse se umjragj, a předce nám ani nena padá, žebychom my sami ti umjragjci býti mohli. — Mnohý dá sobě i tať wyprawowati, a poslauchá s autrpnostj, gať ten neb onen dlaho a těžce se smrtj zápasil, a nepomeyssli, že snad po několiha dnech totěž o něm wyprawowáno bude. Ba on se gessťe tjm fogj, že, kdýž tať dlaho trwal, že snad gessťe několi let wytrwá. — Zpozdilý usudek; rci raděgi: život

můg giž tať dlaugo trwal, tedn nemůže giž wjce trwati, a konec geho nemůž giž wjce daleko býti.

Daufáš snad delššj žiwobntj proto, že ginj starššj gsau nežli ty? — Ach, kolik tišjc gich zemřelo, genž nedošli twého wěku, proč se počítáš raděgi mezi onyno, nežli mezi tyto. — Neznal gš mladššjch sebe, kterjž roznemohše se w osmi dnech k hrobu byli nesení? Nemohloby se to w osmi dnech i s tebau zběhnauti? Genom se upamatug, neusmál gš se sám druhdn, wida lidi staré, kterjž čim starššj byli, tjm wětššjho wěku dogiti daufali? — Takowý i ty nynj počet si děláš, a budeš snad přjštjm měsijcem poznamenán mezi zemřelými. —

Řdnyž tomu tedn ginát nenj, a taťorka w poznamenánj zemřelých giž stogjš, pomni, co by ti w krátkém času gessťe činiti, napraviti, čeho oželeti, co odwolati, a z čeho se káti náleželo. S činěnou budeš mjtí, progdešli gen swá poslednj tři — neb čtyry léta. A čeho se teprw dopátráš, progdešli celý řad čtyředceti neb padesáti roků. —

Tať gako radost gest w nebi nad hřjssnjkem pokánj činjcjm, tať taťe rmautiliby se - angelé a swatj, řdnyš w hřjssjch swých zůstal, a na milosrdenstwj Božj opowážliwě se zpoléhal, mysle že giž wětššj hřjssnjci než ty donebe se dostali, aneb že při nemoci twé na cwičenj se w některé ctnosti nenj žádného pomyslenj. Ehtělbyš se opowážit, hádati se s Bohem? — Přigal-li Bůh ony welké hřjssnjky do nebe, stalo

se to genom proto, že milosti Boží užívali, a pokánj činili. — U gsauli wětšj hřjssnjci než ty w nebi, gsau tať mnozj w pekľe, kterjž snad toľik zľeho nespáchali gako ty. — Smenšleti, gako ty smenšljš, gest pokausseti Boha, kterjžto sám ráčil řjci: »Nebudeteli činiti pokánj, newegdete do kráľowstwj nebesťeho.« Bůh milosrdný dopustiw na tebe přjtomnau bolestnau nemoc, nepřekněssj přjležitost k pokánj tobě podal; každé okamženj žiwota twého důľezité gest. Budešli z lásky k Bohu trpěti, byš tjm krátkým utrpenjm za hřichy své zadošť učinil, můžeš s pomocj Boží gednjm dnem býti kagjcjm, a prawáli twá ľjtosť, i swatým. — Musjť ale wšsecko naloženo býti, co sjly máš; ostatnj učinj Bůh sám.

Deyme tomu, že gest nemoc twá welmi bolestná, proto gsť předce s to, odňatau čest, a nesprawedľiwý statek nawrátiti; nepřjtelj odpustiti, a uraženého bratra o smjřenj prošiti. — Nesmj se wšsať mezi to pokrystwj wlauditi; neboť sarizenšťá pokora neotewjrá nebe, nýbrž skraussené hřichůw wyznánj Pubľikánowo přjgemné gest Bohu. Žalostné w prsy se bitj, a prosba: O Bože! milostiw mně buď hřjssnému! proniká oblaka, a otwjrá nebes brány. Naděge konečně obráceného až k Bohu samému zdwjhá, a shľedáwá se na něm, což pjsmo swaté w prwnjm listu swatého Jana prawj: »Každý, kdož má naděgi w Ježíšsi Kristu, poswęcuge se, gakož i on swatý gest.« (1. Jan 3, 3.)

Tauto kotwicj opatřen plaw se zmužile

ť přístavu věčnosti. Pať ať se zdvihnu bauře,
 ty předce neutoneš. Spogjšli naděgi swau w mi-
 losrdenstwj Božj s prawau ljtostí, a s upřim-
 ným hřichůw wyznáním, nebude daufánj twé
 žádná opomázliwost, nýbrž synowská důwěra,
 kteraužto Bůh ctěn býwá, tať gaťo ho nedů-
 wěra zneuctiwá. — Bůh tě nemocj twau téměř
 ť sobě wolal, a tys ť němu ssel. Byloť by
 to tedy lásku geho uraziti, domnjwati se, že tě
 Bůh žwal, i tobě welel do náručj geho se wr-
 hnauti, a že wůle neměl, přigmuti tě. — Ne-
 žertugeť Bůh, aniž nám podává prawice swé,
 by nás opět nechal padnauti.

Wěřme tedy co nespewněgi, že Boha sy-
 nowskau a pokornau důwěrau ctjme. Ba za-
 gisté, důwěra w zásluhj Spasitele nasseho ne-
 může niťdý přjliš welká býti, a pjsmo swaté
 na wjce než na sta mjstech učj nás, že máme
 daufati w Pána. — Mámeť ale we wssj po-
 koře daufati. — Pokorateť sprostá, nemudruge; na
 to genom pozor dáwá, co Bůh prawj, a gest
 poslussná.

Blahoslawený, wěčný život gest cjl, ku kte-
 rémuž nás Bůh stwořil a pro něgž nás wykaupil.
 Žádný wssať této blaženosti nedogde, řdož gi
 srdečně není žádostiw. Bůh nám ť dosaženj též
 blaženosti potřebných prostředků dáwá. Tať
 u přjkladu tobě dal nemoc bolestnau, kteraužto
 se w kratičkém čase tať očistjš a zdořonaljš, že,
 až wůg hořký řalich do poslednj řrúpěge wy-

vjgeš, Pán tě slavným gménem zawolá: Pogď, požehnaný, wezmi, nač gší wěřil a což gší daufal!

Šmeli náležitě ozbrojeni zgewenau wěrau w Zeژیsse Krista, nechť náš cokolim potká, cjtíme se posílněny mocí zázračnau, co dítky nebeš, gichžto přítomnost wssudy požehnanj působj.

Zwláštijnj prostředkem k polepsšenj života gest samota twé swětničky, w kterěžto nemocen ležíš. Ba, na nejmenš potřebná gest ti ta samota, protož budiž prožřetelný, a warug se, by žádné hříšné wýtržnosti tento krásný základ swatých předsewzetj nožem gedowatým nezrussily.— Nedopauššteg, aby opět uhasnul oheň, který wjra, důwěra a láska k Bohu w srdci twém roznjtily, a nedeň si forunu z nebe tobě podáwanau z rukau opět wywinauti. — Wůbec neměg se chladně k wěcem, wěčného spasenj twého se týkajících, a když se konečně wěrau, modlitbau, a ducha snaženjím až k wýsosti pewné důwěry dostaneš, pozor měg, by malá mysl z druhé strany opět tě neswrhla.

Býwal-liš snad za zdrowj swého nepřitel samoty, a nechtiwal-liš samotou býwati, budiž alespoň nynj w čas nemoci swé samotou. Nežáden by ustawičně někdo, manželka, dítky, a domáci s tebau se zaměstnáwali; a odstranjili se, nenařjken sobě hned, žeš giž před smrtj od nich opuštěn; a nedrž gich za necitelné, když ustawičně nepláčj a nekwlj. Totoť gsau pokuššenj, gichžto tě žádný zbawiti nemůže než ty sám. Wůbec chowey se w samotě swé tak, byš

se před všemohoucím nepotřeboval stydět, že již byl samotěn.

Nečin sobě nemoci své těžší předstávou: ním sobě trápení, kteráž snad ještě budeš mít snášeti. — A čemu gest bédování nad bolestmi, kterýchž tu ještě není, a snad nikdy nebude? Pročbys již nyní ke předu počítal hodiny, a předkládal, což tě tu neb onu hodinu nepřijemného potká? Toť gsau muky bez zásluby. — Odtud pochází, že mnohý nemocný žádá nešťastnějším se zdáti, nežli skutečně gest; by jen více byl politován, a tudy v skutku bývá tak hoden politování, gať zdáti se sobě žádal.

◻ nemocným bez toho každý má autrpnost; ale gať malá potěcha gest, kteráž v paubých toliko slovy se zakládá, tak také nemaudré gest nemocnému bolesti jeho chtíti mudrcými náhledy ulečiti. — Nejlepší důvodové potěchy pro nemocného gsau v svatém náboženství. Genom ono gest s to, prahnaucího občerstviti, a gemu hořký kalich, kterýžto píti má, osladiti. Uch, gsauť trápení a neštěstí, v kterýchžto křesťan celého náboženství svého potřebí má, by hořem nepossel.

Náboženství mne učí, že trápení od Boha zvolená k potrestání mému, také neschopnějším gsau k tomu, bych asseł jeho saudu, bych se dostatečně kál ze svých hříchů, a tak nebe sobě zaslaužil. — Počinagili se bolesti mé příliš zmáhati, poukazuje mi vjra má na Boha člověka, kterýž s lásky ke mně na kříži umřel. Zatáž

wjra ukazuje mi po přestálém trápení otevřené nebe, a za několíkadenní utrpení věčnou odměnu.

Uch, milý nemocný bratře, bytí nemoc tvá byla i ta nejbolestnější, učiní genom to, což ti w knize této již častěji bylo raděno; vezmi kříž do rukau, a rozvažug, co Spasitel náš trpěl, a wiž gsauli utrpení tvá většij. — Budešli rány Beránka Božího autrpně rozzímati, pocítíš oblewu bolesti svých, a zagisté s swat. Pawlem zvoláš: »Wšecko mohu w tom, genž mne slij.« — Wrhnešli se co křesťanský trpítel w náručí trpícího Spasitele, gačo anjelem posílněna pocítíš se, a budeš spíše divákem při tvých trápeních, nežli samým trpítelem. Pozorugeš, že nentíže nese ten, kdož břemeno se sebe štěstí neustále se snaží. — Cesta k nebi zdá se genom těm býti twrdá a bolestná, kteříž bez přestání k zemi trnowité hledí. Obrát oči své wzbhůru k nebi, a dosáhneš mzdy, foruny i palm wítězné, kterauž tě Spasitel ozdobj a věčně šťastným učiní. Amen.

Mešnji žaduš mešnji žaduš.

Mešnji žaduš starj buď zašladateli samému, buď wšlow nau wšlj zašladatelowau wytknutým milým geho zbožnau a wěkostalau památku za duše gegich, by nekrwawau swatoswatau obětj nowozákonni, a modlitbau cirkewnj Bůh uprossen, byl gim milostim, a umjrnil winu gegich; pařliby pro ktere pokleřky a nedostatky před trůnem geho slawau wěcnau ozářeným sborem Serařinským piřně chwaly strjdati gim hned, gať mje rauchy smrtedlnosti swěřky, nebylo dopřjno. Tat křestana maudrost gest neyduřstogněgšj, za dne konati djo dobro (Jan 9, 4.), lnauti se k ctnosti řrdcem celým a spášu duše swě strjci pawezau Beránkowau.

Swrchowaneho nebeř blaha dořici, gest neodmluwně uloha ta neyduřlezitěgšj a neykrušněgšj, geliřoť křalowřtwj Bořj nářlj trpj, rozum lidřky obmežený, wšle poruřřená, řetno neprátel, bog tuhý a wřtěřřtwj nesnadně; cesta tam uzaunká, powolaných mnoho, wřwolených pať málo. Komu plawba k wěcnosti řdá se přjřný řiwot dřewných předků řwých, gaťě na pauřřřch řigice, w mřrtwenj řěla řřwali pilnj, w postech hognj, na modlitbách dnem a nocj trwagici, w plněnj řwých powinnosti neunawenj, wšběc celau duřřj o to se řasazowali, aby denně dořonalegřřmi, swětěgřřmi a řasluřřněgřřmi se řtali, a předc wěřluge k řřudněmu přjřřawu wěcnosti, bářeň řwau utagiti nemohli. Plawba dařj se, waneli řlidný wětrjřek. O, řdeř ř nebeř wšře Duch Páně řawřřá k nám, a na perutřch diwotagných řwě milosti nář nese k řtanowiřřti blahosławenému! On wšřař wěge, řam řce, Duřa ale dořřěho dá řtec nebeřky wšřem, genř wraucně řaň prořj. A ten Duch řwaty, řdny přigde, wšřwá w řrdce řistě a pokorně dařj řwě, a uřřnadněge plawbu nářři duchownj. Rozdřlnj řřau dařowě a milosti, ale tentěř Duch. Rozdřlná řřau půřobenj, ale tentěř Bůh, řterěř půřobj, wšřěřto we wšřech; a rozděluge řednomu řažděmu, gaťř řce. (1. Řor. 12, 4. 6. 11.) Řednoho řestř tedy potřeby, modřiti se ř nerozřřřitau myřři a ř prawau wraucnosti duře. Beře mne nic nemůřete uřiniti, wece Pán (Jan 15, 5.), a řádný nemůře přigiti ře mně, ředně řeč řtec, řterěř mne poslal, přitáhne ho. (Jan 6, 44.) Sw. Pawel dořřáda: Ne řebychom dořřateční byli myřřiti něřo řami ře řebe,

gakožto sami ze sebe ale dostatečnost nasse z Boha gest. (2. Kor. 3, 5.) Bůh zagistě gest, kterýž působí w nás i čtění i dokonání podle dobré vůle své, (Filip. 2, 13.) Protož welj: Bez přestání se modlete. (1. Tesř. 5, 17.) Sw. Jakob gest nám radau tau: Gestliže kdo z wás potřebuge maudrosti, žádenž gi od Boha, kterýž dáwa všedněm hogně a ochotně, a neomlauma, a budei gemu dána. (1, 5) Pak schwaluge modlitbu pospolitau, řka: Modlete se za sebe wespotek, aby ste spaseni byli, mnohot zagistě může modlitba sprawedliwého ustawicná. (Sw. Pawel se sám modlitbě Řimanů poraučj, řka: Prosím wás, bratři, řkze Pána nasseho Ježíše Krista, a řkze tu lásku, kteráž gest dar a owoce Ducha sw., aby ste mi pomohali na swých modlitbách za mne k Bohu. (Řim. 15, 30.) Saudil-li učitel národů modlitbu prawowěřicjch sobě býti prospěšnou, tjm wjce mělbychom celau dušj k tomu se nésti, bychom i my přjmluwj a pomoci gegich došli. Nebot blaho nebes gest swrchowané dobro, a proto k dosazenj ho dlužno nám wytečných ctnostj, gakowěz wšak bez wyššjho působenj Ducha sw. nám promozowati nelze. Neoswědčugeli, neobjiwuge, nešlechtj, a neobčerstwugeli rosau nebeskau Duch swatý duše nasse, nehýbáli srdce, nenjli tegnau geho mocj vůle nasse k ctnému, swatému a blažnému žiwotu kloněna, pužena a wedena: zhola nemožno gest nám mysliti a gednati tak, gak zákon Kristum řáže, a uám co členům řjše angelstě powinno.

Máme-li giti w zápas smrtedlný, a nechcemeli auraz wjsti, prospěge cizau pomocj se ohraditi. Nemytější býwa bog, řdyž duše na odchodu k wěčnosti posledně s telem zápasj. Obraz smrti děj každého i hrdinu nevydatněgšjho. Hodina gegj gest. hodinau žitj wezděgšjho neyduležitegšj, ana rozhodge sřastnau i neschastnau wěčnost nassi; nebot gak zde clowěk dokonal, tak tam počjná; gak zde umřel, tak tam žiw gest. Za tauze přjcinau pohledáwa umjragicj w osudné té době mezi pozemcany i nebesřtany bezpečného utočiště, by modlitba gegich byla mu záštitau, a Duch Božj na přjmluwu obapolsnau zbožný umysl a dobrau vůli w srdce geho wlil, duše k Zwůrci upřjmně se obrátila, a temnau smrtj branau prožřela k swětlu neřkonalemu wyšše zahwězdny. Pakliby zřsoba řkutfů gegich w řnjze žiwota wyzuačených na wáhu Božstě sprawedlnosti wložena saudem Páně nedostatečna se řhledala, aby zlatostřkowauj brána wěcného pokoge gj byla otewřena, a ona zaslaužila w slunečnj žari neymětěgšj Bytnosti se řochati: tuřjm, řeby gj modlitby, swaté meřnj oběti, almužny a podobnj řkutfowé, an trudný staw duše zawadné negen lewněgšj, a řnesitelněgšj, nýbrž i gi samau k poživání nebes blaha způjo-

bilejší čin, vysoce prospěli, gesto svaté přijímá zřetelně na rozum nám dává, že svaté a spasitelné myšlení gest za mrtvé se modliti, aby od hříchů byli zproštěni. (2. Machab 11, 16.) Než, lzeli se na pomoc takau, jauratřij žustawených, zpolehnutí? — Radno tedy hned za živa obstarati záležitosti své duševnj. Tím duchem nadšeni bohomyšlnj předkové našj záhy prozřeli ku spáse své, bohatě nadawše kostely, fary, školy, chorobnice, chudé ústavy atd., a urciwše wyročné dni, kdeby mešnj swaté oběti se konaly za duše, gegich, od Cirkwe swaté wraucj modlitby za mrtvé k nebesům se zaslaly, a dluh gegich se zplácel hognau almužnau, aby tím smjren uches. Elitownj, ge wracujc j se z bohe mezděgšjho wěncil fortunau slawy. K tomu nabjdl náš sám Pán, wece: Čintez sobě přátely z mamony nepravosti, aby, když byšte zemřeli, přigali was do wěcných stanů. (Luf. 16, 9.)

Taže horliwost posud plage w srdcích prawokřesťanských, posud základagj zbožněgšj katoljci žádus nazwjce peněžitým základem častu těžce ustrádným, a negeduoho to bolj, že nemůže ušfutečniti zbožný umysl swůg. Komu spája duše geho na srdci ležj a genu nemožno 20. zl. na stříbre uhledati k zřizenj záduše dle zákonnjch základů: tomu laciněgšj nawrhugi s mnohými newšfედujmi výhodami w D ě d i c t w j S w a t o - J a n s k ě m w Praze.

Dle základnjch prawidel ústawu »D ě d i c t w j S w a t ě h o J a n a N e p o m u c k ě h o« gest každý spoluaud powinen mezi oftáwem sw. Jana Nepomuckého, kněz-li gednu mši swatau za živé i mrtvé spoli audstwu slaužiti, swěťšj-li, w tom temdni za ně se modliti. An ústaw tento ukončenjm r. 1844. spoluaudů nazwjce duchownjch čjta, na genuť ležj, že gednotliwý svoluaud Swato- Janský za živa i po smrti, každoročně w dotčeném temdni pro své duše spaseuj mnoho jet neyšwetěgšjch obětj mše swaté a modliteb aučastným se stává.* Gaká to wýhoda! an zaň tolík jet u Boha zbožně se ucházi, by na mocnau přjmluwu sw. Jana Nepom. působenjm Ducha sw. šwetlem prawě wjry ošwjcen, k ctnosti a swatosti žiwota weden, a pakli s swětem rozžehnaw se, k odpocinutj po práci prýč odebral se, w přeblaženě towarýštwj angeličě umjštěn byl.

Abj se kdo spoluaudem D ě d i c t w j sw. Jana Nepomuckého stal, stogi gednau na wjzdy gen 10 zl. stříbra; kdobj pak celau rodinu swau spasitelně obmysliti čtěl, složj 20 zl. na stříbre. Tak založilo w Čechách a na Morawě mnoho gij rolnjšků, přjstauwujšjch s přjspěwkem 21 zl. štr. k ústawu D ě d i c t w j Swato- Janského, za jebe i rodiny své žádus tuto neyšlaciněgšj.

Z jzda, žádusj tuto schwáleného, řine svoluaudstwu wý-

* Letos gij přes 700.

hoda giná umáženj hodna. Každému po celé živobytj geho se dostává, bez dálšjho připlatku, geden wýtisk každoročně Dědictwjm Swato-Janským w českém gazyku wydané a wázané, wyzdeláwatelné knihy darem. Námdawek ten gest djlo gádrné, důkladné a do života mravného sahagjci, gelikož wždy, než tiskú dogde, wysoce důstognau knjzecz arcibiskupskau konsistorj Pražskau posauzeno a oceněno býwá. Ustaw ten honoj se: »Populárnj Dogmatikau,« »Bohomilem,« »Rodinau Bohowěrnych,« »Pane, zůstaň s nami!« Filotheau, a ginými nápodobnými, gichž na 100.000 wýtisků po Čechách, Morawě, Slezku a Sloweniku rozššjeno a čtáno. Ocenjmel i ten duchownj prospěch, gaký spoluaudům i rodinám gegich čtánjm odtud plyne, gest to zagisté drahowzácný dodatek k žadušj o sobě laciné.

Slušno aby katolické duchowenstwo o dle přjhadnosti času a mjsta schwálilo žaduš Swato-Janskau i s wýhodami blahodatnými podrjženým sobě farnjkům, samo pak tjm četněgi k ustawu »Dědictwjm sw. Jana Nepom.« přistaupilo, čím mocněgi wzorem geho mysl osadnjků se wyzdelává. S nám mělaby přjmluwa a ochrana sw. Jana Nepomuckého, i nám modlitby a oběti msše swaté spoluaudstwa přigiti whod, gelikož i my mnohotwarne mdloby a nedokonalosti lidské do sebe čtjme, a s námi Saudce sprawedliwý w poměru giných mnohem přjšněgi aučtowati bude.

Zatjm si wájmě toho co máme, ze zájoby Swatojanské do života umádegme, nežjstnau horliwosti a služebnosti podáwemy a pügčugme hogně kněh duchem katolickým psaných swým osadnjkům, aby w swátečnjch dobách namykali čtati w kněhách bohomrawnjch, a prospjwagjce w prawě wjře a mrawech čistých, wyzdelávali se w lid wzácný, následowný dobrých skutků.

Žaduš Swatojanská i s wýhody swými buď nám tedy welewzácně wjtána, oterwe gj průchod k životu w osadách swých, zwelebugjce gi ku krásnému kwětu a zdárné aurodnosti, ohradme pod záštitau sw. Jana Nepomuckého nj spášu duššj; swých i sobě swěreného stáda, bychom spolitau pomocj spoluaudstwj Swatojanského rozhognowali se w milosti Božj ku poswěcenj, a položili, pokudž den, z mamony neprawosti pemný základ k blahoslidné wěčnosti.

W. Bohan,

děkan poříčský nad Čáslawem.

W roce 1844 k Dĕdictvĕj sv. Jana Nepomuckého za Spoluandy přĕstoupili:

P. a. p.			P. a. p.			
staty	tridy	místní	staty	tridy	místní	
Bogtěch Hron, knjz. arcib. tagemník a L. ceremonář stal se doplacením Spolužaklabatelem . . .	60	III.	4	20	III	1
Zan, rytíř z Sindlerů, Arc. Předsedat. Snob. Státu Královna Aug. Richter, Nádorních v Rychnově, Kralohr. diec. . .	20	III	2	20	—	—
Karel Seifert, kněz jisk. w Nem. Brodě, Kralohr. diec. . .	10	—	1	20	—	—
Ant. Vertich, vrch. panst. Plask. R. z Metternichu, w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Dobicer, kapl. w Citolibech, Launf. víš. litom. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Pius Hedina, prem. kapitular, lap. w Milišku, buč. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Václav Gmml., pécj prem. kapl. a kat. Arnolda Sindlaré . . .	20	—	—	20	—	—
Jos. Kermer, far. w Lucji, Bihom. víš., Kralohr. diec. † . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Čancara, kapl. w Lucji, Bihom. víš., kral. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Litum. Woudruška, wdova w Lucji, ja manžela a robiee . . .	10	—	—	20	—	—
Zan Rabda, šafár w Dobrichově, Kolinsk. víš., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jarolim Vysek, kapl. we Wyškove, Kol. def., w Holom. . .	10	—	—	20	—	—
Jak. Santa, jaus. w Rybn., Plask. p. w arcid., pro rod smig . . .	20	—	—	20	—	—
Vitoměřického alumnatu snuboma . . .	20	—	—	20	—	—
Václ. Branzonický, jam. kapl. w Suffici, Část. víš., hrad. d. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Haas, kapl. w Behuni, Babi. víš. Kralohr. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Ant. Beneš, koop. w Křenovic, téhož děkanství brněn. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Barb. Ludwiková, měšť. w Domajsl, téhož víš., buč. d. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Verautková, měšť. w Dmajsl, téhož víš., buč. d. . .	10	—	—	20	—	—
Ant. Sokol, koop. w Plynji, Čechf. def., holom. arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Petr Heinz, far. w Potvor. Pš. víš., w arcid. 26. jair † . .	10	—	—	20	—	—
Václ. Cernohorický, kapl. w Kralowicich, w arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Gynek Witt, kaplan w Kralowicich, w arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Jak. Petřík, vrch. pacht. w Selských, Plask. panst., w arc. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Janovský, vrch. hospod. w Plaských, w arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Zebnická škola, Zebnick. d. far. fr. Opeltem darom. w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Woborická obec, pécj svého důst. far. Karla Nekoly, w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Rafionická obec, pécj svého důst. far., w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Rybnická obec, pécj svého důst. far. uje, w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Jos. Halba, kapl. na Kozperku Grulich. víš., kral. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Junek, jedn. towaroš z Petrovic, Lanf. víš., hrad. d. . .	10	—	—	20	—	—
Václ. Kysila, duch. správce w Korauhuji, Pol. víš., fr. d. . .	10	—	—	20	—	—
Kralodvorská dímejš škola, w Kralohrade diec. . .	20	—	—	20	—	—
Plaský jezolotici, panstwj knjz z Metternichu, w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Kralowice, měšťanu tamnjch oddelenj druhé, w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Girij Bier, duch. spr. w Stradiši, Laujetin. víš., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Hlaváčec, mlynář w Dobrowanech, Nimb. víš. lit. d. . .	10	—	—	20	—	—
Ant. Maršál, sl. w Liboch, Aust. v. panst. p. z Beitu, lit. d. . .	10	—	—	20	—	—
Gr. Wykaufal, škol. pom. w Litujšich, Česlobr. víš., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Nowotný, tow. slewc. z Žmus, far. Luksabské, w arc. . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Wondrich, jam. kapl. w Žirově, Ber. víš., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Matěj Macel, saused w Bufoni, Gjisl. def. brněn. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Jlonický, kapl. w Smolnici, Budin. víš. w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Wanek, hojp. rada Arc. hr. Thuna w Suffici, w fr. d. . .	10	—	—	20	—	—
Petr Etrnad, farár w Starém Kolně, Koljn. víš., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Ličky, kapl. w St. Koljn; Koljn. víš. w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Aloyse Zonota, kapl. w Čáslavi, Kralohr. diéesj . . .	10	—	—	20	—	—
M c. b. v., (sterému se knihy vyd. nem., dok. se poj. nedá) . . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Podstraničný, kapl. w Blunicich, Kopidl. víš., fr. d. . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Selter, měšt. a pekar w Kaurjmě, w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Kralowice, měšťanu tamnjch oddelenj druhé, w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Dřemečá obec, Kralowické fary, Plask. panstwj w arc. . .	20	—	—	20	—	—
Kocjnská obec, Kralowické fary, Plask. panstwj w arc. . .	20	—	—	20	—	—
Hodinská obec, Kralowické fary, Plask. panstwj, w arc. . .	20	—	—	20	—	—
Lebnická obec, Kralowické fary, Plask. panstwj, w arc. . .	20	—	—	20	—	—
Barb. Daňková, hagná z Černé Samy, Pl. panst., w arc. . .	10	—	—	20	—	—
Kopideltská obec, fary Zebnické w arcidiéesj . . .	20	—	—	20	—	—
Blatonická obec, fary Podmoravské, w arcidiéesj . . .	20	—	—	20	—	—
Hradištská obec horégjsh, Zebnická fary, w arcidiéesj . . .	20	—	—	20	—	—
Plausho-Třebomská obec, fary Celko-Trieb., Lanf., hr. diec. . .	20	—	—	20	—	—
Zan Pátel, vicedef. a far. w Oslefu, Lipnic. def., Olom. arc. . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Lerch, koop. w Lipnju, Olomau arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Marim. Rosicka, far. w Krečově, Laujet. víš. w arc. . .	10	—	—	20	—	—
Planická škola, Nepomud víš. budégom. diéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Ferd. Springer, duch. spr. w Zábrezi, Mjstet. def., Di. arc. . .	10	—	—	20	—	—
Bogtěch Zumann, kapl. w Launcch, Vitom. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Joi. Aron, far. w Brandepše, Kofeleer víš., hrad. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Smoboda, alumni II. rofu w Seminári Bubeg. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Zetter, kupec w Brand, téhož víš., w arc., pro rod. smig . . .	10	—	—	20	—	—
Ant. Matěgowski, far. w Kremju, Kruml. víš., buč. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Belko-Mejrická škola, brn. diec., dobroč. p. rady Skalaba . . .	20	—	—	20	—	—
Wart. Dmořák, kapl. w Bylem Augzd., Rychn. víš., hrad. d. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Buchtel, koop. w Klášterfu, Grul. víš. hrad. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Maria Koch, farnj hospod. w Žatoni, Krum. víš., buč. d. . .	10	—	—	20	—	—
Kehoř Matasomický, důst. cerem. w Nitře, w Uhrjch. . .	10	—	—	20	—	—
Zmrich Etanik, vicereť. důst. semendare w Uhrjch. . .	10	—	—	20	—	—
Roger Sorab, řadu šw. Frant. emer. lektor kap. Nitř. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Girák, fund. kat. w Habsb. Semil. víš., lit. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Ant. Hervert, mistr jednický w Nitře, w Uhrjch. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Krupar, far. Gumburfský, Semil. víš., litom. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Václav Wanek, děkan we Belswarjch, w arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Kerperta, duch. spr. w Petrově, Grul. víš., hrad. d. . .	10	—	—	20	—	—
Bogt. Kopecký, koop. w Krumalbě, Grul. víš., hrad. d. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Tomas, kapl. w Nekori, Grul. víš., hrad. diec. . .	10	—	—	20	—	—
Nowo-Plaské sausebstwo, panst. knjz. Mettern. w arcid. . .	20	—	—	20	—	—
Jos. Burda, vrchmj hagný w Kraš., Plask. panst., w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Jos. Kabat, aktuar vrchmj. aurabu w Plaských, w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Fr. Durtig, pisar duchob. aurabu w Plaských, w arcidiéesj . . .	10	—	—	20	—	—
Arnost Jenker, pisar právnjch aurabu w Plaských, w arcid. . .	10	—	—	20	—	—
Zan Nep. Gladkovský, důrn. w cjs. kral. stát. auct., w Praze . . .	10	—	—	20	—	—
90 nowých Spoluauď (s gednjm pomstapenjm) položilo . . .	1210	90	95	20	—	—
Fr. Pistek, def. Pžen. obžal w své poslebnj wili . . .	20	—	—	20	—	—
Spolužaklabatelů doplněnjm počtáme lonějšého rofu . . .	1	—	—	20	—	—
Spoluauď II. tridy . . .	1	—	—	20	—	—
Společnjch auď III. tridy dle S. 4. stanowin . . .	25	—	—	20	—	—
Gednotimých auď III. tridy . . .	65	—	—	20	—	—
Duchownjch přistapulo . . .	43	—	—	20	—	—
Emějšich přist. (mezi kterými i společnošta se počtaji.) . . .	47	—	—	20	—	—
Žensjch mezi temi . . .	6	—	—	20	—	—
Obci . . .	15	—	—	20	—	—
Čkol . . .	6	—	—	20	—	—
Wšech spoluauď w těch 10. letech bylo 6 koncem r. 1844. . .	870	—	—	20	—	—

Abychom budoucné udatí mohli, kolik stáva spoluautů živých a kolik mrtvých, prosíme všech, kteří toto čtou, ať se řekne i nich o úmrtí geobnoho neb druhého spoluautů dozví, ať který místo obývaní svého promění, by za objíne nebrál, neopronevši postau nám to k vědomí dati, kde si psaní rádi sami vyplátíme. Psaní ať se jen napíše: Na redakci Dědictví Swatojanfého v Praze.

Nemůžeme nepodobtnauti, řeky diecéšní křesťané prohlásíme, ať by se počet Svatojanských společenství mnohočetně rozmnožiti mohli, řekby se wycer-
velectihodného duchovenstva naklonilo, k nám se připojiti; a řekby slušné požadání naše vyslyšeti chtělo: i nábožných osadníků farářů křesťanů svých k přivtělení
k Dedictu Svatojanskému u vroměditi.

† Na zemrēlē spoliandv modlitbau pamatugme vofficni.

Med.

Prawidla Dědictwý swatého Jana Nepomuckého.

— 183 —

Antonín Hanický, rodem z Prahy, 21. října, r. 1753, erje-
sulta a pension. zám. kapl. šimerky, buděj. diec., umjnil sobě, v čase stoleté
památku za Swatého myslášení sv. Jana Nepomuckého, v roce
1829, na památku té první stoleté slavnosti, založit ústav, jimžby dobře, mže-
lavatelně knihy v gazpku celém, gjž wžané, w ceně neplacíněgjš prodávány
býly. Požádal knjez arcibiskupské konfistore Pražské, by ústav ten we své
webenj přigala; k čemuž, gakožto základem, 1000 zl. na str. přiložil; a sobě
vyžádal, aby ústav ten gmeno **Dědictwý sw. Jana Nepomuckého** nesl,
a k němuž weškeré obecnístwo w spoluaučstwu pozváno bylo. Tuto žádost
geho w. d. Konfistor 9. list. 1829. vyplnila; Geho Mageštát Ejsar a Král
Frantisek I. dne 26. října 1833. prawidla geho potvrdil; a ústav ten 6 r.
1835 w život a aučinkování své wstávil. (Zemřel Základatel náš w Tábore,
15. března 1833, 80 let star.) —

Prawidla ústavu toho gsu následugcj:

P ř i s t u p s p o l u a u d ů.

1. Spoluauudem státi se. může každý, buď ustanoweným peněžitým přis-
pěmkem: anebo podáním písemnjš pracj, kterej k podobněnému aučelu směřugj,
a ohledně wnitřnj ceny své od w. d. arcib. konfistore k wybání za hodně
uznánj budau. — Peněžité přispěvky i písemné práce w konfistorijnj kanceláři
se přigimají.

2. Kdokoliv k těmuž ústavu 100 zl. na str. přispěge, pomazován bude
za spoluaukladatele.

3. Kdo (gednau na wžbyčj) podá: 40 zl. na str., gest téhož ústavu
spoluauudem I. třídy. — 20 zl. spoluauudem II. — a 10 zl. spoluauudem III.
třídy. Menšj přispěvek přigme se wdečně za dobrodinj.

4. Řehole, celé wikariaty, řady, řkoly, robnj wstupugj dwognásobným
přispěmkem do nabíčených třjd. Řdýž se ale u pr. manžel s manželsau, ne-
bratr se sestrau w geben základ spogj: tu se knihy gen až do zemřenj prv-
njho wydávaj. — Aby pak zemřenj spoluauča ústavu k známosti přišlo: žá-
daj se duchownj pastyrowé, umřj redakci strže důstojně wikariátnj úřady ročně
k wedomostj dáti; — gať i také wšelijš každého duchownjho spoluauča, aneb
přestěhování geho na ginau staj; třebati i přimo postkau ústavu ogdnámiti.

5. Doplněním základu we wšějš třjdu, každému přistáupiti wolno; u pr.
k prvnj 10 zl. druhých 10 zastati, a tak se spoluauudem II. třídy státi. — Aby
ale kdo své spoluaučstwj ginému postáupil: pro mnohé obtížnosti ústavu přig-
mauti nelže. Každý ale přistupugcj pamatugj wgměno a mjsť obyčj w gazpku
celém postáupiti, a spolu smůg wřadit poznamenati.

6. Kdo w poslední poradnosti své oběže **Dědictwý** wíce než 100 zl.
na str.: pomazován bude za spoluaukladatele; za gakožto u hrobu swa-
tého Jana Nepomuckého wlošstnj mše swatá za mrtwé oběto-
wána bude. — Stává se nadto i aučastnjm dobrodinj šu 9ho.

7. Episkopatelé, kterj své práce těmuž ústavu obětuj, gelifog po ná-
ležitosti oceněnj k tisku ustanoweny budau, dobywaj sobě, die obširnosti, dů-
ležitosti a gadnostj spjšj svých, práwo spoluauča buď I., buď II., buď III.
třídy; což w. d. konfistor rozhodre. Podáním wíce důkladnjš pracj wstáupj
spisowatel do wšějš třjdy.

8. Kdýž těmuž ústavu ždaritě přeloženi wřjhodně knihy podá, stane se
spoluauudem III. třídy; — opěťowaným podáním postáupj wyšše.

9. Dle poslední wšle základatelowj žádaj se duchownj spoluaudomé, aby
mezi otkáwem sw. Jana Nepomuckého, za nepwýššj Ejsarstau rodninu, gakož
i za žiwé a za mrtwé spoluaučy dle pohodlnosti mši swatou slaujili. — Gjm
tedy každý spoluauč za žiwá i po smrti, každoročně, pro své duše
spasení tolika set nehswětečgjš obětj mši swatých učastnjm se
stáwá: tolika set duchownjch mezi spoluaučy se nacházi. — Ne-
opomín ale žádný při této pobožnosti uc samého základatele mraucně pame-
tliv býti: tak gakož i swětjšj p. spoluaudomé w tom temdni na základatele a
spoluaučy modlitbau pamatowati.

W ž b o d y s p o l u a u d ů.

10. Každé knihy, tčmj. ústavem a w tomž roce wydané, obdrj: a)
Spoluaukladatel 4 wšitky; b) Spoluauč I. třídy 3 wšt.; c) Spoluauč II. třídy
2 wšt. a d) Spoluauč III. třídy 1 wšitk. A to tak bez vyplacenj po celé
životy. — Porozumati ale slušj, že každý přistupugcj spoluauč gen těch kněž
ocekámati může, které od času geho přistáupenj tiskem wydány býly. — Stoj
ale swatou powinností každému spoluauču, kněž nákladem Dědictwý
Swatojanfšého wydanych co možná rozzšřowati, a giných k tomu nabýteti;
neb ústaw ten gedine proto zaweden gest, a knihy gedine proto se gjm wyda-
waj, aby rozzšřené, lid mžedělawaly.

11. Episkopatelé, gichj půwodnj práce nákladem ústavu wydány budau,
obdrj k téhož wybání 24 wšitky; překladatelé, gelifog překlad geých se přigal
a na swěťlo myšlel, obdrj 12 wšitků darm. Dpětowanau žasluhau i za spo-
luaukladatele gmenování býti mohau.

N o z e s l á n j w š t i š k ů.

12. Wydávaj se pak knihy gjž wžané. — Na prvnjnj listu ptititěno
býwá znamenj téhož ústavu, gakož i kráměká cena; kteráž gest wšdy neplaci-
něgjš, a přes šterauž se w žádném kněhupectwj wíce platiti nema.

13. Páni spoluaudomé obdrj tištný listek, na němž se pokáže ode-
brané wšitky odepjš.

14. Tyto wšitky se wydávaj w kanceláři knjez arcibiskupské konf-
store. — Wně, w arcidiečej, ge spoluaudomé obdrjegj strže arcibiskupské wik-
ariátnj úřady. Kterjž poradet i w ostatnjš biskupšjch diecějšj zaweden gest. —
Gestliby ale celé okresy neb gednollnjš šberatelowé od své w. d. konfistore
wzdáleni, knihy ty rowna z Prahy pohodlněgi přigimali: at o to u arcibi-
supské konfistore písemně požadaj, a kdož by gich přigimali mel, aneb kam by
se gjm dobaráti meli, gmenowitě wřazj.

15. Každá konfistorijnj expedicj, kteráž se těmuž rozzšřlání podmolila, každé
kněhupectwj, tak i každý gšý šberatel odberatelů obdrj na 10 wšt. dwa
ždarma.

16. Poznamenánj nově přistáupijšj spoluaučj k Časopisu pro ka-
tolické duchowensktwo se přigipj; kterjž se u konfistore každoročně we 4
wřazjch za 2 zl. we str. wydáwá; a w kterémž se o wšech udawšjch připadnostech
Dědictwý Swatojanfšého docjti lze gest.

Pět hvězd Swatojanských.

Abŷ redaktor žádostem myhorěl, které se gemu od mnohých w cirkewnjch zpěwech zběhlých pánů básnjřů předneslŷ, by sám látky udal, dle kterých by se gemu žádané písne Swatojanské mēlŷpsáti, klade tuto své namrzenj w 12ti rozwrzjch; gináf ale pánů básnjřů neobmezuje, řdŷzby sobě giné látky obrati chtēli. Gen at negsaw gednotliwé přes 12 weršů, protože se gich u swateho hrobu w gedné hodině pět myzpjwati má.

Tyto rozwrhy gsaw následugjci:

1. Jan fazatel.
Jan zpowědnjř.
Jan pautnjř.
Jan wěžen.
Jan mučednjř.	5. Jan před rodiči.
Jan před učiteli.
Jan před poslauchači.
Jan před králem.
Jan před Bohem.
2. Jana narozenj.
Jana myšwěcenj.
Jana mywolenj.
Jana umučenj.
Jana oslawenj.	6. Janowa newinnost.
Janowa pokora.
Janowa řfromnost.
Janowa řřtědrost.
Janowa mērnost.
3. Jan ministrant.
Jan řřtudent.
Jan dořřtor.
Jan wůdce.
Jan přjmslŷwce.	7. Dheň na domě.
Dheň w řřdci.
Dheň na řřkřpci.
Dheň na Wltawě.
Dheň po Praze (w slawnost swatwecernj).
4. Jana nábořřnost.
Jana horliwost.
Jana mlčenliwost.
Jana trpěliwost.
Jana mytrwalost.	8. Žářřtupce řřudých.
Žářřtupce řřřřelých.
Žářřtupce řřlehcowaných.
Žářřtupce řřrřpcjch.
Žářřtupce řřo řřřřwagjcih.
9. Gazŷř neporuřřený.
Uřřhlé ráme řřzdrawenē.
Děwče w řřoleh řřachowanē.
Řřauhač hrobu řřeho řřotřřestany.
Učtēnj po řřřem řřiwětē.	

10. Posvätný místa rád navštěvoval.
Na nich v Bohu svým se těšil.
Rodičku Nejmětější tam oslavoval.
Příkladem svým tam rozněcoval.
A šťastné smrti se tam připravoval.

• Vychoť dle jeho příkladu:

11. prospívali v katolické víře,
rostli v naději k Bohu,
roznítili se v lásku,
utvrdili se v spravedlnosti.
na zemi obcovali jako již v nebi.
12. Poutníci se do Prahy chystají.
Poutníci po cestě ku Praze.
Poutníci na Pražském mostě.
Poutníci u jeho sv. hrobu.
Poutníci z Prahy se odebrají.

Poslední buď v dobré písni, — buď v jednotlivých
písni. — Další rozvrhy zůstávají na libosti vážných duchov-
ních pěvců.

Gať po více léta, od roku 1834, tak i letoš 1845,
nové patero písní ke cti sv. Jana Nepomuckého, v obou ře-
cích s nápěvy vydány byly. Udal se letoš ta vzácná pří-
padnost, že přirodních pět písní v gazetu německou, poslal
ředitel realných škol v Liberci, důstojný Erwin Weyrauch, pře-
klad český nám ochotně obstaral velectihodný Eugen Dup,
kaplan v Radnici, a nápěvy zase těch písní opatřil velecti-
hodný Michael Martinovský, kapitulární ředitel fůru při chrámu
Páně na Strahově, všickni tři kapitulární synové měslájského
Sionu v Praze.

Zpívají se tyto písně každého roku v oktávu Nepo-
muckém z večera o šesté hodině u slavně okrášleného a
bohatě osvětleného hrobu sv. Jana Nep. od velikého množ-
ství lidí, a sice střídavě, vždy jedná česká a druhá německá;
a druhého dne opačně, by národ v obou jazycích oslavoval
Patrona svého.

Slavnost oktávnj děje se následujícím pořádkem:

Hrob škrvostný dvou oltářů sv. Jana Nep. měnci kře-
tinovými, genž ve Vydni 300 zl. str. stály, bývá vkusně a
aupravně obložen, stříbrná socha svat. Jana zlatou hvězdou
s pěti brilantovými hvězdami ozdobena, z baldachinu svůj
po předu zlatá po zadu stříbrná lampa, a kolkolet svatého

hrobu giných 27 stříbrných lamp s karminovým ohněm; oltářové oba gsau bohatě osvětleny a stkvostně obloženy.

Před slavností o 3. hodině odpolední drží w. d. kapitolský pan probosť s infulovanau kapitolau slavné Nessvory. Kompletář a Matutium. O slavnosti samé drží ředitel Dědictwý Swatojanského u sw. hrobu o hodině 6té mši sw. za spolu-
audy dědictwý Swatojanského; o hodině 7. drží slavnau tam Maturu w. d. pan kanovník, který má týden. O hodině 8. gest tak nazvaná česká mše sw. s požehnáním. Od 8½ do 9½ gest německé kázání. Od 10 do 11 gest české kázání. Od 11 do 12½ welešlawná pontifikální mše od Nedyšstognějšho Knjete Pána Arcibiskupa, Knjzeci Milosti, s plnomocnými odvůlky a Papežským požehnáním, při asistenci celé infulované kapitoly. O hodině třetí odpolední gsau od w. d. pana probosťa a celé infulované kapitoly slavné nessvory. Na tyto následuge w kostele německé a před kostelem české kázání; po kterých od welkého oltáře Nedyšstognějš Knje Pán Arcibiskup s Nedyšstějš Swatostí procesíj po kostele drží, gež wešškerá kapitolá s horjcijsi pochodněmi předchází; u Nepomuckého swatého hrobu šťací postogi, zde církewní modlitby wykouá, při Saluum fac sw. požehnání udělí, a Nedyšstějš w kapli sw. Wacława slavně uloží. O 6. večerní gsau Sw. Nepomucké zpěwy pěti hvězd Swatojanských. — Sotwa — mimo Hyma — kde welebnějš a stkwostnějš slawnosti umidí!

Po celý rok ge u sw. hrobu, každé půl hodiny, od 5. do 12te hodiny, tichá mše sw., w oktávě ale sw. Patrona gest každého dne o 6. mši swatá s modlitbami s lidem, s požehnáním a písněmi Swatojanskými při warhanech, wždy od ředitele Dědictwý Swatojanského. O hodině 7. po celých osm dní střídají se wysoce důstojní páni kanovníci, u sw. hrobu při asistenci, držíce zpjwanau Maturu. Trikrátě w oktávě slauží u sw. hrobu sám Nedyšstognějš Knje Pán Arcibiskup, Gcho Knjzeci Milost, mši swatou, a to wždy okolo hodiny osmé. We čtvrtek toho oktáwu přicházíwá o 6. wešškerý arcibiskupský alumnat ke mši sw., kterau při předním oltáři důstojný probosť a rektor Semináře, u zadního důstojný Přesed držíwá; při které pobožnosti hudbu na kůru a latinšký zpěw před swatým hrobem alumnové promozugí. Pak gsau tiché mše sw. každé půl hodiny až do půl gedné. — Od půl dne o 4. hodině gsau obyčejné odpolední služby Boží u welkého oltáře; o 6 pak až do 7. promozugí se oné písně »Pět hvězd Swatojanských« při osvětleném hrobě a u přítomnosti přewelického množstwj lidí; po kterých gest u sw. hrobu lytanie ke cti sw. Jana, modlitby a swaté požehnání; nacež se každodenní pobožnost s podáváním swat. gazyka k uctění skončuje. Oktáv uzawjrá slavné Te Deum laudamus.

Sklad českých knih v Arcibiskupském Kon- sistorijnm Kanceláři.

Činíme pozvání na westřeré duchovenstvo, vrchnosti a přátele školních dítek, kterj maudře a spasitelně o vzdělání gich pečugjce, v chvalohodném způsobu mají prospěšnými knihami gich podělowati, by ohled wzali na spisy Dēdictwjm Swatojaněškm wydané, a těmito ge obmysliti sobě obljbili, an gim giž firma Arcibiskupské Konsistore gaž za obsah negenom přiměřený, ano i neyweyš prospěšný: tak i za cenu gisté welice lewnau rucj.

Redakcj to činj s tjm wěššj důwěrnostj, an duchowenstvo wzrůstagicjho potomstwa gsau prawj duchownj otcowé a w náboženstwj a dobrých mravech prwnj pěstitelowé. Čtemeli w Konsistorijnch Kancelářch wýročnj wšitacnj relace, a čtēme w Pražských nominách weřegně pochwálenj: tak se přesvědčugeme, že, gaž welectihodné duchowenstvo dle swěho powołánj má býti: že také auradu swému tak zadošt činj, horlIWě si počnuj, a' snopky welectetných zásluh sobě na odplatu nebes skládá.

Když o takowém slawném pocjnánj každoročnj přesvědčenost máme, můžeme se na welectihodné duchowenstvo še wšj důwěrnostj obrátiti a směle ho pozwati, by k podělowánj wšednj i nedělnj školnj mládeže, pak k podělowánj snaubenců a záslaužených měštanů a sausců, obzwlášťe pak, kde wlažných katoljků utwrditi a našjch odvrornjků ponaučiti třeba, sobě obljbili, kněh skladu Dēdictw. Swatojaněšeho sobě nakaupiti i giným ge schwáliti. Neb gsau to knihy wýborné; ne aby spisowateli a wydawateli procenta nešly: nýbrž aby pro králowstwj Božj w dušjch čtenářů stonásobný užiteř působily. — A když máme z duchowenstwa u Dēdictwj přes 700 spoluaudů, tedy giž tito dle S. stanowin zamázani gsau, nač se sami složili, o rozššřenj spasitelných kněh také horlIWě se přičiniti.

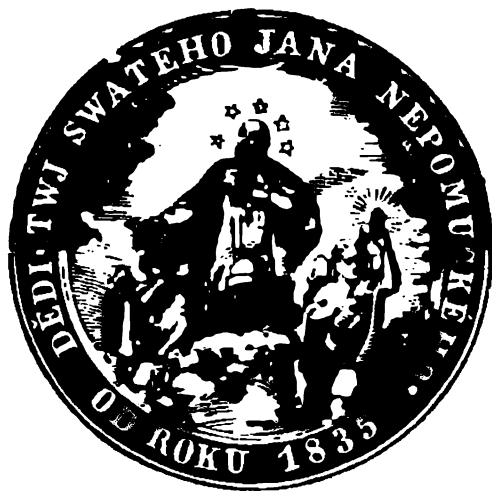
Knihy, které gim tuto schwalugeme, gsau následugjcj:

D postu	2	Fr.
Kapitola Pražská za času sw. Jana Nep.	3	«
Swatodennj pořádek	3	«
Proč gjem katoljkem	6	«
D přjaze	8	«
Žiwotopis Janěšěř, zakladatele Dēdictwj Swatojaněšeho	8	«
D urážce, spis sw. Zlatoustěho	10	«

Odměna pilných dětí	10 fr.
Obraz smyslného manželství	10 «
Utrpení sv. mučedníků prvních století	10 «
Utěcha pro vysoké stáří	15 «
Soliloquia sv. Augustina	12 «
Popisání kostela sv. Mikuláše na star. městě Pražském	12 «
Výbor církevních pobožností	15 «
Rodina Bohověrných	24 «
Philothea sv. Františka Salezia	26 «
Bohomila, druhé vydání	30 «
Wamberových kázání dva díly	36 «
Pane zůstaň s námi, dva díly	36 «
Populární dogmatika	45 «
O městě Božím, sv. Augustina, 5 dílů	1 zl. 40 «

Redaktor: Wácl. Pešina, kanovník, kon. rada, děk. u sv. Apollin.

NÁKLADEM DĚDICTWJ SWATOJANSKÉHO, ČÍSLO XVI.

Knjecj-Arcibiskupskj knihotist w Praze.